

JAARVERSLAG 1991

EUROPESE INVESTERINGSBANK

worden gedaan op nationale of communautaire subsidies.

Het onderzoek dat de Bank zelf naar het project instelt, richt zich op het economisch belang en op de uitvoerbaarheid van de desbetreffende investeringsplannen. Ook wordt onderzocht of het project beantwoordt aan de interventiecriteria van de Bank en aan de richtlijnen van het communautaire beleid, alsmede of de bepalingen inzake de milieubescherming en de vrije mededinging in acht worden genomen. Ten slotte bekijkt de Bank de financiële positie van haar cliënt, zijn liquiditeitspositie en de geboden garanties.

Na deze analyse en op voorstel van de Directie van de Bank, besluit de Raad van Bewind over de toekenning van het krediet, rekening houdend met het advies van de betrokken lidstaat en van de Europese Commissie.

KENMERKEN VAN DE KREDIETEN

Looptijd

De EIB stelt lange en middellange kredieten ter beschikking naar gelang de aard en de vermoedelijke looptijd van het project. Over het algemeen wordt uitgegaan van 7 tot 12 jaar voor industriële projecten; maar dit kan oplopen tot 20 jaar of meer voor infrastructuurprojecten.

Valuta

Het krediet wordt, naar gelang het gekozen type, a pari uitgekeerd:

— in een enkele valuta, in het bijzonder in een van de communautaire valuta's of de ecu;

— in verschillende valuta's, hetzij in bepaalde vaste combinaties waarvan de looptijd, de samenstelling en het rentepercentage vooraf zijn vastgelegd, hetzij in wisselende combinaties al naar de beschikbare middelen van de EIB en de voorkeur van haar cliënten.

Rentepercentage

Dankzij haar uitstekende kredietwaardigheid („Triple-A”) kan de EIB middelen opnemen tegen de best geldende voorwaarden.

Omdat de EIB geen winstoogmerk heeft, stelt zij de op de kapitaalmarkten opgenomen middelen weer ter beschikking tegen een rentetarief dat voortdurend wordt aangepast en dat voor iedere munt de op dat moment geldende kosten van de middelenopname weerspiegelt, plus een kleine marge (0,15%), welke uitsluitend dient ter dekking van haar administratiekosten.

Het rentepercentage kan worden vastgelegd bij de ondertekening van het contract of bij iedere uitbetaling (contract met open rentevoet). Voor het merendeel worden de kredieten tegen een vast tarief verstrekt; ze kunnen echter ook tegen een rente worden toegekend die na een tevoren bepaalde periode (gewoonlijk na 4 tot 10 jaar) wordt herzien. Of ze kunnen tegen een variabele rente worden toegekend en eventueel worden omgezet in een vastrentende lening.

De vaststelling van de rente geschiedt voor alle landen en sectoren op dezelfde manier. De EIB verstrekt geen rentesubsidies. Deze kunnen echter door derden worden verleend.

Buiten de Gemeenschap

Volgens artikel 18, lid 1, tweede alinea van de statuten van de Bank, kan zij met speciale toestemming van haar Raad van Gouverneurs ook kredieten buiten de Gemeenschap verlenen.

Deze toestemming wordt

— specifiek gegeven voor de financiering van bepaalde projecten van bijzonder belang voor de Gemeenschap (bijvoorbeeld op het gebied van de communicatie per satelliet of van de energievoorziening);

— meer in het algemeen gegeven tot een bepaald bedrag per land of per groep landen in het kader van de akkoorden, overeenkomsten of besluiten inzake de financiële samenwerking van de Gemeenschap.

In laatstgenoemd verband strekt de actieradius van de EIB zich uit tot

— de 69 landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan die partij zijn bij de Overeenkomst van Lomé (ACS-landen) en tot de landen en gebieden overzee (LGO);

— 12 landen in het Middellandse-Zeegebied;

— landen in Midden- en Oost-Europa.

Er gelden speciale voorwaarden voor de kredietverlening buiten het grondgebied van de Gemeenschap welke in de verschillende financiële samenwerkingsakkoorden en in de besluiten van de Raad van Gouverneurs van de EIB zijn bepaald.

DE EUROPESE INVESTERINGSBANK

De Europese Investeringsbank (EIB), de financieringsinstelling van de Gemeenschap, is in het leven geroepen bij het Verdrag van Rome tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap. Haar statuten zijn opgenomen in een aan dit Verdrag gehecht protocol.

De Bank is een onafhankelijke, publiek-rechtelijke instelling binnen de Gemeenschap. De leden van de Bank zijn de twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap. Zij nemen alle deel in het kapitaal.

*Als **communautaire instelling** past de EIB voortdurend haar activiteiten aan de ontwikkeling van het communautaire beleid en aan de behoeften van de lidstaten aan; zij wil bijdragen tot de versterking van de economische en sociale samenhang en tot de totstandbrenging van de interne markt.*

*Als **bank** werkt zij nauw samen met andere banken en financiële instellingen om middelen op de kapitaalmarkten op te nemen en kredieten voor investeringsprojecten te verstrekken.*

De EIB verstrekt voornamelijk kredieten uit middelen die zijzelf op de kapitaalmarkten opneemt. Deze middelen plus haar eigen vermogen (gestort kapitaal en reserves) worden „eigen middelen” genoemd.

Buiten de Gemeenschap kent zij eveneens kredieten uit eigen middelen toe, alsmede onder mandaat en uit de begrotingsmiddelen van de Gemeenschap of van de lidstaten.

In de Gemeenschap

De EIB heeft als belangrijkste taak een concrete bijdrage te leveren tot de evenwichtige ontwikkeling van de Gemeenschap door middel van de financiering van projecten met inachtneming van strikte bancaire criteria.

Overeenkomstig artikel 20 van haar statuten waakt de Bank ervoor „dat haar gelden op de meest rationele wijze in het belang van de Gemeenschap worden aangewend”.

DOELSTELLINGEN

Conform de in artikel 130 van het Verdrag van Rome vastgelegde richtsnoeren en rekening houdend met de ontwikkeling van het communautaire beleid, moeten de projecten die de Bank in behandeling kan nemen, bijdragen tot een of meerdere van de volgende doelstellingen:

- economische ontwikkeling van achtergebleven gebieden;
- verbetering van de belangrijke Europese telecommunicatie- en vervoersinfrastructuren;

- bescherming van het milieu en van het leefklimaat alsmede behoud van het architecturaal of natuurlijk erfgoed;
- stadsvernieuwing;
- verwezenlijking van de communautaire energiedoelstellingen;
- versterking van het internationale concurrentievermogen en de Europese integratie van het communautaire bedrijfsleven;
- steun aan het midden- en kleinbedrijf door middel van globale kredieten.

INVESTERINGEN

De kredieten van de EIB kunnen worden toegekend aan overheidsinstellingen of particuliere geldnemers in alle productieve sectoren:

- infrastructuur
- energie
- industrie, dienstverlening en landbouw.

Voor grote investeringsprojecten worden rechtstreeks of via een bemiddelende financiële instelling **afzonderlijke kredieten** toegekend. Investeringsprojecten van het midden- en kleinbedrijf en pro-

jecten van bescheiden omvang inzake infrastructuur, energiebesparing of milieubescherming, worden meestal via globale kredieten gesteund.

Globale kredieten zijn tijdelijke kredietlijnen naar banken of financiële instellingen die op Europees, nationaal of regionaal niveau opereren. Deze instellingen benutten de middelen, overeenkomstig de criteria van de EIB, voor de financiering van verschillende projecten van kleine en middelgrote bedrijven of van lokale overheden.

In alle gevallen dekt de EIB slechts een deel van de investeringskosten, als aanvulling op het eigen vermogen van de geldnemer en op andere financieringsbronnen. Gewoonlijk bedraagt het kredietbedrag niet meer dan de helft van de investeringskosten; de rest dient te worden gefinancierd uit de eigen middelen van de geldnemer of met steun van andere banken. Met de kredieten van de EIB en de subsidies uit de structuurfondsen en uit andere financiële instrumenten van de Gemeenschap wordt de financiering van investeringsprogramma's bevorderd. Naast de EIB-kredieten kan tegelijkertijd een beroep

Enkele Kerngegevens

(in miljoenen ecu)

19911990

Kredietverlening

Totaal	15 338,8	13 393,4
Uit eigen middelen	15 165,1	13 325,9
waarvan kredieten	15 165,1	13 273,4
waarvan garanties	—	52,5
Uit andere bronnen	173,7	67,5

In de Gemeenschap	14 422,8	12 680,5
In de ACS-landen en de LGO	389,5	153,4
In de Middellandse-Zeelanden	241,5	344,5
In Midden- en Oost-Europa	285,0	215,0

Opgenomen middelen	13 672,3	10 995,6
In communautaire valuta's	10 001,9	7 833,0
In niet-communautaire valuta's	3 670,4	3 162,6

Uitbetalingen	15 508,8	11 951,7
Uit eigen middelen	15 315,8	11 810,7
Uit andere bronnen	193,0	141,0

Uitstaand bedrag		
Kredietverlening uit eigen middelen en garanties	72 713,3	61 944,8
Overige financieringen	6 337,6	7 058,8
Leningen op lange, middellange en korte termijn	58 892,6	48 459,4 (*)

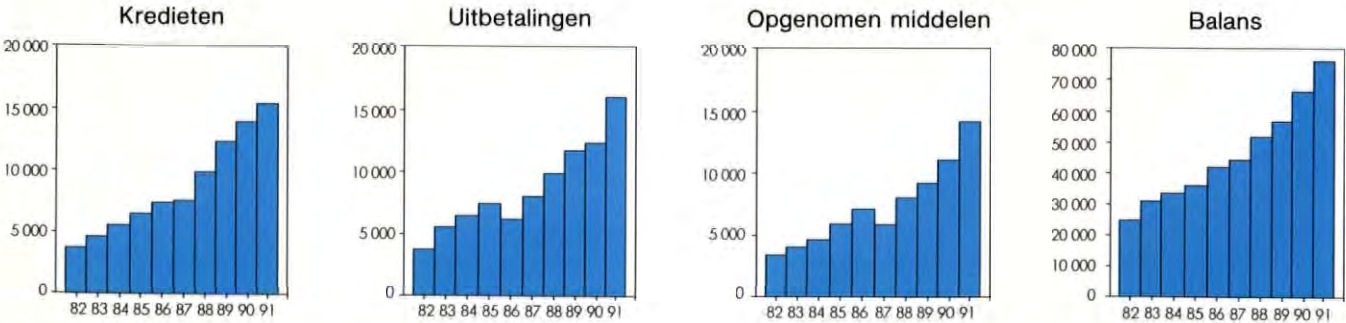
Geplaatst kapitaal (per 1 januari)	57 600,0	28 800,0
Waarvan gestort of te storten	4 320,9	2 595,9

Reserves, voorziening en saldo winst- en verliesrekening	6 718,9	6 860,4
--	---------	---------

Balanstotaal	74 290,7	62 342,4 (*)
--------------	----------	--------------

Aantal personeelsleden van de Bank	751	724
------------------------------------	-----	-----

(*) zie jaarrekening blz. 63

N.B.: de bedragen in de grafieken zijn in miljoenen ecu.

JAARVERSLAG 1991

Dit jaarverslag is eveneens beschikbaar
in de volgende talen:

DA	ISBN	92-861-0259-3
DE	ISBN	92-861-0260-7
EN	ISBN	92-861-0262-3
ES	ISBN	92-861-0258-5
FR	ISBN	92-861-0263-1
GR	ISBN	92-861-0261-5
IT	ISBN	92-861-0264-X
PT	ISBN	92-861-0266-6

ISBN 92-861-0265-8
Tekst vastgesteld op 7 april 1992

INHOUDSOPGAVE

DEEL EEN

Beslissingsorganen	Bladzijde
Raad van Gouverneurs	4
Comité ter controle van de boekhouding	4
Raad van Bewind	5
Directie — Organisatie	6
Voorwoord	9
De EIB: financieringsinstelling van de Gemeenschap	11
Activiteiten van de EIB	11
Economische situatie	13
Communautaire achtergronden	17
De EIB in 1991: Kredietverlening in de Gemeenschap	23
Verdeling naar communautaire doelstelling	26
Overzicht per lidstaat	35
De EIB in 1991: Kredietverlening buiten de Gemeenschap	44
ACS-landen en LGO	44
Middellandse-Zeelanden	48
Midden- en Oost-Europa	50
In 1991 opgenomen middelen	51
Ontwikkelingen op de kapitaalmarkten	51
Beroep van de EIB op de kapitaalmarkt	52
Resultaten van het boekjaar	59
Bestuur en Personeel	60

Kaders:

Verhoging van het kapitaal in 1991: 57 600 miljoen (blz. 16) — De EIB en het Verdrag betreffende de Europese Unie (blz. 18) — Internationale samenwerking en technische bijstand ten behoeve van het milieu (blz. 20) — Globale kredietverlening in de Gemeenschap (blz. 24) — De EIB en de grote spoorlijnen (blz. 28) — Transport en distributie van elektriciteit (blz. 40) — Van Lomé-III naar Lomé-IV (blz. 46) — Uitbetalingen op kredieten en uitstaand bedrag (blz. 56).

DEEL TWEE

Jaarrekening	63
Overzicht kredietverlening	80
Statistieken	95
Wenken voor de lezer	113

RAAD VAN GOUVERNEURS

(samenstelling op 1 juni 1992)

Voorzitter

B. AHERN (Ierland)

A. REYNOLDS (Ierland)
tot november 1991

P. BÉRÉGOVOY (Frankrijk)
tot juni 1991

BELGIË

Ph. MAYSTADT, minister van Financiën

DENEMARKEN

H. DYREMOSE, minister van Financiën

DUITSLAND

Th. WAIGEL, minister van Financiën

GRIEKENLAND

S. MANOS, minister van Economische Zaken

E. CHRISTODOULOU, minister van Economische Zaken,
tot februari 1992

G. SOUFLIAS, minister van Economische Zaken,
tot januari 1991

SPANJE

C. SOLCHAGA CATALÁN, minister van Economische Zaken en Financiën

FRANKRIJK

M. SAPIN, minister van Economische Zaken en Financiën

P. BÉRÉGOVOY, minister van Economische Zaken, Financiën en Begroting,
tot april 1992

IERLAND

B. AHERN, minister van Financiën

A. REYNOLDS, minister van Financiën
tot november 1991

ITALIË

G. CARLI, minister van Financiën

LUXEMBURG

J. SANTER, eerste minister, minister van Financiën

NEDERLAND

W. KOK, minister van Financiën

PORTUGAL

J. BRAGA DE MACEDO, minister van Financiën

L. M. C. Pizarro BELEZA, minister van Financiën
tot oktober 1991

GROOT-BRITTANNIË

N. LAMONT, minister van Financiën

COMITÉ TER CONTROLE VAN DE BOEKHOUDING

(samenstelling op 1 juni 1992)

Voorzitter

A. HANSEN, secretaris-generaal, Raad van State, Luxemburg

C. THANOPOULOS, Vice-gouverneur, Nationale Hypotheekbank van Griekenland, Athene,
tot juni 1991

Leden

A. HANSEN

J. PINTO RIBEIRO, Adviserend Raadsheer, Rekenkamer, Lissabon

C. THANOPOULOS

RAAD VAN BEWIND

(samenstelling op 1 juni 1992)

Voorzitter: E. G. BRÖDER

Vice-voorzitters:

L. IZZO

A. PRATE

L. MEULEMANS

R. LAVELLE

H. DUBORG

J. de OLIVEIRA COSTA, *vanaf januari 1992*

M. M. A. ARNEDO ORBAÑANOS was vice-voorzitter tot december 1991 en is nadien benoemd tot honorair vice-voorzitter.

Bewindvoerders:

L. ARCUTI	Presidente dell'Istituto Mobiliare Italiano, Rome
B. BIANCHI	Condirettore Centrale, Banque d'Italie, Rome
R. BRANTNER	Sprecher des Vorstands der Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt
C. BRÜCK	Président du Conseil d'Administration de la Banque et Caisse d'Épargne de l'État, Luxemburg
M. CONTHE GUTIÉRREZ	Director General del Tesoro y Política Financiera, ministerie van Economische Zaken en Financiën, Madrid, <i>tot februari 1991</i>
J. DE VRIES	Plaatsvervangend Directeur, Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen, ministerie van Financiën, Den Haag
M. DRAGHI	Direttore Generale del Tesoro, ministerie van Financiën, Rome, <i>vanaf april 1991</i>
H. P. EVANS	Deputy Secretary (Overseas Finance), ministerie van Financiën, Londen
V. J. FERNÁNDEZ	Subdirector General del Tesoro y Política Financiera, ministerie van Economische Zaken en Financiën, Madrid, <i>vanaf maart 1991</i>
M. E. FRANÇA E SILVA	Director-Geral do Tesouro, ministerie van Financiën, Lissabon, <i>vanaf februari 1991</i>
W. HECK	Ministerialdirigent, ministerie van Financiën, Bonn
Ph. JURGENSEN	Directeur-Général de la Caisse Centrale de Coopération Économique, Parijs
Y. LYON-CAEN	Président Directeur Général du Crédit National, Parijs, <i>vanaf september 1991</i>
R. MORAWITZ	Ministerialdirigent, ministerie van Economische Zaken, Bonn
M. MUÑIZ DE LAS CUEVAS	Presidente del Instituto de Crédito Oficial, Madrid
M. O'CONNELL	Second Secretary, ministerie van Financiën, Dublin, <i>vanaf april 1991</i>
G. RAVASIO	Directeur Général des Affaires Économiques et Financières, Europese Commissie, Brussel
A. J. O. RITCHIE	Former Chairman, The Union Discount Company of London plc, Londen
D. SAMUEL-LAJEUNESSE	Chef du Service des Affaires Internationales, Direction du Trésor, ministerie van Economische Zaken en Financiën, Parijs
M. SARCINELLI	Direttore Generale del Tesoro, ministerie van Financiën, Rome, <i>tot maart 1991</i>
M. J. SOMERS	Chief Executive, National Treasury Management Agency, Dublin, <i>tot maart 1991</i>
L. TYBJERG	Lid van de Raad van Bewind van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, Londen
J. H. G. VANORMELINGEN	Directeur-Generaal van de Administratie der Thesaurie, ministerie van Financiën, Brussel
R. WILLIAMS	Deputy Secretary, ministerie van Handel en Industrie, Londen
D. ZACHARIADIS-SOURAS	Ancien Conseiller van het ministerie van Economische Zaken, ministerie van Economische Zaken, Athene
Plaatsvervangers:	
D. BOSTOCK	Under Secretary, European Community Group, ministerie van Financiën, Londen
P. DUQUESNE	Sous-Directeur des affaires multilatérales, direction du Trésor, ministerie van Economische Zaken en Financiën, Parijs, <i>vanaf mei 1991</i>
L. F. FORCIGNANÒ	Direttore Generale dei Servizi Speciali e del Contenzioso del Tesoro, ministerie van Financiën, Rome
D. GIROUX	Sous-Directeur des Affaires Multilatérales, Direction du Trésor, ministerie van Economische Zaken, Financiën en Begroting, Parijs, <i>tot april 1991</i>
M. J. L. JONKHART	President-Directeur, De Nationale Investeringsbank N.V., Den Haag
E. KURTH	Ministerialdirektor, ministerie van Economische Samenwerking, Bonn, <i>vanaf september 1991</i>
H. MOLTRECHT	Ministerialdirektor i. R., ministerie van Economische Samenwerking, Bonn, <i>tot augustus 1991</i>
M. O'CONNELL	Second Secretary, ministerie van Financiën, Dublin, <i>tot maart 1991</i>
Th. O'DWYER	Directeur Général de la Coordination des Politiques Structurelles, Europese Commissie, Brussel
O. PAGE	Head of the Developing World Division, Bank van Engeland, Londen
E. PIESKE	Ministerialdirigent, ministerie van Financiën, Bonn
H. PLOIX	Directeur général adjoint chargé de la direction des activités bancaires et financières, Caisse des Dépôts et Consignations, Parijs
G. SACCO	Dirigente Superiore, Direzione Generale del Tesoro, ministerie van Financiën, Rome
M. J. SOMERS	Chief Executive, National Treasury Management Agency, Dublin, <i>vanaf april 1991</i>
J. I. C. TOSCANO	Subdirector-geral do Tesouro, ministerie van Financiën, Lissabon, <i>vanaf februari 1991</i>

DIRECTIE

(samenstelling op 1 juni 1992)

President: E. G. BRÖDER
Vice-presidenten: L. IZZO
A. PRATE
L. MEULEMANS
R. LAVELLE
H. DUBORG
J. de OLIVEIRA COSTA, vanaf januari 1992
M. M. A. ARNEDO ORBAÑANOS, tot december 1991

Adviesgroep: D. HARTWICH, E. GREPPI, P. MARCHAT, H. CHRISTIE

Organisatie

situatie op 1 juni 1992

HOOFDAFDELINGEN

Secretaris-generaal
D. HARTWICH, Directeur
Algemeen Beheer

Interne Controle
Voorlichting en P. R.
Coördinatie

AFDELINGEN

J. C. CARREAU
K. G. SCHMIDT
A. ALLEN

Personeel
R. STURGES

Personeelsadministratie
Personeelsbeleid

R. JACOB
G. GENUARDI
J. A. UEBBING
(directie-adviseur)

Secretariaat en Algemene Zaken
B. EYNARD

Contactbureau te Brussel
Secretariaat
Vertaling
Binnendienst

J. MÜLLER-BORLE
P. HELGER
C. SIBSON
A. ZILVOLD

Administratief beheer
R. ADAMS

Organisatie en methoden
Informatieverwerking
Budget

D. de CRAYENCOUR
E. ERPELDING
H. WOESTMANN

Kredietverlening in de Gemeenschap, directie 1

E. GREPPI, directeur ⁽¹⁾

Kredietverlening Italië, Rome

G. RATTI, Centraal directeur
E. LAMERS

F. MANZI
A. BELLAVOINE
A. FONTANA
C. REID

Kredietverlening Denemarken, Duitsland en Spanje

J. OLIVA MARÍN

Kantoor de Madrid

F. WEBER-KREBS
W. CERNOIA
F. DE LA FUENTE
(bureauchef)

Directie 2

P. TREUMANN, directeur

Kredietverlening Frankrijk, Griekenland, België, Luxemburg en Nederland

G. d'ERM

Kantoor te Athene:

J.-L. BIANCARELLI
K. ANDREPOULOS
C. CAREAGA
A. YARMENITOU
(bureauchef)

Kredietverlening Groot-Brittannië, Noordzee, Ierland en Portugal

F. CARPENTER

Kantoor te Lissabon

Kantoor te Londen

B. FEWKES
J. VAN KAAM
R. POWER
T. BARRETT
(directie-adviseur)
F. CARTAXO
(bureauchef)
G. BAIRD
(bureauchef)

Gemeenschappelijke diensten van
de directies 1 en 2

Coördinatie

André DUNAND

Toezicht uitstaande kredieten
T. HALBE

M. KNETSCH
A. MORBILLI
J. M. MORI
A. VERYKIOS

⁽¹⁾ Tevens voorzitter van de coördinatiegroep voor alle kredietverlening in de Gemeenschap.

Kredietverlening buiten de Gemeenschap *(vervolg)*

<i>HOOFDAFDELINGEN</i>		<i>AFDELINGEN</i>
Kredietverlening buiten de Gemeenschap Jacques SILVAIN, directeur		
	Coördinatie	M. CURWEN
	Ondersteunende eenheid toezicht uitstaande kredieten	A. KAWAN
	Kredietverlening in Oost-Europa	T. BROWN
		C. KNOWLES (directie-adviseur)
ACS-landen 1 T. OURSIN		J. NOËL P. THOMAS G. BERMAN
ACS-landen 2 R. SPELLER		J. LOASBY N. URMES C. CORTESE
Middellands-Zeegebied P. PETTOVICH		J. P. SEILLER R. WILSON
<hr/>		
Financiën en Thesaurie P. MARCHAT, directeur		
	Coördinatie:	H.-P. SAUNIER
Kapitaalmarkten U. DAMM		J.-C. BRESSON U. MEIER T. HACKETT J. VOGTEN
Thesaurie L. WINAND		L. RAGUSIN E. UHLMANN R. BAST I. JAMIESON
Boekhouding F. ROUSSEL		C. ANIZET L. BOTELLA MORALES
<hr/>		
Studiedienst H. CHRISTIE, directeur		
	Coördinatie	J. GIRARD
Economisch onderzoek in de Gemeenschap M. DELEAU		P. GÉRAUD C. BOLATTI H. FEUERSTEIN M. TURRÒ CALVET
Economisch onderzoek buiten de Gemeenschap L. GENAZZINI		S. MCCARTHY D. OTTOLENGHI H. BETTELHEIM (directie-adviseur)
Financieel Onderzoek A. STEINHERR		P. L. GILIBERT M.-O. KLEIBER
	Documentatie en bibliotheek:	
<hr/>		
Juridische Zaken	X. HERLIN ⁽¹⁾	G. MARCHEGIANI R. DUNNETT M. DUFRESNE R. WAGENER H.-J. SEELIGER
<hr/>		
Dienst technische adviseurs		
<i>GROEPSCHEF</i>		<i>TECHNISCH ADVISEUR</i>
Landbouw J.-J. SCHUL ⁽²⁾		P. PEDERSEN
verwerkende en elektronische industrie J. G. HAYTER		P. MULHERN B. BÉLIER
olie-industrie, chemie, vliegtuigbouw H. JØRGENSEN		J.-J. MERTENS R. DEELEY
elektriciteit, mijnbouw, afvalbeheer G. WESTERMANN		R. VAN ZONNEVELD G. GERECHT (directie-adviseur)
infrastructuur P. BOND		J.-P. DAUBET Ph. OSTENC L. LOPEZ RODRIGUEZ

⁽¹⁾ Bekleedt de functie van directeur vanaf 1 januari 1991.

⁽²⁾ Neemt de coördinatie van de activiteiten van de dienst technische adviseurs waar.

VOORWOORD

Het begin 1992 ondertekende Verdrag betreffende de Europese Unie geeft de bakens aan voor de toekomst van de Gemeenschap. Aan de Europese Investeringsbank — de financieringsinstelling van de EG — werden daarbij belangrijke taken toebedeeld en zij heeft derhalve een bijzondere verantwoordelijkheid in de totstandbrenging van de Unie.

De economische doelstellingen van de Unie komen grotendeels overeen met de aandachtspunten van de EIB die zijn gericht op een evenwichtige ontwikkeling van de Gemeenschap en op de versterking van haar economisch potentieel. In het protocol bij de economische en sociale samenhang wordt gesteld dat de financiering van economisch zinvolle investeringen in de regionale ontwikkelingsgebieden de hoofdtaak is van de Bank. Bovendien verlangt het Verdrag een gemeenschappelijk beleid op terreinen waarop de Bank van oudsher al zeer actief is en over de nodige ervaring beschikt: vorming van transeuropese communicatie- en energienetten, verbetering van het industriële concurrentievermogen, milieubescherming en ontwikkelingssamenwerking van de Gemeenschap met derde landen.

In 1991 heeft de EIB met een middelenopname van in totaal 13,7 miljard ecu, met kredietovereenkomsten van 15,3 miljard ecu en met daadwerkelijke uitbetalingen in diezelfde orde van grootte, meer middelen gemobiliseerd dan welke andere internationale financieringsinstelling dan ook. Dankzij haar uitstekende reputatie op de internationale financiële markten, kan zij in het belang van de Gemeenschap een omvangrijk volume aan investeringsmiddelen tegen de best geldende voorwaarden vergaren. Als aanvulling op haar bankactiviteiten zet de EIB haar professionele know-how en haar specifieke communautaire kennis in ten behoeve van door haar medegefinancierde projecten. Binnen de Gemeenschap heeft de EIB in 1991 deelgenomen in de financiering van investeringen van zo'n 60 miljard ecu; dat komt overeen met ongeveer 6% van de totale bruto-investeringen in vaste activa van dat jaar.

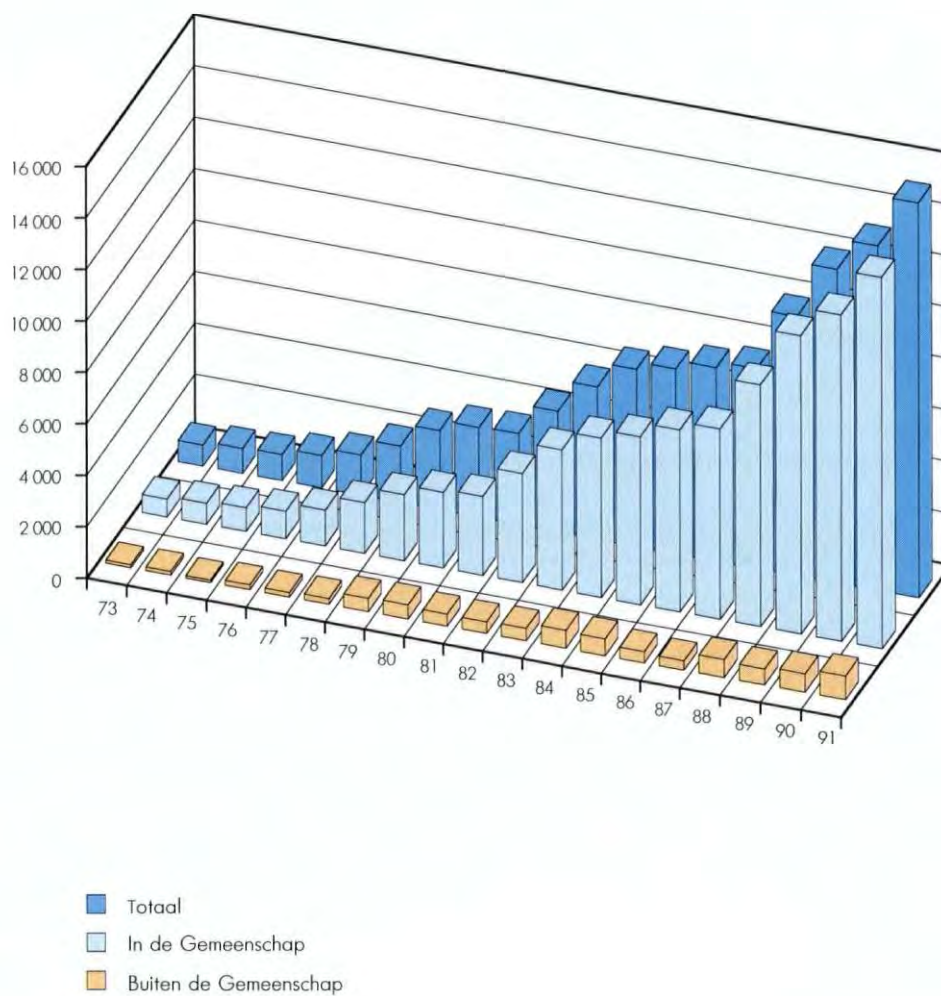
In een zeer bewogen politieke en financiële context steeg de financieringsomvang bijna 15% ten opzichte van het voorgaande jaar. De EIB heeft derhalve met inachtneming van haar tweeledige karakter als bank en als communautaire instelling kunnen aantonen, dat zij zeer wel in staat blijft haar specifieke taak adequaat uit te voeren. Rekening houdend met de verwachte ontwikkeling van haar activiteiten, heeft de Bank in het licht van het door externe consultants verrichte onderzoek een aanpassingsproces in gang gezet wat betreft haar werkwijze en haar beheersstructuur.

De EIB zal niet zozeer een wijziging in haar criteria en haar prioriteiten nastreven, dan wel door een verdere intensivering van haar activiteiten het integratieproces van de Gemeenschap willen bevorderen. Zij is in staat om zonder de begrotingen van de lidstaten te belasten omvangrijke middelen op te nemen ten behoeve van de voltooiing van de Europese interne markt. Tevens zorgt zij door haar strenge selectie- en evaluatiecriteria voor een weloverwogen middelentoekenning in economisch zwakkere regio's en sectoren van de Gemeenschap.

De Europese Investeringsbank zal zich ook in de toekomst vastbesloten blijven inzetten voor de modernisering en integratie van de Europese economie in één grote economische ruimte, waar men met de geleidelijke invoering van een gemeenschappelijke munt de voordelen zal genieten van het verdwijnen van wisselkoersrisico's en van kostenbesparingen tengevolge van het wegvallen van geografische beperkingen. Daarom zal zij de projecten die haar voor financiering worden voorgelegd, vakbekwaam en zeer zorgvuldig blijven analyseren en de uitvoering ervan controleren; niet alleen om zich te vergewissen van hun economische rendabiliteit, maar ook om te kunnen blijven werken aan een evenwichtige ontwikkeling van de Gemeenschap.

E.-G. BRODER
President

Kredietverlening (ondertekende overeenkomsten) van 1973 tot en met 1991
(miljoenen ecu)

DE EIB, FINANCIERINGSINSTELLING VAN DE GEMEENSCHAP

Activiteiten van de EIB in 1991

Als financieringsinstelling van de Europese Gemeenschap dient de Europese Investeringsbank bij te dragen tot de evenwichtige ontwikkeling, de integratie en de economische en sociale samenhang van alle lidstaten. Zij hanteert bancaire middelen om investeringsprojecten in de lidstaten te financieren.

Tevens verstrekt zij middelen voor projecten in landen waarmee de Gemeenschap economische en financiële samenwerkingssakkoorden heeft gesloten.

De EIB kent kredieten toe uit eigen middelen en verstrekt garanties (zie noot 5.e op blz. 114). Ook handelt zij onder

mandaat en uit begrotingsmiddelen van de Gemeenschap of van de lidstaten — vooral buiten de EG —; dergelijke financieringen worden niet in de balans opgenomen, maar verschijnen in de Speciale Sectie (zie blz. 66).

Het totaal van de in 1991 ondertekende financieringsovereenkomsten bedraagt 15 339 miljoen ⁽¹⁾ (13 393 miljoen in 1990), dat is een stijging van 14,5%, ofwel reëel 9,1% (zie noot 7 op blz. 114).

Hiervan betreft 15 165 miljoen kredieten uit eigen middelen (13 326 miljoen aan kredieten en garanties in 1990) en 174 miljoen transacties uit andere bronnen (68 miljoen in 1990).

Teneinde te kunnen voldoen aan de bij-

zonder grote omvang van uitbetalingen op kredieten (15 316 miljoen tegenover 11 811 miljoen in 1990), heeft de EIB haar leningen op de kapitaalmarkten sterk uitgebreid. Deze bedroegen in totaal 13 672 miljoen, ofwel 24% meer dan in 1990 (10 996 miljoen). Ongeveer 75% hiervan zijn lange en middellange, vastrentende leningen en 25% leningen tegen variabele rente, waarvan 8% kortlopend.

Drie kwart van de middelen werd opgenomen in communautaire valuta's. Voor het derde achtereenvolgende jaar staat de ecu op de eerste plaats (2,5 miljard, meer dan 18% van het totaal van de opgenomen middelen).

De kredietverlening ten behoeve van investeringen binnen de Gemeenschap was in totaal 14 423 miljoen, waarvan 39 miljoen uit middelen van het nieuwe communautaire leningsinstrument (NCL; zie overzicht op blz. 83). Dat komt neer op een stijging van 14% in één jaar tijd en van gemiddeld 15% per jaar sedert de toetreding van Spanje en Portugal in januari 1986.

Er werden projecten in alle lidstaten van de Gemeenschap gefinancierd; de activiteiten van de EIB namen vooral toe in Spanje, Portugal en Griekenland, maar ook in Duitsland vanwege de steun in de nieuwe deelstaten (de voormalige DDR).

⁽¹⁾ Alle gegevens in dit verslag worden, indien niet specifiek aangegeven, uitgedrukt in ecu en afgerond in miljoenen.

Tabel 1: **Financieringsovereenkomsten getekend in 1991 en van 1987 tot 1991**

Naar herkomst der middelen en lokalisatie van het project

	1991		1987-1991	
	miljoenen ecu	%	miljoenen ecu	%
Kredieten uit eigen middelen en garanties	15 165,1	98,9	57 184,1	97,3
binnen de Gemeenschap	14 383,6	93,8	54 543,2	92,8
waarvan kredieten	14 383,6	93,8	54 305,7	92,4
waarvan garanties	—	—	237,5	0,4
buiten de Gemeenschap	781,5	5,1	2 640,9	4,5
Kredietverlening uit andere middelen	173,7	1,1	1 586,8	2,7
binnen de Gemeenschap	39,2	0,3	922,8	1,6
buiten de Gemeenschap	134,5	0,9	664,0	1,1
Totaal generaal	15 338,8	100,0	58 770,9	100,0
binnen de Gemeenschap	14 422,8	94,0	55 465,9	94,4
buiten de Gemeenschap	916,0	6,0	3 305,0	5,6

Het Europese-Unieverdrag heeft nog eens het belang onderstreept van het werk van de EIB ten behoeve van de economische en sociale samenhang. De kredietverlening in de regionale ontwikkelingsgebieden van de Gemeenschap blijft als vanouds de belangrijkste doelstelling van de EIB; de omvang hiervan is meer dan een miljard gestegen en maakt thans 63% van het geheel uit. Daarvan is ongeveer negen tiende gegaan naar investeringsprojecten in de regio's die ook voor steun uit de communautaire structuurfondsen in aanmerking komen.

De EIB steunt tevens de versterking van de economische en sociale samenhang binnen de Gemeenschap met de financiering van infrastructurele netwerken tussen de verschillende regio's en van belangrijke Europese verbindingen. Zij

verstrekt kredieten voor noodzakelijke investeringen ten behoeve van de bescherming van het milieu en de verhoging van de kwaliteit van het bestaan, de exploitatie van de eigen Europese energiebronnen en de spreiding van de energievoorziening.

Bij haar steun aan investeringsprojecten in de produktieve sectoren hecht de EIB een bijzonder groot belang aan de versterking van het internationale concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven en aan de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf, wiens dynamiek en invloed op de werkgelegenheid zeer groot is, vooral op regionaal niveau.

Uit de financieringskeuze van de Europese Investeringsbank blijkt haar inzet voor de concretisering van de grote ge-

meenschappelijke doelstellingen en haar vermogen, haar kredietverleningsvoorwaarden nauw te laten aansluiten op de behoeften van de investeerders.

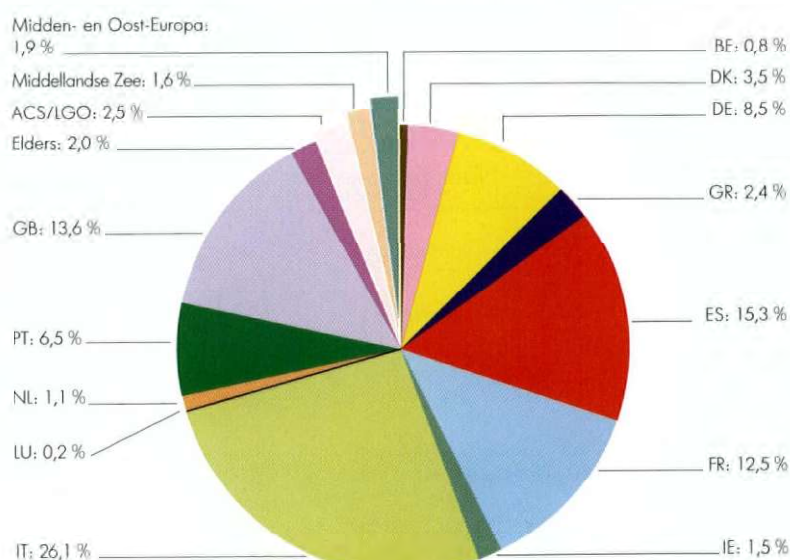
Buiten de Gemeenschap bedroeg de steun 916 miljoen (713 miljoen in 1990): 781,5 miljoen uit eigen middelen en 134,5 miljoen uit begrotingsmiddelen (zie overzicht op blz. 91). Door de inwerkingtreding van de vierde Overeenkomst van Lomé kon een nieuwe impuls worden gegeven aan de kredietverlening in de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en in de overzeese lands- en gebiedsdelen (LGO). Ook is de EIB weer actief geweest in de landen ten zuiden van de Middellandse Zee en in de Midden- en Oosteuropese landen die voor kredieten van de Bank in aanmerking komen.

Bedrag van de ondertekende overeenkomsten
(miljoenen ecu)

1991		1990
115,6	België	206,3
538,6	Denemarken	564,7
1 300,1	Duitsland	863,5
366,9	Griekenland	176,3
2 342,5	Spanje	1 942,0
1 924,4	Frankrijk	1 684,6
237,0	Ierland	217,7
4 000,7	Italië	3 855,7
28,6	Luxemburg	11,8
175,4	Nederland	245,3
1 002,1	Portugal	794,7
2 090,5	Verenigd Koninkrijk	1 892,8
300,4	Elders (*)	225,1
14 422,8	Gemeenschap	12 680,5
389,5	ACS/LGO	153,4
241,5	Middellandse Zee	344,5
285,0	Midden- en Oost-Europa	215,0
15 338,8	Totaal	13 393,4

(*) Voor de Gemeenschap belangrijke projecten die buiten het grondgebied van de lidstaten worden uitgevoerd (zie noot 5d op blz. 113).

Activiteiten per land 1991 (%)

(*) Voor de betekenis van de afkortingen zie noot 3 op blz. 113.

Economische situatie

1991: GERINGE ECONOMISCHE GROEI

Over het algemeen betekende 1991 voor de OESO-landen een jaar van geringe economische groei na de reeds in 1990 geconstateerde vertraging. De economische activiteit nam globaal

slechts met ongeveer 1% toe tegenover 2,6% in 1990 (¹).

De stagnatie die zich al vanaf half 1990 in verscheidene landen aftekende na vier jaren van gestage groei, werd in het eerste semester van 1991 nog versterkt door de Golfcrisis, de economi-

sche recessie in Amerika, de omwentelingen in Midden- en Oost-Europa en met name het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. De hele wereld heeft derhalve een heel zwakke groei gekend van zo'n 0,2%, met opnieuw minder internationale handel en een achteruitgang in de werkgelegenheid.

In de Gemeenschap is de economische groei in 1991 duidelijk verminderd, en kwam uit op 1,3% tegen 2,8% het jaar daarvoor, 3,3% in 1989 en 4% in 1988. Dit is het laagste niveau sinds 1982. Het heeft velerlei oorzaken, er zijn tempoverschillen en de situatie verschilt nogal per lidstaat, met als uitersten Duitsland (²) (+ 3,4%) en het Verenigd Koninkrijk (-2,2%).

Het algemene investeringsniveau is na een groei van in totaal bijna 30% in de

afgelopen vijf jaar sterk gedaald en zou ook voor het eerst sedert de recessie van 1981-1982 reëel achteruit zijn gegaan (-0,3%). Dit weerspiegelt met name een anticipatie van de ondernemingen op de ontwikkeling van de vraag, de nog steeds hoge rentetarieven en een zekere verlaging van het rendement op kapitaal.

De uitgaven voor outillages hebben dezelfde dalende curve gevolgd: -0,9% (tegen 4,9% groei in 1990 en 8,5%, 11,2% en 8,3% in de voorgaande drie jaren). Reëel zijn ze verminderd in Ierland (-5%), Spanje (-2,5%), Frankrijk (-3,4%), Italië (-1,1%) en vooral in het Verenigd Koninkrijk (-12%). In de overige lidstaten namen dergelijke investeringen nog wel toe, zij het meestal minder dan in voorgaande jaren. Alleen in Duitsland bleef het groeitempo hoog (ongeveer 9%).

De verslechtering van de economie en het hoge renteniveau hebben ook hun stempel gedrukt op de investeringen in de bouw, die in 1991 in reële termen zijn gedaald.

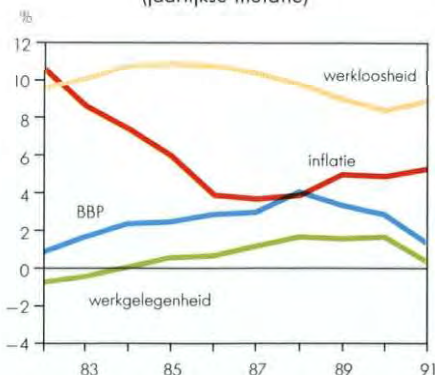
In die omstandigheden is het scheppen van werkgelegenheid sterk vertraagd (+0,3% tegen +1,6% in 1990), waarbij er wel grote verschillen bestaan tussen de lidstaten. De werkloosheid steeg tot 8,9% van de actieve bevolking, tegenover 8,3% in 1990.

De inflatie steeg meer dan in het voorgaande jaar (5,2% tegenover 4,8%);

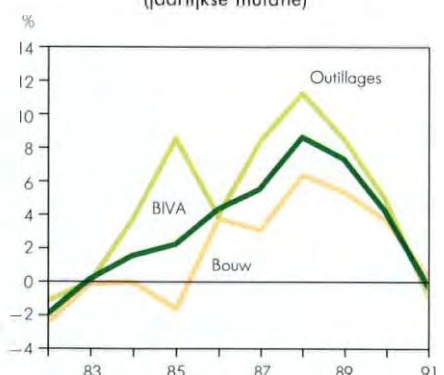
(¹) Bronnen voor de in dit hoofdstuk gebruikte macro-economische cijfers zijn de Commissie van de Europese Gemeenschappen (economische budgetten 1992-1993) en de OESO (economische vooruitzichten). De cijfers zijn bijgewerkt tot begin 1992 maar hebben nog een voorlopig karakter. De groei-cijfers zijn uitgedrukt in volumeprocenten. De inflatie wordt gemeten aan de hand van de indexcijfers voor het particuliere consumptieprijspeil. De verklarende lijst van afkortingen is te vinden op blz. 114.

(²) In de gegevens met betrekking tot Duitsland is geen rekening gehouden met de nieuwe Länder, behalve in de cijfers betreffende de handelsbalans en de lopende rekening (met ingang van 1991).

BBP, inflatie, werkgelegenheid, werkloosheid
(jaarlijkse mutatie)

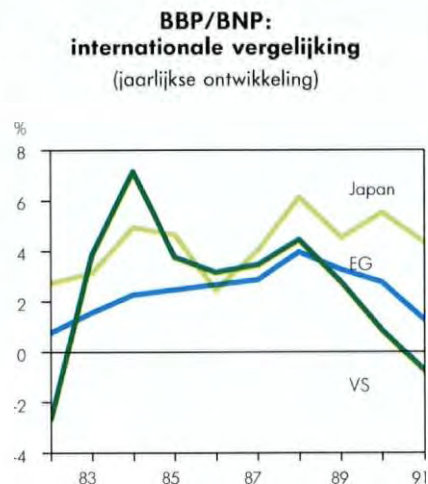
Bruto-investeringen in vaste activa en de componenten hiervan
(jaarlijkse mutatie)

de verschillen tussen de lidstaten werden echter kleiner, omdat de prestaties op dit punt in de landen met een hoger dan gemiddeld inflatieniveau iets verbeterden en in de landen met de laagste niveaus over het algemeen zijn vermindert.

De handelsbalans van de Gemeenschap, welke in 1990 vrijwel in evenwicht was, toont in 1991 een tekort van ongeveer 0,5% van het BBP. Deze verslechtering is een weergave van de daling van het Duitse handelsoverschot als gevolg van de snellere groei van de binnenlandse vraag in verband met de Duitse eenwording. Het tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans zou ook kunnen oplopen tot -0,9% van het BBP tegen -0,3% in 1990.

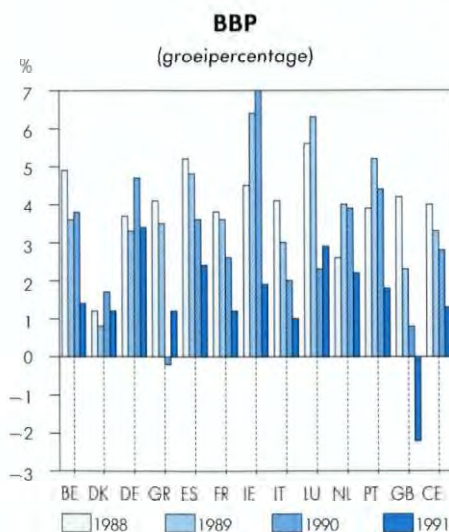
In de **Verenigde Staten** heeft de stagnatie van de economie zich uitgebreid

In **Japan** is de economische groei vertraagd maar toch nog op hoog niveau gebleven, vooral in het eerste semester. Het BNP is met 4,4% gestegen, tegen 5,6% in 1990.

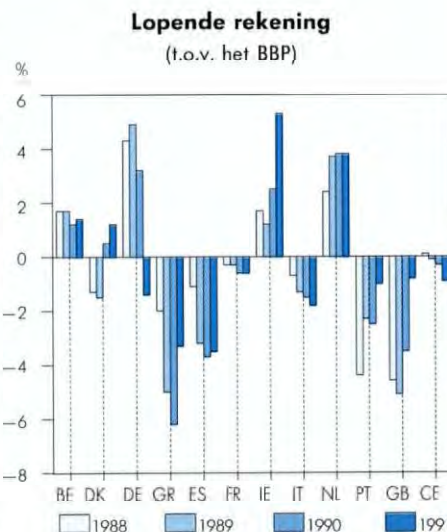
De investeringen namen met 4,6% toe, vergeleken met 10,8% in het voorgaande jaar. De particuliere consumptie en de overheidsinvesteringen bleven hoog. De industriële productie is echter verminderd, met als gevolg een afnemende groei van de invoer van grondstoffen en eindprodukten, terwijl de uitvoer naar Europa en Zuidoost-Azië zelfs nog toenam.

Het overschot op de handelsbalans en op de betalingsbalans neemt waarschijnlijk toe tot respectievelijk bijna 2,9% en 2,2% van het BBP, waardoor de inkrimpende tendens van de afgelopen jaren wordt gekeerd.

en de groei van het BBP is nu negatief (-0,7% in vergelijking met +0,9% in 1990). De achteruitgang van de particuliere en van de overheidsconsumptie, de scherpe daling van de particuliere investeringen en van de investeringen in de woningbouw, hetgeen nog werd versterkt door minder mogelijkheden om consumptieve kredieten en bankkredieten te krijgen, hebben tot deze recessie geleid, ondanks enige versoepeling in het monetaire beleid. Vastgesteld kan worden dat de inflatoire druk enigszins is afgenomen. Het tekort op de federale begroting is opnieuw gestegen. Tenslotte is de werkgelegenheid in belangrijke mate gedaald.

De vermindering van de invoer en het op peil blijven van de uitvoer hebben er opnieuw voor gezorgd dat het tekort op de handelsbalans (-1,3% van het BBP tegenover -2% in 1990) kleiner werd. De lopende rekening bleef vrijwel volledig in evenwicht (-0,2% van het BBP). Dit is grotendeels toe te schrijven aan de uitgaven in verband met de Golfoorlog.

In **Afrika** blijft de situatie kritiek. De structurele hervormingen die nu door de meeste landen zijn aanvaard, hebben soms een lichte verbetering van de financiële onevenwichtigheden tot gevolg gehad, maar tot op heden hebben ze nog maar weinig duidelijke resultaten opgeleverd voor de produktie, de economische groei en het welzijn van de bevolking. In 1991 is de toename van het BBP lager gebleven dan de demografische expansie.

Bovendien zijn de interne economische problemen nog verscherpt door een on-

gunstig internationaal klimaat — met name een verslechtering van de handelsvoorwaarden en een vrijwel volledige stagnatie op de exportmarkten — evenals een over het algemeen gespannen situatie en politieke crises in een groot aantal landen.

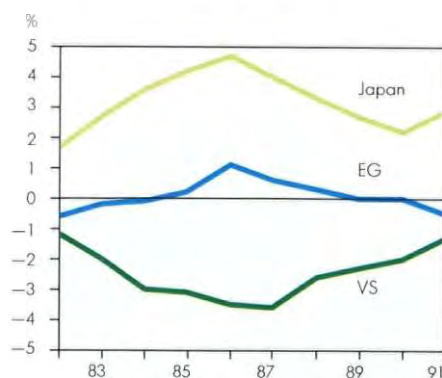
In de **landen in het Middellandse-Zeegebied** hebben het verstoorde internationale klimaat en de geringe vraag van de meer ontwikkelde landen een vertraging veroorzaakt in de economische opleving die na de Golfoorlog werd verwacht. Geëmigreerde arbeiders maakten geen gelden meer over naar hun vaderland, de handel met de oorlogvoerende landen werd gestaakt, de financiële steun van de Golfstaten daalde scherp evenals het aantal toeristen; voor dit alles werd geen compensatie gevonden.

Deze ongunstige factoren hebben gezorgd voor een verslechtering van de overheidsfinanciën en van de lopende rekening van de meeste betrokken landen. Tekenen van een opleving kwamen er pas tegen het einde van het jaar.

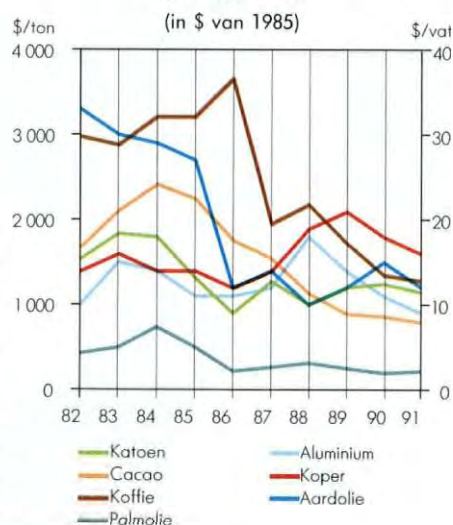
In **Midden- en Oost-Europa** als geheel zou het BBP ongeveer 15% zijn gekelder; dit is voornamelijk de weerslag van het instorten van de handel tussen de voormalige Comecon-landen en het voeren van een restrictief monetair en fiscaal beleid. De scherpe daling van de economische activiteit ging gepaard met een dramatische verslechtering van de werkgelegenheid en met een zeer hoge inflatie.

Wat de buitenlandse rekeningen betreft, heeft de geringere invoer de scherpe daling van de uitvoer gecompenseerd; er worden nieuwe afzetmarkten gezocht, waarvan sommige eventueel in het kader van de associatieakkoorden binnen de Gemeenschap kunnen worden gevonden. De internationale financiële steun bleef groot, maar de toevoer van particulier kapitaal was zeer gering. De steun van de westerse landen blijft van vitaal belang voor het al dan niet slagen van het moeizame proces van structurele aanpassing en van economische en politieke stabilisatie.

Handelsbalans fob/fob:
internationale vergelijking
(% BBP)

Prijsontwikkeling van sommige grondstoffen

VERHOOGING VAN HET KAPITAAL IN 1991: 57 600 MILJOEN

Op 1 januari 1991 was de verdubbeling van het geplaatste kapitaal van de EIB een feit; haar Raad van Gouverneurs had hiertoe besloten tijdens de jaarvergadering op 11 juni 1990. Het kapitaal van de Bank werd verhoogd tot 57,6 miljard ecu.

Volgens de statuten van de Bank mag de som van de uitstaande kredieten en garanties niet hoger zijn dan 250% van het geplaatste kapitaal. Het plafond werd dus verhoogd tot 144 miljard. Het totaal aan kredieten en garanties bedroeg eind 1990 ongeveer 62 miljard en eind 1991 zo'n 72,7 miljard, dat wil zeggen iets meer dan de helft van de statutair bepaalde limiet. De Bank beschikt derhalve over voldoende speelruimte om haar kredietverleningsactiviteiten verder te ontwikkelen.

De leden van de Bank, de lidstaten van de Gemeenschap, spreken met deze kapitaalsuitbreiding opnieuw hun vertrouwen uit in het beleid en in de activiteiten van de Bank. Met de verhoging van het kapitaal kan de Bank haar uitstekende reputatie op het gebied van de kredietwaardigheid handhaven.

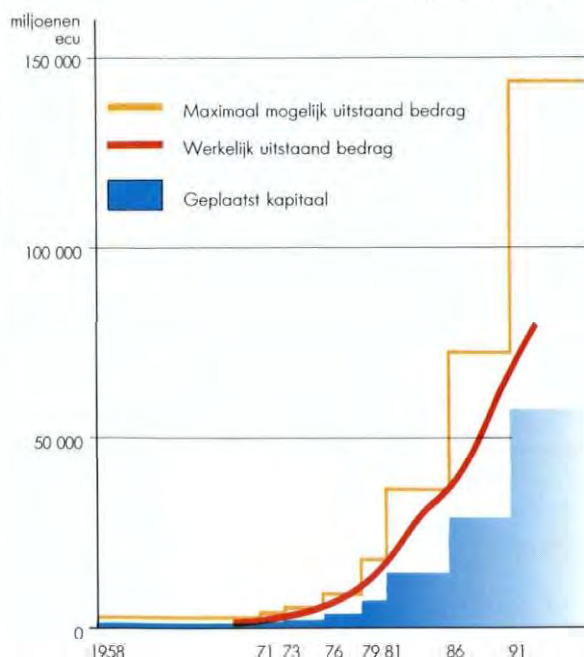
De verhoging van het geplaatste kapitaal kwam tot stand door de omzetting in gestort kapitaal van 1 225 miljoen ecu uit de aanvullende reserve ⁽¹⁾ en door nieuwe bijdragen van de lidstaten voor een totaalbedrag van 27 575 miljoen.

Het volgestorte of vol te storten gedeelte is verhoogd van 2 596 miljoen tot 4 321 miljoen door de reeds genoemde 1 225 miljoen uit de aanvullende reserve en door 500 miljoen aan bijdragen van de lidstaten, welke in tien gelijke, halfjaarlijkse termijnen met ingang van 1 april 1994 zullen worden gestort (zie jaarrekening, blz. 64).

Met ingang van 1 januari 1991 maakt het volgestorte of vol te storten gedeelte derhalve 7,5% van het geplaatste kapitaal uit.

⁽¹⁾ Artikel 24 van de statuten van de EIB gebiedt haar een reservefonds te vormen tot een waarde van 10% van het geplaatst kapitaal. Sedert eind 1986 zit deze statutair bepaalde reserve aan haar plafond van 2 880 miljoen ecu. De Raad van Bewind heeft, overeenkomstig artikel 24 van de statuten, aanvullende reserves ingesteld, welke eind 1990 in totaal ongeveer 4 miljard ecu omvatten, met inbegrip van het saldo van het bedrijfsresultaat.

Verhogingen van het geplaatst kapitaal van de Bank

	Verhoging	
	datum	miljoenen ecu
Oorspronkelijk geplaatst kapitaal (BE, DE, FR, IT, LU, NL)	1958	1 000
Verhoging	26.04.1971	+ 500
Toetreding (DK, IE, GB)	01.01.1973	+ 525
Verhoging	01.01.1976	+ 1 518,75
Verhoging	01.01.1979	+ 3 543,75
Toetreding (GR)	01.01.1981	+ 112,50
Verhoging	31.12.1981	+ 7 200
Verhoging	01.01.1986	+ 12 108,15
Toetreding (ES, PT)	01.01.1986	+ 2 291,85
Verhoging	01.01.1991	+ 28 800
Geplaatst kapitaal		57 600
Totaal op 01.01.1991		

Communautaire achtergronden

1991: OP WEG NAAR DE EUROPESE UNIE

Het akkoord van Maastricht van december 1991 over het Verdrag betreffende de Europese Unie betekent een nieuwe belangrijke fase in de ontwikkeling van de Gemeenschap. De goedkeuring van dit verdrag, dat zowel betrekking heeft op de economische en monetaire Unie als op de politieke Unie, zal geleidelijke maar diepgaande veranderingen tot gevolg hebben, met in het bijzonder de invoering op uiterlijk 1 januari 1999 van één enkele munt, beheerd door een onafhankelijke centrale bank. Dit akkoord toont de rol die Europa kan spelen in een wereld en op een moment in de geschiedenis dat de omwentelingen elkaar opvolgen in een ongehoord snel tempo en met grote consequenties.

Als financieringsinstelling van de Gemeenschap wenst de Europese Investeringsbank volledig mee te werken aan de uitvoering van de grote communautaire richtlijnen die in Maastricht zijn vastgesteld, of daar opnieuw werden bevestigd. Zij heeft er de financiële middelen voor: de lidstaten hebben besloten tot een verdubbeling van haar kapitaal met ingang van 1 januari 1991; daarmee hebben zij hun vertrouwen uitgesproken in de toekomstige rol van de Bank. Zij heeft er ook de capaciteiten voor: de groei van haar activiteiten in 1991 geeft hiervan blijk, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht en zowel binnen als buiten de Gemeenschap. Zij kan hieraan werken in nauwe samenwerking met de betrokkenen: de Europese Commissie, nationale en regionale autoriteiten, investeerders en financiële instellingen.

Het Verdrag betreffende de Europese Unie bevat verscheidene passages over de Bank (zie kader op blz. 18); dat is met name het geval in hoofdstuk XIV inzake de **economische en sociale samenhang** (Art. 130A — 130E). Bij dit hoofdstuk is een protocol gevoegd, waarin de Europese Commissie en de lidstaten expliciet wijzen op het werk van de EIB „ten behoeve van de armere regio's”, waarin zij benadrukken dat zij „het grootste deel van haar middelen moet blijven besteden aan de bevordering van de economische en sociale samenhang” en dat zij bereid zijn „de kapitaalbehoeften van de EIB opnieuw te bezien, zodra zulks voor dat doel vereist is”.

Vanwege de extra nadruk op de interne samenhang heeft de Europese Raad besloten een nieuw instrument in te stellen, het Cohesiefonds. Dit fonds moet projecten steunen op het gebied van milieu en transeuropese vervoersnetten in die lidstaten wier BNP per hoofd van de bevolking lager is dan 90% van het communautaire gemiddelde (Portugal, Griekenland, Ierland, Spanje) en die een beleid van economische convergentie voeren.

Het fonds zal vóór eind 1993 worden gevormd; zijn middelen en modaliteiten, alsmede die van de verschillende structuurfondsen en de onderlinge afstemming zullen in 1992 worden bestudeerd, tezamen met het hele financiële pakket voor de jaren 1993—1997.

Evenals bij de hervorming van de structuurfondsen in 1989, en parallel aan deze fondsen en aan het nieuwe cohesiefonds, zal de EIB haar activiteiten voortzetten ter ondersteuning van regio's met een ontwikkelingsachterstand (doelstelling 1), gebieden die zwaar door de industriële achteruitgang

worden getroffen (doelstelling 2), rurale gebieden (doelstelling 5B) of regio's waarvoor specifieke communautaire programma's werden opgezet. De EIB kan door de structuurfondsen gesteunde programma's medefinancieren op grond van nog vast te leggen modaliteiten, zoals in artikel 198E wordt bepaald.

De **regionale ontwikkeling** blijft derhalve de hoogste prioriteit voor de EIB: in 1991 was 63% van haar kredietverlening bestemd voor projecten die onder deze doelstelling vallen, waarvan negentiende in de regio's die ook voor steun uit de communautaire fondsen in aanmerking komen.

* * *

Volgens het tijdschema voor de totstandbrenging van de **economische en monetaire Unie** zal de tweede fase op 1 januari 1994 ingaan. In deze fase zal het kapitaalverkeer volledig worden geliberaliseerd, hetgeen al voor een groot deel is gerealiseerd sedert het begin van de eerste fase op 1 juli 1990. Tevens zal er dan een Europees Monetair Instituut (EMI) worden opgericht. Het EMI moet het monetaire beleid coördineren en samen met de Europese Commissie de vooruitgang volgen met de convergentie op het gebied van de inflatiebestrijding, de overheidsfinanciën en de stabiliteit van wisselkoersen en rentetarieven voor langlopende leningen. In dit verband is de opname van de escudo in het EMS op 6 april 1992 van belang.

In de tweede fase wordt „de valutasamenstelling van de ecu-mand niet gewijzigd” en het EMI „vergemakkelijkt het gebruik van de ecu en ziet toe op de

ontwikkeling van de ecu en op de goede werking van het ecu-verrekenings-systeem."

In de derde fase tenslotte, worden de nationale munten vervangen door de ecu, waarvan de waarde dan onherroe-

pelijk vastligt. De Europese Centrale Bank en het Europese stelsel van centrale banken oefenen hun bevoegdheden uit. Voor de lidstaten die aan de noodzakelijke voorwaarden voldoen, zal de economische en monetaire Unie een feit zijn na een besluit hiertoe van de Euro-

pese Raad, welke vóór eind 1996 moet worden genomen. Als er vóór eind 1997 geen besluit kan worden genomen, vangt de derde fase uiterlijk op 1 januari 1999 aan voor die lidstaten die aan de noodzakelijke voorwaarden voldoen. Het Verenigd Koninkrijk heeft de

DE EIB EN HET VERDRAG BETREFFENDE DE EUROPESE UNIE

Het Verdrag betreffende de Europese Unie, dat op 7 februari 1992 is getekend en thans ter ratificatie is voorgelegd aan de lidstaten, wijzigt het Verdrag van Rome en stelt de Europese Gemeenschap in de plaats van de Europese Economische Gemeenschap.

De doelstellingen van de Europese Gemeenschap worden in artikel 2 nader aangegeven:

„De Gemeenschap heeft tot taak, door het instellen van een gemeenschappelijke markt en een economische en monetaire Unie en door de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk beleid of de gemeenschappelijke activiteiten, bedoeld in de artikelen 3 en 3A, het bevorderen van een harmonische en evenwichtige ontwikkeling van de economische activiteit binnen de gehele Gemeenschap, een duurzame en niet-inflationaire groei met inachtneming van het milieu, een hoge graad van convergentie van de economische prestaties, een hoog niveau van werkgelegenheid en van sociale bescherming, een verbetering van de levensstandaard en van de kwaliteit van het bestaan, de economische en sociale samenhang en de solidariteit tussen de lidstaten.”

Verscheidene artikelen verwijzen rechtstreeks naar de EIB. Artikel 4B (in het Verdrag van Rome artikel 3) maakt specifiek melding van de Bank: *„Er wordt een Europese Investeringsbank opgericht, die handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door dit Verdrag en de daaraan gehechte statuten worden verleend.”*

Artikel 129 van het Verdrag van Rome, waarin de EIB werd gedefinieerd, blijft onveranderd, maar wordt artikel 198D.

Artikel 130 van het Verdrag van Rome, waarin de doelstellingen van de EIB zijn vastgelegd, wordt artikel 198E en is aangevuld met een paragraaf waarin de EIB de mogelijkheid krijgt niet alleen afzonderlijke projecten te financieren, maar ook hele investeringsprogramma's: *„Bij de vervulling van haar taak vergemakkelijkt de Bank de financiering van investeringsprogramma's in samenhang met bijstandsverlening van de structuurfondsen en van de andere financierings-*

instrumenten van de Gemeenschap.”

De bijdrage van de EIB tot de uitvoering van het gemeenschappelijk beleid komt ook tot uiting in de rol die haar wordt toebedeeld ter ondersteuning van de economische en sociale samenhang. Het specifieke, bij het Unieverdrag gevoegde protocol onderstreept met name dat:

„... Constatierend dat de EIB ten behoeve van de armere regio's aanzienlijke en in omvang toenemende leningen verstrekt;...

Bevestigen hun overtuiging dat de structuurfondsen een voorname rol moeten blijven spelen bij de verwezenlijking van de communautaire doelstellingen op het gebied van de samenhang;

Bevestigen hun overtuiging dat de EIB het grootste deel van haar middelen moet blijven besteden aan de bevordering van de sociale en economische samenhang, en verklaren zich bereid de kapitaalbehoeften van de EIB opnieuw te bezien zodra zulks voor dat doel vereist is;

Bevestigen de noodzaak van een grondige evaluatie van de werking en de doeltreffendheid van de structuurfondsen in 1992, alsook de noodzaak om bij diezelfde gelegenheid na te gaan of de omvang van de middelen van die fondsen voldoende is gezien de taken van de Gemeenschap op het gebied van de sociale en economische samenhang;...”

Wat betreft de convergentie van de verschillende economieën, stelt artikel 104C, paragraaf 11, dat de EIB zou kunnen worden verzocht „haar beleid inzake kredietverstrekking opnieuw te bezien” ten aanzien van lidstaten die buitensporig hoge begrotingstekorten blijven houden.

Tenslotte wijst het hoofdstuk over de ontwikkelingssamenwerking erop dat de EIB „onder de in haar statuten vastgestelde voorwaarden” bijdraagt tot de tenuitvoerlegging van de door de Gemeenschap op dit gebied vastgelegde doelstellingen (artikel 130W).

mogelijkheid een positief of negatief besluit hieromtrent voor zichzelf te nemen.

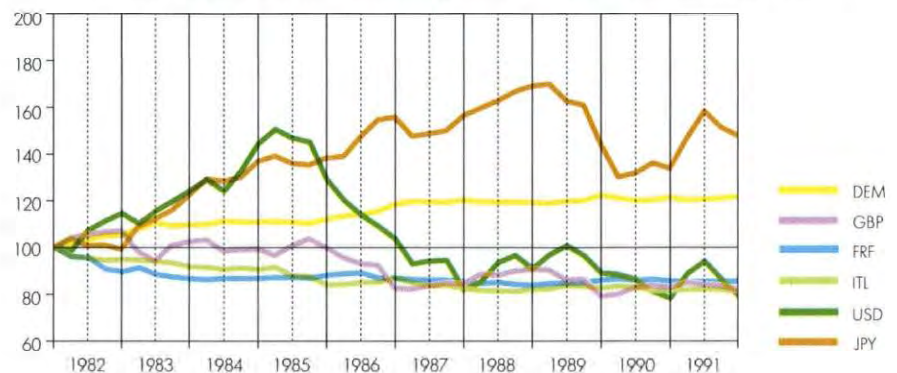
De onverflauwde ijver van de EIB ten behoeve van een groter **gebruik van de ecu** krijgt aldus nieuw elan.

Voor het derde achtereenvolgende jaar staat de ecu op een snel groeiende markt op de eerste plaats van de door de Bank opgenomen valuta's (2,5 miljard, 18,3% van het totaal).

De EIB blijft op de internationale markten de belangrijkste emittent in ecu: ongeveer 10% van haar sedert 1981 geplaatste leningen luidt in ecu. Eind 1991 was de som van haar in ecu luidende middelenopnamen 9,3 miljard, ofwel 15,7% van het totaal, tegenover 14,4% het jaar daarvoor. De EIB is ook de grootste kredietverlener in deze munt: in 1991 bedroegen haar uitbetalingen op in ecu luidende kredieten ruim 3 miljard (19,7% van het totaal) en de totale omvang van uitstaande, in ecu genoteerde kredieten aan het eind van het jaar was 11,5 miljard.

Hier zij bovendien gewezen op de rol van de EIB bij de instelling van het multilaterale compensatieselsel dat door de Ecu Banking Association wordt beheerd. De EIB is mede-oprichter en vice-voorzitter van deze in 1985 opgerichte vereniging.

Mutatie valutakoersen t.o.v. de ecu 1982—1991
(op basis van de statistische omrekeningskoersen — eerste kwartaal 1982 = 100)

Het in Maastricht goedgekeurde Verdrag behandelt de meeste grote economische sectoren en herijkt de activiteiten van de EIB. Dat geldt voor de steun aan de economisch zwakke regio's, zoals hierboven gemeld. Dat geldt ook voor een aantal beleidsterreinen die hierna aan de orde komen.

* *

De voltooiing van de interne markt en de versterking van de economische en sociale samenhang vergen „**transeuropese netwerken** op het gebied van vervoers-, telecommunicatie- en energie-infrastructuren” (hoofdstuk XII) opdat het bedrijfsleven en de bevolking baat hebben bij de verwezenlijking van een grenzenloze ruimte.

Men heeft hiertoe diverse maatregelen op het oog, in het bijzonder „in de vorm van haalbaarheidsstudies, garanties bij leningen of rentesubsidies”, alsmede via het reeds eerder genoemde cohesiefonds.

De activiteiten van de EIB ten behoeve van dergelijke investeringen zijn in de afgelopen jaren sterk toegenomen. In 1991 bedroeg de kredietverlening voor Europese infrastructuren ongeveer 4 miljard.

De EIB heeft besloten in de toekomst haar steun aan het ontwerpen van bijzonder belangrijke projecten te vergroten. Zij wil daartoe haalbaarheidsstudies medefinancieren in samenwerking met de betrokken instellingen — met name de Europese Commissie —.

* *

De EIB heeft haar activiteiten op het gebied van de **milieubescherming** en

INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TECHNISCHE BIJSTAND VOOR EEN BETER MILIEU

Het Verdrag over de Europese Unie onderstreept, dat de Gemeenschap moet bijdragen tot het „behoud, de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu“ en het dringt aan op „de bevordering op internationaal niveau van het treffen van maatregelen om de regionale of wereldwijde milieuproblemen het hoofd te bieden.“

Van oudsher is de bescherming van het milieu een belangrijke EIB-doelstelling en haar steun aan investeringen ter bestrijding of voorkoming van vervuiling maakt 15% uit van de totale kredietverlening in de afgelopen vijf jaar.

Financieringsbeperkingen worden vaak genoemd als de belangrijkste belemmering voor snellere vooruitgang op het gebied van milieu-investeringen. Dergelijke beperkingen zijn er inderdaad, maar niet geringe problemen kunnen ook worden veroorzaakt door lacunes in de procedures voor het ontwerp en de voorbereiding van projecten.

Daarom neemt de Bank sedert enkele jaren deel aan diverse internationale samenwerkingsacties op het gebied van de bescherming van het milieu en van een duurzame ontwikkeling.

Zo hebben de EIB en de Wereldbank in 1988 gezamenlijk een **programma voor het milieu in het Middellandse-Zeegebied** opgesteld (zie Jaarverslag 1989, blz. 16). Dit initiatief heeft in 1990 na een analyse van de problemen, de oorzaken en de eventuele oplossingen, geleid tot de uitvoering van een programma voor technische bijstand, het METAP, waaraan ook de Europese Commissie en het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties deelnemen.

Het hoofddoel is haalbare investeringsprojecten voor te bereiden. Er worden momenteel een vijftigtal onderzoeken verricht, vooral prefeasibility-studies. Deze moeten leiden tot milieu-investeringen die beantwoorden aan de prioriteiten van het gemeenschapsbeleid en voor de geassocieerde landen aan de doelstellingen van het vernieuwde Middellandse-Zeebeleid van de Gemeenschap.

* * *

De ervaring die in het kader van METAP werd opgedaan, bleek nuttig voor de door de EIB gesteunde organisatie van andere internationale acties, waar de Bank samenwerkt met de Europese Commissie en andere multilaterale financieringsinstellingen (Wereldbank, EBWO, Noordelijke Investeringsbank).

Sedert begin 1992 worden twee initiatieven uitgevoerd:

— **het milieuhervestel in de Oostzee.** Deze actie werd in september 1990 gelanceerd door een intergouvernementele conferentie van de landen rond de Oostzee. Een reeks studies heeft betrekking op de stroomgebieden van de grote rivieren of op kuststreken met het oog op de uitwerking van een programma van prioritaire investeringen. De EIB ziet samen met de Europese Commissie toe op de uitvoering van het onderzoek in het stroomgebied van de Oder. Dit dekt een derde van het grondgebied van Polen, bepaalde delen van Tsjechoslowakije en regio's in het oosten van Duitsland.

— **De bescherming van de Elbe.** Na de ondertekening in december 1990 van de Overeenkomst inzake de bescherming van de Elbe door Duitsland, Tsjechoslowakije en de Europese Commissie, waarbij een internationale commissie werd ingesteld, is men begonnen met een aantal studies om de prioritaire investeringen in dit stroomgebied te bepalen. Volgens een vergelijkbaar plan als dat voor de Oder, ziet de EIB samen met de Europese Commissie en met de internationale commissie voor de bescherming van de Elbe toe op de uitvoering van het onderzoek in de bovenloop van de Elbe. Het onderzoek moet leiden tot de vaststelling van investeringen ter verbetering van het milieu, niet alleen in genoemd gebied, maar ook stroomafwaarts, hetgeen ook positieve gevolgen zal hebben voor de Noordzee.

Tenslotte werkt de Europese Investeringsbank mee aan de uitvoering van een milieuprogramma voor het Donaubekken. In aansluiting op de intergouvernementele conferentie van Praag in juni 1991, wordt dit initiatief gecoördineerd door de Europese Commissie. Ook dit programma moet resulteren in de vaststelling van investeringsprojecten.

het leefklimaat voortgezet. De steun aan investeringen in de verbetering van de kwaliteit van lucht en water, in het afvalbeheer of in het stedelijk milieu, bedroeg 1,9 miljard. Overigens neemt de EIB actief deel in verscheidene initiatieven tot internationale samenwerking (zie kader op blz. 20). Haar activiteiten passen goed in het in het Verdrag vastgelegde kader (Hoofdstuk XVI), waarin de internationale dimensie van het gemeenschappelijke milieubeleid wordt onderstreept.

Binnen de Gemeenschap zelf wenst het Verdrag „een hoog beschermingsniveau”, rekening houdend met de verschillende situaties in de diverse regio's. Er zijn in 1991 verscheidene belangrijke initiatieven genomen, vooral op het gebied van de verwerking van het stedelijk afvalwater en de beperking van de kooldioxyde-uitstoot. Bovendien is LIFE, een nieuw specifiek begrotingsinstrument, ingesteld.

* * *

Het **internationale concurrentievermogen van het bedrijfsleven in de Gemeenschap** is een factor van wezenlijk belang voor diens toekomstige ontwikkeling. In het Europese-Uniever-

drag wordt benadrukt, dat hiertoe de voorwaarden moeten worden geschapen via acties die de aanpassing aan structurele wijzigingen versnellen; een gunstig klimaat scheppen voor de groei van het bedrijfsleven — vooral van het midden- en kleinbedrijf — en voor hun onderlinge samenwerking; alsmede aanzetten tot een betere benutting van de resultaten van innovatie, onderzoek en ontwikkeling.

De kredietverlening van de EIB in de industriële sector is gericht op genoemde doelstellingen. Ze bedroeg in 1991 bijna 3,5 miljard, waarvan ongeveer de helft is gegaan naar investeringen in de economisch zwakkere regio's.

* * *

In 1991, juist toen de Europese integratie voortgang boekte, hebben nieuwe landen de wens kenbaar gemaakt, hun banden met de Gemeenschap te verstevigen.

De Europese Raad van Maastricht heeft in zijn conclusies aangegeven dat „de onderhandelingen over de toetreding tot de Europese Unie, op basis van het zojuist goedgekeurde Verdrag van start kunnen gaan, zodra de Gemeenschap haar beraadslagingen over de eigen middelen en aanverwante kwesties in 1992 heeft beëindigd”. In 1991 heeft Zweden officieel een verzoek tot lidmaatschap ingediend.

Bovendien hebben de onderhandelingen met de zeven EVA-landen geresul-

teerd in de totstandkoming van de **Europese Economische Ruimte**, die het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal tussen de Gemeenschap en de EVA-landen dient te bevorderen. Het akkoord omvat een financieringsinstrument van de betrokken landen ter grootte van 500 miljoen ecu voor de toekenning van subsidies. De EIB gaat kredieten uit eigen middelen verstrekken tot een maximum van 1,5 miljard, die kunnen worden voorzien van rentesubsidies van 3% ten laste van genoemd financieringsinstrument. De bedragen zijn bestemd voor investeringen in regio's met een ontwikkelingsachterstand: Griekenland, Portugal, Ierland en gebieden in Spanje die vallen onder doelstelling 1 van de structuurfondsen. De EIB gaat het financieringsinstrument beheren. Aan de Raad van Gouverneurs is een ontwerp-samenwerkingsakkoord tussen de EIB en de EVA-landen voorgelegd.

Na de omwentelingen in Midden- en Oost-Europa heeft de Gemeenschap in dat deel van Europa een nieuwe rol gekregen. Overeenkomstig het besluit van april 1991 van haar Raad van Gouverneurs heeft de EIB haar actieradius uitgebreid tot Tsjechoslowakije, Bulgarije en Roemenië. De EG heeft op 16 december **Europese akkoorden** getekend

met Polen, Tsjechoslowakije en Hongarije. Behalve een toenemend vrij handelsverkeer, bevatten de akkoorden verschillende samenwerkingselementen, zoals een financieel hoofdstuk waarin wordt bepaald dat deze landen in aanmerking zullen blijven komen voor kredieten van de EIB.

In april 1991 is ook de **Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling** (EBWO, de „Oost-Europabank“), waarvan de EIB mede-oprichter en aandeelhouder is, operationeel geworden (zie Jaarverslag 1990, blz. 18-19).

In de landen buiten de Gemeenschap waar de EIB al lange tijd actief is, was het belangrijkste feit de op 1 september 1991 in werking getreden **vierde Overeenkomst van Lomé**, die werd getekend met 69 landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, alsmede het daarmee parallel lopende besluit betreffende de landen en gebieden overzee (LGO). De voornaamste bepalingen van de nieuwe Overeenkomst zijn weergegeven in het Jaarverslag van 1989, blz. 43.

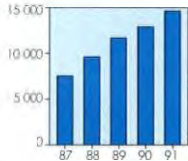
In het **Middellandse-Zeegebied** zet de EIB haar activiteiten voort op grond van de lopende financiële protocollen en zij bereidt mede de nieuwe generatie protocollen voor die in 1992 in werking moeten treden. In het kader van

het „vernieuwde Middellandse-Zeebeleid“, bevat de ontwikkelingssteun aan de betrokken landen voortaan ook een aanvullend, niet-protocolair samenwerkingshoofdstuk voor de financiering van investeringen van regionaal belang en op het gebied van de milieubescherming.

In Joegoslavië hebben de dramatische gebeurtenissen van het afgelopen jaar geleid tot een opschorting van alle interventies van de Gemeenschap en van de EIB en tot een uitstel van de uitvoering van het derde financiële protocol.

DE EIB IN 1991:

KREDIETVERLENING IN DE GEMEENSCHAP

Ondertekende financieringsovereenkomsten: In 1991 heeft de Bank financieringsovereenkomsten getekend voor in totaal 14 423 miljoen ecu: 14 384 miljoen uit eigen middelen en 39 miljoen uit de middelen van het nieuwe communautaire leningsinstrument. Hiervan werd 10 665 miljoen toegekend in de vorm van af-

zonderlijke kredieten en 3 758 miljoen als globale kredieten die aan intermediaire instituten werden verstrekt voor de financiering van investeringen van bescheiden omvang (zie kader op blz. 24).

Toegekende kredieten: om een duidelijker operationeel beeld te geven van de activiteiten van de Bank, heeft onderstaande presentatie van haar verichtingen per sector en doelstelling be-

trekking op zowel de **afzonderlijke kredieten** (10 665 miljoen) als op de **toewijzingen uit lopende globale kredieten** (2 991 miljoen voor 10 271 verschillende kredieten). De totale kredietverleningsactiviteiten van de Bank in de Gemeenschap bedroegen dus 13 656 miljoen, tegenover 12 246 miljoen in 1990. Daarvan was 13 585 miljoen voor eigen rekening van de Bank en 71 miljoen uit het nieuwe instrument.

Verdeling naar sector

Uit de verdeling naar sector van de afzonderlijke kredieten en de toewijzingen uit lopende globale kredieten gedurende het boekjaar 1991, blijkt duidelijk de sterke opleving van de energiesector, terwijl in de overige sectoren het niveau van 1990 bleef gehandhaafd.

Op het gebied van de **infrastructuren** (5 971 miljoen en 44% van het totaal tegen 6 033 miljoen in 1990) bedroeg de kredietverlening aan de vervoerssector 2 633 miljoen, met name de spoorwegen (een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande jaar), (autosnel)wegen en de luchtvaart (vaak het regionale luchtverkeer). Ten behoeve van telefoon- en telecommunicatienetten per satelliet en internationale kabelnetten werd 1 882 miljoen ter beschikking gesteld.

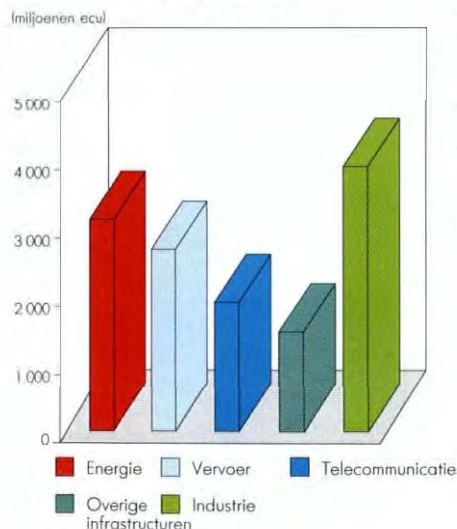
Voor het water- en afvalbeheer werd in totaal 1 140 miljoen verstrekt en voor de overige infrastructuren 316 miljoen (stadsvernieuwing en kleine voorzieningen door lokale overheden).

De kredietverlening in de **energiesector** beliep 3 102 miljoen (23% van de activiteiten), dat is bijna twee maal zoveel als in 1990 (1 582 miljoen). Het gaat voornamelijk om de exploitatie van

aardolie- en gasbronnen, transport en distributie van aardgas (1 728 miljoen), stroomproductie en het aanleggen van hoog- en middelspanningsnetten (1 084 miljoen).

In de **industrie, de dienstensector en de landbouw** was de kredietverlening in totaal 4 582 miljoen (33% van de activiteiten) tegenover 4 631 miljoen in 1990. De afzonderlijke kredieten in de industriële sector (1 900 miljoen) beslaan een breed scala aan investeringen, vooral in de autoindustrie, vliegtuigbouw, chemie -met name farmaceutische en petrochemische producten- metaalnijverheid en in de sectoren papier, voedingsmiddelen en elektronika. In de dienstverlenende sector gingen de kredieten (166 miljoen) voor het merendeel naar het toerisme.

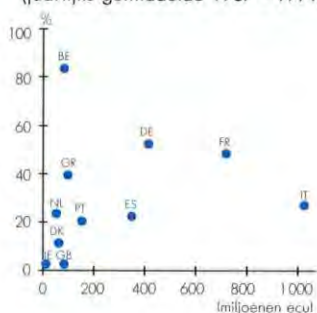
Kredietverlening in 1991: verdeling naar sector

GLOBAAL-KREDIETVERLENING IN DE GEMEENSCHAP

Globale kredieten: Relatief aandeel in de activiteiten per lidstaat

(jaarlijks gemiddelde 1987—1991)

hoeften van het midden- en kleinbedrijf, en geleidelijkaan heeft zij het toepassingsgebied ervan uitgebreid en aangepast aan de ontwikkeling van de vraag en aan de diversificatie van het gemeenschapsbeleid. De steun aan kleine investeringsprojecten vindt gedecentraliseerd plaats: er worden kredietlijnen geopend naar financiële intermediairs die op nationaal of regionaal niveau opereren en die de middelen toewijzen met instemming van de Bank en overeenkomstig haar economische, technische en financiële criteria (¹).

Een breed scala aan interventies ...

Globale kredieten zijn vaak multisectorieel van aard en beantwoorden aan verscheidene doelstellingen tegelijk:

- in de economisch zwakkere regio's gaat het om het midden- en kleinbedrijf in de industrie, de dienstensector (vooral het toerisme) en de landbouw, evenals om kleine infrastructuur werken;
- daarbuiten gaat het om investeringen van kleinschalige industriële en toeristische bedrijven;
- in de regionale ontwikkelingsgebieden of elders gaat het ook om investeringen van bescheiden omvang in geavanceerde technologieën; investeringen die beantwoorden aan de gemeenschappelijke energie- en milieudoelstellingen en, zij het in mindere mate, om vervoersinfrastructuur van communautair belang.

De samenwerking met de bankwereld heeft zich steeds verder uitgebreid en er zijn nu banden met een honderdtal financieringsinstellingen of handelsbanken in 11 landen. In 1991 heeft de EIB globaal-kredietovereenkomsten

getekend voor een totaalbedrag van 3 758 miljoen, waarvan 39 miljoen uit het NCL-IV, tegenover 3 296 miljoen in 1990.

... met een prioriteit voor het MKB

In 1991 werden er uit lopende globale kredieten 10 271 toewijzingen gedaan voor 2 991 miljoen ecu (ter vergelijking met 1990: 8 445 toewijzingen voor 2 861 miljoen). Meestal gaat het om kleine en middelgrote ondernemingen: 9 548 toewijzingen voor in totaal 2 354 miljoen. Ze bevinden zich in vrijwel alle lidstaten maar vooral in de regionale ontwikkelingsgebieden (5 932 toewijzingen voor 1 369 miljoen). Daarbuiten heeft de Bank kredieten verstrekt uit eigen middelen (3 305 toewijzingen voor 914 miljoen) en uit middelen van het NCL (311 toewijzingen voor 71 miljoen). Van alle, via globale kredieten gesteunde bedrijven gaat het in 6 153 gevallen (1 823 miljoen) om industriële ondernemingen, 3 241 dienstverlenende bedrijven (509 miljoen) en 154 landbouw- en vissersbedrijven (22 miljoen). Uit de verdeling van het MKB naar grootte blijkt dat vooral bedrijfjes werden gesteund met minder dan 50 werknemers (meer dan de helft van het totaalbedrag en bijna drie kwart van het aantal toewijzingen).

Sedert 1987 hebben ruim 32 000 kleine en middelgrote ondernemingen steun ontvangen voor in totaal meer dan 8,8 miljard; dat is 50% van de hele kredietverlening aan de industrie en de dienstensector (van 2 794 toewijzingen voor 873,4 miljoen in 1987 tot 9 548 toewijzingen voor 2 354 miljoen in 1991).

Bovendien werd in het afgelopen jaar 368 miljoen verstrekt voor kleine vervoers- en waterinfrastructuur en 107 miljoen voor kleinschalige energieprojecten (productie en distributie).

De onderverdeling naar land, regio, sector en doelstelling is te vinden in de tabellen E, F, H, I en L (blz. 97 en volgende).

(¹) De looptijd van globaal-kredietovereenkomsten kan meerdere boekjaren bedragen; daarom is er een verschil tussen het totale bedrag van de in 1991 ondertekende overeenkomsten en het bedrag dat in datzelfde jaar ook werkelijk werd uitbetaald. Omdat een groot aantal globale kredieten meerdere sectoren en doelstellingen kan dienen, kunnen slechts in de analyse van de uiteindelijke bestemming de exacte investeringssectoren en doelstellingen worden teruggevonden.

De financieringen in de produktieve sector omvatten 9 793 toewijzingen (2 516 miljoen) uit lopende globale kredieten voor investeringen van bescheiden omvang in de industrie (1 966 miljoen), de dienstverlening (528 miljoen), de landbouw of de visserij (22 miljoen).

* * *

Bij de kredietverlening in de Gemeenschap ging het voor gemiddeld een kwart van de totale projectkosten om investeringen waarvan het totaalbe-

drag op basis van voorlopige gegevens kan worden geraamd op zo'n 59 miljard ecu.

Bij 5,7% van de totale investeringen op communautair niveau was de EIB betrokken — 20 tot 50% naar gelang de aard van het project —.

De particuliere sector nam ongeveer 52% van de in 1991 gefinancierde investeringen voor zijn rekening. Van de kredieten in de sectoren energie en infrastructuur ging 30% naar het particuliere bedrijfsleven, terwijl dergelijke leningen enkele jaren geleden nog vrijwel allemaal naar de overheidssector gingen.

De steun voor industriële projecten en voor de zakelijke dienstverlening ging voor 88% naar de particuliere sector, evenals alle toewijzingen uit de globale kredieten.

Op basis van de beschikbare gegevens zouden de investeringen in de industrie en de dienstverlenende sector waarvoor EIB-kredieten ter beschikking zijn gesteld, rechtstreeks bijdragen tot het scheppen van 53 000 vaste arbeidsplaatsen, waarvan bijna twee derde in de regionale ontwikkelingsgebieden; drie kwart van de nieuwe werkgelegenheid komt voort uit investeringen van het midden- en kleinbedrijf.

Tabel 2: Kredietverlening in de Gemeenschap in 1991
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

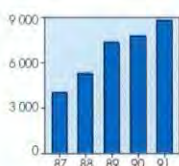
Verdeling naar sector							(miljoenen ecu)
	Totaal	Afzonderlijke kredieten	Toewijzingen uit globale kredieten	Industrie Diensten Landbouw	Energie	Communicatie	Andere infrastructuur
België	237,3	21,0	216,3	216,3	—	21,0	—
Denemarken	558,6	487,8	70,8	91,1	294,9	166,3	6,3
Duitsland	765,8	588,4	177,4	322,6	185,2	189,0	69,0
Griekenland	166,5	100,1	66,4	57,8	30,7	53,1	24,9
Spanje	2 386,5	2 070,7	315,8	658,3	338,5	1 226,1	163,6
Frankrijk	1 816,8	1 011,4	805,4	699,5	36,6	978,4	102,4
Ierland	250,0	237,0	13,0	13,0	55,5	122,7	58,8
Italië	3 824,2	2 794,1	1 030,1	1 538,0	1 166,4	690,8	429,0
Luxemburg	28,6	28,6	—	—	—	28,6	—
Nederland	194,3	125,4	68,9	109,4	17,1	65,0	2,8
Portugal	962,3	809,2	153,1	389,0	113,5	441,1	18,7
Verenigd Koninkrijk	2 164,2	2 090,5	73,7	487,5	765,4	330,6	580,6
Elders (1)	300,4	300,4	—	—	97,9	202,5	—
Totaal	13 655,5	10 664,6	2 990,9	4 582,5	3 101,7	4 515,2	1 456,1

(1) Kredieten, gelijkgesteld aan verrichtingen in de Gemeenschap (zie werken voor de lezer, noot 5d op blz. 113).

Verdeling naar communautaire doelstelling

Als financieringsinstelling van de Gemeenschap heeft de EIB tot taak investeringsprojecten te financieren, die moeten bijdragen tot de concretisering van één of meerdere doelstellingen overeenkomstig de richtlijnen van het Verdrag van Rome, welke nader zijn gepreciseerd in het Europese-Unieverdrag, en conform het communautaire beleid waartoe in de loop der jaren is besloten.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verschillende activiteiten van de Bank. Bepaalde gefinancierde projecten beantwoorden aan twee of meer communautaire doelstellingen tegelijk; de getallen, vooral in de tabellen, kunnen dan ook niet bij elkaar worden opgeteld.

Regionale ontwikkeling: De afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten ten

behoefte van investeringen in de regionale ontwikkeling, bedroegen in totaal 8 492 miljoen (7 440 miljoen in 1990): een toename van 14%. Dat is 63% van de kredietverlening in de Gemeenschap.

Een groot aantal projecten valt tevens onder andere communautaire beleids terreinen, zoals de verbetering van het milieu, de vorming van Europese vervoers-, telecommunicatie- en energienetwerken of de versterking van het in-

Tabel 3: Regionale ontwikkeling

	Totaal	Afzonderlijke kredieten	Toewijzingen uit globale kredieten	
	miljoenen ecu	miljoenen ecu	miljoenen ecu	aantal
Totaal	8 491,6	6 671,0	1 820,6	6415
Energie	1 362,8	1 302,1	60,7	61
Vervoer	1 942,4	1 760,2	182,2	175
Telecommunicatie	1 592,0	1 592,0	—	—
Waterprojecten	660,8	542,7	118,1	163
Overige infrastructuur	209,1	151,7	57,4	39
Industrie, landbouw	2 316,1	1 303,1	1 013,0	4037
Dienstverlening	408,4	19,2	389,2	1940

ternationale concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven.

In verband met de activiteiten vanuit de structuurfondsen en met het oog op een goede onderlinge afstemming van leningen en subsidies heeft de EIB meegewerkt aan het opstellen van indicatieve financieringsprogramma's voor de communautaire bestekken, evenals aan de voorbereiding van verscheidene operationele programma's.

Sommige gefinancierde projecten beantwoorden aan verscheidene gemeenschappelijke doelstellingen tegelijk (1991)

Van de kredieten van de EIB heeft 7 798 miljoen (negen tiende van het bedrag dat zij bestemt voor de regionale ontwikkeling) betrekking op investeringen in die regio's, waarop ook de activiteiten vanuit de structuurfondsen van de Gemeenschap zijn gericht: 4 300 miljoen op grond van *doelstelling 1*, 3 100 miljoen op grond van de *doelstellingen 2 en 5B* en 391 miljoen voor projecten die vallen onder diverse specifieke communautaire acties (in het bijzonder de Geïntegreerde Mediterrane Programma's).

In de economisch zwakke regio's ging 52% van de kredietverlening naar infrastructuur werken (4 404 miljoen), met name voor de versterking van de telecommunicatie en de interregionale vervoersverbindingen. De steun aan de industrie, de dienstensector en de landbouw bedroeg 2 725 miljoen (32%), waarvan 1 402 miljoen was bestemd voor kleinere bedrijven en 1 363 miljoen voor energievoorzieningen (vooral elektriciteitsnetten)

De door de EIB verstrekte kredieten voor investeringen in de regionale ontwikkelingsgebieden bedragen sinds de hervorming van de structuurfondsen in 1989 in totaal 23 miljard.

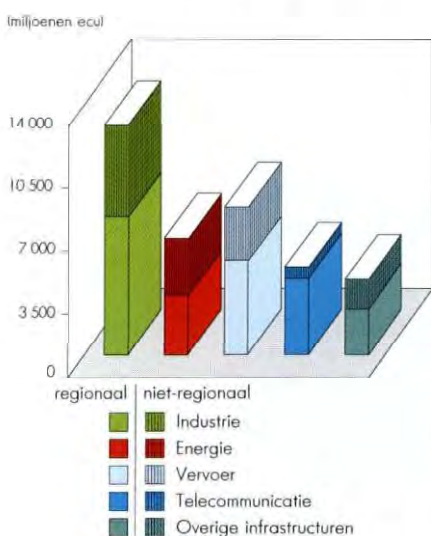
Navolgende grafieken geven aan dat de omvang van de kredietverlening nogal verschilt naar gelang de sectoren en landen van projectuitvoering.

Het grote aandeel regionale vervoers- en telecommunicatieprojecten is toe te schrijven aan de nog vrij zwakke infrastructuur in achtergebleven regio's; bovendien doorkruisen de meeste, voor Europa belangrijke verbindingen zowel regionale ontwikkelingsgebieden als de overige regio's.

Tabel 4: Regionale ontwikkeling en activiteiten vanuit de structuurfondsen

	1989	1990	1991	Totaal
Kredietverlening in de Gemeenschap uit eigen middelen (in miljoenen ecu)	11 020,0	12 174,2	13 584,5	36 778,7
waarvan regionale ontwikkeling (in miljoenen ecu)	7 071,0	7 439,5	8 491,6	23 002,1
(in %)	64	61	63	63
Onderverdeling regionale ontwikkeling in %				
Regionale ontwikkelingsgebieden	89	89	92	90
<i>Regio's waarop structuurfondsen van toepassing zijn</i>	84	84	87	86
<i>op grond van doelstelling 1</i>	48	46	51	48
<i>op grond van doelstellingen 2 en 5b</i>	36	38	36	38
<i>Regio's waarop specifieke programma's van toepassing zijn</i>	5	5	5	4
Regio's die aanvullende nationale steun ontvangen en multiregionale projecten	11	11	8	10

Aandeel kredietverlening van regionaal belang per sector (1989–1991)

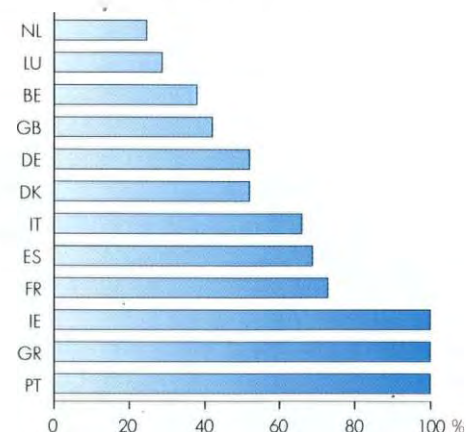

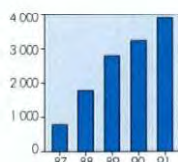
Wat betreft de verdeling naar land, bestaat de kredietverlening ten behoeve van de regionale ontwikkeling een kwart of een derde van de totale kredietverleningsactiviteiten van de EIB in de Benelux, maar tot 100% van haar verrichtingen in de lidstaten die in hun geheel vallen onder doelstelling 1 van de structuurfondsen.

Dergelijke verschillen per land vinden we eveneens, wanneer we de financieringen van de EIB als geheel afzetten tegen de totale, in de Gemeenschap verrichte investeringen. Zo kan men in 1991 ervan uitgaan dat de som van de afzonderlijke kredieten en van de toewijzingen uit globale kredieten overeenkomt met ongeveer 1,3% van de bruto-investeringen in vaste activa. Dit percentage is duidelijk hoger in de minder welvarende landen en regio's: 6,7% in Portugal, 4% in Ierland, 2,3% in Spanje,

2,1% in Italië (maar 3,7% in de Mezzogiorno) en 1,5% in Griekenland.

Aandeel kredietverlening van regionaal belang per land (1989–1991)

Europese infrastructuur: Al sinds enkele jaren worden er grote programma's uitge-

voerd voor de vorming van echte Europese communicatienetwerken, opdat de interne markt volledig kan functioneren en er een evenwichtige regionale ontwikkeling plaatsvindt. De programma's zorgen voor een constant hoge vraag naar financiering van belangrijke Europese infrastructuur. De kredietverle-

Tabel 5: Infrastructuur van communautair belang

(miljoenen ecu)

Totaal (¹)	3 802,7
Vervoer	1 778,9
Spoorwegen	1 063,7
Wegen en autowegen	280,9
Luchtvaart	354,9
Overig	79,4
Telecommunicatie	1 882,3
Traditionele netwerken	1 494,3
Satellieten en internationale kabels	388,0
Diverse infrastructuur	141,5

(¹) Waarvan toewijzingen uit globale kredieten: 3 miljoen.

ning op dit gebied is gestaag toegenomen. In 1991 bedroeg ze 3 803 miljoen, tegen 3 117 miljoen in 1990 en twee maal zoveel als in 1988 (1 728 miljoen).

De steun aan de verbetering van de telecommunicatienetwerken bedroeg 1 882 miljoen. Het betreft de verbetering van de noodzakelijke voorzieningen voor het internationale telefoonverkeer in Spanje, Italië, Portugal, Ierland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk; zendsatellieten voor de telecommu-

DE EIB EN DE GROTE SPOORLIJNEN

De totstandkoming van een ruimte zonder binnengrenzen, een doelstelling die wederom is bevestigd in het Verdrag betreffende de Europese Unie, zal het vervoer van personen en goederen in de hele Gemeenschap verder doen toenemen. Dit verkeer heeft ook gevolgen voor de buurlanden, waarmee akkoorden zijn gesloten voor een betere circulatie (akkoorden over de Europese economische ruimte met de EVA-landen, Europese akkoorden met een aantal Oost- en Middeneuropese landen).

Gezien de omvang van het verkeer en de knooppunten is de huidige situatie nogal verontrustend. De snelle toename van het luchtverkeer heeft geleid tot verzadiging van talrijke vliegroutes en tot steeds meer vertragingen. In toenemende mate zijn er verstoppingen op een aantal Europese (autosnel)wegen. Daarbij komen nog de negatieve gevolgen voor het milieu en het gebrek aan duidelijke vooruitgang op het gebied van de verkeersveiligheid.

Beraadslagingen op communautair niveau hebben geresulteerd in het besluit van de Europese Raad van Maasticht, de aanleg van transeuropese vervoersnetwerken te stimuleren en de financiering ervan te steunen (zie blz. 19). Dergelijke netwerken moeten zorgen voor de onderlinge verbinding van de belangrijkste economische centra van de Gemeenschap, maar tevens de regionale ontwikkeling bevorderen door de perifere gebieden van de EG

qua tijd dichterbij te brengen. Behalve de uitvoering van infrastructurele werken, dienen ook de problemen inzake beheer en coördinatie van de verschillende transportmogelijkheden in een Europees perspectief te worden bekeken.

* * *

In dat verband kan het vervoer per spoor een belangrijke rol gaan spelen. Zo heeft de Raad van ministers van Vervoer eind 1991 een kernprogramma goedgekeurd dat tegen 2010 voorziet in een netwerk van hogesnelheidstreinen voor passagiers, waarbij uiterst belangrijke knooppunten prioriteit hebben. De ontwikkeling van het gecombineerde spoor/wegvervoer voor goederen krijgt eveneens grote aandacht.

In de Gemeenschap strekt het spoornet zich uit over 150 000 km. Ter vergelijking: het wegen- en autosnelwegennet heeft een lengte van bijna 3 miljoen km. Maar over één vijfde van het reizigersnet kan de snelheid maximaal slechts 70 km/uur zijn. Bovendien zijn de spoorwegen op nationaal niveau ontworpen en de verschillen in spoorbreedte, profielen, normen voor materialen en seininstallaties zijn maar al te bekend. Teneinde het beoogde

nicatie en de televisie, de voortzetting van het internationale programma Eutelsat voor de transmissie per satelliet, alsmede het aanleggen van een optische-vezelkabel tussen Frankrijk, Portugal en Marokko.

De kredietverlening ten behoeve van de vervoersinfrastructuur bedroeg 1 779 miljoen. Het gaat met name om wegen,

autosnelwegen en in toenemende mate om spoorwegen in Frankrijk, Griekenland, Spanje, Portugal en Denemarken. De kredieten hebben vooral betrekking op grote werken als de brug over de Grote Belt, de Kanaaltunnel en in Frankrijk en Spanje delen van het Europese net voor de hogesnelheidstrein. Bovendien zijn er kredieten verstrekt voor de bevordering van het gecombineerde spoor/wegvervoer (overslagcentra en diverse voorzieningen).

Op het gebied van de luchtvaart heeft de EIB opnieuw steun verleend aan Europese ondernemingen die hun luchtvloot willen vernieuwen met vliegtuigen die vaak met EIB-kredieten in Europa zijn gemaakt. Tenslotte heeft zij de versterking van de luchthavencapaciteit gesteund (Duitsland, Verenigd Koninkrijk), alsmede de verbetering van de controle en van de veiligheid van het luchtruim.

(vervolg van blz. 28)

doel te bereiken, moeten er dus aanzienlijke investeringen in de infrastructuur worden gedaan, maar ook dienen de normen voor seinsystemen en voor het rollend materieel te worden geharmoniseerd.

* * *

De EIB heeft haar steun aan de aanleg van spoornetten in de Gemeenschap geleidelijk verhoogd. Deze bedroeg bijna 3 miljard in de afgelopen vijf jaar, waarvan 1,1 miljard in 1991. Kredieten voor ruim 1 miljard waren bestemd voor de spoortunnel onder het Kanaal en voor de eerste fase van de overbrugging van de Grote Belt in Denemarken.

De overige gefinancierde projecten betroffen meestal de verbetering van belangrijke Europese hoofdlijnen en de ondersteuning van gebieden die ook regionale steun ontvangen. Zo zijn voor drie lijnen van de hogesnelheidstrein kredieten van de Bank ter beschikking gesteld voor in totaal bijna 700 miljoen:

— in Frankrijk de lijn TGV-Atlantische Kust, die via Bordeaux zal worden verlengd in de richting van Spanje en de lijn TGV-Noord naar Brussel, waarvan een aftakking leidt naar de Kanaaltunnel en dus naar het Verenigd Koninkrijk;

— in Spanje de eerste hogesnelheidslijn tussen Madrid en Sevilla via Cordoba.

In diezelfde periode zijn er diverse kredieten toegekend voor de verbetering van verscheidene delen van de gewone spoornetten:

— in Spanje tussen Madrid, Valencia en Barcelona; Madrid, Galicië en Irun en verbindingen naar Portugal;

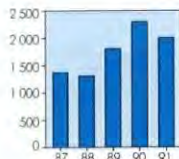
— in Portugal rond Lissabon en Oporto, tussen beide steden en in de richting van Spanje;

— in Engeland voor verbindingen met Cambridge en Norwich;

— in Griekenland op de hoofdlijn Athene—Thessaloniki—Idomeni, waarbij tevens middelen werden bestemd voor de vernieuwing van het rollend materieel;

— in Denemarken voor de elektrificatie van de lijn Nyborg—Odense en de modernisering van diverse delen van het spoornet.

Vanwege dergelijke projectfinancieringen, is de Europese Investeringsbank ook betrokken bij de werkzaamheden van de Europese Commissie betreffende de ontwikkeling van een Europees netwerk voor de hogesnelheidstrein. In samenwerking met de Commissie en met andere partners kan de Bank de onderzoeken financieel steunen, bijvoorbeeld prefeasibility-studies naar de mogelijke aanleg van een goed en doeltreffend net.

**Milieubescher-
ming:** De toene-
mende aandacht
voor de bescher-
ming van het milieu

en voor het beheer van de natuurlijke bronnen zijn voor de EIB voldoende re-
denen haar investeringsinspanningen
op dit terrein op hoog peil te houden.
Haar kredietverlening bedroeg 1 888
miljoen in 1991. Hiervan is 163 miljoen
via globale kredieten gegaan naar zo'n
150 kleinschalige investeringsprojecten
van lokale overheden of bedrijven voor-
namelijk in Duitsland, Italië en Frankrijk;
52% van de steun aan de milieubescher-
ming ging naar projecten in de minder
welvarende regio's van de Gemeen-
schap.

Projecten betreffende de opvang en zui-
vering van afvalwater of de verbetering
van de waterkwaliteit maken meer dan
de helft van de milieu-kredietverlening
uit, vooral in Italië en het Verenigd Ko-
ninkrijk waar uitgebreide programma's
worden uitgevoerd in vaak grote
stroomgebieden. Talrijke financieringen
dekken echter een breed scala aan ac-
tiviteiten, in het bijzonder de opvang en
verwerking van vaste afvalstoffen of de
bodembescherming.

Diverse kredieten waren bestemd voor
voorzieningen ter beperking van de uit-
stoot van gasen van kolengestookte
elektriciteitscentrales, verbrandingsin-
stallaties, raffinaderijen en industriële
bedrijven. Andere dragen bij tot de ver-
werking door het bedrijf zelf van het af-
valwater en vast afval.

Verscheidene kredieten betreffen de
verbetering van het stadsmilieu: reno-
vatieplannen (de wijk Temple Bar in
Dublin, gebouwen en historische centra
in Umbrië, in Ligurië, in Ferrare en Tren-
te) en vooral investeringen in de verbe-

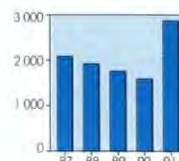
tering van het stadsverkeer, met name
door de aanleg van metrolijnen in Ma-
drid of de bouw van tunnels, randwegen
en parkings in Barcelona, Marseille en
Lyon.

Hier zij benadrukt dat investeringspro-
jecten die vallen onder andere doelstel-
lingen, eveneens een positieve invloed
kunnen hebben op het milieu en dat de
EIB tijdens het projectonderzoek altijd
nagaat of de projecten, waarvoor bij
haar financiering wordt aangevraagd,
geen voor het milieu schadelijke ele-
menten bevatten.

Tabel 6: Milieu en kwaliteit van het bestaan

	(miljoenen ecu)		
	Totaal	Afzonderlijke kredieten	Toewijzingen uit globale kredieten
Totaal	1 888,0	1 724,8	163,2
Milieu	1 686,2	1 540,7	145,5
Waterprojecten	1 070,8	1 006,7	64,1
Afvalbeheer	53,7	30,2	23,5
Bestrijding luchtvervuiling	384,6	353,0	31,6
Overig	177,1	150,8	26,3
Stedelijk milieu	201,8	184,1	17,7

* * *

**Energiedoelstel-
lingen:** in 1991 be-
droeg de financie-
ring van investerin-
gen die beantwoor-

den aan de energiedoelstellingen van

de Gemeenschap 2 743 miljoen, tegen-
over 1 477 miljoen in 1990 en gemiddeld
1 913 miljoen in de jaren 1986—1990.

Voor de ontwikkeling van de eigen
energiebronnen (1 406 miljoen) heeft de
EIB de aardolie- en gaswinning in de
Noordzee (Britse, Deense en Noorse

zones) en in Italië gefinancierd, evenals
waterkrachtcentrales en installaties
voor de verrijking en opwerking van
kernbrandstoffen.

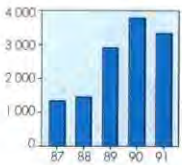
De steun aan de spreiding van de invoer bedroeg 504 miljoen; deze had voornamelijk betrekking op kolengestookte elektriciteitscentrales (met geïmporteerde steenkool), alsmede op aardgasnetten.

Tenslotte bedroeg de financiering van energiebesparingsprojecten 833 miljoen, zoals de gecombineerde productie van elektriciteit en warmte, gas-, stroom- en warmtedistributienetten, maar ook energiebesparing in het bedrijfsleven.

Tabel 7: **Energievoorziening**

	(miljoenen ecu)		
	Totaal	Afzonderlijke kredieten	Toewijzingen uit globale kredieten
Totaal	2 742,7	2 628,6	114,1
Eigen energiebronnen	1 405,6	1 405,6	—
waterkracht	54,1	54,1	—
kernenergie	135,4	135,4	—
aardolie en gas	1 216,1	1 216,1	—
Spreiding van de invoer	503,8	503,8	—
aardgas	369,3	369,3	—
steenkool	134,5	134,5	—
Energiebesparing	833,2	719,2	114,1
Gecombineerde stroom/warmteproductie	198,5	185,2	13,3
Transport/distributie elektriciteit	328,3	315,6	12,7
Distributie aardgas	141,4	91,2	50,3
Afvalverwerking/overig	16,5	14,1	2,5
Besparing op energieverbruik	148,4	113,0	35,4

* * *

Industriële doelstellingen: Vanwege het vooruitzicht van de interne markt bestaat er al

enkele jaren een grote vraag naar kredieten voor projecten die het internationale concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven moeten versterken en hun integratie op Europees niveau moeten bevorderen, alsmede voor investeringen van het midden- en kleinbedrijf. Dat was vooral het geval in 1990, een jaar waarin een groot aantal belangrijke investeringen werden verricht.

In de moeilijker economische context van het afgelopen jaar was de totale kredietverlening op dit gebied 3 332 miljoen (3 736 miljoen in 1990 en 3 028 miljoen in 1989). Ongeveer de helft van dit bedrag is gegaan naar investeringsprojecten die werden uitgevoerd in de regionale ontwikkelingsgebieden.

Het midden- en kleinbedrijf heeft ruimschoots profijt gehad van de financiële steun van de EIB. Hoewel kleine en middelgrote ondernemingen gevoeliger zijn voor conjuncturele problemen, werd hun in de hele Gemeenschap in totaal 2 354 miljoen uit lopende globale kredieten verstrekt, verdeeld over 9 548 verschillende toewijzingen (1 976 miljoen in 7 447 toewijzingen in 1990 en 2 014 miljoen in 7 605 toewijzingen in

Tabel 8: **Industriebeleid**

	(miljoenen ecu)
Totaal	3 331,6
Internationaal concurrentievermogen en Europese integratie grote ondernemingen	923,5
Kleinschalige investeringen in nieuwe technologieën	54,1
Investeringen van het MKB in regionale ontwikkelingsgebieden	1 369,0
elders	985,0

Tabel 9: Kredietverlening aan het midden- en kleinbedrijf

Toewijzingen in 1991 uit lopende globale kredieten

(miljoenen ecu)

Land	Totaal		Regionale ontwikkeling		Elders
	aantal	miljoenen ecu	uit eigen middelen	uit eigen middelen	NCL
Totaal	9 548	2 354,0	1 369,0	914,0	71,0
België	280	216,3	64,5	128,1	23,7
Denemarken	292	69,0	32,0	37,0	—
Duitsland	223	85,5	47,0	38,5	—
Griekenland	39	46,6	46,6	—	—
Spanje	578	250,6	175,3	66,4	8,9
Frankrijk	5 924	534,0	290,0	218,2	25,8
Ierland	8	13,0	13,0	—	—
Italië	1 756	874,9	502,8	371,5	0,6
Nederland	49	66,1	14,1	52,0	—
Portugal	299	126,1	126,1	—	—
Verenigd Koninkrijk	100	71,9	57,6	2,3	12,0

1989). Hiervan werd 1 369 miljoen (58%) toegekend aan 5 932 kleine bedrijven die zijn gevestigd in de regionale ontwikkelingsgebieden.

Het MKB vormt een wezenlijk element van het produktieve apparaat in alle lidstaten. Het economisch belang van vooral de allerkleinste bedrijven is bijzonder groot in talrijke economisch achtergebleven regio's en de steun aan het MKB is dan ook in velerlei opzicht nauw verweven met de regionale ontwikkeling. Bovendien speelt het MKB door zijn

dynamiek, zijn snelle aanpassingsvermogen en zijn vaak goede exportprestaties een belangrijke rol in de structurele aanpassing van de Europese produktieve sector.

Teneinde de ontwikkeling van het MKB nog beter te steunen, heeft de EIB in 1991 voor het eerst kredieten toegekend in het kader van de zogenaamde „Europese” globale kredieten, waarbij de betrokken instituten of banken middelen kunnen toewijzen in andere lidstaten. Zo is in Portugal een krediet verstrekt aan een metaalbedrijf uit middelen die ter beschikking waren gesteld van een Duitse financieringsinstelling en in Griekenland hebben twee bedrijfjes toewijzingen ontvangen uit een globaal krediet aan een Britse bank.

De afzonderlijke kredieten voor investeringen ter versterking van het **internationale concurrentievermogen** van grote bedrijven of voor hun **Europese integratie**, bedroegen in totaal 924 miljoen (in de autoindustrie, de vliegtuigbouw, de farmaceutische en elektronische industrie). Ongeveer één derde van deze investeringen vonden plaats in de regionale ontwikkelingsgebieden. Bij meer dan twee derde van deze kredieten ging het om investeringsprojecten waarbij bedrijven uit meerdere lidstaten samenwerken en waaraan soms ook

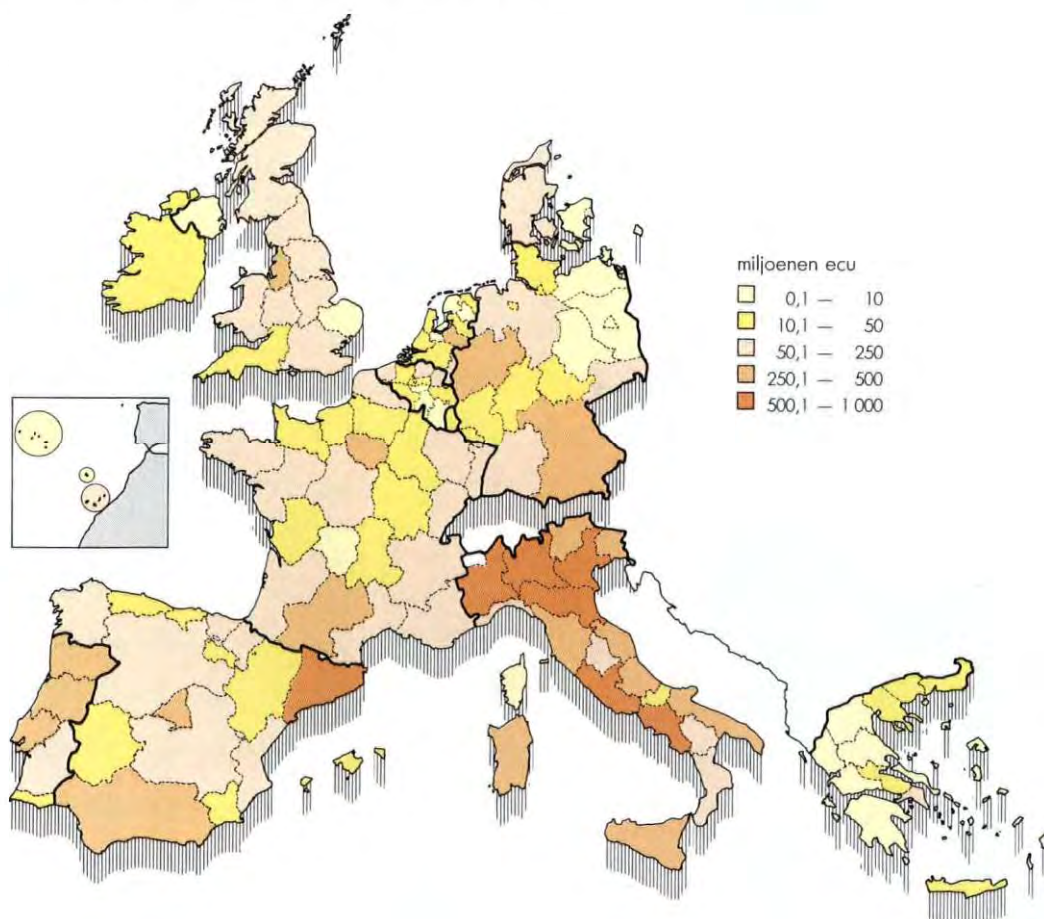
partners uit niet-communautaire landen deelnemen; meestal gaat het om de invoering of verbreiding van innoverende technieken of processen in de betrokken sector. Bij een tiental projecten gaat het om onderzoek en ontwikkeling.

Bovendien zijn er voor in totaal 54 miljoen toewijzingen uit globale kredieten verstrekt ten behoeve van kleinschalige projecten op het gebied van nieuwe technologieën in zeer verschillende sectoren.

Sommige projecten zijn niet alleen het resultaat van financiële en industriële samenwerking, maar behelzen tevens investeringen in meerdere landen. Dat is

het geval met de Airbus-vliegtuigen, waarvan de onderdelen in verscheidene lidstaten worden gemaakt, en met een onderneming die stuwkrachtomkeerders maakt in haar vestigingen in de Ile de France en in de Trent.

Industriële kredietverlening van 1987 tot en met 1991: naar regio

1 | 2 De economische doelstellingen van de Europese Unie komen grotendeels overeen met de aandachtspunten van de EIB die zijn gericht
3 | 4 op een evenwichtige ontwikkeling van de Gemeenschap en op de versterking van haar economisch potentieel. Zo steunt de EIB de ontwikkeling van de economisch zwakkere regio's (1. bandenfabriek in Portugal), de vorming van een transeuropees vervoersnet (4. controlecentrum voor de luchtvaart Eurocontrol) en de toepassing van geavanceerde technologieën (2. productie van stuwkrachtomkeerders voor vliegtuigmotoren), terwijl zij voortdurend let op de gevolgen voor het milieu en op een verstandig beheer van de natuurlijke bronnen (3. drinkwatervoorziening in het stroomgebied van de Theems).

Overzicht per lidstaat

(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten)

BELGIË

Financieringsovereenkomsten in 1991: 115,6 miljoen (1990: 206,3 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 21,1 miljoen — globale kredieten 94,5 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 216,3 miljoen.

In België waren de activiteiten van de Bank zeer sterk gericht op het **midden- en kleinbedrijf**. In het afgelopen jaar hebben 280 kleinschalige ondernemingen toewijzingen ontvangen uit in 1990 en 1991 toegekende globale kredieten. Deze bedrijven zijn in alle 9 provincies

gevestigd en het gaat voornamelijk om de sectoren metaalnijverheid en mechanica, transport, hout en textiel.

De afzonderlijke kredieten waren bestemd voor de verbetering van de installaties van het nationaal centrum

voor de **luchtverkeerscontrole** en de bouw van het operationele centrum van Eurocontrol, de Europese organisatie voor de veiligheid van het luchtverkeer, bij de luchthaven van Brussel.

DENEMARKEN

Financieringsovereenkomsten in 1991: 538,6 miljoen (1990: 564,7 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 487,8 miljoen — globale kredieten 50,8 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 70,8 miljoen.

De kredietverlening in Denemarken was voor het merendeel gericht op de **verbindingsinfrastructuren** (166 miljoen) en op de **energievoorziening** (295 miljoen).

kredieten voor in totaal 20 miljoen gingen naar de uitbreiding van het stadsverwarmingsnet, de opvang en verwerking van het afvalwater en de verbranding van het stedelijk afval.

Noord-Zuid (E45), voor de brug over de Grote Belt en voor de aansluiting hiervan naar Kopenhagen. Ook werd de aanschaf gefinancierd van een vluchtsimulator voor de pilotenopleiding.

Nieuwe kredieten steunen de aardolie- en gaswinning in de Deense sector van de Noordzee: ingebruikname van boorinstallaties bij de aardoliebron Dan en voortzetting van het programma voor het transport en de opslag van aardgas. In Frederiksberg, Aarhus en Amager zijn

De Bank heeft evenals vorig jaar de modernisering van de telecommunicatie gefinancierd (115 miljoen). Zij heeft de aanleg van verbindingen tussen Scandinavië en het Europese vasteland gesteund met kredieten (51 miljoen) voor verscheidene delen van de autosnelweg

Tenslotte heeft de Bank bijgedragen tot de financiering van een farmaceutisch onderzoeks- en ontwikkelingscentrum bij Kopenhagen en uit globale kredieten tot de financiering van investeringen van 292 kleine en middelgrote industriële bedrijven (69 miljoen).

DUITSLAND

Financieringsovereenkomsten in 1991: 1 300,1 miljoen (1990: 863,5 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 588,4 miljoen — globale kredieten 711,7 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 177,4 miljoen.

In het laatste kwartaal van 1990 is de Bank begonnen met de toekenning van kredieten in de *deelstaten van de voor-*

malige DDR, en haar activiteiten zijn daar in 1991 sterk toegenomen: Van de financieringen in Duitsland in het afge-

lopen jaar ging bijna 60% en meer dan twee derde van de afzonderlijke kredieten daarheen. Enerzijds zijn er kredieten

verstrekt voor de aansluiting van gasleidingen op het communautaire **aardgasnet** en voor de renovatie van het bestaande gasnet (146 miljoen) en anderzijds voor de herstructurering en de modernisering van de **autoindustrie** (167 miljoen), zoals de bouw van een verfatelier in een nieuwe autofabriek in Zwickau — een van de grootste industriële investeringen in de nieuwe deelstaten —. Bovendien is voor 165 kleine industriële projecten of voor investeringen in een vergroting van de logiescapaciteit voor het zaken- en particuliere toerisme 33 miljoen ter beschikking gesteld (de eerste toewijzingen uit globale kredieten sedert de Duitse eenwording).

In de **infrastructurele** sector zijn twee gefinancierde projecten (90 miljoen) van

bijzonder belang voor de oostelijke regio's: het Kopernikus satelliet-transmissiesysteem zorgt voor de radio- en televisieverbindingen in het hele land en de modernisering van de gebouwen van de handelsbeurs van Berlijn steunt de ontwikkeling van de hele regio.

Op het hele Duitse grondgebied ging het bij de **industriële projecten** (323 miljoen), naast de autoindustrie, om een papierfabriek in Neder-Saksen, een rafinaderij in het Ruhrgebied en zo'n 378 kleinschalige projecten (134 miljoen) van voornamelijk het MKB, dat vooral heeft geïnvesteerd in nieuwe technologieën.

De Bank heeft ook steun verleend aan de verbetering van de **infrastructuur** op de luchthavens van München en Hamburg (134 miljoen), alsmede via glo-

bale kredieten aan diverse lokale wegenwerken.

Bovendien dragen verscheidene kredieten bij tot de bescherming van het **milieu** (95 miljoen); het betreft rioleringen in de Breisgau en 47 kleine riool- of waterleidingstelsels, opvang-, opslag- en verwerkingsinstallaties van afvalstoffen en milieuvoorzieningen in de industrie.

Op **energiegebied** had de kredietverlening (185 miljoen) voornamelijk betrekking op de verbetering van de energievoorziening in de oostelijke regio's, maar ook op de voortzetting van het stadsverwarmingsproject in de Saar en op de installatie van een nieuwe stoomketel in de elektriciteitscentrale van Mannheim.

GRIEKENLAND

Financieringsovereenkomsten in 1991: 366,9 miljoen (1990: 176,3 miljoen)
Afzonderlijke leningen: 100,1 miljoen — globale kredieten 266,8 miljoen
Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 66,4 miljoen.

De activiteiten van de Bank in Griekenland, dat als geheel valt onder doelstelling 1 (**regionale ontwikkeling**), zijn bedoeld om het land de noodzakelijke infrastructuren, voorzieningen en bedrijven te geven als een nieuwe impuls voor diens ontwikkeling.

Op het gebied van de infrastructuur betroffen de gefinancierde projecten (78 miljoen) voornamelijk **de verbetering van de weg- en spoorwegverbindingen** tussen de verschillende delen van het land: de autosnelweg Korinthe — Tripoli, de ombouw tot autosnelweg van het gedeelte Varibobi —

Yliki op de autosnelweg Athene — Katerini en vernieuwing van het rollend materieel van de spoorwegen. De EIB heeft ook geïntervenieerd op Kreta ten behoeve van irrigatiewerken voor landbouwgronden en in de regio Kalamata, die in 1986 door een aardbeving werd getroffen, voor het verdere herstel van rioleringen, openbare gebouwen en woningen (22 miljoen aan kredieten met rentesubsidies uit de algemene begroting van de Europese Gemeenschap-pen).

Bovendien werd eind 1991 een belangrijk kaderkrediet (150 miljoen) toege-

kend. Hiermee kunnen kleine projecten op het gebied van transport, watervoorziening, rioleringen en draineringen worden gefinancierd, alsmede toeristische voorzieningen en instituten voor technische en beroepsopleidingen. De overeenkomst werd gesloten in overeenstemming met de doelstellingen van het communautair bestek voor Griekenland en vult de acties vanuit de structuurfondsen aan.

Op **energiegebied** hadden de leningen (16 miljoen) betrekking op de bouw van een waterkrachtcentrale in het hoofdkanaal voor de irrigatie van de

vlakke van Thessaloniki en op de eerste fase van het aardgasprogramma in de regio Athene. Met dit project, dat een gasleiding voor de aanvoer van Russisch gas omvat, alsmede hervergassingsinstallaties van Algerijns gas en distributienetten, kan de luchtvervuiling in de hoofdstad aanzienlijk worden beperkt.

In het kader van de **Geïntegreerde Mediterrane Programma's** zijn er twee globale kredieten van 24 miljoen verstrekt voor de elektriciteitsproductie en de modernisering van het stroomnet, evenals voor de ontwikkeling van de automatisering bij overheidsdiensten; in 1991 is 15 miljoen toegekend ten behoeve van 24 kleine energieprojecten.

Tenslotte heeft de EIB haar steun voortgezet aan de oprichting van beroepsopleidingscentra (11 miljoen) en aan investeringen van het MKB in de sectoren industrie en toerisme (40 toewijzingen voor in totaal 47 miljoen).

SPANJE

Financieringsovereenkomsten in 1991: 2 342,5 miljoen (1990: 1 942 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 2 070,7 miljoen — globale kredieten 271,8 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 315,8 miljoen.

De toename van de kredietverlening in Spanje betrof grotendeels investeringen in de **regionale ontwikkeling**, in het bijzonder verbindingsinfrastructuren en energievoorzieningen. In totaal is 1 825 miljoen, ofwel 76% van de financieringen (57% in 1990) toegekend voor projecten in meestal dezelfde regio's als die van de structuurfondsen, waarvan 975 miljoen in de onder doelstelling 1 vallende gebieden.

De kredietverlening inzake **infrastructuur** (1 390 miljoen) kan als volgt worden ingedeeld:

- een verdere modernisering van het telefoonnet en de ingebruikname van communicatie- en televisiesatellieten (577 miljoen);
- verbetering van de intercity-spoorlijnen, in het bijzonder voor de hogesnelheidstrein Madrid — Sevilla, en de versterking van de spoornetten in de directe omgeving van de grote steden Madrid, Barcelona, Valencia, Santander en Bilbao (408 miljoen);

- vernieuwing van de luchtvloot voor de binnenlandse vluchten en de verbindingen met de Canarische eilanden (128 miljoen);

- stadsvervoer in Madrid (nieuwe metrotreinstellen) en verbetering van de verkeersdoorstroming in en rond Barcelona (113 miljoen);

- nieuw beurs- en expositiecentrum in Madrid en verbetering van het rioolstelsel in Malaga (124 miljoen).

Tenslotte zijn er 17 toewijzingen gedaan uit globale kredieten (40 miljoen) voor de aanleg van wegen en de uitvoering van saneringswerken door lokale overheden.

In de **industrie** werden afzonderlijke kredieten (406 miljoen) verstrekt aan een automobielenconcern in Catalonië en bij Pamplona, aan een petrochemisch concern bij Cadix voor de uitbreiding en omschakeling op de productie van loodvrije benzine, aan fabrieken voor telecommunicatiematerialen, huishoudelijke

apparatuur en farmaceutische producten in de regio's rond Madrid, Barcelona en in de Rioja. Bovendien hebben zo'n 580 kleine en middelgrote ondernemingen in de sectoren industrie, toerisme en landbouw toewijzingen ontvangen uit lopende globale kredieten voor in totaal 253 miljoen.

Er is een sterke stijging geweest van kredieten voor de versterking en modernisering van verschillende **elektriciteitsnetten** (316 miljoen). Daarnaast zijn er 10 kredieten (23 miljoen) verstrekt voor kleine waterkrachtcentrales.

Hier zij vermeld dat een groot aantal van de gefinancierde projecten bijdraagt tot de bescherming van het **milieu**, met name in stedelijke gebieden (in totaal voor 209 miljoen).

FRANKRIJK

Financieringsovereenkomsten in 1991: 1 924,4 miljoen (1990: 1 684,6 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 1 011,4 miljoen — globale kredieten 913,0 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 805,4 miljoen.

Ruim twee derde van de kredietverlening in Frankrijk betreft **regionale-ontwikkelingsprojecten** (1 234 miljoen). Het gaat merendeels om vervoersinfrastructuren en investeringen in de industrie en de dienstensector. Bovendien dragen verscheidene projecten bij tot de bescherming van het **milieu** en van de stedelijke omgeving; hiervoor is in totaal 108 miljoen toegekend.

De kredieten ten behoeve van de infrastructuur in de **vervoerssector** (978 miljoen) gingen in de eerste plaats naar twee grote projecten, de tunnel onder het Kanaal en de TGV-Noord die Parijs met de tunnel en met België verbindt (410 miljoen). De EIB heeft tevens haar steun voortgezet aan de aanleg van autosnelwegen voor regionale verbindingen en voor het Europese netwerk (209 miljoen): de A26, een nieuwe verbinding tussen de tunnel onder het Kanaal en Zuid-Frankrijk via Troyes; de A43 en A49, wegen door de Alpen naar Grenoble en Albertville, waar inmiddels de

Olympische winterspelen hebben plaatsgevonden; de A57 in het zuiden. Bovendien heeft de Bank werken gefinancierd, die een aanzienlijke verbetering van de verkeerscirculatie mogelijk maken en dus ook van het stedelijk milieu: in Marseille dankzij de bouw van een tunnel voor het autoverkeer en in Lyon door de aanleg van bijna 6 000 parkeerplaatsen en door wegenwerken op een twintigtal plaatsen (57 miljoen). Een nieuw krediet voor de verbrandingsinstallatie van huishoudelijk afval in de agglomeratie Lyon, met gelijktijdige warmteproductie en elektriciteitsopwekking, heeft ook een positieve invloed op het milieu.

In de sector luchtvaart ging het om kredieten (en subsidies uit de structuurfondsen) voor de uitbreiding van het vliegveld van Fort-de-France op Martinique en om de vernieuwing van de luchtvloot van twee maatschappijen die voornamelijk binnenlandse vluchten verzorgen (133 miljoen).

Tenslotte werden er 242 wegen-, spoorwegen- en rioleringsprojecten van lokale overheden of particuliere ondernemingen gefinancierd uit diverse globale kredieten (267 miljoen).

Wat de **industrie en de dienstensector** betreft, ging het enerzijds om kredieten (162 miljoen) voor de productie van koolstofvezels in het zuid-westen, van krantepapier in de Vogezes, voor chemische produkten in de Isère en vliegtuigmaterialen in het Ile de France en anderzijds voor de voortzetting van de bouw van het vrijetijdspark Eurodisneyland. Bovendien heeft een groot aantal kleine en middelgrote bedrijven (5 947) toewijzingen uit globale kredieten ontvangen voor in totaal 537 miljoen.

In de energiesector is voor de modernisering van de productie van verrijkt uranium in de fabriek Eurodif 37 miljoen ter beschikking gesteld.

IERLAND

Financieringsovereenkomsten in 1991: 237 miljoen (1990: 217,7 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 237 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 13 miljoen.

De kredietverlening in Ierland, dat geheel in aanmerking komt voor steun uit hoofde van doelstelling 1, **regionale ontwikkeling**, is voornamelijk bestemd voor de **infrastructuur** (182 miljoen). Het ging om de versterking van de luchtvloot ten behoeve van de verbindingen met de overige lidstaten van de Gemeenschap en om de onderhoudscapaciteit op de luchthaven van Dublin, evenals om de verbetering van het we-

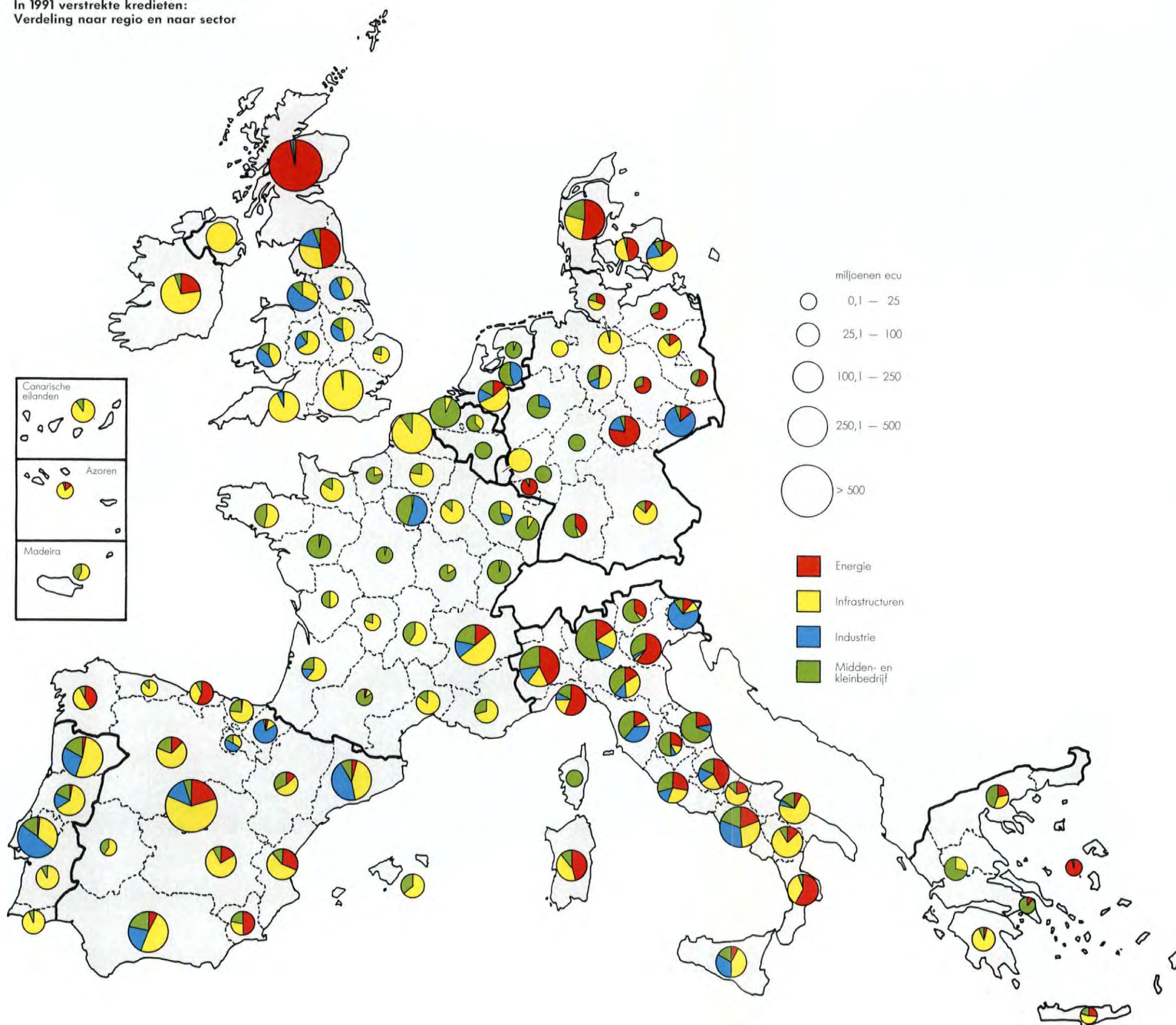
gennet (zoals de rondwegen van Dublin en Athlone). De overige kredieten betreffen de verdere ontwikkeling van de binnenlandse en internationale telecommunicatie, de drinkwatervoorziening in de regio rond de hoofdstad en de renovatie van de wijk Temple Bar in Dublin. Daarnaast heeft de EIB talrijke kleine wegen-, haven- en luchthavenwerken gefinancierd, of projecten voor een verbetering van het waterleidingstelsel en

van de opvang en verwerking van het afvalwater.

Op **energiegebied** hebben twee kredieten het transport en de distributie van elektriciteit en aardgas in het hele land bevorderd (56 miljoen).

Tenslotte hebben 8 kleine industriële en toeristische bedrijven toewijzingen uit de lopende globale kredieten ontvangen (13 miljoen).

In 1991 verstrekte kredieten:
Verdeling naar regio en naar sector

ITALIË

Financieringsovereenkomsten in 1991: 4 000,7 miljoen (1990: 3 855,7 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 2 794,1 miljoen — globale kredieten: 1 206,6 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 1 030,1 miljoen.

In Italië heeft twee derde van het bedrag aan afzonderlijke kredieten en aan toewijzingen uit globale kredieten betrekking op investeringsprojecten in de **regionale ontwikkelingsgebieden** (2 558 miljoen): industriële investeringen

(995 miljoen, waarvan 52% door het MKB), infrastructuren (889 miljoen) en energievoorzieningen (674 miljoen).

Bijna 80% van deze steun is gegaan naar investeringen op het vasteland en

op de eilanden van de *Mezzogiorno* (2 010 miljoen): Campanië (333 miljoen), Sicilië (246 miljoen), Apulië (242 miljoen), Sardinië (238 miljoen), de Abruzzes (199 miljoen), Calabrië (183 miljoen), Basilicata (156 miljoen) en Latium

TRANSPORT EN DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT

Elektriciteit zorgt in de Gemeenschap voor bijna één vijfde van de totale energieconsumptie, tegenover iets minder dan één zevende in 1980. Vanwege dit grote en nog steeds stijgende stroomverbruik — terwijl in diezelfde periode de energieconsumptie slechts in zeer geringe mate is toegenomen — is het goed extra aandacht te besteden aan het transport en de distributie van elektriciteit binnen de Gemeenschap en van/naar de buurlanden.

Met het oog op de interne markt werkt de Europese Commissie aan de ontwikkeling van elektriciteitsnetten en heeft zij voorgesteld om de toegang tot de grote transportnetten vrij te geven; deze functioneren van oudsher immers binnen de nationale grenzen. Overigens is tijdens de laatste Europese Raden het belang onderstreept van transeuropese netwerken met een vrij energieverkeer (zie blz. 19).

De consumptiestijging, de garantie van permanente beschikbaarheid van elektriciteit, de uiteenlopende ontwikkeling wat betreft de produktiemethoden — sommige landen kennen een sterke stijging van het gebruik van kernenergie en in andere landen wordt een groter beroep gedaan op steenkool — plus het feit dat de piektijden in de energiebehoeften niet in alle lidstaten gelijk zijn, hebben mede geleid tot de ontwikkeling van internationale aansluitingen.

De investeringen in het transport en de distributie van elektriciteit kunnen 30 tot zelfs 50% van het totaal uitma-

ken. Ze zijn niet alleen gericht op het energietransport vanaf de produktieplaats, maar ook op een veilige en permanente stroomvoorziening, doordat verschillende netten van hetzelfde land en van de buurlanden op elkaar worden aangesloten. Dit energieverkeer is gestaag toegenomen, hoewel het nog steeds beperkt is; het betreft iets meer dan 10% van de energieconsumptie in de Gemeenschap en dan gaat het voornamelijk om Frankrijk als exporteur en Italië en het Verenigd Koninkrijk als importeurs.

In de Gemeenschap blijven de investeringen in het elektriciteitstransport en de -distributie waarschijnlijk wel op hoog niveau: een aantal landen voert thans grote programma's uit, terwijl in andere lidstaten wordt nagedacht over een kwaliteitsverbetering van de stroomlevering en over een betere milieubescherming.

Wellicht zal de capaciteit van het energieverkeer binnen de Gemeenschap en met de buurlanden nog toenemen door de ontwikkeling van de interne markt en de wens van een grotere flexibiliteit en van meer zekerheid wat betreft de stroomvoorziening. In de afgelopen vijf jaar heeft de EIB ruim twee miljard ecu ter beschikking gesteld voor de verbetering en modernisering van de stroomnetten in de meeste Zuiditaliaanse en Spaanse regio's, in Portugal, Ierland en Griekenland. Zij heeft ook de financiering voortgezet van een belangrijk project inzake de onderlinge aansluiting van hoogspanningsnetten tussen Frankrijk en Engeland door middel van vier paar onderzeese kabels onder het Kanaal.

(142 miljoen); 130 miljoen voor Molise, de Marken en de Toscaanse eilanden en tenslotte 141 miljoen voor projecten betreffende de luchtvaart, telecommunicatie, gasleidingen en elektrische spoorlijnen die voor de hele Mezzogiorno van belang zijn.

In de zwakkere regio's in het *Centrum-Noord*, bedroeg de regionale steun 548 miljoen; het gaat voornamelijk om Toscane (123 miljoen), Friuli-Venezia Giulia (93 miljoen), Veneto (67 miljoen) en Trentino — Alto Adige (52 miljoen).

De kredietverlening op grond van de **energiedoelstellingen van de Gemeenschap** (874 miljoen) betrof de aardolie- en gaswinning, het transport en de distributie van aardgas, de productie en het transport van elektriciteit en een rationeel energieverbruik in diverse ondernemingen.

De financiering van projecten die zijn gericht op de **bescherming of verbetering van het milieu en van het leefklimaat** beliep 697 miljoen. Het gaat voornamelijk om de opvang en verwerking van afvalwater, het beheer van vaste afvalstoffen en voorzieningen ter beperking van de luchtvervuiling, maar ook om stadsvernieuingswerken of om de renovatie van gebouwen en historische wijken.

Tenslotte heeft de EIB investeringen gesteund ter verbetering van het vervoer en vooral van de **telecommunicatieverbindingen** met de overige lidstaten van de Gemeenschap (591 miljoen) of ter versterking van het **internationale concurrentievermogen van de industrie** en haar integratie op Europees niveau (155 miljoen, waarvan 42 miljoen voor kleinschalige investeringen).

* * *

De *verdeling naar sector* toont een redelijk evenwicht tussen de interventies voor de industrie (1 538 miljoen), infrastructuur (1 120 miljoen) en energie (1 166 miljoen).

In de industrie en de dienstensector zijn de afzonderlijke kredieten (557 miljoen) vooral gegaan naar chemische en petrochemische fabrieken, verscheidene laboratoria, onderzoekscentra en fabrieken voor farmaceutische, cosmetische en lichaamsverzorgende producten, naar de modernisering van een chemisch concern en van een fabriek voor industrieel gas en naar raffinaderijen voor een omschakeling op de productie van loodvrije en zwavelarme benzine.

De overige kredieten betreffen de elektronica (fabrieken en ontwikkelingscentra voor telecommunicatiematerialen), huishoudelijke apparatuur, de papiersector, de vliegtuigbouw, de fabricatie van tweewielige voertuigen, cement- en glasfabrieken en de levensmiddelenproductie.

Bovendien heeft de EIB uit lopende globale kredieten ongeveer 1 800 kleine investeringsprojecten van meestal kleine en middelgrote ondernemingen gefinancierd (981 miljoen).

Ook in de **infrastructuure sector** heeft de EIB haar kredietverlening voortgezet, meestal via het FIO, het Italiaanse investerings- en werkgelegenheidsfonds, dat investeert in de verbetering van de drinkwatervoorziening en in de ontwikkeling van rioolstelsels en afvalwaterverwerkingsnetten. Dergelijke projecten omvatten vaak nog andere elementen: verwerking van vaste huishoudelijke en industriële afvalstoffen, bestrijding van erosie en hoogwater... De leningen van in totaal 393 miljoen zijn

vooral van belang voor grote stroomgebieden als die van de Po, uitgestrekte regio's als Basilicata, Apulië en Sardinië of belangrijke stedelijke gebieden als Milaan, Genua, Rome, Udina, Tarante ...

In de **telecommunicatiesector** hebben de kredieten opnieuw bijgedragen tot de versterking van het telefoonnet in de Mezzogiorno en van de satellietverbindingen (577 miljoen). Bovendien gingen verscheidene kredieten (150 miljoen) naar de uitbreiding van de regionale luchtvloot, de inrichting van havens, overslagcentra of diverse stedelijke infrastructuur.

In de **energiesector** wordt de steun in toenemende mate gericht op de uitbreiding van de stroomproductie-capaciteit van een aantal centrales, en op de elektriciteitsnetten. Sommige centrales werken op waterkracht of maken gebruik van geothermische bronnen, andere hebben stoom als bijproduct (Porto Marghera, Milaan, Brescia), en zijn in bepaalde gevallen aangesloten op het stadsverwarmingsnet. Hier dient te worden benadrukt dat in de gefinancierde investeringsprojecten van de meeste centrales, en in het bijzonder die van Fusina, tevens voorzieningen zijn opgenomen voor de beperking van de luchtvervuiling tengevolge van de energieproductie.

Tenslotte dragen verscheidene projecten bij tot de ontwikkeling van de aardolie- en gaswinning op het vasteland en in zee, en tot de aanleg van een transport- en distributiesysteem van aardgas uit Algerije en Rusland.

LUXEMBURG

Financieringsovereenkomst in 1991: 28,6 miljoen (1990: 11,8 miljoen)

Er is een krediet van 28,6 miljoen toegekend voor de lancering van een satelliet voor televisie-uitzendingen, waarvan de kanalen zullen worden gebruikt door verscheidene Europese televisie-maatschappijen.

NEDERLAND

Financieringsovereenkomsten in 1991: 175,4 miljoen (1990: 245,3 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 125,4 miljoen — globale kredieten 50 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 68,9 miljoen.

In Nederland heeft de Bank de bouw gefinancierd van een geautomatiseerde containerterminal in de haven van Rotterdam en een centrale in Buggenum die elektriciteit produceert door middel van kolenvergassing. In de industriële sector is een krediet verstrekt voor de modernisering van papierfabrieken in Nijme-

gen en Maastricht; 49 kleine en middelgrote bedrijven hebben toewijzingen uit globale kredieten ontvangen.

PORTUGAL

Financieringsovereenkomsten in 1991: 1 002,1 miljoen (1990: 794,7 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 809,2 miljoen — globale kredieten 192,9 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 153,1 miljoen.

De kredietverlening in Portugal, dat als geheel in aanmerking komt voor steun op grond van de **regionale ontwikkeling** (doelstelling 1) is wederom in omvang gestegen en dekt een breed scala aan investeringsprojecten.

Bijna de helft van het bedrag betreft **telecommunicatie- en vervoersinfrastructuren** (441 miljoen), welke grotendeels de verbindingen met de rest van de Gemeenschap moeten verbeteren. De kredieten hebben betrekking op delen van de autosnelwegen A1 (Lissabon — Oporto — Braga) en A4 (Oporto — Vila Real), op de vernieuwing en verbetering van de spoorwegen (rond Oporto, in de richting van Lissabon, en van Spanje via Vilar Formoso) en op de vernieuwing van het rollend materieel. De overige leningen dragen bij tot de ontwikkeling van diverse infrastructuren

op de Azoren en tot de verbetering van de aardolie- en petrochemische terminal in de haven van Sines. Uit de lopende globale kredieten werden 82 investeringsprojecten gefinancierd, voornamelijk ten behoeve van het waterbeheer en van wegenwerken (15 miljoen ecu).

De EIB heeft haar steun aan de verbetering van het telefoonnet voortgezet, vooral in de regio's rond Lissabon en Oporto. Tevens heeft zij de aanleg meegefinancierd van onderzeese kabels naar het eiland Madeira en naar Frankrijk en Marokko.

De kredieten voor **industriële projecten** (389 miljoen) zijn voor een groot deel gegaan naar de automobielsector: in Palmela, bij Setubal, het belangrijke project voor nieuwe éénpersoonswagens, dat door twee grote autofabrie-

ken gezamenlijk wordt uitgevoerd, een fabriek voor autoradio's, een fabriek bij Oporto voor elektronische ontstekingsmechanismen en een bandenfabriek. De overige projecten betreffen de papierproductie, waarvan de grondstoffen uit de omringende bossen komen, levensmiddelen, de modernisering van fabrieken voor kunstleer en textiel, en een fabriek voor hoogwaardige metaallegeringen. Daarnaast hebben 300 kleine en middelgrote bedrijven toewijzingen ontvangen uit lopende globale kredieten (126 miljoen).

Op **energiegebied** zijn er kredieten verstrekt (114 miljoen) voor de verbetering van het transport- en distributienet van elektriciteit, alsmede voor de bouw van kleine waterkrachtcentrales in het centrum en het noorden van het land.

VERENIGD KONINKRIJK

Financieringsovereenkomsten in 1991: 2 090,5 miljoen (1990: 1 892,8 miljoen)

Afzonderlijke leningen: 2 090,5 miljoen

Toewijzingen uit lopende globale kredieten: 73,7 miljoen.

De activiteiten in het Verenigd Koninkrijk beslaan alle sectoren, maar in het bijzonder de water-, energie- en industriële sector; voor ongeveer één derde vonden deze plaats in de **gebieden die te kampen hebben met omschakelingsproblemen**.

De kredieten in de **infrastructuur** (911 miljoen) betreffen in de eerste plaats de watersector (579 miljoen), waar de EIB de financiering heeft voortgezet van projecten uit grote programma's van waterbedrijven die de leidingstelsels willen verbeteren om beter te kunnen beantwoorden aan de communautaire kwaliteitsnormen. Dergelijke projecten zijn met name van belang in Wales, Yorkshire, het stroomgebied van de Theems en meer in het algemeen in het zuiden en westen van Engeland.

De activiteiten ten behoeve van het vervoer en de telecommunicatie (331 mil-

joen) dragen bij tot de verdere bouw van de Kanaaltunnel, de uitbreiding van de luchthaven van Birmingham en de modernisering van de telecommunicatie in Noord-Ierland.

De kredieten voor projecten in de **energiesector** (765 miljoen) zijn in 1991 duidelijk in omvang toegenomen. Ze zijn voornamelijk gericht op de aardolie- en gaswinning in de Noordzee (Alba, Bruce, Ravenspurn, Scott), en op het transport per gasleiding vanaf Beryl en Brae tot aan St. Fergus in Schotland. Voor opwerkingsinstallaties van kernbrandstoffen is ook een nieuw krediet ter beschikking gesteld.

In de **industrie en dienstensector** bedroeg de kredietverlening in totaal 488 miljoen, voornamelijk in de vorm van afzonderlijke kredieten (416 miljoen). Het gaat om diverse branches: de bouw van onderdelen van de Airbus-vliegtuigen,

de productie van auto-onderdelen, onderzoeks- en productiecentra voor farmaceutische en cosmetische artikelen, de fabricatie van siliconenplaatjes, gas voor industrieel gebruik en producten op basis van zirkonium. Het gaat tevens om de productie van levensmiddelen, optische vezels, textiel en om een drukkerij. Bij verscheidene projecten speelt de milieubescherming een rol: fabrieken voor de verwerking van titaandioxyde, voor spuitbussen zonder CFK's, voor de recycling van aluminium-blikjes...

In 1991 zijn er in het Verenigd Koninkrijk geen globale kredieten toegekend; 70 kleine bedrijven hebben echter voor in totaal 60 miljoen aan toewijzingen ontvangen uit voordien getekende leningsovereenkomsten.

* * *

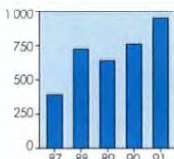
Buiten het grondgebied van de lidstaten heeft de EIB, uit hoofde van artikel 18, lid 1, tweede paragraaf van haar statuten, de uitvoering gesteund van projecten betreffende de internationale telecommunicatie en de exploitatie van aardolievelden door middel van kredieten van in totaal 300 miljoen.

Wat de **telecommunicatie** betreft: met de toegekende kredieten (202 miljoen) konden de programma's van de internationale organisatie Eutelsat voor de ingebruikname van een nieuwe generatie satellieten worden voortgezet, en een onderzeese optische-vezelkabel tussen Portugal, Frankrijk, Madeira en Marokko worden aangelegd.

De Bank heeft bovendien de exploitatie van de **aardolievelden** Snorre en Veslefrikk in de Noorse sector van de Noordzee gesteund (98 miljoen).

DE EIB IN 1991: KREDIETVERLENING BUITEN DE GEMEENSCHAP

Buiten de Gemeenschap:

Van het totaal van 916 miljoen ecu bestond 781,5 miljoen uit

kredieten uit eigen middelen van de Bank en onder garantie van de lidstaten of uit de communautaire begroting, alsmede 134,5 miljoen uit verrichtingen met risicodragend kapitaal uit de begrotingsmiddelen van de Gemeenschap of van de lidstaten.

In de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en in de landen en gebieden overzee (LGO), werd het jaar gekenmerkt door de inwerkingtreding op 1 september 1991 van de vierde Overeenkomst van

Lomé, hetgeen een zeer duidelijke opleving van de activiteiten tot gevolg had, vooral wat betreft de verrichtingen met risicodragend kapitaal. De kredietverlening bedroeg in totaal 389,5 miljoen (153 miljoen in 1990) waarvan 269,5 uit eigen middelen en voorzien van rentesubsidies, en 120 miljoen risicodragend kapitaal uit de begrotingsmiddelen van de lidstaten via het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF).

In de landen in het Middellandse-Zeegebied, bedroeg de steun 241,5 miljoen (162 miljoen in 1990), waarvan 227 miljoen uit eigen middelen en 14,5 miljoen risicodragend kapitaal uit de Gemeenschapsbegroting; dit laatste werd vooral gebruikt voor de financiering

van het eigen vermogen van particuliere ondernemingen.

In de landen in Midden- en Oost-Europa heeft de EIB in totaal 285 miljoen toegekend (215 miljoen in 1990).

Bij de meeste investeringsprojecten was sprake van medefinanciering door bilaterale financieringsinstellingen van de lidstaten, de Europese Commissie, de Wereldbank en andere organisaties voor ontwikkelingshulp; met de EBWO (Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling) is een zeer nauwe samenwerking tot stand gekomen, gericht op een coördinatie van de financieringsactiviteiten in de betrokken Midden- en Oosteuropese landen.

ACS-LANDEN EN LGO

De EIB is in 24 ACS-landen en 4 LGO actief geweest, en heeft ook één transnationaal project gefinancierd. Voor een gedeelte heeft de kredietverlening plaatsgevonden in het kader van de vierde Overeenkomst van Lomé (217,5 miljoen uit eigen middelen en 63,4 miljoen met risicodragend kapitaal) en voor een gedeelte op grond van de derde Overeenkomst (52 miljoen uit eigen middelen en 55 miljoen met risicodragend kapitaal), waarvan een kort overzicht te vinden is op bladzijde 46 en tenslotte nog uit de tweede Overeen-

komst (1,6 miljoen risicodragend kapitaal).

In drie landen heeft de EIB uitsluitend kredieten uit eigen middelen verstrekt: Zimbabwe, Trinidad-Tobago en de Caymaneilanden (58 miljoen, 15% van het totale bedrag). Vijftien landen hebben uitsluitend steun ontvangen met risicodragend kapitaal (63,8 miljoen, 16%), en tenslotte hebben tien landen zowel kredieten uit eigen middelen als met risicodragend kapitaal ontvangen (267,7 miljoen ofwel 69% van het totaal).

De financieringen gingen voor 52% naar de industrie en de dienstensector, vooral het MKB, dat 100 toewijzingen uit globale kredieten heeft gekregen (57,7 miljoen); de EIB voert deze uit in samenwerking met nationale of regionale ontwikkelingsbanken. De kredieten

ten behoeve van energievoorzieningen (aardolie- en gaswinning, stroomopwekking en -distributie) maken 30% van het totaalbedrag uit en die voor vervoersinfrastructuur voor de lucht- en de zeevaart of de watervoorziening en saneringswerken 18%.

Bijna twee derde van de kredietverlening heeft betrekking op investeringen van het particuliere bedrijfsleven, wiens rol in het ontwikkelingsproces in de afgelopen jaren is toegenomen. Bovendien heeft de EIB haar steun voortgezet aan de rehabilitatie van bestaande industrieën en infrastructuur.

In **Afrika** is de kredietverlening naar 17 verschillende landen gegaan en bedroeg in totaal 314,4 miljoen (203,5 miljoen uit eigen middelen, 110,9 miljoen aan risicodragend kapitaal). Hiervan was een bedrag van 36 miljoen bestemd voor de ASECNA, een regionaal agent-

schap dat belast is met de veiligheid van de luchtvaart in 16 ACS-landen.

Bijna twee derde van de steun werd verstrekt in **West-Afrika** (190,3 miljoen). In **Nigeria** (103 miljoen) had deze betrekking op de uitbreiding van de productie

en de zuivering van palmolie en op de exploitatie van een lichte-aardoliebron. In **Mauretanië** was de kredietverlening (30 miljoen) bestemd voor de ingebruikname van een ijzerertsmin. In **Ghana** ging het om de modernisering van aluminium-gieterijen en om het verdere

Tabel 10: Per 1 juni 1992 geldende of nog te bekrachtigen overeenkomsten, financiële protocollen en besluiten

						(miljoenen ecu)
	Rechtsgrondslag	Geldigheidsduur	Kredieten uit eigen middelen EIB ⁽¹⁾	Uit begrotingsmiddelen		Totaal
				Risico-kapitaal ⁽²⁾	Niet-terugvorderbare steun ⁽³⁾	
ACS-landen/LGO						
ACS	Overeenkomst van Lomé-IV	1990—1995	1 200	825	9 975 ⁽⁴⁾	12 000
LGO	Besluit van de Raad	1990—1995	25	25	115 ⁽⁴⁾	165
Middellandse-Zeegebied ⁽⁵⁾						
Joegoslavië	pro memorie					
Turkije	Vierde financiële protocol nog niet rechtsgeldig		225	—	50	600 ⁽⁴⁾
Algerije	Vierde financiële protocol	1991—1996	280	18	52	350
Marokko			220	25	193	438
Tunesië			168	15	101	284
Egypte	Vierde financiële protocol	1991—1996	310	16	242	568
Jordanië			80	2	44	126
Libanon			45	2	22	69
Syrië			115	2	41	158
Israël	Vierde financiële protocol	1991—1996	82	—	—	82
Malta	Derde financiële protocol	1988—1993	23	2,5	12,5	38
Cyprus	Derde financiële protocol	1988—1993	44	5	13	62
Horizontale niet-protocolaire kredietverlening, nog niet rechtsgeldig		1992—1996	1 800	25	205 ⁽⁷⁾	2 030
Midden- en Oost-Europa ⁽⁸⁾						
Polen en Hongarije		1990—1993	1 000			
Tsjechoslowakije, Bulgarije, Roemenië		1991—1993	700			

⁽¹⁾ Kredieten met rentesubsidies uit de middelen van het Europees Ontwikkelingsfonds voor projecten in de ACS-landen en de LGO en uit de algemene begroting van de Gemeenschappen voor projecten in sommige Middellandse-Zeegebieden; de rentesubsidies worden in mindering gebracht op de niet-terugvorderbare steun.

⁽²⁾ Toe te kennen door de EIB.

⁽³⁾ Toe te kennen door de Europese Commissie.

⁽⁴⁾ Inclusief de bedragen voor rentesubsidies, toe te kennen door de EIB.

⁽⁵⁾ De resterende bedragen uit de vorige financiële protocollen kunnen ook nog worden aangewend, of het nu gaat om het totaal voorziene bedrag (Libanon, Syrië), of om het restant.

⁽⁶⁾ Waarvan 325 miljoen aan kredieten tegen bijzondere voorwaarden uit begrotingsmiddelen.

⁽⁷⁾ Waarvan ongeveer 100 miljoen aan rentesubsidies bij kredieten van de EIB in de milieusector.

⁽⁸⁾ De kredieten uit begrotingsmiddelen, toe te kennen door de Europese Commissie (PHARE), zijn niet in deze tabel opgenomen.

VAN LOMÉ-III naar LOMÉ-IV

Tijdens de looptijd van de **derde Overeenkomst van Lomé** (mei 1986 - augustus 1991) beliep de toegekende steun in de ACS-landen en de LGO in totaal 1 347,5 miljoen, tegenover 969 miljoen voor de tweede Overeenkomst. De kredieten uit eigen middelen, voorzien van een rentesubsidie uit het EOF, bedroegen 761 miljoen, ofwel 68% van het vastgestelde plafond (1 120 miljoen). De steun met risicodragend kapitaal tegen zeer gunstige voorwaarden was in totaal 586,5 miljoen, ofwel 94% van hetgeen was voorzien (615 miljoen), maar het resterende bedrag zal nog geheel kunnen worden gebruikt.

De activiteiten uit eigen middelen vonden vooral in Afrika plaats in een nog steeds zeer ongunstig economisch klimaat, dat met name werd gekenmerkt door een slechter wordende solvabiliteitspositie en een vertraging, of in sommige landen zelfs een volledige stagnatie van de investeringen. Daarom waren de soepele voorwaarden voor de toekenning van risicokapitaal bijzonder geschikt. En vrijwel elk land in een dergelijke moeilijke situatie heeft baat gehad bij dit soort interventies. De situatie was duidelijk gunstiger in de landen in het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, evenals in de LGO, waar meestal een combinatie van beide financieringsvormen werd toegepast.

In de 43 armste landen (artikel 257 van de Overeenkomst) bedroeg de steun met risicodragend kapitaal 350,8 miljoen; daarnaast is er voor 55,5 miljoen aan kredieten uit eigen middelen ten behoeve van ontwikkelingsprojecten verstrekt.

Bij 55% van de interventies ging het om investeringen in de industrie (zie ook tabel N op bladzijde 109), voornamelijk in de sectoren levensmiddelen, textiel, mijnbouw en metallurgie, alsmede initiatieven in de toeristensector. Ongeveer een derde van de industriële steun is toegekend aan ontwikkelingsbanken en financieringsinstellingen in de vorm van globale kredieten. Hieruit werden al aan meer dan 350 bedrijfjes middelen verstrekt. Dergelijke verrichtingen in vooral de particuliere sector vergroten of handhaven de productiecapaciteit in talrijke landen en in

sectoren die van bijzonder groot belang zijn voor het welzijn van de bevolking.

De overige kredieten betroffen de aanleg van waterleiding- en rioolstelsels in verscheidene steden (12%), investeringen in het vervoer en de telecommunicatie (12%), alsmede de verbetering van de installaties voor de productie en het transport van energie (21%).

* * *

De **vierde Overeenkomst van Lomé** is op 1 september 1991 in werking getreden en is gesloten tussen enerzijds de lidstaten en de Europese Gemeenschap en anderzijds de 66 landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan die de derde Overeenkomst hadden getekend, plus Haïti, de Dominicaanse Republiek en Namibië. Daarnaast dekt een gelijktijdig genomen besluit van de Raad de relaties met de LGO.

De nieuwe Overeenkomst legt nog meer dan voorheen de nadruk op de particuliere sector en op diens rol bij de bevordering van de groei en de diversificatie van de economieën van de ACS-landen.

In totaal bedraagt de financiële steun 12 miljard voor de eerste vijf jaar van Lomé IV (zie tabel 10 op blz. 45). De voorwaarden voor communautaire steun zijn nog soepeler geworden. De kredieten uit eigen middelen van de Bank (maximaal 1,2 miljard) zijn voorzien van een rentesubsidie van 4% uit de middelen van het EOF en de reële rente zal voor de geldnemer gewoonlijk tussen de 3 en 6% liggen. Het risicodragend kapitaal (825 miljoen) kan worden gebruikt voor deelnemingen of voor kredieten tegen gunstige voorwaarden, waarvan de rente minder dan 3% zal zijn. Ook is de bemiddeling van andere (vooral Europese) financieringsinstellingen nu mogelijk geworden.

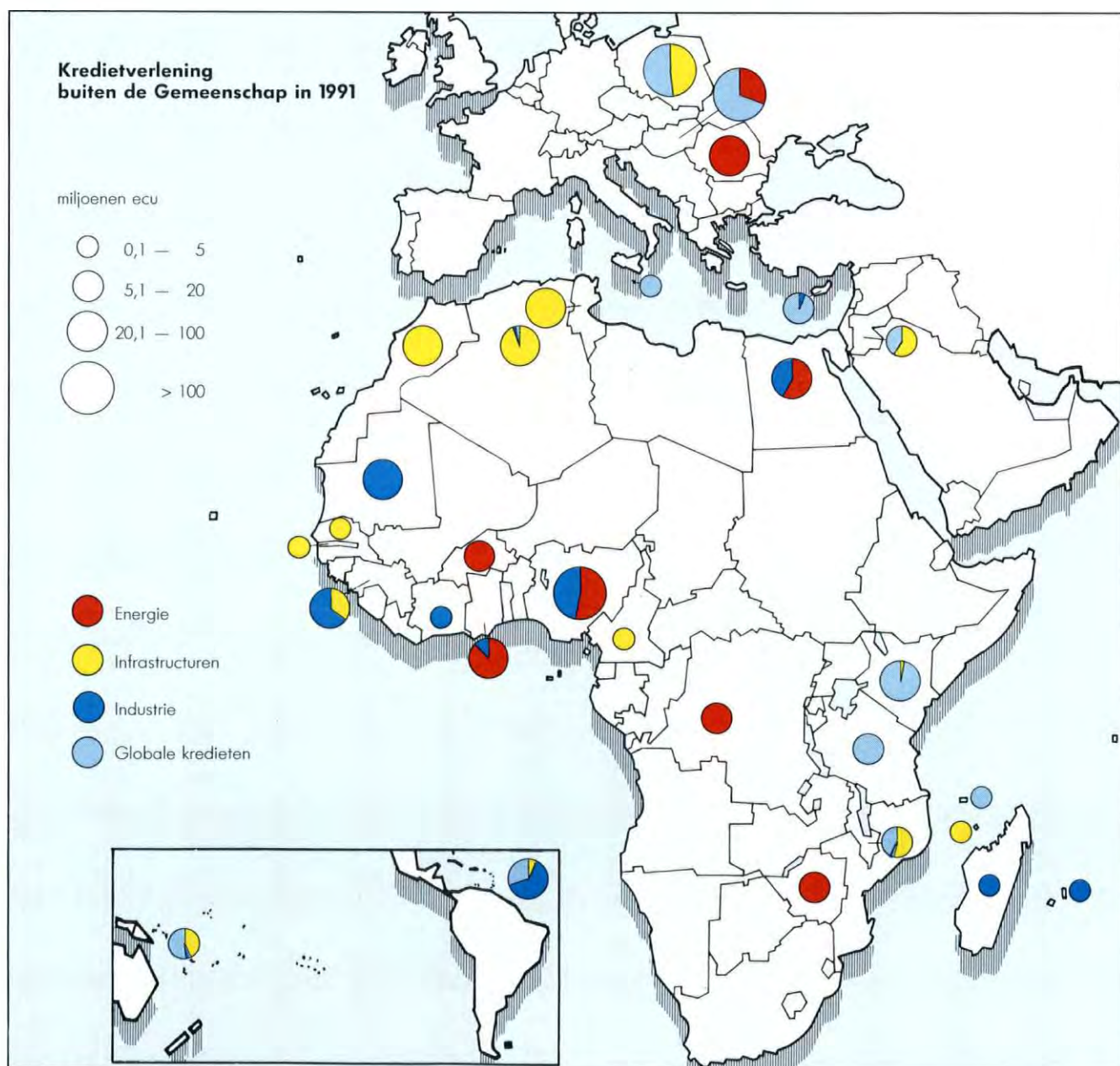
De steun is in de eerste plaats gericht op projecten in de sectoren industrie, agro-industrie, toerisme, mijnbouw, energie, vervoer en telecommunicatie.

herstel van de waterkrachtcentrale van Akosombo (22,8 miljoen). In **Guinee** heeft de EIB de uitbreiding van een aluminiumoxyde-fabriek en de verbetering

van de watervoorziening van Conakry gefinancierd (23 miljoen). De overige steun betrof in **Burkina-Faso** een elektrische spoorlijn tussen Bobo-Dioulasso

en Banfora (5,6 miljoen), in **Gambia** de verbetering van de watervoorziening van Banjul (4,3 miljoen), in **Senegal** de modernisering van entrepots in de

haven van Dakar (1,5 miljoen) en in **Ivoorkust** een onderzoek naar de vestiging van een fabriek voor oploskoffie (52 000 ecu).

In **Zuidelijk Afrika** betrof de kredietverlening (38,1 miljoen) voornamelijk de modernisering en verbetering van het elektriciteitsnet in **Zimbabwe** (18 miljoen), alsmede de uitbreiding van het drinkwaternet van Blantyre en de steun via een participatie en een globaal krediet aan investeringen van bescheiden omvang in **Malawi** (14,8 miljoen). Op het eiland **Mauritius** is 2,5 miljoen toegekend aan een textielfabriek, op de **Comoren** een globaal krediet van 2 miljoen voor investeringen van kleine en middelgrote ondernemingen en tenslotte is op **Madagaskar** 800 000 ecu toegekend in de vorm van een participatie in een investeringsmaatschappij en bovendien voor een studie naar een experimenteel aquicultuurbedrijf.

In **Oost-Afrika** heeft de steun (28,5 miljoen) in **Kenia** plaatsgevonden in de vorm van een haalbaarheidsstudie naar een oliepijpleiding (20,5 miljoen) en in **Tanzania** (8 miljoen) werd met globale kredieten het midden- en kleinbedrijf gefinancierd.

In **Centraal-Afrika** dragen de financieringen (21,5 miljoen) bij tot de modernisering en verbetering van het elektriciteitsnet in het oosten van **Zaïre** (19 miljoen) en tot het herstel van bananenplantages in **Kameroen** (2,5 miljoen).

In het **Caribisch gebied** (56,1 miljoen) betrof de kredietverlening de modernisering van een aardolie-raffinaderij in Trinidad-Tobago (38 miljoen), investeringen van het MKB op **Jamaica** (16 miljoen), een toeristenhotel op **Grenada** (1,5 miljoen), onderzoek naar het gebruik van geothermische kracht op **St. Lucia** (400 000 ecu) en een studie naar de export van bouwmaterialen van

St.Vincent- Grenadinen naar **Guyana** (200 000 ecu).

In de **Stille Oceaan** (11,4 miljoen) heeft de EIB globale-leningsovereenkomsten gesloten voor investeringen van het midden- en kleinbedrijf in **Papoea-Nieuw-Guinea** (6 miljoen) en heeft zij de bouw medegefinancierd van een onderhoudsatelier voor vliegtuigen evenals van een zagerij op twee **Fiji-eilanden** (5,4 miljoen).

Tenslotte hebben vier **overzeese landen gebiedsdelen** financiële steun ontvangen (7,7 miljoen): voor de financiering van kleinschalige projecten op **Aruba** (2,5 miljoen), de verbetering van de drinkwatervoorziening op de **Caymaneilanden** (2 miljoen), het herstel van de door orkanen beschadigde haven van **Montserrat** (2 miljoen) en voor het eerst in **Mayotte** voor de verbetering van het vervoer over zee (1,15 miljoen).

* * *

LANDEN IN HET ZUIDELIJK DEEL VAN HET MIDDELLANDSE-ZEEGEBIED

De kredietverlening in de landen in het zuidelijk gedeelte van het Middellandse-Zeegebied had betrekking op twee terreinen: in de eerste plaats een beter waterbeheer in de Maghreb-landen door

de aanleg van drainerings- en rioolnetten en met behulp van irrigatieprogramma's; en in de tweede plaats een toegenomen steun aan het particuliere bedrijfsleven in de zeven betrokken landen, met name door de ontwikkeling van het partnerschap met ondernemingen in de Gemeenschap. In 1991 zijn uit lopende globale kredieten 166 toewijzingen gedaan voor een bedrag van 42,6 miljoen, voornamelijk in de sectoren textiel en levensmiddelen, maar ook toerisme en landbouw.

Algerije

In totaal is 71 miljoen (waarvan 3 miljoen risicodragend kapitaal) toegekend voor de verdere aanleg van de oost-west autosnelweg, van rioleringen en zuiveringsinstallaties in verscheidene kuststeden ten oosten van Algiers, het herstel van drainerings- en irrigatiestel-

Tabel 11: Kredietverlening buiten de Gemeenschap

(miljoenen ecu)

	Totaal	Uit eigen middelen	Begrotings- middelen	Afzonderlijke kredieten				
				Energie	Vervoer Telecom- municatie	- Water	Industrie, Landbouw, Diensten	Toewijzingen uit globale kredieten
ACS/LGO	389,5	269,5	120,0	117,6	45,6	24,8	140,5	61,0
Afrika	314,4	203,5	110,9	117,6	37,5	22,8	100,0	36,5
Caribisch gebied	56,1	53,0	3,1	—	—	—	40,1	16,0
Stille Oceaan	11,4	9,0	2,4	—	5,0	—	0,4	6,0
LGO	7,6	4,0	3,6	—	3,1	2,0	—	2,5
Middellandse Zee	241,5	227,0	14,5	25,0	31,0	138,0	19,8	27,7
Algerije	71,0	68,0	3,0	—	31,0	37,0	0,8	2,2
Marokko	60,0	60,0	—	—	—	60,0	—	—
Tunesië	35,0	35,0	—	—	—	35,0	—	—
Egypte	43,0	40,0	3,0	25,0	—	—	18,0	—
Jordanië	10,0	9,0	1,0	—	—	6,0	—	4,0
Cyprus	20,0	15,0	5,0	—	—	—	1,0	19,0
Malta	2,5	—	2,5	—	—	—	—	2,5
Midden- en Oost-Europa	285,0	285,0	—	60,0	70,0	—	—	155,0
Hongarije	115,0	115,0	—	35,0	—	—	—	80,0
Polen	145,0	145,0	—	—	70,0	—	—	75,0
Roemenië	25,0	25,0	—	25,0	—	—	—	—
Totaal	916,0	781,5	134,5	202,6	146,6	162,8	160,3	243,7

sels in de oasen van de vallei van de R'hir ten zuiden van Algiers en voor de bevordering van investeringen van het particuliere MKB, vooral door participaties met risicodragend kapitaal.

Marokko

Er is een krediet van 60 miljoen verstrekt voor de irrigatie vanaf de stuwdam Im Fout en de ontginning van landbouwgronden op de hoogvlakte van Abda

Doukkala ten zuidwesten van Casablanca. Het gaat om de eerste fase van een project dat 64 000 ha beslaat en dat van belang is voor zo'n 100 000 mensen.

Tunesië

Twee kredieten voor in totaal 35 miljoen zullen bijdragen tot een beter gebruik van het voor de landbouw beschikbare water door de verbetering van de irrigatiesels en tevens tot de bescherming van het milieu door de aanleg van rioleringen en de bouw van zuiveringsinstallaties van het afvalwater dat tot op heden bij Gabes in de Middellandse Zee werd gedumpt.

Egypte

De activiteiten van de EIB (43 miljoen, waarvan 3 miljoen risicodragend kapitaal) betroffen enerzijds de bouw van een fabriek voor koelkast- en diepvriescompressoren en anderzijds de aanleg van een aardgasdistributienet in Caïro in het kader van een programma voor de hele agglomeratie om de luchtvervuiling te bestrijden en om de eigen aardolie te reserveren voor de export.

Jordanië

De steun (10 miljoen waarvan 1 miljoen risicodragend kapitaal) betrof de uitbreiding van een rioolnet in Zerka en omgeving en bovendien globale kredieten voor de financiering van investeringen van het midden- en kleinbedrijf.

Cyprus en Malta

De Bank heeft haar steun aan de financiering van projecten voor kleinere industriële ondernemingen uitgebreid door de toekenning van globale kredieten uit eigen middelen en met risicodragend kapitaal: Cyprus 20 miljoen, waar-

van 5 miljoen met risicodragend kapitaal en Malta 2,5 miljoen uitsluitend met risicokapitaal. In beide landen kunnen de interventies geschieden in de vorm van participaties en er is prioriteit verleend aan initiatieven met partners uit de Gemeenschap.

* * *

MIDDEN- EN OOST-EUROPA

In 1990 is de EIB met haar kredietverlening begonnen in Polen en Hongarije en zij heeft haar activiteiten in 1991 uitgebreid tot Roemenië. In het afgelopen jaar bedroeg de steun 285 miljoen, waardoor haar totale verplichtingen nu 500 miljoen bedragen, dat wil zeggen bijna één derde van de bedragen die in de huidige akkoorden zijn vastgelegd. In de loop van 1991 werden er voor het

eerst middelen toegekend uit twee globale kredieten die in 1990 aan banken waren verstrekt. In Polen hebben 6 bedrijven in totaal 14,7 miljoen ontvangen en in Hongarije werden 3 bedrijven voor in totaal 14,35 miljoen gefinancierd.

Polen

Er zijn twee kredieten toegekend (145 miljoen): één voor de verbetering en modernisering van het telefoonnet, vooral voor lange-afstandscommunicatie, de ander voor de financiering via een globaal krediet van voornamelijk kleine of middelgrote investeringen.

Hongarije

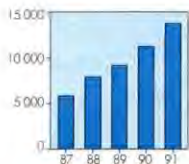
Een bedrag van 115 miljoen zorgt voor een grotere beschikbaarheid van elektriciteit, dankzij het herstel van de ge-

combineerde warmte/elektriciteitscentrale van Kelenföld en tot de financiering via een globaal krediet van kleinschalige projecten.

Roemenië

Er is 25 miljoen ter beschikking gesteld voor het herstel van twee elektriciteitscentrales en voor onderzoek naar de stroomopwekking met behulp van bruinkool.

IN 1991 OPGENOMEN MIDDELEN

Opgenomen middelen: De som van de in 1991 opgenomen middelen is 13 672 miljoen,

tegen 10 996 miljoen in 1990, een stijging derhalve van 24%. Door haar actieve aanwezigheid op de markten en haar swaptransacties kon de EIB op adequate wijze voldoen aan haar uit-

betalingsverplichtingen, die in totaal 15 361 miljoen bedroegen (11 811 miljoen in 1990).

Het merendeel van de middelen kwam na swaps van lang- en middel-langlopende leningen (12 540 miljoen), voornamelijk tegen **vaste rente** (10 225 miljoen). Tegen **variabele rente** werd 3 447 miljoen opgenomen (25% van het

totaal opgenomen bedrag); hiervan was 1 133 miljoen kortlopend in de vorm van commercial paper.

De verdeling van de opgenomen middelen naar valutasoorten toont het duidelijke overwicht van de communautaire munten (73% van het totaal na swaps). De ecu blijft de belangrijkste Europese valuta.

ONTWIKKELINGEN OP DE KAPITAALMARKTEN

De rentetarieven in de belangrijkste OESO-landen hebben in 1991 zeer verschillende ontwikkelingen gekend, conform de uiteenlopende conjuncturele situatie. In het begin van het jaar heeft de snelle ontknoping van de Golfcrisis een algemene beperking van het rendement op de kapitaalmarkten tot gevolg gehad. De zwakke economische activiteit in de Verenigde Staten heeft in 1991 geleid tot een versoepeling van het monetair beleid. De verlaging van de rentetarieven in de loop van het eerste semester werd in de tweede helft van het jaar nog duidelijker zichtbaar. Ook het monetair beleid in Japan werd soepeler, met name in het tweede gedeelte van het jaar. In de Gemeenschap hebben de Duitse monetair autoriteiten, vooral rekening houdend met de economische druk vanwege de eenwording, de rente hoog gehouden. Dit had gevolgen voor andere communautaire markten. Er viel een tendens vast te stel-

len naar convergentie van in het EMS deelnemende valuta's.

Na een in het voorgaande jaar geregistreerde lichte daling, werd 1991 gekarakteriseerd door een flinke opleving op de obligatiemarkten. Het totaal van de middelen die met behulp van openbare emissies, gewone vastrentende obligaties en niet-vastrentende „notes“ werden opgenomen, is 30% gestegen tot 298 miljard dollar. Tengevolge van de voortschrijdende liberalisering van de financiële markten is de opleving geconcentreerd op de internationale markt met een groei van 37%, terwijl het segment van de buitenlandse obligaties geen grote veranderingen heeft ondergaan. Het grootste deel van de emissies kwam van instellingen uit de OESO-landen. Toch kwamen ook Latijns-Amerikaanse geldnemers in 1991 duidelijk terug, en sommige landen uit Oost-Europa hebben eveneens obligatieleningen geplaatst op de internationale kapitaalmarkt.

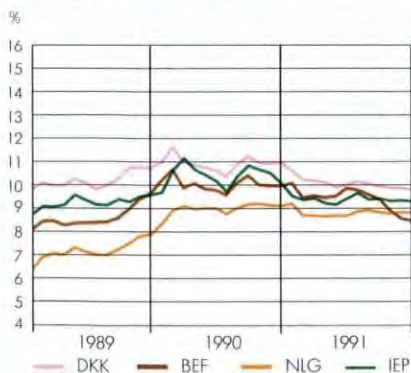
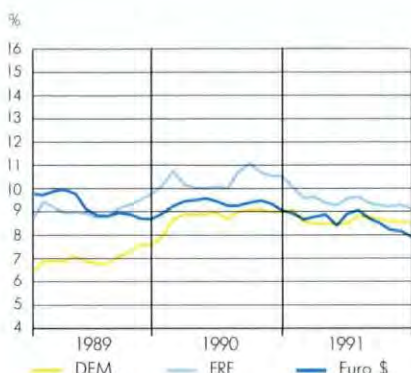
De internationale bemiddeling via bankkredieten is fors afgenomen. Het volume van nieuw afgesloten bankkredieten is in 1991 met 10% gedaald. Dat komt voornamelijk door het feit dat banken de groei van hun balansen in de hand

willen houden ten einde te kunnen voldoen aan de onlangs vastgestelde solvabiliteitsnormen en dat geldnemers de gunstigste financieringsvoorwaarden wensen te krijgen. De geldnemers in de OESO-landen hebben hun beroep op het bankkrediet sterk beperkt, terwijl de vraag naar bankkredieten van geldnemers elders 40% steeg, voornamelijk als gevolg van contracten ten bate van Koeweit en Saoedi-Arabië.

Er hebben overigens belangrijke verschuivingen tussen de verschillende segmenten van de obligatiemarkt plaatsgevonden. De emissies van niet-vastrentende leningen, die in 1990 sterk in aantal waren toegenomen, zijn in 1991 meer dan 50% gedaald. De versoepeling van het monetair beleid in verscheidene landen en de verwachting dat de rentetarieven in Europa in de naaste toekomst zouden gaan dalen, hebben de vraag naar vastrentende obligaties doen toenemen ten koste van instrumenten met variabele rente.

Bruto rendement op obligaties

voornamelijk uitgegeven door de overheid en genoteerd aan de effectenbeurzen in de Gemeenschap. Ten einde een vergelijking mogelijk te maken, zijn voor het Verenigd Koninkrijk en Ierland de op halfjaarbasis berekende rendementen omgerekend op jaarbasis.

Vooral het aantal vastrentende emissies met Europese valuta's nam toe. De Amerikaanse dollar bleef de belangrijkste emissiemunt, maar zijn relatieve aandeel is opnieuw gedaald en beslaat nu 30% van de markt. Voor de ecu bestaat wederom een grotere belangstelling. De ecu-emissies zijn met 77% toegenomen en bedroegen in totaal 27 miljard ecu, dat is meer dan 12,5% van de internationale markt en 10,6% van alle obligatie-emissies. De ecu is derhalve de op twee na belangrijkste munt op de internationale obligatie-markten (en de belangrijkste Europese valuta), na de dollar (30,1%) en de yen (13,7%).

Wat betreft de overige Europese valuta's, is het aandeel van het pond sterling en van de Duitse mark — van oudsher voor obligatieleningen de meest gebruikte valuta's — op de internationale markten gedaald, terwijl de obligaties in andere Europese valuta's duidelijk zijn gestegen: de Italiaanse lire heeft haar marktaandeel zien verdubbelen tot 4,8% en dat van de Franse frank is bijna 50% gestegen.

De groeiende aantrekkingskracht van de Europese valuta's is het gevolg van de vooruitgang op het gebied van de liberalisering van de verschillende markten en tegelijkertijd van de gunstige invloed van de economische convergentie in de Gemeenschap. De grotere doorzichtigheid van de verschillende markten heeft geleid tot een steeds duidelijkere belangstelling van de grote beleggers voor valuta's die voorheen als marginaal werden beschouwd. Een manifest teken van deze ontwikkeling is het feit dat er steeds vaker omvangrijke obligatieleningen worden uitgeschreven, die profiteren van een grote liquiditeit, alsmede de zeer sterke groei van de transacties in de secundaire markten.

Vanwege de verslechtering van de solvabiliteitspositie van talrijke geldnemers en tekenen van zwakte van vele financieringsinstellingen, is de aantrekkingskracht van de geldnemers met de beste reputatie aanzienlijk toegenomen en dit heeft belangrijke veranderingen op de swapmarkt teweeggebracht.

* * *

BEROEP VAN DE EIB OP DE KAPITAALMARKT

In 1991 heeft de EIB opnieuw haar positie op de kapitaalmarkten verstevigd: zij heeft 13,7 miljard ecu opgenomen tegen 11 miljard in 1990. De communautaire valuta's maken bijna drie kwart van de opgenomen middelen uit. Dit overwicht wordt verklaard door het convergentiebeleid van de lidstaten, waardoor de communautaire valuta's

een grotere stabiliteit krijgen dan de dollar, de yen of zelfs de Zwitserse frank.

Het merendeel van de opnamen op lange en middellange termijn geschiedt nog steeds via **vastrentende** transacties, voor in totaal 10,2 miljard (tegen 9,1 miljard in het voorafgaande jaar), ofwel 75% van het geheel. Toch vond in

het jaar 1991 bijna een verdubbeling plaats van de middelenopname tegen **variabele rente**, door de uitvoering van nieuwe commercial paper programma's, alsmede door de verhoging van reeds gelanceerde programma's, de emissie van niet-vastrentende notes en swaptransacties. Deze niet-vastrentende middelen bedroegen in totaal 3,5 miljard, tegen 1,8 miljard in het voorafgaande jaar.

De middelen zijn voor het merendeel gebruikt voor uitbetalingen op kredieten. Voor de herfinanciering van vroegde aflossingen is een bedrag van 676 miljoen (417 miljoen in 1990) bijeengebracht.

Teneinde de vraag van haar cliënten en de marktmogelijkheden beter op elkaar te kunnen afstemmen, heeft de EIB evenals voorheen een beroep gedaan

op de **swapmarkt**. Dergelijke transacties van in totaal 1 334 miljoen (628,7 miljoen in 1990), bijna 10% van de opgenomen middelen, dienen drie verschillende doelen: In de eerste plaats middelen vergaren tegen gunstige voorwaarden, zoals de emissie in Australische dollars die werden geswapt tegen US-dollars met variabele rente, waardoor de kosten voor de opname tegen variabele rente in laatstgenoemde munt konden worden gedrukt. Ten tweede, een valuta in handen krijgen, die door marktomstandigheden op dat moment niet tegen aantrekkelijke voorwaarden beschikbaar is; dit was met name het geval bij een vastrentende dollar-emissie welke werd geswapt tegen een vastrentende Zwitserse frank. Tenslotte, een variabele rente kunnen bieden op basis van vastrentende emissies, bijvoorbeeld in de Duitse mark (300 miljoen) en in de Italiaanse lire (400 miljard).

In de loop van het jaar 1991 heeft de EIB veel systematischer gebruik gemaakt van **afdekkingsinstrumenten**, ten einde zich te beschermen tegen het risico van renteschommelingen op lange termijn. Het meest gebruikte instrument is het contract met uitgestelde rentevaststelling, waarbij het tarief van een door de EIB op de kapitaalmarkt geplaatste lening wordt vastgesteld naar gelang de notering van een of meerdere referentie-emissies — over het algemeen staatsleningen —.

Deze techniek, die voornamelijk werd gebruikt voor het pond sterling, de Franse frank, de dollar en de gulden, werd nu ook toegepast bij vier andere munten: de ecu, de Italiaanse lire, de peseta en de yen.

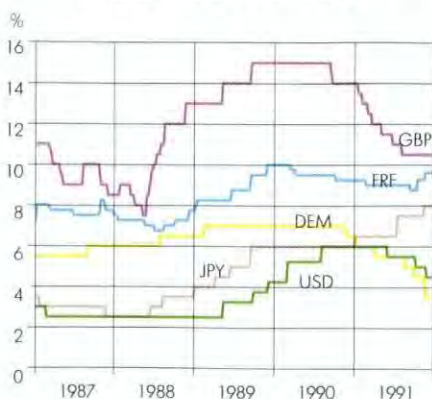
Een ander afdekkingsinstrument is de omzetting van een door de EIB op de

markt gelanceerde vastrentende lening in een lening tegen variabele rente, met de mogelijkheid de procedure te keren en weer terug te komen op de vaste rente wanneer er moet worden uitbetaald. Deze swapformule is vooral gebruikt voor de emissies in de Italiaanse lire en de yen.

Indien de markten zulks toelaten, tracht de EIB door de toevoeging van functionele tranches aan een voorgaande lening omvangrijke emissies te vormen, „Jumbo-emissies“, die in sommige gevallen als benchmarks kunnen dienen. In 1991 is deze praktijk toegepast met de ecu, de Italiaanse lire, de peseta en de Zwitserse frank.

Van de communautaire valuta's bleef de **ecu** voor het derde achtereenvolgende jaar de belangrijkste door de EIB opge-

Officiële koersen van de belangrijkste valuta's (van 1987 tot en met 1991)

Evolutie van de dollar en de yen ten opzichte van de ecu (van 1987 tot en met 1991)

Tabel 12: In 1991 opgenomen middelen

	(miljoenen ecu)					
	Vóór swaps			Na swaps		
	bedrag	%	Swap-bedrag	bedrag	%	
1. LENINGEN OP LANGE EN MIDDELLANGE TERMIJN						
Vastrentende leningen	10 459,63	76,51	— 583,57	9 876,06	72,23	
<i>Communautaire valuta's</i>	<i>6 923,38</i>	<i>50,64</i>	<i>— 111,08</i>	<i>6 812,30</i>	<i>49,83</i>	
ECU	1 550,00	11,34	—	1 550,00	11,34	
GBP	1 122,14	8,21	361,30	1 483,44	10,85	
FRF	1 292,10	9,45	—	1 292,10	9,45	
ITL	1 239,11	9,06	— 325,46	913,65	6,68	
ESP	813,24	5,95	—	813,24	5,95	
PTE	250,43	1,83	—	250,43	1,83	
NLG	173,23	1,27	—	173,23	1,27	
BEF	165,94	1,21	—	165,94	1,21	
DEM	293,47	2,15	— 146,92	146,55	1,07	
LUF	23,71	0,17	—	23,71	0,17	
<i>Andere valuta's</i>	<i>3 536,25</i>	<i>25,87</i>	<i>— 472,49</i>	<i>3 063,76</i>	<i>22,41</i>	
USD	1 898,63	13,89	— 243,60	1 655,03	12,11	
CHF	539,57	3,95	242,64	782,21	5,72	
JPY	838,31	6,13	— 211,79	626,52	4,58	
AUD	259,74	1,90	— 259,74	—	—	
Niet-vastrentende leningen	1 729,20	12,65	585,11	2 314,30	16,93	
DEM	904,20	6,61	146,92	1 051,11	7,69	
ECU	450,00	3,29	—	450,00	—	
ITL	—	—	325,46	325,46	2,38	
USD	—	—	257,25	257,25	—	
GBP	289,04	2,11	— 144,52	144,52	—	
FRF	85,96	0,63	—	85,96	0,63	
Middellange notes in USD	349,33	2,56	—	349,33	2,56	
TOTAAL	12 538,15	91,72	1,54 ⁽¹⁾	12 539,69	91,72	
2. KORTLOPENDE LENINGEN						
Commercial Paper						
ECU	500,00	3,66	—	500,00	3,66	
ITL	226,92	1,66	—	226,92	1,66	
GBP	209,46	1,53	—	209,46	1,53	
NLG	196,21	1,44	—	196,21	1,44	
TOTAAL	1 132,59	8,28	—	1 132,59	8,28	
Totaal (1 + 2)	13 670,74	100,00	1,54	13 672,28	100,00	

(¹⁾ wisselkoersaanpassingen

Tabel 13: **Opgenomen middelen**

	(miljoenen ecu)				
	1987	1988	1989	1990	1991
Lange en middellange termijn (na swaps)	5 572,5	7 413,6	8 764,9	9 804,3	12 539,7
Openbare emissies	3 768,4	5 772,0	7 791,3	8 217,7	11 614,9
Onderhandse plaatsingen	996,1	1 274,9	973,6	1 230,3	575,5
Interbancaire operaties	455,9	311,2	—	—	—
Medium Term Notes	352,1	55,5	—	356,3	349,3
Korte termijn	—	—	200,0	1 145,7	1 132,6
(Commercial Paper)					
Participatiecertificaten	20,2	—	32,1	35,6	—
Total	5 592,7	7 666,1	7 666,1	10 995,6	13 672,3
waarvan deposito's	—	252,5	37,5	10,0	—

nomen munt: 2 500 miljoen (18,2% van het totaal der opgenomen middelen) tegenover 1 765 miljoen in 1990. Deze stijging van 42% heeft plaatsgevonden in een sterk groeiende markt voor vastrentende leningen in het begin van het jaar. In een op dat moment moeilijke periode heeft de EIB een eerste emissie geplaatst van 500 miljoen, welke goed werd ontvangen, en liet zij deze volgen door een tweede emissie van 650 miljoen; door toepassing van de fungibiliteitsclausule heeft zij derhalve één emissie van in totaal 1 150 miljoen op de markt kunnen brengen, die voldoet aan de criteria voor de „futures“-markt in Londen (de LIFFE). In het eerste halfjaar heeft de EIB, profiterend van een gunstige markt met een groot aantal emissies — zoals de lening van de Republiek Italië met een looptijd van 20 jaar — haar beleid van uitgifte van fungibele

tranches voortgezet. Zij heeft initiële emissies met diverse looptijden geplaatst op buitenlandse markten, vooral in Japan met twee emissies van respectievelijk 50 miljoen en 300 miljoen.

In de tweede helft van het jaar heeft de EIB zich meer gericht op variabele middelen, met uitzondering van een onderhandse, vastrentende lening van 50 miljoen; zij hield aldus rekening met de vraag van haar cliënten naar kredieten tegen variabele rente en met de situatie op de vastrentende markten, die werd beïnvloed door onzekerheden omtrent de ecu in samenhang met de Top van Maastricht. De EIB heeft eerst het totaal uitstaande bedrag van haar commercial paper verhoogd tot 1 600 miljoen met behulp van een nieuwe uitgifte van 500 miljoen, voorzien van een kredietlijn („back-up line“). Vervolgens heeft zij een tienjarige obligatielening van 400 miljoen tegen variabele rente geplaatst en zodoende onder aantrek-

kelijke voorwaarden de „pool“ van variabele middelen vergroot.

De opname in **ponden sterling** bleef op hoog niveau: 1 837 miljoen ecu, voornamelijk op de internationale eurosterling-markt, waar de EIB het equivalent van 1 411 miljoen ecu heeft opgenomen.

Op de vastrentende markt heeft de EIB reeds uitgebrachte emissies met behulp van fungibele tranches verhoogd: bij vijf van de zes openbare leningen in pond sterling ging het om de emissie van fungibele tranches. Zo kon zij gebruik maken van een gunstige gelegenheid op de markt en toch het aantal uitstaande leningen beperkt houden tot enkele omvangrijke leningen met een grote liquiditeit op de secundaire markt. De rest van de vastrentende middelen

werd verkregen via een onderhandse plaatsing en via rente- en valutaswaps voor in totaal 433 miljoen. Teneinde te kunnen voldoen aan de vraag naar kredieten tegen variabele rente, heeft de Bank haar commercial paper programma verhoogd met 210 miljoen en een openbare lening tegen variabele rente uitgebracht.

De opname in **Italiaanse lire** nam wederom toe en bedroeg in totaal 1 466 miljoen ecu; een stijging van ruim 70% ten opzichte van 1990. De EIB is hierbij voornamelijk op de internationale markt actief geweest. Zij heeft er drie openbare emissies gelanceerd, waarvan twee met een looptijd van 10 jaar in lijn met de tendens op de binnenlandse markt. Door middel van fungibele tranches heeft de Bank 1 000 miljard lire in één enkele lening vergaard, wat het grootste bedrag is op de eurolire-markt. Op de binnenlandse markt heeft de EIB slechts één lening geplaatst.

De financiering van kredieten met variabele rente vond plaats door middel van een verhoging van het commercial paper programma tot 227 miljoen, en door renteswaps.

De in **Franse franken** vergaarde middelen bedroegen in totaal 1 378 miljoen ecu, hetgeen iets meer is dan in het voorgaande jaar. De emissies vonden vrijwel allemaal plaats in de vastrenten-

de sector van de binnenlandse en de internationale markt. Door de uitgifte van fungibele tranches heeft de EIB de omvang van haar leningen vergroot, teneinde de liquiditeit op de secundaire markt te verhogen en het aantal leningen te beperken. Daarnaast heeft zij zich middelen tegen variabele rente verschaft via een onderhandse lening in Eurofranken.

Bij een surplus aan **Duitse marken** — de ontvangen bedragen uit hoofde van rente en aflossing op verstrekte kredie-

UITBETALINGEN OP KREDIETEN EN UITSTAAND BEDRAG

In 1991 is op kredietverlening uit eigen middelen 15 316 miljoen uitbetaald, waarvan 15 002 binnen de Gemeenschap en 314 miljoen daarbuiten.

Het uitstaande bedrag aan garanties en kredieten, door de Bank uit eigen middelen verstrekt, steeg van 61 945 miljoen op 31 december 1990 tot 72 713 miljoen op 31 december 1991.

De uitbetalingen in 1991 op kredieten uit middelen van de Gemeenschap of van de lidstaten bedroegen 193 miljoen, waarvan 75 miljoen betrekking had op kredieten uit het NCL en 118 miljoen op projecten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, alsmede in een aantal landen in het Middellandse-Zeegebied. Het uitstaande bedrag in de Speciale Sectie daalde van 7 059 miljoen tot 6 338 miljoen eind 1991.

ten waren veelal omvangrijker dan rentebetalingen en aflossingen op opgenomen leningen — heeft de EIB 1 198 miljoen ecu geleend, hetgeen ongeveer gelijk is aan 1990. Vanwege de bijzonder aantrekkelijke marktvoorwaarden voor de EIB, is het merendeel hiervan tegen variabele rente opgenomen. Er zijn vier leningsovereenkomsten getekend voor een bedrag van 904 miljoen, waarmee de „pool” van middelen tegen variabele rente kon worden uitgebreid, dan wel rechtstreekse kredieten aan haar cliënten konden worden verstrekt. De rest van de variabele middelen is via renteswaps bijeengebracht. Aan het eind van het jaar heeft de EIB, omdat haar duidelijk gunstigere voorwaarden werden geboden dan staatsleningen, een vastrentende emissie geplaatst voor een bedrag van 147 miljoen.

Omdat de Spaanse kapitaalmarkt de investeerders relatief hoge tarieven biedt in vergelijking met veel andere valuta's, heeft de EIB daar betrekkelijk grote bedragen opgenomen. De opname in **peseta's** is 32% gestegen tot 813 miljoen ecu. Zoals gewoonlijk heeft de EIB zich gewend tot de binnenlandse kapitaalmarkt voor niet-ingezetenen (de „mata-dor”-markt), waar zij in de loop van het jaar zes emissies heeft geplaatst met looptijden van vijf of tien jaar. Opnieuw, maar met een kortere looptijd dan het voorafgaande jaar, heeft zij een Jumbo-emissie gevormd (50 miljard

Tabel 14: Verdeling van de opgenomen middelen naar valuta

	ECU	GBP	ITL	FRF	DEM	ESP	NLG	PTE	BEF	LUF	USD	CHF	JPY	Totaal
(miljoenen ecu)														
1991														
bedrag	2 500	1 837	1 466	1 378	1 198	813	369	250	166	24	2 262	782	627	13 672
%	18,3	13,4	10,7	10,1	8,8	5,9	2,7	1,8	1,2	0,2	16,5	5,7	4,6	100,0
1990														
bedrag	1 765	1 331	851	1 114	1 123	614	528	124	330	52	1 574	818	771	10 996
%	16,0	12,1	7,7	10,1	10,2	5,6	4,8	1,1	3,0	0,5	14,3	7,4	7,0	100,0

peseta's) door achtereenvolgende fungibele tranches uit te geven.

Op de kapitaalmarkten in de Benelux is relatief weinig opgenomen. Op de **Nederlandse** markt zijn twee leningen geplaatst voor in totaal 173 miljoen ecu, één in de vorm van een onderhandse lening, de andere via een openbare emissie. Het totaal van het commercial paper programma is verhoogd met 196 miljoen. De opname in guldens bedraagt dus 369 miljoen. Op de **Belgische** kapitaalmarkt is slechts één openbare emissie aangekondigd van 166 miljoen ecu, via een tenderprocedure. Ook in **Luxemburg** heeft de EIB maar één openbare emissie van 24 miljoen ecu geplaatst — in het begin van het jaar, toen de marktvorwaarden gunstig waren —.

In Portugal heeft de Bank op de buitenlandse, in **escudo's** luidende obligatie-

markt (de „navegador“-markt) drie openbare leningen gelanceerd voor bedragen van 10, 15 en 20 miljard escudo's; de laatste lening was tevens de grootste op genoemde markt. De totale middelenopname bedroeg derhalve 250 miljoen ecu, wat bijna de helft is van alle in 1991 op deze markt uitgebrachte emissies.

De opname in **dollars** is aanzienlijk toegenomen met een bedrag van 2 262 miljoen ecu; de dollar staat op de tweede plaats van de door de EIB gebruikte valuta's, na de ecu. Deze opleving kan worden verklaard door een aanzienlijke vraag van de cliënten van de EIB — in het bijzonder aan het eind van het jaartoen de scherpe daling van de lange tarieven voor de dollar samenging met een flinke verkleining van het verschil tussen het rendement op de door de EIB uitgegeven obligaties en die van de Amerikaanse Treasury, die als referentie dienen. Bovendien kon de EIB door de rentedaling de mogelijkheden benutten om een aantal van haar dollar-leningen vervroegd af te lossen, waarbij zij zich moest herfinancieren, voornamelijk door de uitgifte van middellange „notes“ op de kapitaalmarkt van de Verenigde Staten.

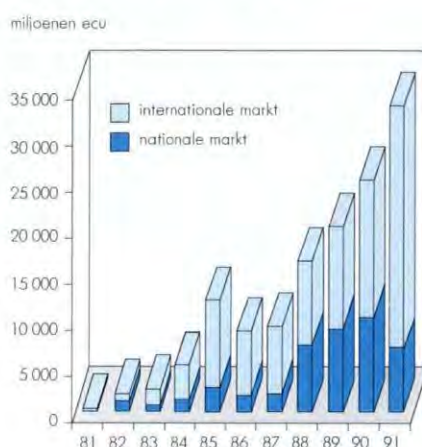
Gezien de bijzonder voordelige condities op de eurodollar-markt, heeft deze de middelen verschaft voor de krediet-financiering. Via de inmiddels gebruikelijke tenderprocedure, zijn er vijf emissies geplaatst voor bedragen tussen 300 en 500 miljoen dollar met looptijden tussen de vijf en tien jaar. De opbrengst van één van deze emissies is geswapt tegen een niet-communautaire valuta. De emissies zijn uitgebracht volgens de gebruikelijke techniek van de vaste laattprijs („fixed reoffered price“) met plaatsing van aanzienlijke bedragen bij een beperkt aantal financiële instellingen, waardoor de commissies flink beperkt konden worden. Steeds wanneer de marktcondities zulks toelieten, heeft de EIB „Jumbo“-leningen gevormd door de toevoeging van fungibele tranches aan bestaande leningen.

Op de Amerikaanse markt heeft de EIB, toen ze het totale bedrag van haar

tweede middellange notes-programma van 500 miljoen dollar volledig had gebruikt, een derde programma geëntameerd voor 750 miljoen dollar. De uitgaven van „notes” bereikten in de loop van het jaar een totaalbedrag van 428 miljoen dollar, met looptijden tussen één en acht jaar, naar gelang de herfinancieringsduur voor de vervroegde aflossing van leningen.

Hoewel de Japanse markten nauwelijks interessante mogelijkheden boden, heeft de Bank het bedrag van haar leningen in de **Japanse yen** op 838 miljoen ecu gebracht. Het merendeel betrof de euromarkt die, evenals voor andere valuta's, de beste voorwaarden bood. Op deze markt zijn drie leningen geplaatst van 20 of 50 miljard yen, conform de voorkeur van de beleggers voor transacties van steeds grotere nominale omvang. De toevoeging van fungibele tranches heeft aan het begin van het

Ontwikkeling van de openbare ecu-emissies op de verschillende markten (1981–1991)

jaar bijgedragen tot de vorming van een lening van 100 miljard yen, een van de grootste op deze markt. Een onderhandse plaatsing van 20 miljard yen maakte de noodzakelijke opname compleet; een klein gedeelte daarvan is geswapt tegen een communautaire munt.

Een inconstante vraag van haar cliënten en een weinig positieve markt werden vertaald in een daling van de in **Zwitserse frank** opgenomen middelen

(782 miljoen ecu). Er zijn franken verkregen via valutaswaps toen de geldnemers hiernaar vroegen ondanks de druk op de kapitaalmarkt. Het grootste deel van haar activiteiten bestond uit vier openbare emissies voor bedragen tussen 150 en 400 miljoen Zwitserse franken; twee hiervan, fungibel, vormen een „Jumbo“-emissie. De aanwijzing van de leider van de emissiesyndicaten heeft over het algemeen plaatsgevonden via de tenderprocedure.

De Bank is in 1991 eveneens de eerste buitenlandse emittent geweest op de **Australische** binnenlandse kapitaalmarkt met een programma van 750 miljoen Australische dollars, waarvan 400 miljoen is uitgebracht met een beursnotering zowel in Londen als in Sidney. Met de opbrengst van deze emissie werd een valuta- en renteswap uitgevoerd: tegen US-dollar en variabele rente.

Resultaten van het boekjaar

De toepassing van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 8 december 1986 maakt een einde aan de directe band die er voorheen bestond tussen de cijfers in dit hoofdstuk en die in de jaarrekening (winst- en verliesrekening). Om een vergelijking van de cijfers met die van vorige jaren toch mogelijk te maken en ter bevordering van het inzicht, werd het juist geacht om in de weergave van de resultaten van het boekjaar die cijfers uit de verschillende posten van de winst- en verliesrekening te lichten, welke het beste de activiteiten van de Bank weergeven.

Evenals voorheen blijft in 1991 het eigen vermogen de belangrijkste bron van inkomsten. De ontvangsten uit rente en provisie over verstrekte kredieten in

1991 bedroegen 5 724 miljoen, tegen 4 775 miljoen in 1990, terwijl de rente en kosten van leningen o/g 5 020 miljoen bedroegen, tegen 4 130 miljoen in 1990. De ontvangen beheerprovisie steeg van 15 miljoen in 1990 tot 16 miljoen in 1991.

De beleggingsopbrengsten liepen op van 409 miljoen in 1990 tot 496 miljoen in 1991, vanwege de toegenomen omvang van de belegde bedragen.

Het verschil tussen de overige baten en lasten valt dit jaar wederom positief uit, namelijk 36 miljoen, tegen 6 miljoen in 1990.

Na afboeking van de koersverschillen, afschrijving op emissiekosten en aflossingspremies (102 miljoen), aftrek van administratiekosten en afschrijving op gebouwen en inventaris, bedraagt het bedrijfsresultaat van de Bank 1 059 miljoen. Na verrekening van de gevolgen

van pariteitswijzigingen ten opzichte van de ecu (+ 24 miljoen), is het saldo van de winst- en verliesrekening 1 083 miljoen in 1991, tegen 894 miljoen in 1990.

(De Raad van Bewind heeft besloten de Raad van Gouverneurs voor te stellen, van het saldo van de winst- en verliesrekening, groot 1 083 miljoen,

— 124 miljoen toe te voegen aan het reservefonds, waarmee dan het plafond van 10% van het geplaatste kapitaal wordt bereikt; en

— 959 miljoen aan de aanvullende reserve).

Op 31 december 1991 beliep het balans-totaal 74 290 miljoen tegen 62 342 miljoen op 31 december 1990, dat wil zeggen een stijging van ruim 19%.

BESTUUR EN PERSONEEL

BESTUURSORGANEN

Raad van Gouverneurs

De heer P. BEREGOVY heeft het voorzitterschap van de Raad van Gouverneurs waargenomen tot de jaarvergadering in juni 1991, waarna volgens het toerbeurtsysteem de heer A. REYNOLDS, Gouverneur voor Ierland, de voorzittershamer heeft overgenomen.

De heer B. AHERN heeft vervolgens de taak van de heer REYNOLDS als Gouverneur voor Ierland overgenomen en bekleedt vanaf 14 november 1991 de functie van Voorzitter van de Raad van Gouverneurs.

Raad van Bewind

Sedert de publikatie van het vorige jaarverslag is in de plaats van de bewindvoerder P. MENTRÉ, die de Raad in november 1990 heeft verlaten, de heer Y. LYON-CAEN benoemd. De heer E. KURTH heeft de plaats ingenomen van de heer H. MOLTRECHT als plaatsvervangend bewindvoerder.

De Raad van Bewind dankt de collega's die hun functie hebben neergelegd, voor hun waardevolle bijdrage aan de activiteiten van de Bank.

Directie

De Raad van Gouverneurs heeft met ingang van 1 januari 1992 de heer J. de OLIVEIRA COSTA, voormalig staatssecretaris voor fiscale zaken in de regering van de republiek Portugal, benoemd tot vice-president. Hij volgt de

heer M.M.A. ARNEDO ORBAÑANOS op, die vice-president was vanaf februari 1986 na de toetreding van Spanje en Portugal. De heer M.M.A. ARNEDO ORBAÑANOS is benoemd tot honorair vice-president.

Comité ter controle van de boekhouding

Tijdens zijn jaarvergadering heeft de Raad van Gouverneurs het aflopend mandaat van een lid van het Comité ter controle van de boekhouding hernieuwd. De heer M. THANOPOULOS, aftredend voorzitter, is herbenoemd tot lid van het Comité voor de boekjaren 1991, 1992 en 1993. Het voorzitterschap van het Comité is volgens het gebruikelijke toerbeurtsysteem overgenomen door de heer M. HANSEN, die deze plaats zal innemen tot aan de goedkeuring van de jaarrekening over 1991 tijdens de jaarvergadering van 1992.

In 1991 heeft het Comité zijn controlewerkzaamheden voortgezet met de steun van alle controlediensten van de Bank en in het bijzonder van de interne accountantsdienst en van de externe accountant, Price Waterhouse. In het kader van zijn onderzoek heeft het Comité projecten bezocht in Duitsland, Senegal en Italië. Bij laatstgenoemd bezoek hebben vertegenwoordigers van de Rekenkamer de leden van het Comité vergezeld, volgens de in 1989 vastgestelde regeling tussen de Europese Commissie, de Rekenkamer en de Bank.

Adviesgroep

De Directie heeft besloten vier hoofd-beleidsterreinen te onderscheiden in de taken van de Bank. Deze zullen worden gecoördineerd door een adviesgroep bestaande uit de volgende hoofden van directoraten: E. GREPPI (kredietverle-

ning), P. MARCHAT (financiën), H. CHRISTIE (economische en technische ondersteuning) en D. HARTWICH (algemene zaken en secretariaat). In de adviesgroep zullen vooral operationele kwesties waarbij meer dan één directoraat betrokken is, aan de orde komen. De Directie zal regelmatig overleg met de adviesgroep voeren.

PERSONEEL

In het jaar 1991 heeft de Bank een extern organisatiebureau verzocht een reeks analyses te verrichten inzake de managementprocedures, kwesties aangaande het personeelsbeleid, de actualisering van het managementinformatiesysteem en de evaluatie van haar activiteiten. In het licht van dit onderzoek en na consultatie op alle niveaus binnen de Bank, is besloten bepaalde hervormingen op genoemde terreinen door te voeren.

Personeelsbeleid

Op grond van de diepgaande en constructieve discussie met de personeelsvertegenwoordigers kon een aantal verbeteringen worden aangebracht in het meer op prestaties gerichte salaris- en promotiesysteem, dat in 1988 werd ingevoerd. Gesproken werd over de ontwikkeling van het beoordelingssysteem tot een actief loopbaanbegeleidingsinstrument. Er is bijzonder grote aandacht besteed aan de manier waarop het carrièreprofiel kan worden afgestemd op de professionele vaardigheden en kwaliteiten van iedere medewerker.

Opleiding

In 1991 zijn ongeveer 4 350 dagen besteed aan opleidingen, ofwel een gemiddelde van zes dagen per persoon per jaar. Naast het vooral in 1991 grote aandeel van talen- en informaticacursussen ging het om de verwerving en actualisering van vakkennis, alsmede om de voorbereiding van het personeel op de noodzakelijke kennis en vaardigheden ten einde aan de toekomstige behoeften van de Bank te kunnen voldoen. In de komende jaren zullen extra middelen worden vrijgemaakt om via de verbetering van de beroepskwalificaties te zorgen voor een spreiding van de ervaring in het kader van de interne mobiliteit, een belangrijk element voor een optimaal personeelsbeleid en voor individuele loopbanen.

Managementinformatie en ex-post evaluatie

De beraadslagingen over de behoefte aan managementinformatie en aan een evaluatie van de activiteiten, werden voortgezet met het oog op een beter beheer en follow-up van de prestaties van de EIB.

	Totaal	Stafleden	Uitvoerend secretariaats- en technisch personeel
1987	699	344	355
1988	710	357	353
1989	718	366	352
1990	724	368	356
1991	751	400	351

Aantal medewerkers

Op 31 december 1991 waren bij de EIB 751 medewerkers in dienst, waarvan 400 stafleden, wier aandeel in absolute en relatieve termen stijgt. Dat is onder andere toe te schrijven aan het personeelsbeleid dat evenals voorheen is gericht op een geringe toename van het aantal medewerkers en tevens op een modernisering van de werkmethoden door een groter beroep op kantoor-automatisering en informatica.

Personalia

Sedert de publikatie van het vorige jaarverslag is de heer J. VAN SCHIL, directeur thesaurie, met pensioen gegaan; hij werd met ingang van augustus 1991 opgevolgd door de heer L. WILAND.

ALGEMEEN

Prijzen en Beurzen van de EIB

In 1991 werd de EIB-prijs toegekend aan de heer B. Mulkey voor zijn proefschrift „Investment and Business Survey, a

study on a Panel of French Industrial Firms”, waarop hij is gepromoveerd aan de Katholieke Universiteit van Leuven.

De EIB-prijs, ter waarde van 12 000 ecu, wordt om de twee jaar toegekend ten einde het onderzoek aan universitaire instellingen in de lidstaten van de Gemeenschap naar investeringen en hun financiering in de Gemeenschap in zijn diverse aspecten aan te moedigen.

Sedert 1978 kent de EIB eveneens jaarlijks drie beurzen toe aan postdoctorale studenten aan het Europees Universitair Instituut van Florence om het onderzoek naar Europese kwesties te stimuleren.

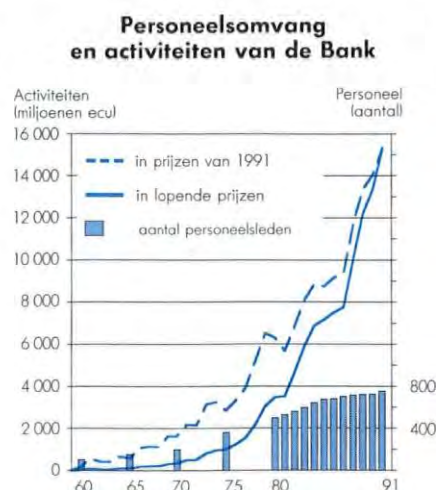
Sedert 1990 kennen de faculteiten Economie en Statistiek van de universiteit van Kopenhagen de „Erling Jørgensen”-studiebeurs toe. De ter nagedachtenis van de overleden vice-president van de EIB ingestelde beurs wordt jaarlijks toegekend aan een student(e) die studie verricht naar politieke en economische aspecten van de Gemeenschap.

* * *

De Raad van Bewind spreekt zijn voldoening uit over het handhaven van een hoog produktiviteitsniveau. Hij dankt alle medewerkers voor de kwaliteit van hun werk en moedigt hen aan op deze weg voort te gaan.

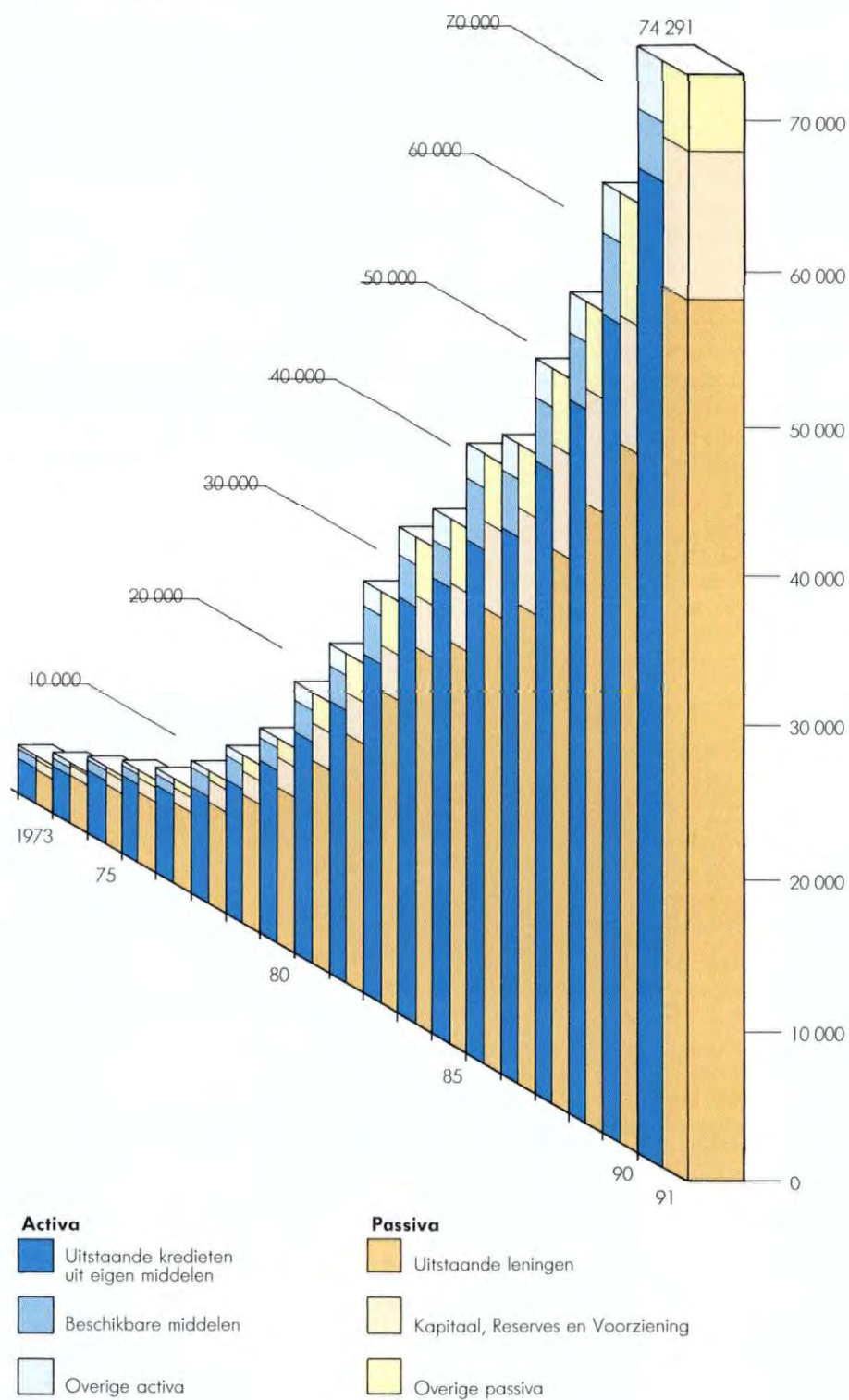
Luxemburg, 7 april 1992

De voorzitter van de
Raad van Bewind
E.-G. Bröder

Evolutie van de balans van de Bank

(miljoenen ecu)

Financiële overzichten

Voor het eerst is de jaarrekening van de Bank opgesteld overeenkomstig de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 8 december 1986 inzake de jaarrekening en de geconsolideerde rekening van banken en overige financiële instellingen. De weergave van bepaalde, voor de Bank specifieke posten valt niet onder het bereik van deze richtlijn; deze verschijnen echter in een aangepaste vorm, waarbij rekening is gehouden met de statuten en de rol van de Bank als communautaire instelling.

Ter vergelijking met de cijfers over het jaar 1990, worden ook deze in de nieuwe vorm gepresenteerd; er kunnen zich dus veranderingen voordoen ten opzichte van de gegevens uit het vorige Jaarverslag.

	Bladzijde
Balans	64
Speciale Sectie	66
Winst- en Verliesrekening	68
Bijlagen	69
Accountantsverklaring	78
Verklaring van het Comité ter controle van de boekhouding	79

Kredietverlening

Overzicht kredietverlening binnen de Gemeenschap	80
Overzicht kredietverlening buiten de Gemeenschap	91

Statistieken

Ondertekende financieringsovereenkomsten	
<i>Tabellen A — B</i>	95
Kredietverlening in de Gemeenschap	
<i>Tabellen C — L</i>	96
Kredietverlening buiten de Gemeenschap	
<i>Tabellen M — Q</i>	108
Opgenomen middelen	
<i>Tabellen R — T</i>	111

Wenken voor de lezer	113
---------------------------------------	-----

BALANS PER 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

ACTIVA

31. 12. 1991

31. 12. 1990

1. Kas, tegoeden bij centrale banken en postcheque- en girodiensten		72 139 050	24 059 948
2. Overheidspapier en ander papier dat bij de centrale bank ter herfinanciering kan worden aangeboden (noot B)		584 582 489	434 561 514
3. Vorderingen op kredietinstellingen			
a) onmiddellijk opeisbaar	230 160 840		210 114 121
b) overige vorderingen (noot C)	2 665 819 898		3 252 080 152
c) kredieten: totaal verstrekt ⁽¹⁾	27 715 581 211	24 245 507 613	
af: nog niet uitbetaald	2 879 684 704	<u>2 698 615 596</u>	
	24 835 896 507		21 546 892 017
	27 731 877 245		25 009 086 290
4. Vorderingen op cliënten			
kredieten: totaal verstrekt ⁽¹⁾	44 627 157 601	37 305 445 373	
af: nog niet uitbetaald	3 748 624 562	<u>4 190 571 645</u>	
	40 878 533 039		33 114 873 728
5. Obligaties en andere vastrentende waardepapieren (noot B)			
a) van publiekrechtelijke emittenten	898 111 571	646 050 317	
b) van andere emittenten	679 630 753	<u>332 008 745</u>	
	1 577 742 324		978 059 062
6. Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren (noot M)		18 000 000	—
7. Immateriële activa			
Nog niet afgeschreven emissiekosten en aflossingspremies	460 475 440		470 890 606
8. Materiële activa (noot D)		37 626 019	34 527 199
9. Overige activa			
a) vorderingen op lidstaten wegens kapitaalverrekeningen (noot E)	624 797	1 943 469	
b) vooruitbetaalde EMS-rentesubsidies (noot F)	117 734 891	138 918 461	
c) overige vorderingen (noot G)	71 604 290	<u>67 852 074</u>	
	189 963 978		208 714 004
10. Geplaatst, opgevraagd doch niet gestort kapitaal ⁽³⁾	828 875 000		493 312 500
11. Overlopende posten	1 910 879 819		<u>1 574 360 704</u>
	74 290 694 403		<u>62 342 445 555</u>

IN DE BIJLAGE ZIJN DE VOLGENDE OVERZICHTEN GEGEVEN:

⁽¹⁾ Kredieten en garanties, blz. 70

⁽²⁾ In schuldbewijzen belichaamde schulden, blz. 73

⁽³⁾ Geplaatst kapitaal, blz. 73

PASSIVA

31. 12. 1991

31. 12. 1990

1. Schulden aan kredietinstellingen

a) direct opeisbaar	—	30 540 947	
b) op termijn of met opzegging (noot N)	<u>219 714 068</u>	<u>702 641 147</u>	733 182 094
	219 714 068		

2. In schuldbewijzen belichaamde schulden ⁽²⁾

a) lopende obligatieleningen	<u>53 488 145 602</u>	43 098 138 963	
b) overige	<u>5 404 480 400</u>	<u>5 361 214 949</u>	48 459 353 912
	58 892 626 002		

3. Overige schulden

a) verschuldigd aan lidstaten wegens kapitaalverrekeningen (noot E)	<u>3 806 371</u>	10 634 853	
b) vooruitontvangen rentesubsidies (noot F)	<u>403 964 798</u>	477 222 773	
c) overige crediteuren (noot G)	<u>938 116 893</u>	914 230 609	
d) overige (noot G)	<u>40 176 489</u>	<u>115 092 146</u>	1 517 180 381
	1 386 064 551		

4. Overlopende posten	2 597 808 716		2 040 815 679
---------------------------------	----------------------	--	---------------

5. Voorzieningen voor risico's en verplichtingen

Pensioenfondsen personeel (noot H)	154 641 051		135 534 572
--	--------------------	--	-------------

6. Kapitaal ⁽³⁾

geplaatst	<u>57 600 000 000</u>	28 800 000 000	
af: niet opgevraagd	<u>— 53 279 061 724</u>	<u>— 26 204 061 724</u>	2 595 938 276
	4 320 938 276		

7. Reserves (noot L)

a) reservefondsen	<u>5 635 440 641</u>	2 880 000 000	
b) aanvullende reserve	<u>—</u>	<u>3 086 332 745</u>	5 966 332 745
	5 635 440 641		

8. Netto-Resultaat	<u>1 083 461 098</u>		894 107 896
	<u>74 290 694 403</u>		<u>62 342 445 555</u>

POSTEN BUITEN DE BALANSTELLING

	<u>31. 12. 1991</u>	<u>31. 12. 1990</u>
Garanties ⁽¹⁾		
— met betrekking tot door derden verstrekte kredieten	<u>244 804 996</u>	248 151 124
— met betrekking tot participaties van derden in de kredietverlening door de Bank	<u>125 765 279</u>	<u>145 684 390</u>
	370 570 275	393 835 514
Speciale deposito's voor middelenopnamen (noot P)	2 114 215 479	1 114 102 116
Swap-overeenkomsten (noot Q)		
— valuta	<u>186 400 000</u>	160 000 000
— rente	<u>45 700 000</u>	<u>32 900 000</u>
	232 100 000	192 900 000
Effectenportefeuille:		
— aankoopverplichtingen	<u>93 966 821</u>	6 278 557
— verkoopverplichtingen (noot R)	<u>153 881 997</u>	206 610 018

SPECIALE SECTIE (1) PER 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

ACTIVA

31. 12. 1991

31. 12. 1990

Lidstaten

Uit middelen van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie

Verstrekte kredieten

— uitbetaald (2)	1 558 849 764	1 683 493 948
----------------------------	---------------	---------------

Uit middelen van de Europese Economische Gemeenschap (nieuw communautair leningsinstrument)

Verstrekte kredieten

— nog uit te betalen	94 926 971	136 543 416
— uitbetaald	<u>3 128 791 824</u>	<u>3 737 037 084</u>
Totaal (3)	3 223 718 795	3 873 580 500

Turkije

Uit middelen van de lidstaten

Verstrekte kredieten

— nog uit te betalen	18 592 626	29 434 437
— uitbetaald	<u>207 981 236</u>	<u>214 982 106</u>
Totaal (4)	226 573 862	244 416 543

Middellandse-Zeelanden

Uit middelen van de Europese Economische Gemeenschap

Verstrekte kredieten

— nog uit te betalen	6 550 804	10 203 972
— uitbetaald	<u>285 772 856</u>	<u>290 964 167</u>
	292 323 660	301 168 139

Risicodragend kapitaal

— nog uit te betalen	23 099 707	22 377 746
— uitbetaald	<u>22 723 114</u>	<u>10 995 128</u>
Totaal (5)	<u>45 822 821</u>	<u>33 372 874</u>
	338 146 481	334 541 013

Afrika, Caribisch gebied, Stille Oceaan en landen en gebieden overzee

Uit middelen van de Europese Economische Gemeenschap

Overeenkomsten van Jaende I en II

Uitbetaald	73 181 999	78 393 693
Bijdragen ter financiering van risicodragend kapitaal		
Uitbetaald	<u>1 222 427</u>	<u>1 223 004</u>
Totaal (6)	74 404 426	79 616 697

Overeenkomsten van Lomé I, II, III en IV

Bijdragen ter financiering van risicodragend kapitaal

— nog uit te betalen	338 669 590	337 961 791
— uitbetaald	<u>577 235 317</u>	<u>505 175 023</u>
Totaal (7)	<u>915 904 907</u>	<u>843 136 814</u>
Totaal generaal	<u>6 337 598 235</u>	<u>7 058 785 515</u>

Pro memorie:

Door de Europese Commissie verstrekte leningen tegen bijzondere voorwaarden ten behoeve waarvan de Bank een EEG-mandaat heeft aanvaard om aflossing van de hoofdsom en rente te vorderen:

a) krachtens de overeenkomsten van Lomé I, II en III, op 31 december 1991: 1 107 352 302; op 31 december 1990: 1 033 911 567

b) krachtens de protocollen afgesloten met de Middellandse-Zeelanden, op 31 december 1991: 133 502 076; op 31 december 1990: 121 707 368

(1) De Speciale Sectie is op 27 mei 1963 ingesteld door de Raad van Gouverneurs; sinds zijn besluit van 4 augustus 1977 is het doel ervan uitgebreid tot het vastleggen van transacties welke de Bank voor rekening en onder mandaat van derden verricht.

(2) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie verstrekte kredieten in het kader van de Besluiten van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 29 maart

1977 (77/271/Euratom), 15 maart 1982 (82/170/Euratom) en 5 december 1985 (85/537/Euratom) betreffende een bijdrage tot de financiering van kerncentrales in de Gemeenschap tot een bedrag van in totaal 3 miljard: 2 773 167 139

bij: koersaanpassingen + 105 478 232

af: aflossingen — 1 319 795 607

1 558 849 764

In beheer ontvangen middelen*Onder mandaat van de Europese Gemeenschappen*

Europese Gemeenschap voor Atoomenergie	1 558 849 764	1 683 493 948	
Europese Economische Gemeenschap:			
— nieuw communautair leningsinstrument	3 128 791 824	3 737 037 084	
— financiële protocollen met de landen rond de Middellandse Zee	308 495 970	301 959 295	
— overeenkomsten van Jaende I en II	74 404 426	79 616 697	
— overeenkomsten van Lomé I, II, III en IV	577 235 317	505 175 023	
	5 647 777 301		6 307 282 047
<i>Onder mandaat van de lidstaten</i>	207 981 236		214 982 106
Totaal	5 855 758 537		6 522 264 153

Nog te ontvangen middelen

Nieuw communautair leningsinstrument	94 926 971	136 543 416	
Leningen aan Turkije krachtens het aanvullende protocol	18 592 626	29 434 437	
Leningen en risicodragend kapitaal Middellandse-Zeelanden .	29 650 511	32 581 718	
Risicodragend kapitaal op grond van de Overeenkomsten van Lomé I, II, III en IV	338 669 590	337 961 791	
Totaal	481 839 698		536 521 362
Totaal generaal	6 337 598 235		7 058 785 515

(3) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de Europese Economische Gemeenschap verstrekte kredieten in het kader van de Besluiten van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 oktober 1978 (78/870/EEG, nieuw communautair leningsinstrument), 15 maart 1982 (82/169/EEG), 19 april 1983 (83/200/EEG) en 9 maart 1987 (87/182/EEG) ter bevordering van de investeringen in de Gemeenschap, alsmede het Besluit van 20 januari 1981 (81/19/EEG) ten behoeve van de wederopbouw van de op 23 november 1980 door een aardbeving getroffen Italiaanse gebieden Campanië en Basilicata en het Besluit van 14 december 1981 (81/1013/EEG) ten behoeve van de wederopbouw van de in februari en maart 1981 door aardbevingen getroffen gebieden in Griekenland

	6 399 144 856	
bij: koersaanpassingen	+	6 613 075
af: annuleringen	168 258 951	
aflossingen	3 013 780 185	-3 182 039 136
		<u>3 223 718 795</u>

(4) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de lidstaten verstrekte kredieten ter financiering van projecten in Turkije

	417 215 000	
bij: koersaanpassingen	+	2 447 076
af: annuleringen	215 000	
aflossingen	192 873 214	-193 088 214
		<u>226 573 862</u>

(5) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de Europese Economische Gemeenschap verstrekte kredieten ter financiering van projecten op Malta en Cyprus en in de Maghreb-landen, de Mochrak-landen, Turkije en Griekenland (10 miljoen verstrekt alvorens dit land op 1 januari 1981 toetrad tot de EEG)

	357 209 000	
af: annuleringen	6 259 157	
aflossingen	12 557 115	
koersaanpassingen	246 247	-19 062 519
		<u>338 146 481</u>

(6) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de Europese Economische Gemeenschap verstrekte middelen ter financiering van projecten in de geassocieerde Afrikaanse staten, Madagaskar, Mauritius en de landen en gebieden overzee (LGO)

— leningen tegen speciale voorwaarden	139 483 056	
— bijdragen ter financiering van risicodragend kapitaal	2 502 615	141 985 671
bij:		
— gekapitaliseerde rente	1 178 272	
— koersaanpassingen	7 980 994	+ 9 159 266
af:		
— annuleringen	1 573 609	
— aflossingen	75 166 902	- 76 740 511
		<u>74 404 426</u>

(7) Oorspronkelijk bedrag van de voor rekening en risico en onder mandaat van de Europese Economische Gemeenschap verstrekte middelen ter financiering van projecten in de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan, alsmede in de landen en gebieden overzee (ACS-landen/LGO)

— voorwaardelijke en achtergestelde leningen	1 057 957 000	
— kapitaalparticipaties	14 233 979	1 072 190 979
bij:		
— gekapitaliseerde rente		+ 1 418 915
af:		
— annuleringen	81 444 717	
— aflossingen	69 395 148	
— koersaanpassingen	6 865 122	- 157 704 987
		<u>915 904 907</u>

WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET BOEKJAAR DAT IS GEËINDIGD OP 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
1. Ontvangen rentebaten en soortgelijke baten (noot I)	6 221 537 252	5 222 140 988
2. Rente en soortgelijke kosten	— 5 031 397 497	— 4 136 929 819
3. Ontvangen provisie (noot J)	16 119 506	15 407 552
4. Betaalde provisie	— 4 749 467	— 6 302 376
5. Resultaat uit financiële transacties	60 450 325	— 20 247 726
6. Overige bedrijfsopbrengsten	198 627	464 509
7. Algemene beheerskosten: (noot K)	— 94 242 745	— 85 214 345
a) personeelskosten	77 291 920	71 931 858
b) andere beheerskosten	16 950 825	13 282 487
8. Waardecorrecties inzake	— 108 934 203	— 96 302 355
a) emissiekosten en aflossingspremies	102 017 382	90 539 366
b) onroerende goederen en inventaris (noot D)	6 916 821	5 762 989
9. Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening	1 058 981 798	893 016 428
10. Koersverschil ontstaan door herwaardering van de netto activa van de Bank, voor zover de waarde daarvan niet is aangepast uit hoofde van artikel 7 van de statuten (noot A, par. 1)	+ 24 479 300	+ 1 091 468
11. Netto-Resultaat (noot L)	<u>1 083 461 098</u>	<u>894 107 896</u>

STAAT VAN HERKOMST EN BESTEDING DER MIDDELEN OVER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

31. 12. 1991

31. 12. 1990

A. Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten

Netto-resultaat	1 083 461 098	894 107 896
Aanpassingen ten einde het netto-resultaat aan te sluiten op de netto-kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten:		
— Afschrijvingen	108 934 203	96 302 355
— Toename van „te betalen rente en provisie en vooruitontvangen rente“	556 993 037	391 157 487
— Toename van „te ontvangen rente en provisie“	— 336 519 115	— 236 319 003
Netto-kasstroom uit bedrijfsactiviteiten (1)	1 412 869 223	1 145 248 735

B. Kasstroom uit investeringsactiviteiten

<i>Kredietverlening</i>		
Netto-uitbetalingen	— 15 328 918 805	— 11 772 814 910
Aflossingen	4 458 128 303	4 084 928 783
Koersaanpassingen	— 181 873 299	698 597 810
<i>Effectenportefeuille</i>		
Verkoop	8 485 021 935	4 002 672 462
Aankoop	— 8 803 597 199	— 4 351 272 821
Netto-(afname) toename van de voorziening voor waardevermindering	— 42 937 806	22 164 266
Koersaanpassingen	— 1 060 794	418 389
<i>Overige</i>		
Netto-afname in terreinen, gebouwen en installaties	— 10 015 641	— 4 236 849
Overige afname van activa	18 750 026	47 160 553
Netto-kasstroom uit investeringsactiviteiten (2)	— 11 406 503 280	— 7 272 382 317

C. Kasstroom uit financieringsactiviteiten

<i>In schuldbewijzen belichaamde schulden</i>		
Leningen op middellange en lange termijn:		
Emissie-opbrengsten	12 811 209 268	9 881 195 447
Aflossingen	— 3 407 203 063	— 3 162 209 249
Koersaanpassingen	174 262 763	— 851 295 809
Netto-toename van emissiekosten en aflossingspremies	— 91 602 216	— 124 361 516
Netto-(toename) afname van valuta-swapovereenkomsten	— 75 999 674	136 193 647
Kortlopende leningen:		
Netto-toename	1 128 062 736	1 091 422 517
<i>Overige passiva</i>		
Door de lidstaten gestort kapitaal	164 437 500	164 437 500
Netto-afname schulden aan kredietinstellingen	— 513 468 026	— 183 167 823
Overige (afname) toename van schulden	— 36 009 677	21 237 863
Netto-kasstroom uit financieringsactiviteiten (3)	10 153 689 611	6 973 452 577

Samenvatting van de kasstromen

Saldo liquide middelen aan het begin van het boekjaar	3 381 897 465	2 535 578 470
Netto-kasstroom uit:		
(1) bedrijfsactiviteiten	1 412 869 223	1 145 248 735
(2) investeringsactiviteiten	— 11 406 503 280	— 7 272 382 317
(3) financieringsactiviteiten	10 153 689 611	6 973 452 577
Totaal netto-kasstroom	160 055 554	846 318 995
Saldo liquide middelen aan het eind van het boekjaar	3 541 953 019	3 381 897 465

Verdeling van de liquide middelen

Kas, tegoeden bij centrale banken en postcheque- en giro-diensten	72 139 050	24 059 948
Waardepapieren, aflosbaar binnen drie maanden na uitgifte	730 856 428	325 726 055
Vorderingen op kredietinstellingen:		
— direct opeisbaar	230 160 840	210 114 121
— termijndepositorekeningen	2 508 796 701	2 821 997 341
	3 541 953 019	3 381 897 465

OVERZICHT VAN KREDIETEN EN GARANTIES PER 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

1. Totaal van de lopende kredietverplichtingen (*)

Oorspronkelijk bedrag van de kredietverlening op grond van de pariteiten geldend op de datum van ondertekening van de kredietovereenkomsten 103 204 697 157

Bij:
koersaanpassingen + 637 009 287
103 841 706 444

(*) Kredietverplichtingen omvatten zowel het uitbetaalde gedeelte van de verstrekte kredieten als het nog uit te betalen gedeelte.

Af:	
beëindigingen en annuleringen	1 251 338 145
aflossingen hoofdsom	30 121 864 208
participaties van derden	125 765 279
	— 31 498 967 632
Totaal kredietverplichtingen	72 342 738 812

2. Statutair bepaalde limiet aan krediet- en garantietoekenning

Volgens artikel 18, lid 5 van de statuten, mag het totaal aan krediet- en garantietoekenning door de Bank maximaal 250 % van het geplaatste kapitaal bedragen. Gezien het huidige geplaatste kapitaal is de limiet thans 144 miljard. Het totaal van de toegekende kredieten en garanties, 72 713 309 087, is als volgt verdeeld:

— totaal kredietverplichtingen	72 342 738 812
— totaal garanties (niet uit de balans blijvende verplichtingen):	
met betrekking tot door derden verstrekte kredieten	244 804 996
met betrekking tot participaties van derden in de kredietverlening door de Bank	125 765 279
	370 570 275
Totaal kredieten en garanties	72 713 309 087

3. Overzicht van het totaal aan verstrekte kredieten

Uitbetaald 24 835 896 507
Nog uit te betalen 2 879 684 704
Totaal aan verstrekte kredieten **27 715 581 211**

Verstrekte kredieten			
via intermediaire kredietinstellingen	of	direct aan eindbegunstigden	Totaal
24 835 896 507		40 878 533 039	65 714 429 546
2 879 684 704		3 748 624 562	6 628 309 266
27 715 581 211		44 627 157 601	72 342 738 812

4. Verdeling van nog uit te betalen kredieten naar rentesoort

vast rentepercentage en standaard valutasamenstelling, zoals bepaald in de kredietovereenkomst 57 461 648
vast rentepercentage, zoals bepaald in de kredietovereenkomst, waarbij de Bank de valutasamenstelling kan selecteren 600 514 390
de Bank kan het rentepercentage en de valutasamenstelling selecteren 2 165 088 857
variabel rentepercentage 37 046 047
herzienbaar rentepercentage 19 573 762
Totaal nog uit te betalen: **2 879 684 704**

204 276 329	261 737 977
791 413 101	1 391 927 491
2 291 631 286	4 456 720 143
167 655 960	204 702 007
293 647 886	313 221 648
3 748 624 562	6 628 309 266

5. Vervaltermijnen van uitbetaalde kredieten

Periode tot aan aflossingsdatum

niet meer dan drie maanden 400 607 141
meer dan drie maanden en niet meer dan één jaar 1 789 760 128
meer dan één jaar en niet meer dan vijf jaar 12 479 567 535
meer dan vijf jaar 10 165 961 703
Totaal uitbetaalde kredieten **24 835 896 507**

416 619 877	817 227 018
2 632 111 766	4 421 871 894
16 868 542 493	29 348 110 028
20 961 258 903	31 127 220 606
40 878 533 039	65 714 429 546

6. Verdeling van uitstaande kredieten naar aflossingsvaluta

valuta's van lidstaten en de ecu 20 662 447 236
overige valuta's 4 173 449 271
Totaal uitbetaalde kredieten **24 835 896 507**

30 592 986 830	51 255 434 066
10 285 546 209	14 458 995 480
40 878 533 039	65 714 429 546

7. Verdeling van kredietverlening naar lokalisatie van de projecten

Lokalisatie projecten	Aantal	Verstrekte kredieten	Waarvan nog uit te betalen	Waarvan uitbetaald	% van totaal
7.1 Kredieten voor projecten in de Gemeenschap en daarmee gelijkgestelde kredieten (*)					
Duitsland	209	4 550 059 940	35 089 141	4 514 970 799	6,29
Frankrijk	377	9 153 086 294	916 127 672	8 236 958 622	12,65
Italië	2 064	23 897 242 229	1 169 095 565	22 728 146 664	33,03
Verenigd Koninkrijk	362	8 519 401 097	712 856 647	7 806 544 450	11,78
Spanje	190	7 755 465 059	552 101 511	7 203 363 548	10,72
België	32	691 633 228	97 825 882	593 807 346	0,96
Nederland	33	1 119 859 549	75 687 076	1 044 172 473	1,55
Denemarken	169	3 272 731 750	168 750 670	3 103 981 080	4,52
Griekenland	189	2 270 032 214	277 812 821	1 992 219 393	3,14
Portugal	192	3 825 427 932	628 502 190	3 196 925 742	5,29
Ierland	201	2 432 623 958	70 074 067	2 362 549 891	3,36
Luxemburg	5	67 633 418	—	67 633 418	0,09
Gelijkgestelde kredieten (*)	22	878 892 395	—	878 892 395	1,22
Totaal	4 045	68 434 089 063	4 703 923 242	63 730 165 821	94,60
7.2 Kredieten voor projecten buiten de Gemeenschap					
7.2.1 Middellandse-Zeelanden					
Joegoslavië	21	678 222 559	289 566 496	388 656 063	
Egypte	17	314 236 278	133 074 000	181 162 278	
Algerije	11	306 072 650	184 571 000	121 501 650	
Marokko	12	259 561 976	78 456 000	181 105 976	
Tunesië	23	220 928 083	79 699 690	141 228 393	
Jordanië	19	88 346 311	31 947 500	56 398 811	
Syrië	4	59 136 496	3 522 000	55 614 496	
Cyprus	5	50 027 466	15 000 000	35 027 466	
Turkije	7	40 105 188	—	40 105 188	
Malta	3	39 088 920	851 500	38 237 420	
Libanon	3	7 728 002	—	7 728 002	
Sub-totaal	125	2 063 453 929	816 688 186	1 246 765 743	2,85
7.2.2 Midden- en Oost-Europa					
Polen	5	240 091 792	228 700 000	11 391 792	
Hongarije	5	234 404 427	217 550 000	16 854 427	
Roemenië	1	25 000 000	25 000 000	—	
Sub-totaal	11	499 496 219	471 250 000	28 246 219	0,69
7.2.3 ACS-landen en LGO					
Nigeria	8	300 830 913	240 829 034	60 001 879	
Kenia	13	123 486 391	37 412 478	86 073 913	
Ivoorkust	17	120 266 367	42 555 739	77 710 628	
Zimbabwe	9	104 725 365	50 334 481	54 390 884	
Kameroen	8	71 309 814	1 500 000	69 809 814	
Trinidad en Tobago	6	71 069 504	47 807 000	23 262 504	
Fiji	10	54 338 817	20 174 828	34 163 989	
Zaire	1	49 577 890	38 960 599	10 617 291	
Jamaica	6	46 499 810	27 569 339	18 930 471	
Papoea-Nieuw-Guinea	6	42 733 116	9 625 000	33 108 116	
Ghana	4	42 555 042	25 107 067	17 447 975	
Botswana	8	38 444 969	3 978 379	34 466 590	
Mauritius	6	30 030 989	3 960 432	26 070 557	
Mauretanië	2	24 465 285	15 000 000	9 465 285	
Guinee	2	19 281 289	15 000 000	4 281 289	
Gabon	3	18 298 224	—	18 298 224	
De Bahama's	2	15 981 685	4 679 852	11 301 833	
Senegal	3	14 085 233	—	14 085 233	
Regionaal — Afrika	1	14 000 000	14 000 000	—	
Malawi	7	12 147 829	542 978	11 604 851	
Zambia	1	12 120 437	—	12 120 437	
Barbados	5	11 666 970	7 048 000	4 618 970	
West-Afrika	2	10 974 634	8 206 500	2 768 134	
Nederlandse Antillen	3	10 638 735	2 395 000	8 243 735	
Frans Polynesië	3	10 053 254	2 481 500	7 571 754	
Swaziland	5	9 730 816	1 345 320	8 385 496	
Kongo	3	8 692 856	—	8 692 856	
Oost-Afrika	1	6 488 690	—	6 488 690	
Caymaneilanden	3	6 106 316	2 652 913	3 453 403	
St. Lucia	2	5 964 256	1 589 434	4 374 822	
Niger	2	5 813 354	—	5 813 354	
Centraal-Afrika	1	5 134 033	3 185 000	1 949 033	
Nieuw-Caledonië	1	4 764 996	—	4 764 996	
Aruba	2	3 300 000	3 300 000	—	
Togo	2	3 229 029	—	3 229 029	
St. Vincent	1	2 994 900	246 061	2 748 839	
Britse Maagdeneilanden	1	2 980 763	2 648 904	331 859	
Burkina Faso	1	2 621 382	—	2 621 382	
Belize	2	2 145 228	—	2 145 228	
Liberia	2	2 070 430	—	2 070 430	
Tonga	1	1 982 527	1 565 000	417 527	
Seychellen	1	1 568 703	747 000	821 703	
Montserrat	1	528 760	—	528 760	
Sub-totaal	168	1 345 699 601	636 447 838	709 251 763	1,86
Totaal	304	3 908 649 749	1 924 386 024	1 984 263 725	5,40
Totaal generaal	4 349	72 342 738 812	6 628 309 266	65 714 429 546	100,00

(*) Kredieten, verstrekt op grond van artikel 18, lid 1, tweede alinea van de statuten van de Bank ten behoeve van projecten die buiten het grondgebied van de lidstaten worden uitgevoerd, maar die voor de Gemeenschap van belang zijn, worden gelijkgesteld aan binnen de Gemeenschap toegekende kredieten.

8. Verdeling van de kredieten naar voornaamste zekerheden (a)

8.1 Kredieten voor projecten binnen de Gemeenschap en daarmee gelijkgestelde kredieten (b)

Kredieten aan of gegarandeerd door lidstaten	34 377 103 968 (c-d)
Kredieten aan of gegarandeerd door overheidsinstellingen van lidstaten	4 409 413 716
Kredieten aan of gegarandeerd door financiële instellingen (banken, instellingen voor kredietverlening op lange termijn, verzekeringsmaatschappijen)	19 914 479 425 (c)
Kredieten gegarandeerd door overheids- of semi-overheidsbedrijven in de Gemeenschap (met uitzondering van financiële instellingen)	921 725 381 (c)
Hypothecaire kredieten op onroerend goed	237 173 224
Kredieten onder garantie van niet-bancaire particuliere bedrijven	7 024 900 068
Andere hypothecaire kredieten; overige zekerheden	1 549 293 281
Sub-totaal	68 434 089 063

Op basis van richtlijn 89/647/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen d.d. 18 december 1989 inzake de solvabiliteitsratio van kredietinstellingen, alsmede van de wijziging van het juridisch statuut van sommige bancaire instellingen die voorheen werden beschouwd als overheidsinstellingen, heeft de Bank het totaal van de kredieten per 31 december 1991 aan overheidsorganisaties in de banksector (7,6 miljard) overgebracht van de rubriek „kredieten aan of gegarandeerd door overheidsinstellingen van lidstaten” naar de rubriek „kredieten aan of gegarandeerd door financiële instellingen (banken, instellingen voor kredietverlening op lange termijn, verzekeringsmaatschappijen)”.

8.2 Kredieten voor projecten buiten de Gemeenschap

8.2.1 Kredieten toegekend krachtens de eerste Overeenkomst van Lomé

Kredieten aan of gegarandeerd door de deelnemende ACS-landen	69 567 770
Kredieten met andere zekerheden	4 764 996
	74 332 766 (e)

8.2.2 Kredieten toegekend krachtens de tweede Overeenkomst van Lomé

Kredieten aan of gegarandeerd door de deelnemende ACS-landen	294 444 313
Kredieten met andere zekerheden	10 510 817
Kredieten ten behoeve van de mijnbouw en de energievoorziening (artikel 59)	9 635 104
	314 590 234 (e)

8.2.3 Kredieten toegekend krachtens de derde Overeenkomst van Lomé

Kredieten aan of gegarandeerd door de deelnemende ACS-landen	699 494 067
Kredieten met andere zekerheden	39 811 209
	739 305 276 (e)

8.2.4 Kredieten toegekend krachtens de vierde Overeenkomst van Lomé

Kredieten aan of gegarandeerd door de deelnemende ACS-landen	198 000 000
Kredieten met andere zekerheden	19 471 325
	217 471 325 (e)

8.2.5 Kredieten toegekend krachtens de financiële-samenwerkingsakkoorden van de EEG met de landen in het Middellandse-Zeegebied

Kredieten aan of gegarandeerd of contra-gegarandeerd door de deelnemende landen	2 063 453 929 (c)
---	-------------------

8.2.6 Kredieten toegekend krachtens de financiële-samenwerkingsakkoorden met landen in Midden- en Oost-Europa

	499 496 219 (f)
Sub-totaal	3 908 649 749
Totaal kredietverlening	72 342 738 812

- (a) Sommige kredieten zijn voorzien van verscheidene soorten zekerheden.
- (b) Kredieten op grond van artikel 18, lid 1, tweede alinea, van de statuten van de Bank voor projecten die buiten het grondgebied van de lidstaten worden uitgevoerd, maar die voor de Gemeenschap van belang zijn, worden gelijkgesteld aan binnen de Gemeenschap toegekende kredieten.
- (c) De door de EEG afgegeven algemene garantie bedroeg op 31 december 1991, 3 312 030 500 tegenover 2 953 656 204 op 31 december 1990. De garantie is afgegeven ter dekking van alle risico's in verband met de financiële verplichtingen in de landen in het Middellandse-Zeegebied, alsmede die in Griekenland, Spanje en Portugal voor de kredieten die daar zijn toegekend vóór hun toetreding tot de EEG (per 31 december 1991 in totaal 721 982 080).
- (d) Kredietverlening onder borgstelling van de EEG bedraagt op 31 december 1991 in totaal 7 378 260.
- (e) De door de lidstaten afgegeven garantie ter dekking van alle risico's in verband met de krachtens de overeenkomsten van Lomé aangegane financiële verplichtingen belopen respectievelijk:
- Voor Lomé I: 73 593 740;
 - Voor Lomé II: 312 662 450;
 - Voor Lomé III: 565 286 500;
 - Voor Lomé IV: 163 125 000;
- (f) De in Midden- en Oosteuropese landen toegekende kredieten zijn volledig door de EEG gegarandeerd.

OVERZICHT VAN IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE SCHULDEN PER 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

valuta	leningen				valuta-swapovereenkomsten			netto-bedrag	
	uitstaand op 31. 12. 1990	uitstaand op 31. 12. 1991	gemid- deld rente percen- tage	vervaldata	bedragen te betalen (+) of te ontvangen (-)		gemid- deld rente percen- tage	uitstaand op 31. 12. 1990	uitstaand op 31. 12. 1991
					31. 12. 1990	31. 12. 1991			
ECU	7 021 646 084	9 269 862 502	9,17	1992/2001	528 276 406 +	458 276 406 +	8,93	7 549 922 490	9 728 138 908
DEM	7 587 918 412	8 532 030 479	7,38	1992/2016	24 266 020 —	92 875 074 —	9,80	7 563 652 392	8 439 155 405
FRF	4 311 380 099	5 447 796 673	9,97	1992/2003	439 471 336 +	439 264 031 +	9,00	4 750 851 435	5 887 060 704
GBP	4 532 329 500	5 894 383 771	10,38	1992/2011	291 026 221 +	492 936 210 +	11,81	4 823 355 721	6 387 319 981
ITL	3 364 099 816	4 698 392 243	11,51	1992/2004	—	—	—	3 364 099 816	4 698 392 243
BEF	1 905 813 593	2 067 759 261	9,01	1992/2000	—	—	—	1 905 813 593	2 067 759 261
NLG	4 024 536 144	4 019 196 018	7,98	1992/2009	—	—	—	4 024 536 144	4 019 196 018
DKK	73 326 060	72 892 824	11,34	1994/1997	—	—	—	73 326 060	72 892 824
IEP	100 281 308	97 868 809	9,30	1992/1996	—	—	—	100 281 308	97 868 809
LUF	432 464 755	420 116 001	8,11	1992/1998	—	—	—	432 464 755	420 116 001
ESP	1 406 264 740	2 218 295 956	12,33	1992/2001	76 028 299 +	76 577 105 +	12,71	1 482 293 039	2 294 873 061
PTE	232 471 638	486 419 177	13,99	1993/1997	—	—	—	232 471 638	486 419 177
USD	5 786 929 198	6 921 392 523	8,94	1992/2008	295 508 239 —	284 630 120 —	8,14	5 491 420 959	6 636 762 403
CHF	3 170 128 961	3 234 382 135	5,82	1992/2002	86 126 710 +	320 857 380 +	7,37	3 256 255 671	3 555 239 515
JPY	3 842 520 493	4 721 994 760	6,12	1992/2008	434 213 657 —	692 334 780 —	6,32	3 408 306 836	4 029 659 980
ATS	76 567 014	76 795 264	6,86	1995/1996	—	—	—	76 567 014	76 795 264
CAD	583 686 916	479 113 736	10,18	1995/2001	583 686 916 —	479 113 736 —	10,18	—	—
AUD	—	226 828 093	10,25	2001	—	226 828 093 —	10,25	—	—
Totaal	48 452 364 731	58 885 520 225							
Aflossings- premies	6 989 181	7 105 777							
Totaal	48 459 353 912	58 892 626 002 ⁽¹⁾							

⁽¹⁾ Onderstaande tabel geeft aan, welke bedragen er nodig zijn voor de aflossingen van de leningen:

	Obligaties	Overige	Totaal
Vervaldata: niet meer dan drie maanden:	3 997 724 951	2 162 804 096	6 160 529 047
meer dan drie maanden en niet meer dan één jaar:	2 410 258 558	179 268 289	2 589 526 847
meer dan één jaar en niet meer dan vijf jaar:	18 890 951 980	707 791 429	19 598 743 409
meer dan vijf jaar:	28 189 210 113	2 354 616 586	30 543 826 699
Totaal	53 488 145 602	5 404 480 400	58 892 626 002

OVERZICHT VAN DE KAPITAALREKENING PER 31 DECEMBER 1991

In ecu — zie de toelichting bij de jaarrekening

Lidstaten	Geplaatst kapitaal ⁽¹⁾	Niet opgevraagd kapitaal ⁽²⁾	Gestort kapitaal en nog te storten kapitaal		
			gestort op 31. 12. 1991	nog te storten ⁽²⁾	totaal
Duitsland	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Frankrijk	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Italië	11 017 450 000	10 189 970 950	657 123 338	170 355 712	827 479 050
Verenigd Koninkrijk	11 017 450 000	10 189 970 950	672 873 338	154 605 712	827 479 050
Spanje	4 049 856 000	3 747 237 310	244 340 490	58 278 200	302 618 690
België	3 053 960 000	2 825 758 011	184 254 920	43 947 069	228 201 989
Nederland	3 053 960 000	2 825 758 011	184 254 920	43 947 069	228 201 989
Denemarken	1 546 308 000	1 430 762 746	93 293 591	22 251 663	115 545 254
Griekenland	828 380 000	766 479 995	49 979 456	11 920 549	61 900 005
Portugal	533 844 000	493 953 399	32 208 489	7 682 112	39 890 601
Ierland	386 576 000	357 689 755	23 323 351	5 562 894	28 886 245
Luxemburg	77 316 000	71 538 697	4 664 707	1 112 596	5 777 303
Totaal	57 600 000 000	53 279 061 724	3 492 063 276	828 875 000	4 320 938 276

⁽¹⁾ Het geplaatste kapitaal van de Bank is bij besluit van de Raad van Gouverneurs van 11 juni 1990 met ingang van 1 januari 1991 verdubbeld van 28 800 000 000 tot 57 600 000 000. Dit is het gevolg van de omzetting van de aanvullende reserve in geplaatst en gestort kapitaal voor een bedrag van 1 225 000 000, alsmede van de verhoging van de bijdrage van de lidstaten voor een bedrag van 27 575 000 000, waarvan 1,81323663 % is opgevraagd.

⁽²⁾ In overeenstemming met het besluit tot kapitaalverhoging van 11 juni 1990, zullen de lidstaten kapitaalstortingen verrichten in ecu of in hun nationale valuta van in totaal 500 000 000, in tien gelijke, halfjaarlijkse termijnen, te beginnen op 30 april 1994 en eindigend op 31 oktober 1998. Het bedrag dat nog is te storten op grond van het besluit tot kapitaalverhoging van 11 juni 1985 (328 875 000), zal door de lidstaten worden gestort in vier gelijke termijnen van 82 218 750 op 30 april en 31 oktober van de jaren 1992 en 1993.

⁽³⁾ Storting kan door de Raad van Bewind worden verlangd, indien dit noodzakelijk is om aan de verplichtingen van de Bank ten opzichte van haar schuldeisers te voldoen.

TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING PER 31 DECEMBER 1991

in ecu

Noot A — Waarderingsgrondslagen

1. Valuta-omrekening

Overeenkomstig artikel 4, lid 1, van haar statuten gebruikt de Bank voor het bijhouden van de kapitaalrekening van de lidstaten en voor het opmaken van haar jaarrekening de ecu, die in gebruik is bij de Europese Gemeenschappen.

De waarde van de ecu is gelijk aan de som van de volgende bedragen van de nationale valuta's van de lidstaten:

DEM	0,6242	NLG	0,2198	IEP	0,008552
GBP	0,08784	BEF	3,301	GRD	1,440
FRF	1,332	LUF	0,13	ESP	6,885
ITL	151,8	DKK	0,1976	PTE	1,393

De omrekeningskoersen tussen de nationale valuta's van de lidstaten en de ecu, die worden bepaald aan de hand van de marktkoersen, worden dagelijks gepubliceerd in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Deze marktkoersen worden eveneens door de Bank toegepast bij de omrekening van transacties in andere valuta's.

De Bank voert transacties uit in de valuta's van de lidstaten en de ecu, alsmede in niet-communautaire valuta's.

De middelen van de Bank zijn afkomstig van haar kapitaal, de opgenomen leningen en gecumuleerde winsten in verschillende valuta's en worden door de Bank in deze zelfde valuta's in kas gehouden, belegd of gebruikt voor haar kredietverlening.

Voor het opmaken van de balans per 31 december 1991 en 31 december 1990 zijn de volgende wisselkoersen toegepast:

1 ecu =	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Duitse mark	2,03553	2,04195
Franse frank	6,95338	6,95010
Pond sterling	0,716117	0,707840
Italiaanse lire	1 542,40	1 540,26
Spaanse peseta	129,668	130,604
Belgische frank	41,9308	42,1839
Nederlandse gulden	2,29352	2,30384
Deense kroon	7,92945	7,88260
Drachme	235,065	214,065
Portugese escudo	179,886	182,818
Iers pond	0,766332	0,767840
Luxemburgse frank	41,9308	42,1839
VS-dollar	1,34093	1,36330
Zwitserse frank	1,81763	1,74162
Libanees pond	1 179,35	1 147,90
Japanse yen	167,549	184,932
Oostenrijkse schilling	14,3238	14,3665
Canadese dollar	1,55078	1,58143
Australische dollar	1,76345	1,76822
CFA-frank	347,669	347,505

Activa en passiva van de Bank worden omgerekend in ecu. Winsten en verliezen die daarbij ontstaan, worden ten gunste of ten laste geboekt van het netto-resultaat.

Bij de omrekening blijven de activa buiten beschouwing die het gestorte kapitaal van de lidstaten in hun nationale valuta vertegenwoordigen. Dit kapitaal wordt periodiek aangepast in overeenstemming met artikel 7 van de statuten van de Bank.

2. Overheidspapier en ander waardepapier dat bij de centrale banken ter herfinanciering kan worden aangeboden, en overige vastrentende waardepapieren

Schatkistpapier, kasobligaties en obligaties worden gewaardeerd tegen de aankoopkoers of tegen de nominale waarde dan wel beurswaarde, indien deze lager is.

3. Vorderingen op kredietinstellingen en cliënten

De verstrekte kredieten zijn in de balans opgenomen voor het uitbetaalde bedrag.

4. Materiële activa

Terreinen en gebouwen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, onder aftrek van een initiële afschrijving op het hoofdkantoor te Luxemburg-Kirchberg en de geaccumuleerde afschrijvingen. De gebouwen in Luxemburg en Lissabon worden over een periode van dertig, respectievelijk vijfentwintig jaar lineair afgeschreven. Inventaris wordt volledig afgeschreven in het jaar van aanschaf.

5. Immateriële activa

Emissiekosten en aflossingspremies worden afgeschreven over de looptijd van de uitgegeven leningen naar rato van de uitstaande hoofdsommen.

6. Pensioenfondsen van het personeel

De Bank heeft een pensioenregeling voor haar personeel ingesteld. De door de Bank en het personeel gestorte bijdragen aan het pensioenfonds worden belegd in de activa van de Bank. De voorziening wordt elke drie jaar op actuariële grondslag berekend.

7. Belastingen

Krachtens het protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, voortvloeiend uit het verdrag van 8 april 1965 tot instelling van één Raad en één Commissie voor de Europese Gemeenschappen, zijn de bezittingen, inkomsten en andere eigendommen van de Bank vrijgesteld van alle directe belastingen.

8. Rente- en valuta-swapovereenkomsten

De EIB sluit valutaswaps af opdat de opbrengst van een lening in een bepaalde valuta kan worden omgezet in een andere valuta. Zij sluit tegelijkertijd een termijncontract af, teneinde de terugbetaling van de leningen in de oorspronkelijke valuta's te kunnen uitvoeren. Ook sluit de EIB renteswaps af, waarbij een obligatielening tegen vaste rente wordt geconverteerd in een obligatielening tegen variable rente in dezelfde valuta, of omgekeerd.

9. Futures-transacties

Futures-transacties worden door de Bank uitsluitend gebruikt ter afdekking van koersrisico's op in haar bezit zijnde obligaties. Afgesloten futures-transacties die op de balansdatum nog niet zijn afgewikkeld, worden op die datum geherwaardeerd. Hiermee rekening houdend wordt, in afwijking van de waarderingsgrondslag van effecten, de aldus gedekte obligatieportefeuille tegen marktprijs gewaardeerd. Winsten en verliezen op de futures-transacties worden overeenkomstig de winsten en verliezen van dit gedeelte van de effectenportefeuille in de winst- en verliesrekening verwerkt.

**Overheidspapier dat
ter herfinanciering
bij centrale banken
kan worden aangeboden**

**Obligaties en andere
vastrentende waardepapieren**

	31. 12. 1991	31. 12. 1990	31. 12. 1991	31. 12. 1990
De splitsing naar looptijd is als volgt:				
niet meer dan drie maanden	236 915 780	36 599 038	569 800 898	289 127 018
meer dan drie maanden en niet meer dan één jaar	21 410 451	—	89 106 784	513 007
meer dan één jaar en niet meer dan vijf jaar	157 929 945	106 312 070	434 967 418	248 693 642
meer dan vijf jaar	168 326 313	291 650 406	483 867 224	439 725 395
	<u>584 582 489</u>	<u>434 561 514</u>	<u>1 577 742 324</u>	<u>978 059 062</u>
Beurswaarde:	585 923 611	434 600 666	1 582 717 137	978 902 550

Noot C — Vorderingen op kredietinstellingen (overige vorderingen):

	31. 12. 1991	31. 12. 1990	Termijndeposito's
Te ontvangen middelen op uitgegeven leningen			De verdeling naar looptijd is als volgt:
De verdeling naar looptijd is als volgt:			niet meer dan drie maanden
niet meer dan drie maanden	—	343 358 038	2 462 953 465 2 782 417 112
meer dan drie maanden en niet meer dan één jaar	157 023 197	86 724 773	45 835 572 39 580 229
	<u>157 023 197</u>	<u>430 082 811</u>	meer dan één jaar en niet meer dan vijf jaar
			7 664 —
			<u>2 508 796 701 2 821 997 341</u>
			<u>2 665 819 898 3 252 080 152</u>

Noot D — Materiële activa

	Terrein	Gebouw Kirchberg	Gebouw Lissabon	Inventaris	Totaal
Netto-boekwaarde aan het begin van het jaar	763 833	33 484 860	278 506	—	34 527 199
Investerings gedurende het jaar	2 501 880	2 277 940	—	5 235 821	10 015 641
Afschrijvingen	—	1 667 000	14 000	5 235 821	6 916 821
Netto boekwaarde 1991	<u>3 265 713</u>	<u>34 095 800</u>	<u>264 506</u>	<u>—</u>	<u>37 626 019</u>

Noot E — Vorderingen op lidstaten en bedragen verschuldigd aan lidstaten wegens kapitaalverrekeningen

Toepassing van de in noot A bedoelde wisselkoersen leidt overeenkomstig artikel 7 van de statuten tot aanpassing van de bedragen die de lidstaten in hun eigen valuta hebben gestort uit hoofde van hun deelneming in het kapitaal van de Bank.

De door de Bank te vorderen bedragen van, of te betalen bedragen aan lidstaten zijn als volgt:

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Te vorderen van:		
Spanje	246 687	1 015 738
Griekenland	353 467	881 063
Ierland	24 643	46 668
	<u>624 797</u>	<u>1 943 469</u>

Te betalen aan:

Duitsland	2 382 092	8 041 316
Italië	248 682	79 145
België	479 124	293 867
Nederland	696 473	2 220 525
	<u>3 806 371</u>	<u>10 634 853</u>

Overeenkomstig het besluit van de Raad van Gouverneurs van 30 december 1977 geschiedt de betaling van deze bedragen jaarlijks op 31 oktober, voor zover het verschil tussen de boekhoudkundige omrekeningskoers en de koers die geldt voor de aanpassing meer dan 1,5 % bedraagt. Is dit verschil geringer dan 1,5 % — in positieve of negatieve zin — dan blijven de aanpassingsbedragen op niet-rentedragende aanpassingsrekeningen.

Noot F — Vooruitontvangen rentesubsidies

a) Van de in het kader van het EMS ontvangen bedragen is een gedeelte beschikbaar gesteld als voorschot op lange termijn. Dit voorschot heeft als tegenpost aan de debetzijde post 9.b „vooruitbetaalde EMS-rentesubsidies“.

b) De „vooruitontvangen rentesubsidies“ (post 3.b) aan de creditzijde omvatten:

— de rentesubsidies bij kredieten voor projecten buiten de Gemeenschap op grond van de overeenkomsten en protocollen met de ACS-landen en de landen rond de Middellandse Zee, alsmede de rentesubsidies op kredieten voor eigen rekening die de Bank in de Gemeenschap heeft toegekend in het

kader van het Europese Monetair Stelsel overeenkomstig verordening 79/1736/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 3 augustus 1979;

— de bedragen die zijn ontvangen wegens rentesubsidies bij kredieten die uit de middelen van de EEG zijn verstrekt krachtens de besluiten van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 oktober 1978 (78/870/EEG, nieuw communautair leningsinstrument), 15 maart 1982 (82/169/EEG) en 19 april 1983 (83/200/EEG), alsmede van de verordening 79/1736/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 3 augustus 1979, gewijzigd bij verordening 82/2790/EEG van 18 oktober 1982.

Noot G — Overige rekeningen

Overige vorderingen:	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Leningen voor huisvesting en overige voorschotten aan personeel	44 546 767	40 980 059
Overige	27 057 523	26 872 015
	<u>71 604 290</u>	<u>67 852 074</u>

Overige crediteuren:

De rekeningen van de Europese Economische Gemeenschap:

voor de verrichtingen in het kader van de Speciale Sectie en diverse, hieraan gerelateerde bedragen	839 854 889	825 162 715
depositorekeningen	47 845 230	43 911 013
Overige	50 416 774	45 156 881
	<u>938 116 893</u>	<u>914 230 609</u>

Overige passiva:

Valuta-swapovereenkomsten	21 242 761	97 242 435
Overige	18 933 728	17 849 711
	<u>40 176 489</u>	<u>115 092 146</u>

Noot H — Voorzieningen voor risico's en verplichtingen (pensioenfondsen personeel)

Het in de balans vermelde bedrag van 154 641 051 per 31 december 1991 (31. 12. 1990: 135 534 572) vertegenwoordigt de actuariële waardering van de volgens het pensioenreglement verworven rechten, vermeerderd met de sindsdien gestorte werkgevers- en werknemersbijdragen en verworven inkomsten,

verminderd met de sindsdien uitbetaalde bedragen.

De kosten van het pensioenfonds over 1991 met inbegrip van de door de Bank gecrediteerde interest, bedragen 20 017 142 (in 1990: 17 515 802).

Geografische verdeling van de posten 1 en 3 van de winst- en verliesrekening:

Noot I — Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
Duitsland	321 408 613	227 509 069
Frankrijk	787 678 692	651 147 790
Italië	2 055 497 115	1 896 185 194
Verenigd Koninkrijk	709 486 003	524 037 642
Spanje	601 140 524	394 392 310
België	53 799 131	51 514 725
Nederland	72 977 048	59 314 908
Denemarken	250 678 477	207 452 154
Griekenland	182 251 984	183 749 115
Portugal	269 646 273	184 678 238
Ierland	209 047 431	202 510 212
Luxemburg	4 093 500	3 830 181
	<u>5 517 704 791</u>	<u>4 586 321 538</u>

Overige landen	206 130 793	188 473 108
	<u>5 723 835 584</u>	<u>4 774 794 646</u>

Niet-geanalyseerde baten (1)	497 701 668	447 346 342
	<u>6 221 537 252</u>	<u>5 222 140 988</u>

(1) Niet-geanalyseerde baten:

Rente en provisies op beleggingen	496 349 619	411 574 811
---	-------------	-------------

Overige baten uit de effectenportefeuille	1 352 049	35 771 531
	<u>497 701 668</u>	<u>447 346 342</u>

Noot J — Provisies en soortgelijke opbrengsten

	30. 12. 1991	31. 12. 1990			
Duitsland	40 658	102 048	Griekenland	261 161	287 430
Frankrijk	1 173 341	1 731 167	Portugal	30 558	33 985
Italië	1 958 110	2 544 755	Ierland	323 471	364 342
Verenigd Koninkrijk . . .	304 017	384 749	Luxemburg	—	—
Spanje	115 836	134 183		4 760 530	6 240 568
België	109 772	179 979	Communautaire instellin-		
Nederland	2 334	657	gen	11 358 976	9 166 984
Denemarken	441 272	477 273		16 119 506	15 407 552

Noot K — Algemene beheerskosten

	31. 12. 1991	31. 12. 1990	Overige beheerskosten .	16 950 825	13 282 487
Personeelskosten				94 242 745	85 214 345
Salarissen en emolumenten	59 523 784	54 655 759			
Sociale lasten	12 098 999	12 097 693			
Overige personeelskosten	5 669 137	5 178 406	Op 31 december 1991 was het aantal medewerkers van de		
	77 291 920	71 931 858	Bank 751 (724 op 31 december 1990).		

Noot L — Reserves en bestemming van het bedrijfsresultaat

De Raad van Gouverneurs heeft op 10 juni 1991 besloten:

— het saldo van de aanvullende reserve per 1 januari 1991, te weten 1 861 332 745, over te boeken naar het reservefonds;

— het saldo van de winst- en verliesrekening over het boekjaar 1990, te weten 894 107 896, over te boeken naar het reservefonds, dat nog niet het plafond van 10 % van het geplaatste kapitaal had bereikt.

Overzicht van de mutaties in de reserves in 1991

	Stand per 31. 12. 1990	Overboeking aanvullende reserve naar kapitaal	Bestemming saldo winst- en verliesrekening over 1990 en overboeking saldo aanvullende reserve	Stand per 31. 12. 1991
Reservefonds	2 880 000 000	—	+ 2 755 440 641	5 635 440 641
Aanvullende reserve	3 086 332 745	— 1 225 000 000	— 1 861 332 745	—
	5 966 332 745	— 1 225 000 000	+ 894 107 896	5 635 440 641

De Directie wil de Raad van Bewind voorstellen, de Raad van Gouverneurs aan te bevelen om het netto-resultaat, te weten 1 083 461 098, als volgt te bestemmen:

— 124 559 359 naar het reservefonds, waardoor het plafond van 10 % van het geplaatste kapitaal wordt bereikt;

— het saldo van 958 901 739 naar de aanvullende reserve.

Noot M — Aandelen en andere niet-vastrentende waardepapieren

Deze post ten bedrage van 18 000 000 betreft de eerste van de vijf gelijke, jaarlijkse termijnen (90 000 000 in totaal), die de Bank op haar inschrijving (300 000 000) in het kapitaal van de

EBWO (Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling) dient te storten.

Noot N — Schulden aan kredietinstellingen (op termijn of met opzegging)

	31. 12. 1991	31. 12. 1990
De verdeling naar looptijd is als volgt:		
— niet meer dan drie maanden	72 332 305	555 722 760
— meer dan één jaar maar niet meer dan vijf jaar	147 381 763	146 918 387
	219 714 068	702 641 147

Noot O — **Totaalbedrag van de posten aan debet- en creditzijde, luidende in vreemde valuta's, omgerekend in ecu**

Activa		Passiva	
31. 12. 1991	31. 12. 1990	31. 12. 1991	31. 12. 1990
60 191 097 962	51 336 109 991	53 442 907 785	45 425 286 041

Noot P — **Speciale deposito's voor middelenopnamen**

Hieronder zijn opgenomen de vervallen coupons en obligaties die nog niet ter incasso zijn aangeboden.

Noot Q — **Het risico in verband met swapovereenkomsten is berekend in overeenstemming met** richtlijn

89/647/EEG van de Raad van 18 december 1989 inzake de solvabiliteitsratio van kredietinstellingen,

Noot R — **Overzicht van de futures-transacties die nog niet zijn afgewikkeld op 31. 12. 1991**

Het bedrag van 153 881 997 betreft 2 140 verkoopcontracten die de Bank heeft gesloten op de MATIF, met als doelstelling

de afdekking van haar in FRF luidende effectenportefeuille tegen renteschommelingen.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Aan de President van de Europese Investeringsbank
Luxemburg

Wij hebben de bijgaande jaarrekeningen van de Europese Investeringsbank per 31 december 1991 en 1990 gecontroleerd in overeenstemming met de internationale standaarden voor accountantscontrole.

Wij zijn van oordeel dat deze jaarrekeningen, die zijn opgesteld in overeenstemming met de internationale standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Europese Investeringsbank op 31. december 1991 en 1990, alsmede van de resultaten over, en van de herkomst en besteding der middelen in elk van die jaren. De waarderingsgrondslagen die van bijzonder belang zijn bij het opmaken van deze jaarrekeningen, worden verklaard in noot A van de toelichting op de jaarrekening.

De jaarrekeningen waarop onze verklaring betrekking heeft, bestaan uit:

Balans

Winst- en Verliesrekening

Speciale Sectie

Staat van herkomst en besteding der middelen

Kort overzicht van kredieten en garanties

Kort overzicht van in schuldbewijzen belichaamde schulden

Overzicht van de kapitaalrekening

Toelichting bij de jaarrekening.

Luxemburg, 7 februari 1992

PRICE WATERHOUSE

COMITÉ TER CONTROLE VAN DE BOEKHOUDING

Het Comité ter controle van de boekhouding bestaat uit drie leden die voor de duur van drie jaar door de Raad van Gouverneurs van de Bank zijn benoemd. Ieder jaar wordt het mandaat van één lid van het Comité vernieuwd of wordt een lid vervangen. Het lid wiens mandaat in de loop van het boekjaar eindigt, is in dat jaar voorzitter. Het Comité verzekert zich ervan dat de activiteiten van de Bank plaatsvinden met inachtneming van de door de Statuten voorgeschreven procedures en bevestigt dat de balans en de financiële overzichten exact de situatie van de Bank weergeven, zowel wat de activa als wat de passiva betreft.

Ten einde zich van deze taak te kunnen kwijten, baseert het Comité ter controle van de boekhouding zich op de werkzaamheden van de interne controledienst van de Bank en op die van een internationaal bureau van externe accountants, alsmede op de controle-activiteiten van de verschillende divisies van de Bank.

Het Comité ter controle van de boekhouding brengt verslag uit aan de Raad van Gouverneurs die, alvorens het jaarverslag en de jaarrekeningen goed te keuren, de volgende verklaring hoort:

Verklaring van het Comité ter controle van de boekhouding

Het Comité dat krachtens artikel 14 van de statuten en artikel 25 van het reglement van orde van de Europese Investeringsbank de regelmatigheid van de verrichtingen en van de boeken van de Bank controleert,

- na inzage van alle boeken en bescheiden waarvan het Comité het voor de uitoefening van zijn mandaat nodig oordeelde om kennis te nemen,
- na kennisneming van het rapport van Price Waterhouse d. d. 7 februari 1992,

gezien het jaarverslag over 1991, de balans en de rekeningen van de Speciale Sectie per 31 december 1991, alsmede de winst- en verliesrekening over het op die datum afgesloten boekjaar, zoals die door de Raad van Bewind in zijn vergadering van 7 april 1992 zijn vastgesteld,

gezien de artikelen 22, 23 en 24 van het reglement van orde,

verklaart bij deze:

dat de verrichtingen van de Bank gedurende het boekjaar 1991 hebben plaatsgevonden met inachtneming van de voorschriften van de statuten en het reglement van orde,

dat de balans, de winst- en verliesrekening en de rekeningen van de Speciale Sectie in overeenstemming zijn met de boekhouding en dat deze, zowel wat de activa als wat de passiva betreft, een juist beeld geven van de financiële toestand van de Bank.

Luxemburg, 11 mei 1992

Het Comité ter controle van de boekhouding

A. HANSEN

J. PINTO RIBEIRO

C. THANOPOULOS

KREDIETVERLENING IN DE GEMEENSCHAP IN 1991 (1)

Het totaalbedrag van de kredieten in de Gemeenschap bedroeg 14 422,8 miljoen. Met uitzondering van een krediet van 39,2 miljoen uit het NCL, vallen deze verrichtingen geheel onder de verantwoordelijkheid van de Bank en verschijnen als zodanig in de boekhouding.

De EIB werkt nauw samen met steeds meer financiële instellingen en handelsbanken. Zij sluit met hen globaal-kredietovereenkomsten. Soms verstrekt zij eveneens afzonderlijke kredieten via bemiddelende instituten en banken, wier namen bovenaan bij iedere lidstaat worden vermeld.

De communautaire doelstellingen waaraan de afzonderlijke kredieten beantwoorden, worden in de rechterkolom aangegeven. Indien niet specifiek aangeduid, zijn de globale kredieten van multisectoriële aard en kunnen zij aan meerdere doelstellingen tegelijk beantwoorden (zie kader op blz. 24). De aanduidingen van de verschillende doelstellingen zijn als volgt:

- regionale ontwikkeling
- concurrentievermogen bedrijfsleven en diens Europese integratie
- communautaire infrastructuur
- ◆ energiedoelstellingen
- ◀ milieubescherming en stedelijke voorzieningen

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
BELGIË (4 886,4 miljoen Belgische franken)	115,6	Ontwerp, bouw en ingebruikname op de Noordzee van twee drijvende boorinstallaties (jackups) <i>Tankers and Liners in Partnership</i> 800,0 miljoen DKK	101,3 ◆
<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(21,0)</u>		
Bemiddelende instelling: <i>Banque Indosuez Belgique S.A.</i>		Gastank in Stenlille, bij Kopenhagen, en transportleiding vanaf Torslunde <i>Dansk Naturgas A/S</i> 258,0 miljoen DKK	32,7 ◆
Nationaal controlecentrum voor het luchtverkeer <i>Régie des voies aériennes/Régie der Luchtwegen</i> 570,0 miljoen BEF	13,5 ●	Verbetering van het stadsverwarmingsnet van Frederiksberg en aansluiting op het warmtedistributienet van de agglomeratie Kopenhagen <i>Frederiksberg Kommune</i> 52,2 miljoen DKK	6,6 ◆
Bouw van het hoofdkantoor van de organisatie die is belast met de veiligheid van het luchtverkeer in Europa <i>Eurocontrol</i> 316,3 miljoen BEF	7,5 ●		
<u>Globale kredieten</u>	<u>(94,6)</u>		
Financiering van projecten van bescheiden omvang <i>Bank van Roeselare</i> 1 000,0 miljoen BEF	23,6	Delen van de autosnelwegen: Århus - Ålborg, Vejle - Horsens (Noord-Jutland), Ringsted - Skovse (Sjælland) van de autosnelweg tussen Kopenhagen en de Grote Belt <i>Koninkrijk Denemarken</i> 100,0 miljoen DKK	12,7 ■●
<i>Crédit Général S.A. de Banque</i> 1 000,0 miljoen BEF	23,6		
<i>Kredietbank N.V.</i> 2 000,0 miljoen BEF	47,3	Hangbrug voor het autoverkeer, oostelijk deel van de vaste oeververbinding over de Grote Belt <i>A/S Storebæltsforbindelsen</i> 245,6 miljoen DKK	31,2 ■●
DENEMARKEN (4 260,8 miljoen Deense kronen)	538,8		
<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(487,8)</u>	Vluchtsimulator op de luchthaven van Kopenhagen <i>Flight Training Center A/S</i> 54,0 miljoen DKK	6,9 ●
Bemiddelende instellingen: <i>I/S ELSAM, KommuneKredit</i>			
Kolengestookte centrale voor de gecombineerde warmte/elektriciteitsproductie Odense <i>I/S Fynsværket</i> 504,0 miljoen DKK	63,8 ◆	Uitbreiding en modernisering van het telefoonnet in de provincies Ribe, Vejle, Århus, Ringkøbing, Viborg et Nordjylland <i>Jydsk Telefon A/S</i> 421,4 miljoen DKK	53,5 ■●
Modernisering van de verbrandingsoven van stedelijk afval en gecombineerde warmte/elektriciteitsproductie in Kopenhagen <i>I/S Amager Forbrænding</i> 50,0 miljoen DKK	6,3 ◆◀	Verbetering van het numerieke systeem en van de transmissie met behulp van optische-vezelkabels:	
Pompstation in Filso voor de aardolieleiding vanaf de olievelden in de Deense sector van de Noordzee naar de terminal van Fredericia <i>Dansk Olierør A/S</i> 39,8 miljoen DKK	5,0 ◆	— in Sjælland en Bornholm <i>KTAS — Københavns Telefon A/S</i> 428,1 miljoen DKK	54,1 ■●
Exploitatie van het aardolieveld Dan Oil, in de Deense sector van de Noordzee <i>Oil and Gas Activity in Partnership</i> 628,1 miljoen DKK	79,2 ◆	— in Sønderjylland <i>Tele Sønderjylland A/S</i> 63,0 miljoen DKK	8,0 ■●
		Voorzieningen voor de opvang en verwerking van afvalwater, bouw en modernisering van zuiveringsinstallaties <i>Århus Kommune</i> 50,0 miljoen DKK	6,3 ◀

(1) De geopende kredieten luiden in het algemeen in de tegenwaarde van de nationale valuta.

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Farmaceutisch onderzoek- en ontwikkelingcentrum in Ballerup, bij Kopenhagen <i>Novo Nordisk A/S</i> 160,0 miljoen DKK	20,3 ▶	Modernisering van de handelsbeurgsgebouwen van Berlijn <i>Land Berlin</i> 85,0 miljoen DEM	41,3 ■●
<u>Globale kredieten</u>	<u>(50,8)</u>	Modernisering van de raffinaderij van Gelsenkirchen-Horst voor lichte-aardolieproducten <i>Ruhr Oel GmbH</i> 25,0 miljoen DEM	12,2 ■◆◀
Financiering van projecten van bescheiden omvang : <i>KommuneKredit</i> (infrastructuur) 78,6 miljoen DKK	9,9	Verfatelier in een nieuwe autofabriek <i>Volkswagen Sachsen GmbH</i> 300,0 miljoen DEM	146,9 ■
<i>Den Danske Bank A/S</i> 73,5 miljoen DKK	9,3	Assemblage-atelier voor auto's 40,4 miljoen DEM	19,7 ■
<i>FIH — Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S</i> 250,0 miljoen DKK	31,7	Installatie van een papiermachine in Dörpen (Neder-Saksen) <i>Nordland Papier AG</i> 20,0 miljoen DEM	9,8 ■
DUITSLAND (2 664,7 miljoen Duitse marken)	1 300,1	<u>Globale kredieten</u>	<u>(711,7)</u>
<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(588,4)</u>	Financiering van projecten van bescheiden omvang:	
Bemiddelende instellingen: <i>Kreditanstalt für Wiederaufbau, Westdeutsche Landesbank Girozentrale, Südwestdeutsche Landesbank Girozentrale, IKB Deutsche Industriebank AG, Hamburgische Landesbank Girozentrale, Berliner Bank AG</i>		<i>Westdeutsche Landesbank Girozentrale</i> 490,2 miljoen DEM	239,1
Nieuwe stoomketel in de kolengestookte centrale voor de gecombineerde stoom- en elektriciteitsproductie in Mannheim <i>Großkraftwerk Mannheim AG</i> 40,0 miljoen DEM	19,4 ◆◀	<i>IKB Deutsche Industriebank AG</i> 333,4 miljoen DEM	162,7
Gasleidingen voor de aansluiting van de netten in Thüringen en Saksen op het Europese aardgasnet <i>Erdgasversorgungsgesellschaft mbH</i> 200,0 miljoen DEM	97,2 ■◆	<i>Kreditanstalt für Wiederaufbau</i> 323,4 miljoen DEM	157,5
Omschakeling van het huidige stadsgasnet op het aardgasdistributienet <i>Verbundnetz Gas AG</i> 100,0 miljoen DEM	48,8 ■◆	<i>Landesbank Schleswig-Holstein Girozentrale</i> 62,2 miljoen DEM	30,3
Uitbreiding van het warmtetransport- en -distributienet <i>Fernwärme-Verbund Saar GmbH</i> 15,0 miljoen DEM	7,3 ■◆	<i>Bremer Landesbank Kreditanstalt Oldenburg Girozentrale</i> 58,0 miljoen DEM	28,2
Rioolnetten en verwerking van het afvalwater in de Breisgau (Baden-Württemberg) <i>Abwasserzweckverband Breisgauer Bucht</i> 5,0 miljoen DEM	2,4 ◀	<i>Berliner Industriebank AG</i> (toerisme) 46,7 miljoen DEM	22,8
Nieuwe internationale luchthaven te Erding, ten noordwesten van München <i>Flughafen München GmbH</i> 150,0 miljoen DEM	73,3 ●	<i>Norddeutsche Landesbank Girozentrale</i> 25,0 miljoen DEM	12,2
Nieuwe terminal op de internationale luchthaven van Hamburg; voorzieningen voor de revisie van grote transportvliegtuigen <i>Flughafen Hamburg GmbH</i> 125,2 miljoen DEM	61,0 ●	<i>Hamburgische Landesbank Girozentrale</i> 20,2 miljoen DEM	9,8
Installatie van het Kopernikus-DFS transmissiesysteem per satelliet en van centrales voor afstandmetingen <i>Deutsche Bundespost</i> 100,0 miljoen DEM	48,9 ●	Kaderkrediet voor de herstructurering van de industrie en de dienstverlenende sector <i>Treuhandanstalt</i> 100,0 miljoen DEM	48,9
		GRIEKENLAND (82 805,1 miljoen drachmen)	366,9
		<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(100,1)</u>
		Irrigatiewerken van kleine boerenbedrijven in het noordwesten van Kreta <i>Republiek Griekenland</i> 0,4 miljard GRD	1,5 ■
		Bouw van een kleine waterkrachtcentrale te Makrochori, in het hoofdkanaal voor de irrigatie van de vlakte van Thessaloniki <i>PPC — Public Power Corporation</i> 2,0 miljard GRD	8,8 ■◆
		Aanleg van een aardgastransport- en -distributienet <i>DEPA — Public Gas Corporation of Greece SA</i> 1,6 miljard GRD	7,3 ■◆

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Vernieuwing en modernisering van het rollend materieel op de spoorlijn Athene — Thessaloniki <i>OSE — Griekse Spoorwegen</i> 3,3 miljard GRD	14,6 ■●	SPANJE (301 225 miljoen peseta's)	2 342,5
		<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(2 070,7)</u>
Autosnelweg Korinthe-Tripoli en rondweg van Megalopoli (Peloponnesos) <i>Republiek Griekenland</i> 3,0 miljard GRD	13,5 ■	Bemiddelende instellingen: <i>Banco Central S.A., Banco Hispano Americano S.A., Banco Español de Crédito S.A., Banco Bilbao Vizcaya S.A., Caja de Madrid, Banco Exterior de España S.A., Bankinter S.A., Banco Herrero S.A., Midland Bank plc Sucursal de España</i>	
Aanpassing van het weggedeelte Varibobi-Yliki tot deel van de autosnelweg Athene-Thessaloniki <i>Republiek Griekenland</i> 5,0 miljard GRD	21,9 ■●	Versterking en modernisering van het elektriciteits-transport- en -distributienet: — in het hele land <i>Red Eléctrica de España S.A.</i> 10 000,0 miljoen ESP	79,0 ■◆
Herstel, in het gebied van Kalamata, van overheidsgebouwen, bedrijven en woningen, wegen en rioleringen die bij de aardbeving van 1986 waren beschadigd <i>Republiek Griekenland</i> 5,0 miljard GRD	21,9 ■	— in de regio's Madrid, Kastilië-La Mancha en Kastilië-León <i>Unión Eléctrica Fenosa S.A.</i> 6 500,0 miljoen ESP	49,8 ■◆
Bouw en/of inrichting van achttien middelbare technische scholen en van vijf technologische instituten <i>Republiek Griekenland</i> 2,4 miljard GRD	10,5 ■	— in de regio's Valencia, Murcia en Kastilië-León <i>Hidroeléctrica Española S.A.</i> 24 000,0 miljoen ESP	188,1 ■◆
<u>Globale kredieten</u>	<u>(266,8)</u>	Modernisering van intercity-spoorlijnen en verbetering van de spoornetten in en rond de steden Madrid, Barcelona en Valencia <i>RENFE — Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles</i> 40 000,0 miljoen ESP	310,8 ■●
Financiering van projecten van bescheiden omvang: <i>Banque Nationale de Paris</i> 5,0 miljard GRD	23,4	Verbetering van het spoornet in de regio's Santander (Cantabrië) en Bilbao (Vizcaya) <i>FEVE — Ferrocarriles de Via Estrecha</i> 2 500,0 miljoen ESP	19,6 ■
<i>Hellenic Industrial Development Bank SA</i> 5,0 miljard GRD	22,2	Aanleg van een spoorlijn voor de hogesnelheidstrein tussen Madrid en Sevilla <i>RENFE — Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles</i> 10 000,0 miljoen ESP	77,1 ■●
<i>National Investment Bank for Industrial Development SA</i> 5,0 miljard GRD	21,9	Verbetering van de verkeerscirculatie in de regio van Barcelona: delen van wegen, autosnelwegen en een toltunnel <i>Tabasa — Túneles y Accesos de Barcelona S.A.</i> 5 000,0 miljoen ESP	39,2 ■◀
<i>National Westminster Bank plc, Athens</i> 2,0 miljard GRD	9,3	Vervanging van de metrotreinstellen in Madrid <i>Metro de Madrid S.A.</i> 9 500,0 miljoen ESP	73,8 ◀
<i>Ergobank SA</i> 2,0 miljard GRD	9,0	Verbetering van de verbindingen tussen de Canarische eilanden <i>Binter Canarias S.A.</i> 4 000,0 miljoen ESP	31,1 ■
<i>Midland Bank plc</i> 1,5 miljard GRD	6,7	Vernieuwing van de luchtvloot voor de korte en middellange binnenlandse vluchten <i>Aviaco — Aviación y Comercio S.A.</i> 12 500,0 miljoen ESP	97,2 ■
Kleine infrastructuurprojecten uit het regionale deel van het Communautair Bestek <i>Republiek Griekenland</i> 34,2 miljard GRD	150,0	Modernisering en versterking van het telefoonnet <i>Telefónica de España S.A.</i> 63 750,0 miljoen ESP	499,7 ■●
Kleine energieprojecten in het kader van de Geïntegreerde Mediterrane Progamma's (GMP) <i>DEI — Public Power Corporation</i> 3,3 miljard GRD	14,6	Aanschaf, lancering en exploitatie van twee telecommunicatie- en televisiesatellieten voor het Iberisch schiereiland, de Canarische eilanden en de Balearen <i>HISPASAT S.A.</i> 9 975,0 miljoen ESP	77,5 ■●
Kleine projecten ten behoeve van meer informatica-toepassingen in het kader van het GMP (onderdeel informatica) <i>Republiek Griekenland</i> 2,2 miljard GRD	9,7		

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Uitbreiding van het waterleidingstelsel en van de verwerking van het afvalwater van Malaga (Andalusië) <i>Empresa Municipal de Aguas de Málaga S.A.</i> 3 000,0 miljoen ESP	23,3 ■◄	Tunnel onder het Kanaal <i>Eurotunnel plc</i> 1 253,6 miljoen FRF	179,9 ●
Bouw van een nieuw internationaal handelsbeurscentrum <i>IFEMA — Institución Ferial de Madrid</i> 13 000,0 miljoen ESP	100,2 ●	Spoorlijn TGV-Noord tussen Parijs en de Belgische grens, met een aftakking naar de tunnel onder het Kanaal <i>Société Nationale des Chemins de Fer Français</i> 1 605,0 miljoen FRF	230,0 ■►
Uitbreiding van een petrochemisch concern in Algeiras: modernisering van een raffinaderij voor de productie van loodvrije benzine; gecombineerde stoom- en elektriciteitsproductie; een fabriek voor tereftaalzuur <i>CEPSA — Compañía Española de Petróleos, S.A.</i> 9 000,0 miljoen ESP	68,9 ■◆◄	Autosnelwegen: — A57, gedeelte Cuers - Le Cannet-des-Maures (Provence-Alpes-Côte d'Azur) <i>ESCOTA — Société de l'Autoroute Esterel-Côte d'Azur SA</i> 155,0 miljoen FRF	22,3 ■
Bouw van een farmaceutische fabriek en van een onderzoeks- en ontwikkelingslaboratorium in de omgeving van Madrid <i>Antibióticos Farma S.A.</i> 1 500,0 miljoen ESP	11,7 ►	— A43, gedeelte Montmélian - Albertville (Savoie) <i>AREA — Société des Autoroutes Rhône-Alpes SA</i> 225,0 miljoen FRF	32,4 ■●
Uitbreiding en modernisering van de autoindustrie in Martorell, Barcelona, Prat (Catalonië) en Pamplona (Navarra) <i>SEAT — Sociedad Española de Automóviles de Turismo S.A.</i> 32 000,0 miljoen ESP	246,8 ►	— A49, gedeelte Voreppe - Bourg-de-Péage (Rhône-Alpes) <i>AREA — Société des Autoroutes Rhône-Alpes SA</i> 475,0 miljoen FRF	68,3 ■●
Fabriek voor schakel- en transmissiematerialen ten behoeve van de telecommunicatienetten rond Madrid <i>AT&T Network Systems España S.A.</i> 6 000,0 miljoen ESP	47,0 ►	— A26, van de tunnel onder het Kanaal naar Zuid-Frankrijk: gedeelte Châlons-sur-Marne — Troyes Nord <i>SANEF — Société des Autoroutes du Nord et de l'Est de la France SA</i> 600,0 miljoen FRF	86,2 ■●
Modernisering en herstructurering van zes fabrieken voor huishoudelijke apparatuur in de regio's van Barcelona en Madrid en in de provincie Rioja <i>Electrolux Holding S.A.</i> 4 000,0 miljoen ESP	31,1 ■	Bouw van een toltunnel voor het stadsverkeer van Marseille <i>Société Marseillaise du Tunnel Prado Carénage SA</i> 300,0 miljoen FRF	43,1 ■◄
Globale kredieten	(271,8)	Wegenwerken in de agglomeratie Lyon <i>Lyon Parc Auto</i> 100,0 miljoen FRF	14,3 ◄
Financiering van projecten van bescheiden omvang: <i>Banco de Crédito Local de España</i> (infrastructuur) 10 000,0 miljoen ESP	77,7	Vernieuwing van de luchtvloot <i>TAT — Transports Aériens Transrégionaux</i> 300,0 miljoen FRF	43,0 ■●
<i>Banco Popular Español S.A.</i> 10 000,0 miljoen ESP	77,1	<i>Air Inter SA</i> 500,0 miljoen FRF	71,7 ■●
<i>Banco Hipotecario de España S.A.</i> (toerisme) 5 000,0 miljoen ESP	38,6	Uitbreiding van de internationale luchthaven van Fort-de-France/Le Lamentin <i>Chambre de Commerce et d'Industrie de la Martinique</i> 125,0 miljoen FRF	18,0 ■
<i>Banco Español de Crédito S.A.</i> (uit het NCL) 5 000,0 miljoen ESP	39,2	Nieuwe productie-eenheid van koolstofvezels voor composietmaterialen in Abidos (Pyrénées-Atlantiques) <i>SOFICAR SA — Société Fibres de Carbone</i> 105,0 miljoen FRF	15,0 ■►
FRANKRIJK (13 417,1 miljoen Franse franken)	1 924,4	Modernisering en uitbreiding van een chemisch bedrijf in Roussillon (Isère) <i>Rhône-Poulenc SA</i> 250,0 miljoen FRF	35,8 ■
Afzonderlijke kredieten	(1 011,4)	Ontwikkeling en productie van stuwkrachtomkeerders voor vliegtuigmotoren in Meudon La Forêt (en in Burnley, in Engeland): <i>Hurel-Dubois SA — Société de construction d'avions</i> 50,0 miljoen FRF	7,2 ►
Bemiddelende instellingen: <i>Caisse Nationale des Autoroutes (CNA), Société Générale, Caisse Nationale de Crédit Agricole</i>		Productie van krantepapier in Golbey (Vogezes): <i>Papeteries de Golbey SA</i> 50,0 miljoen FRF	7,2 ■
Uitbreiding van de verbrandingsoven voor huishoudelijk afval in de agglomeratie Lyon <i>Communauté Urbaine de Lyon</i> 30,0 miljoen FRF	4,3 ◆		
Modernisering van de productie van verrijkt uranium in Tricastin (Rhône-Alpes) <i>Eurodif SA</i> 250,0 miljoen FRF	35,8 ◆		

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Vrijheidspark in Marne-la-Vallée (Île-de-France): <i>Euro Disneyland SNC</i> 675,0 miljoen FRF	96,9 ▶	Rondweg om Dublin <i>Ierland, minister van Financiën</i> 9,5 miljoen IEP	12,3 ■
<u>Globale kredieten</u>	<u>(913,0)</u>	Rondweg van Athlone en brug over de Shannon <i>Ierland, minister van Financiën</i> 2,3 miljoen IEP	2,9 ■
Financiering van projecten van bescheiden omvang: <i>SÉFERGIE — Société d'Équipement Ferroviaire pour l'Étude et la Réalisation d'Économies d'Énergie</i> (ontwikkeling spoorwegverkeer) 75,0 miljoen FRF	10,8	Uitbreiding van de luchtvloot ten behoeve van de in- tracommunautaire verbindingen <i>Aer Lingus plc</i> 42,6 miljoen IEP	55,3 ■●
<i>Crédit Local de France — CAECL SA</i> (openbare infra- structuren)		Nieuwe ateliers voor de revisie van vliegtuigen op de luchthaven van Dublin <i>Aer Lingus Maintenance and Engineering Services Ltd</i> 15,0 miljoen IEP	19,5 ■
— Aquitaine 400,0 miljoen FRF	57,4	Uitbreiding en modernisering van telecommunicatie- netten <i>Irish Telecommunications Investments plc</i> 25,0 miljoen IEP	32,6 ■●
— Languedoc-Roussillon 400,0 miljoen FRF	57,4	Restauratie van de wijk Temple Bar in Dublin <i>Temple Bar Properties Ltd</i> 5,0 miljoen IEP	6,5 ■◀
— Midi-Pyrénées 400,0 miljoen FRF	57,3	Verbetering van de watervoorziening van Dublin <i>Dublin Corporation — Ierland, minister van Financiën</i> 7,5 miljoen IEP	9,7 ■◀
— Provence-Côte d'Azur en Corsica 400,0 miljoen FRF	57,3	Verbetering van het wegnnet; waterprojecten (wa- tervoorziening, opvang en verwerking van afvalwa- ter) <i>Ierland, minister van Financiën</i> 8,0 miljoen IEP	10,3 ■◀
<i>Banque Paribas</i> 1 045,5 miljoen FRF	150,0	Wegen-, haven- en luchthavenwerken, waterprojec- ten (watervoorziening, opvang en verwerking van af- valwater) en toeristische voorzieningen <i>Ierland, minister van Financiën</i> 24,7 miljoen IEP	32,2 ■◀
<i>Locafrance SA</i> 700,0 miljoen FRF	100,3		
<i>Banque Nationale de Paris</i> 698,0 miljoen FRF	100,0		
<i>Banque Fédérative du Crédit Mutuel SA</i> 400,0 miljoen FRF	57,3		
<i>Interbail SA</i> 400,0 miljoen FRF	57,3		
<i>Bail Équipement SA</i> 400,0 miljoen FRF	57,3		
<i>Cecico Entreprises SA</i> 300,0 miljoen FRF	43,0		
<i>Caisse Fédérale du Crédit Mutuel de Bretagne</i> 200,0 miljoen FRF	28,7		
<i>Compagnie du Bâtiment et des Travaux Publics</i> 150,0 miljoen FRF	21,5		
<i>Fructimurs SA</i> 100,0 miljoen FRF	14,3		
<i>Fructicomi SA</i> 100,0 miljoen FRF	14,3		
<i>Fructibail SA</i> 100,0 miljoen FRF	14,3		
<i>Caisse Centrale de Coopération Économique</i> (over- zeese gebiedsdelen) 100,0 miljoen FRF	14,3		
<u>IERLAND</u> (182 miljoen Ierse ponden)	237,0		
<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(237,0)</u>		
Uitbreiding en verbetering van het elektriciteitstran- sport- en -distributienet <i>Electricity Supply Board</i> 22,5 miljoen IEP	29,4 ■		
Uitbreiding en verbetering van aardgasdistributienet in Dublin, Cork, Waterford, Limerick en Clonnel <i>Bord Gais Eireann</i> 20,0 miljoen IEP	26,1 ■◆		
		ITALIE (6 134,3 miljard lire)	4 000,7
		<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(2 794,1)</u>
		Bemiddelende instellingen: <i>Crediop, Ministerie van Financiën, ICLE, Banco di</i> <i>Roma, ENI, Banque Nationale de Paris, BNL, IMI,</i> <i>Isveimer, IRI, Banca Commerciale Italiana S.p.A.,</i> <i>Credito Italiano S.p.A., CIS, Interbanca, Centro-</i> <i>banca, Efibanca, Banco di Sicilia, IRFIS, Istituto Ban-</i> <i>cario San Paolo di Torino, Mediobanca</i>	
		Versterking van thermo-elektrische centrales: — Levante et Azotati in Porto Marghera, bij Venetië <i>Edison</i> 50,0 miljard ITL	32,6 ◆
		— Fiume Santo (Sardinië) <i>ENEL</i> 50,0 miljard ITL	32,7 ■◆
		Installaties voor ontzwareling en stikstofafbraak: <i>ENEL</i> — centrale van La Spezia 70,0 miljard ITL	45,5 ◆◀
		— centrale Fusina in Porto Marghera, bij Venetië 130,0 miljard ITL	84,7 ◀
		Waterkrachtcentrales: — in Passo Cordone <i>Regione Abruzzo</i> 6,2 miljard ITL	4,0 ■

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
— in Centrum-Noord (vijf kleine centrales) <i>ENEL</i> 70,0 miljard ITL	45,3 ◆	Uitbreiding van de aardgasdistributenetten: — Milaan <i>Azienda Energetica Municipale</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ◆
Uitbreiding van een centrale voor de gecombineerde warmte/elektriciteitsproductie, alsmede van het stadsverwarmingsnet in de provincie Milaan <i>SNAM SpA</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ◆	— Lombardije, Veneto, Friuli-Venezia Giulia <i>Società Italiana per il Gas S.p.A. — ITALGAS</i> 65,0 miljard ITL	42,2 ◆
Plaatsing van een derde turbogenerator in de centrale van Brescia voor de produktie van warmte en elektri- citeit; voorzieningen ter bescherming van het milieu: <i>ASM — Azienda Servizi Municipalizzati</i> 34,0 miljard ITL	22,2 ◆◀	— agglomeratie Napels <i>Napoletana Gas S.p.A.</i> 25,0 miljard ITL	16,2 ■◆
Aanleg van het stadsverwarmingsnet, ten zuidwesten van Turijn <i>Azienda Energetica Municipale</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ◆	— Toscane en Ligurië <i>Tirrenia Gas S.p.A.</i> 25,0 miljard ITL	16,2 ■◆
Uitbreiding van het stadsverwarmingsnet in Reggio Emilia <i>Azienda Gas Acqua Consorziale</i> 6,0 miljard ITL	3,9 ◆	— Piëmont, Lombardije, Veneto, Emilia-Romagna, Toscane, Umbrië, Latium, Abruzzan, Apulië <i>Camuzzi Gazometri S.p.A.</i> 60,0 miljard ITL	39,1 ■◆
Verbetering en uitbreiding van de elektriciteitstran- sport- en -distributievoorzieningen: <i>ENEL</i>		— agglomeratie Rome <i>Società Italiana per il Gas S.p.A. — ITALGAS</i> 50,0 miljard ITL	32,6 ◆
— Sardinië 60,0 miljard ITL	39,2 ■◆	— Trentino-Alto Adige (en drinkwatervoorziening) <i>SIT — Società Industriale Trentina S.p.A.</i> 6,0 miljard ITL	3,9 ◆
— Campanië en Basilicata 100,0 miljard ITL	65,3 ■	— agglomeratie Bologna (en drinkwatervoorziening) <i>Acoser — Azienda Consorziale Servizi Reno</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ◆◀
— Calabrië en Sardinië 220,0 miljard ITL	143,2 ■	Verlenging van de buitendijk en van de kaden in de haven van Vasto <i>Regione Abruzzo</i> 7,3 miljard ITL	4,8 ■
— Abruzzan, Molise, Latium, Apulië 100,0 miljard ITL	65,4 ■	Herstructurering en capaciteitsuitbreiding van vijf veerboten voor het verkeer tussen het vasteland van Italië en Sardinië; aanschaf van een schip voor de verbindingen met het eiland Elba: <i>Tirrenia di Navigazione S.p.A.</i> 66,0 miljard ITL	43,0 ■
Exploitatie van aardoliebronnen: — Villafortuna Trecate, op het vasteland bij Novara (Piëmont) <i>AGIP S.p.A.</i> 200,0 miljard ITL	130,2 ◆	<i>Toremor — Toscana Regionale Marittima S.p.A.</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ■
— Rospo Mare, ter hoogte van Vasto (Abruzzan) <i>AGIP S.p.A.</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ■◆	Kabelspoorbaan tussen de woonwijk Vomero en het centrum van Napels <i>Regione Campania</i> 8,0 miljard ITL	5,2 ■
<i>ELF Italiana S.p.A.</i> 40,0 miljard ITL	26,1 ■◆	Versterking van de luchtvloot voor de regionale ver- bindingen <i>ATI — Aero Trasporti Italiani S.p.A.</i> 56,5 miljard ITL	36,7 ■
— Prezioso II, ter hoogte van Gela (Sicilië) en van aardgas, Giovanna en Elena, ter hoogte van Pescara (Abruzzan); Barbara, ter hoogte van Ancona (De Marken) <i>AGIP S.p.A.</i> 110,0 miljard ITL	71,4 ■◆	Overslagcentra (weg/spoor): — „Orbassano“ (Turijn) <i>Regione Piemonte</i> 5,0 miljard ITL	3,3 ●
Uitbreiding van de aardgastransportnetten: — ten behoeve van de invoer van Russisch gas (Veneto, Toscane, Campanië, Abruzzan) <i>SNAM S.p.A.</i> 130,0 miljard ITL	84,8 ■◆	— „Bentivoglio“ (Bologna) <i>SIMIB — Immobiliare Magazzini Interporto</i> <i>Bologna Srl</i> 17,0 miljard ITL	11,1 ●
— in Centrum-Noord (Toscane, Emilia-Romagna, Ve- neto) <i>SNAM S.p.A.</i> 60,0 miljard ITL	39,2 ■◆	Uitbreiding en modernisering van het telefoonnet in de Mezzogiorno <i>SIP</i> 860,0 miljard ITL	560,6 ■●

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Installatie in het hele land van ontvangststations en antennes voor de gegevenstransmissie per satelliet en bouw van een nationaal controlecentrum in de vlakte van Fucino (Abruzzes) <i>Telespazio — Società per Azioni per le Telecomunicazioni S.p.A.</i> 25,0 miljard ITL	16,3 ■◆	— regio's Castellino del Biferno en Trivento (provincie Campobasso); kustbescherming <i>Regione Molise</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ■◀
Verbetering en rationalisatie van de drinkwatervoorziening:		Voorzieningen voor de opvang en verwerking van vast en vloeibaar stadsafval:	
— provincies Alessandria, Asti, Cuneo en Torino <i>Regione Piemonte</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ◀	— Modena en Ravenna <i>Regione Emilia-Romagna</i> 5,0 miljard ITL	3,3 ■◀
— Apulië en Basilicata <i>Ente Autonomo per l'Acquedotto Pugliese</i> 74,0 miljard ITL	48,0 ■◀	— Como, Varese, Milaan, Mantova; bescherming tegen erosie en hoog water (Oltrepò Pavese) <i>Regione Lombardia</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ◀
Voorzieningen voor de opvang en verwerking van afvalwater:		— Sulmona en Teramo <i>Regione Abruzzo</i> 5,0 miljard ITL	3,3 ■◆◀
— Rome-Noord en aanleg van een watertoevoerkanaal <i>Regione Lazio</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ◀	— Genua, aan de Ligurische kust en in het achterland <i>Regione Liguria</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ◀
— Po-bekken en langs de Adriatische kust <i>Regione Emilia-Romagna</i> 72,0 miljard ITL	47,1 ◀	— lagune van Marano-Grado en provincie Udine <i>Regione Friuli-Venezia Giulia</i> 9,0 miljard ITL	5,9 ■◀
<i>Regione Lombardia</i> 45,0 miljard ITL	29,4 ◀	— provincies Matera en Potenza <i>Regione Basilicata</i> 8,0 miljard ITL	5,2 ■◀
<i>Regione Piemonte</i> 60,0 miljard ITL	39,4 ◀	— agglomeratie Tarente (inclusief de renovatie van basisinfrastructuren in het historisch centrum) en omliggende gemeenten <i>Regione Puglia</i> 34,0 miljard ITL	22,2 ■◀
— Gardameer en het Lago Maggiore <i>Regione Piemonte</i> 5,0 miljard ITL	3,3 ◀	— provincies Napels en Salerno <i>Regione Campania</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ■◀
— langs de Ligurische kust, in San Remo, Ventimiglia en Genua <i>Regione Liguria</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ◀	Verbetering van de drinkwatervoorziening in Rome en omgeving, opvang en verwerking van afvalwater in het toeristisch gebied rond het meer van Bolsena en bescherming tegen de erosie van de kust: <i>Regione Lazio</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ■◀
— Tortora-Diamante (provincie Cosenza) <i>Regione Calabria</i> 9,0 miljard ITL	5,9 ■◀	Opvang en verwerking van afvalwater, bescherming van de kust tegen erosie en versteviging van de bodem <i>Regione Abruzzo</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ■◀
— provincies Cagliari en Oristano <i>Regione Sardegna</i> 4,0 miljard ITL	2,6 ■◀	Verbranding van vaste afvalstoffen in Sesto S. Giovanni, bij Milaan, bescherming tegen bodemerosie en overstromingen in Oltrepò Pavese, verbetering van de drinkwatervoorziening in het gebied van Bergamo <i>Regione Lombardia</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ◀
Installaties voor de opvang en verwerking van afvalwater en drinkwatervoorzieningen:		Drinkwatervoorziening in Asti en Vercelli, rehabilitatie van de bossen in de berggebieden van de provincie Turijn, evacuatie van vast afval in de vallei van de Scrivia <i>Regione Piemonte</i> 9,0 miljard ITL	5,9 ◀
— Marsala <i>Regione Sicilia</i> 7,5 miljard ITL	4,9 ■◀		
— noordoosten van het eiland (Costa Smeralda, La Maddalena) en regio Serramanna, bij Cagliari <i>Regione Sardegna</i> 9,0 miljard ITL	5,9 ■◀		
— regio Collesferro/Segni <i>Regione Lazio</i> 7,0 miljard ITL	4,6 ◀		
— Rome, Ariccia en Aprilia <i>Regione Lazio</i> 12,0 miljard ITL	7,8 ■◀		
Bescherming tegen erosie en overstromingen:			
— in de hele regio <i>Regione Veneto</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ■◀		
— provincies Matera en Potenza <i>Ministerie van Openbare Werken</i> 4,0 miljard ITL	2,6 ■◀		
<i>Regione Basilicata</i> 40,0 miljard ITL	26,2 ■◀		

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Restauratie van drie openbare gebouwen en renovatie van infrastructuur in het historisch centrum van Trento <i>Provincia Autonoma di Trento</i> 6,0 miljard ITL	3,9 ■◀	Bouw van een fabriek voor farmaceutische producten in Bari (Apulië) <i>Serono Sud S.p.A.</i> 19,1 miljard ITL	12,5 ■
Herstel van de door de aardbevingen in 1984 beschadigde infrastructuur (Abruzzes, Molise, Umbrië): waterleidingen, riolerings, wegen, openbare gebouwen en grondstabilisatie <i>Ministero per il Coordinamento della Protezione Civile</i> 40,0 miljard ITL	26,0 ■	Modernisering en herstructurering van een onderzoek- en ontwikkelingcentrum; nieuwe productie-eenheid voor farmaceutische artikelen in Torre Annunziata, bij Napels <i>Ciba Geigy S.p.A.</i> 60,0 miljard ITL	39,2 ■
Modernisering van een cementfabriek in Vernasca (Emilia-Romagna) <i>Unicem S.p.A.</i> 40,0 miljard ITL	26,1 ■	Herstructurering en modernisering van een fabriek voor cosmetische producten in Settimo Torinese <i>Saipo S.p.A.</i> 25,0 miljard ITL	16,2 ■◀
Modernisering van een cementfabriek in Comabbio (Lombardije) <i>Cementi Ticino S.p.A.</i> 14,0 miljard ITL	9,1 ◆◀	Modernisering van een fabriek voor fosfaatvrij waspoeder in Ferentino (Latium) <i>Henkel Sud S.p.A.</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ■
Uitbreiding van twee fabrieken voor houtvezelplaten in Frossasco en Luserna-S. Giovanni (Piëmont) <i>Annovati S.p.A.</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ■	Modernisering van een fabriek voor scooters, brommers en driewielige handelsvoertuigen in Pontedera, bij Pisa <i>Piaggio Veicoli Europei S.p.A.</i> 70,0 miljard ITL	45,6 ■
Nieuwe produktielijn van glasvezels voor composietmaterialen in Besana, Brianza, bij Milaan <i>Vetrotex Italia S.p.A.</i> 20,0 miljard ITL	13,0 ▶	Onderdelenfabriek voor de vliegtuigbouw in Nola, bij Napels <i>Alenia S.p.A.</i> 30,0 miljard ITL	19,6 ■▶
Modernisering van de installaties in een floating-glasfabriek in San Salvo (Abruzzes) <i>Flovetto S.p.A.</i> 7,1 miljard ITL	4,6 ■▶◆	Modernisering van drie fabrieken voor telecommunicatie- en informaticamaterialen in Aquila (Abruzzes), Santa Maria Capua Vetere (Campanië) en Palermo (Sicilië) <i>Italtel — SIT S.p.A.</i> 150,0 miljard ITL	98,0 ■
Omschakeling van een raffinaderij bij Syracuse voor de productie van lichte brandstoffen met een laag zwavelgehalte <i>ISAB — Industria Siciliana Asfalti Bitumi S.p.A.</i> 14,0 miljard ITL	9,1 ■◀	Herstructurering met behulp van nieuwe productie- en beheerstechnologieën van een fabriek voor was- en droogmachines in Pordenone (Friuli-Venezia Giulia) <i>Zanussi Elettrodomestici S.p.A.</i> 40,0 miljard ITL	26,2 ■▶
Omschakeling van de raffinaderij van Augusta (Sicilië) voor de productie van loodvrije benzine en de beperking van de uitstoot van schadelijke gassen <i>ESSO Italiana S.p.A.</i> 60,0 miljard ITL	39,2 ■◀	Modernisering van een fabriek voor consumptie-ijs in Caivano (Campanië) <i>Unilever Italia S.p.A.</i> 23,0 miljard ITL	14,9 ■
Modernisering van een chemisch concern in Rosignano (Toscane); investeringen in energiebesparende en milieubescherpende voorzieningen <i>Solvay & Cie SA</i> 14,0 miljard ITL	9,1 ■◀	Fabriek voor kunstdrukpapier in Duino, bij Trieste <i>Cartiere del Timavo e del Sole S.p.A.</i> 85,0 miljard ITL	55,2 ■
Modernisering van installaties voor de productie van industrieel gas bij Livorno (Toscane) <i>Sol Industrie S.p.A.</i> 7,0 miljard ITL	4,6 ■◆	Energiebesparing in twee kartonfabrieken in Magenta (Lombardije) en Santa Giustina (Veneto) <i>Sarrió S.A. (Divisione Cartiere Saffa)</i> 16,0 miljard ITL	10,4 ◆◀
Uitbreiding van een fabriek voor farmaceutische producten in Ascoli Piceno (De Marken) <i>Farmitalia Carlo Erba S.p.A.</i> 15,0 miljard ITL	9,8 ■	Uitbreiding van een luiervabriek in Pomezia (Latium) <i>Procter & Gamble Italia S.p.A.</i> 24,0 miljard ITL	15,6 ■
Invoering van nieuwe produktiemethoden en uitbreiding van twee fabrieken voor farmaceutische artikelen bij Rome <i>Industria Farmaceutica Serono S.p.A.</i> 10,0 miljard ITL	6,5 ▶	Restauratie van historische gebouwen ten behoeve van het cultuurtoerisme <i>Regione Umbria</i> 5,0 miljard ITL	3,3 ■
Uitbreiding van een fabriek voor farmaceutische producten in Caponago, bij Milaan, voor de productie van nieuwe anesthetica <i>ICI Italia S.p.A.</i> 18,0 miljard ITL	11,7 ▶	Restauratie van het fort Priamar in Savona, bestemd voor toeristische activiteiten en congressen <i>Regione Liguria</i> 5,0 miljard ITL	3,2 ◀

	miljoenen ecu	
Biotechnologisch onderzoekcentrum in Genua <i>Ministerie van Volksgezondheid</i> 8,3 miljard ITL	5,4 ■►	
Farmaceutisch onderzoek- en ontwikkelingcentrum in Nerviano (Lombardije) <i>Farmitalia Carlo Erba S.p.A.</i> 20,0 miljard ITL	13,1 ►	
Modernisering en uitbreiding van een onderzoek- en ontwikkelingcentrum voor de telecommunicatie in Turijn <i>Centro Studi e Laboratori Telecomunicazioni S.p.A.</i> 20,0 miljard ITL	13,0 ►	
<u>Globale kredieten</u>	<u>(1 206,6)</u>	
Financiering van projecten van bescheiden omvang:		
<i>IMI</i> 454,2 miljard ITL	296,6	
<i>Mediocredito Centrale</i> 453,0 miljard ITL	295,8	
<i>Mediocredito Lombardo</i> 120,0 miljard ITL	78,4	
<i>Banco di Napoli</i> 95,0 miljard ITL	62,0	
<i>Isveimer</i> 90,0 miljard ITL	58,8	
<i>Venefondario</i> 90,0 miljard ITL	58,8	
<i>Istituto Bancario San Paolo di Torino</i> 90,0 miljard ITL	58,7	
<i>Interbanca</i> 90,0 miljard ITL	58,6	
<i>Efibanca</i> 80,0 miljard ITL	52,3	
<i>CIS</i> 50,0 miljard ITL	32,6	
<i>Monte dei Paschi di Siena</i> 40,0 miljard ITL	26,1	
<i>IRFIS</i> 38,0 miljard ITL	24,9	
<i>Centrobanca</i> 25,0 miljard ITL	16,3	
<i>BNL</i> 21,1 miljard ITL	13,7	
<i>Crediop</i> 20,0 miljard ITL	13,1	
<i>ICLE</i> 20,0 miljard ITL	13,1	
<i>Banco Ambrosiano Veneto</i> 20,0 miljard ITL	13,1	
<i>Istituto Federale di Credito Agrario per il Piemonte, la Liguria e la Valle d'Aosta</i> 15,0 miljard ITL	9,7	
<i>Istituto Regionale di Credito Agrario per l'Emilia- Romagna</i> 15,0 miljard ITL	9,7	
<i>Artigiancassa</i> 12,0 miljard ITL	7,8	
<i>Consorzio Nazionale per il Credito Agrario di Miglio- ramento</i> 10,0 miljard ITL	6,6	

LUXEMBURG

(1 205,1 miljoen Luxemburgse franken) **28,6**

Afzonderlijk krediet (28,6)

Aanschaf en lancering van een teledistributie-satelliet
SES — Société Européenne des Satellites SA
1 205,1 miljoen LUF **28,6 ●**

NEDERLAND (404,8 miljoen gulden) **175,4**

Afzonderlijke kredieten (125,4)

Een op synthetisch of aardgas werkende centrale te
Buggenum (Limburg)
Demkolec BV
39,5 miljoen NLG **17,1 ◆**

Terminal voor containerschepen
Europe Container Terminus BV Rotterdam
150,0 miljoen NLG **65,0 ●**

Verbetering en modernisering van de productie van
fijn kunstdrukpapier in de fabrieken te Nijmegen
(Gelderland) en Maastricht (Limburg)
Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken NV
100,0 miljoen NLG **43,3 ■**

Globale kredieten (50,0)

Financiering van projecten van bescheiden omvang:
ABN AMRO Bank NV
115,4 miljoen NLG **50,0**

PORTUGAL (179 214,0 miljoen escudo's) **1 002,1**

Afzonderlijke kredieten (809,2)

Verbetering van het elektriciteitstransport- en -distributienet
Electricidade de Portugal, EP
18 300,0 miljoen PTE **101,3 ■**

Verbetering van de installaties bij het spoorwegknooppunt Oporto (noorden)
Gabinete do nó ferroviário do Porto
6 142,0 miljoen PTE **34,7 ■●**

Verbetering en renovatie van de hoofdspoorlijnen Lissabon — Oporto en in de richting van Spanje, evenals het spoorwegnet van en naar de voorsteden Sintra en Póvoa de Varzim; vernieuwing van het rollend materieel
Caminhos de Ferro Portugueses, EP — Republiek Portugal — Ministerie van Financiën
12 000,0 miljoen PTE **67,5 ■●**

Aanleg van het gedeelte Torres Novas — Condeixa van de autosnelweg A1, Lissabon — Oporto
BRISA — Auto-Estradas de Portugal, SA
13 000,0 miljoen PTE **71,1 ■**

Aanleg van het gedeelte Campo (Oporto) — Penafiel van de autosnelweg A4, Oporto — Amarante
BRISA — Auto-Estradas de Portugal, SA
4 300,0 miljoen PTE **24,1 ■**

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Nieuwe weggedeeltes in de Algarve, van de Spaanse grens naar de brug over de Guadiana en ten noordoosten van Vila Real <i>Junta Autónoma de Estradas — Republiek Portugal — Ministerie van Financiën</i> 5 000,0 miljoen PTE	28,2 ■●	Modernisering en uitbreiding van een bandenfabriek in Lousado, bij Oporto <i>Continental Mabor, SA</i> 11 000,0 miljoen PTE	62,1 ■▶
		<u>Globale kredieten</u>	<u>(192,9)</u>
Herstel van de westelijke golfbreker van de aardolie- en petrochemische terminal in de haven van Sines <i>Administração do Porto de Sines</i> 4 400,0 miljoen PTE	24,1 ■	Financiering van projecten van bescheiden omvang:	
		<i>Banco Português de Investimento, SA</i> 9 000,0 miljoen PTE	50,8
Wegen-, haven- en luchthavenwerken; toeristische infrastructuur <i>Região Autónoma dos Açores</i> 2 600,0 miljoen PTE	14,4 ■	<i>Banco de Fomento e Exterior, SA</i> 7 150,0 miljoen PTE	40,4
Onderzeese optische-vezelkabel voor de telecommunicatie tussen Portugal, Madeira, Frankrijk en Marokko <i>Companhia Portuguesa Rádio Marconi, SA</i> 2 553,0 miljoen PTE	14,3 ■●	<i>Caixa Geral de Depósitos</i> (overheidsinvesteringen) 5 310,0 miljoen PTE	30,0
		<i>Caixa Geral de Depósitos</i> 3 540,0 miljoen PTE	20,0
Verbetering van het telefoonnet:		<i>Banco Português do Atlântico</i> 3 000,0 miljoen PTE	16,9
— in de regio's Lissabon en Oporto <i>Telefones de Lisboa e Porto, SA — TLP</i> 10 000,0 miljoen PTE	54,7 ■●	<i>ESSI — Espírito Santo Sociedade de Investimentos, SA</i> (kleine waterkrachtcentrales in het noorden) 2 750,0 miljoen PTE	15,4
— in de rest van het land <i>Correios e Telecomunicações de Portugal — CTT</i> 18 500,0 miljoen PTE	104,0 ■●	<i>Banco Espírito Santo & Comercial de Lisboa</i> 2 000,0 miljoen PTE	11,1
		<i>Deutsche Bank de Investimento, SA</i> 1 500,0 miljoen PTE	8,3
Productie van onderdelen van aluminiumlegeringen en nonferrometalen voor de lucht- en ruimtevaart- en de autoindustrie <i>Zollern e Comandita</i> 350,0 miljoen PTE	2,0 ■	VERENIGD KONINKRIJK (1 467,4 miljoen ponden sterling)	2 090,5
Bouw van een autofabriek in Palmela (Setúbal) <i>Autoeuropa Automóveis, LDA</i> 17 703,5 miljoen PTE	100,0 ■	<u>Afzonderlijke kredieten</u>	<u>(2 090,5)</u>
Fabriek voor elektronische ontstekingsmechanismen voor automotoren, bij Setúbal <i>Delco Remi Componentes Electrónicos, LDA</i> 550,0 miljoen PTE	3,0 ■	Opwerking van nucleaire brandstoffen in Sellafield <i>British Nuclear Fuels plc</i> 70,0 miljoen GBP	99,6 ◆
Fabriek voor autoradio's in Palmela (Setúbal) <i>Ford Electrónica Portuguesa</i> 10 000,0 miljoen PTE	56,5 ■	Exploitatie van aardolie- en -gasvelden in de Britse sector van de Noordzee:	
Modernisering van drie fabrieken voor voedingsmiddelen en schoonmaakartikelen <i>Unilever — Indústrias Lever Portuguesa, LDA</i> 570,0 miljoen PTE	3,1 ■◆◀	Aardolie:	
Modernisering van een kunstleerfabriek en van een atelier voor het verven en afwerken van stoffen bij Guimarães, in het Noorden <i>Têxtil Manuel Gonçalves, SA, Melo & Gonçalves</i> 1 650,0 miljoen PTE	9,1 ■	— Alba <i>FINA plc</i> 50,0 miljoen GBP	72,3 ◆
Papierfabriek in Figueira da Foz (Centrum); eucalyptus-plantages <i>Soporcel — Sociedade Portuguesa de Celulose, SA</i> 6 345,6 miljoen PTE	35,0 ■▶	<i>Oryx UK Energy Company</i> 57,1 miljoen GBP	81,2 ◆
		— Scott <i>Deminex UK Oil and Gas Ltd</i> 114,1 miljoen GBP	162,4 ◆
		Gas:	
		— Bruce et Ravenspurn Nord <i>Hamilton Oil Great Britain plc</i> 60,0 miljoen GBP	85,4 ◆
		Aardolie en condensaten:	
		— East-Brae (en gasleiding van de bron naar St. Fergus (Schotland)) <i>Marathon Oil UK Ltd</i> 184,9 miljoen GBP	264,6 ◆
		Tunnel onder het Kanaal <i>Eurotunnel plc</i> 126,7 miljoen GBP	180,7 ●

	miljoenen ecu		miljoenen ecu
Nieuwe reizigersterminal op de internationale luchthaven <i>Euro-Hub (Birmingham) Ltd</i> 16,0 miljoen GBP	22,7 ■●	Bouw van een farmaceutisch onderzoekslaboratorium (Oost-Midlands) <i>Fisons plc</i> 15,0 miljoen GBP	21,3 ◀
Verbetering van het telefoonnet in Noord-Ierland <i>British Telecommunications plc</i> 90,0 miljoen GBP	127,1 ■●	Modernisering van een farmaceutisch onderzoek- en ontwikkelingcentrum en uitbreiding van een fabriek voor medicijnen tegen kanker (noorden) <i>ICI — Imperial Chemical Industries plc</i> 50,0 miljoen GBP	71,1 ◀▶
Verbetering van de drinkwatervoorziening en rioolwerken in diverse regio's:		Fabriek voor spuitbussen zonder CFK's voor cosmetische produkten in Llantrisant (Wales); distributiecentrum voor schoonheidsartikelen bij Manchester <i>L'Oréal (UK) Ltd</i> 14,0 miljoen GBP	19,8 ■
— stroomgebied van de Theems (zuidoosten) <i>Thames Water Utilities Ltd</i> 25,0 miljoen GBP	35,6 ◀	Uitbreiding van een fabriek voor aandrijfassen voor auto's in Witton (Birmingham) <i>GKN Axles Limited, Birmingham</i> 7,0 miljoen GBP	10,0 ■
— oosten <i>Anglian Water Services Ltd</i> 10,0 miljoen GBP	14,2 ◀	Ontwerp, ontwikkeling en fabricatie van de vleugels van de Airbus A330 en A340 <i>British Aerospace plc</i> 100,0 miljoen GBP	141,3 ▶
— Wessex (zuidwesten) <i>Wessex Water Services Ltd</i> 58,2 miljoen GBP	82,9 ◀	Uitbreiding van een fabriek voor optische vezels in Deeside (Wales) <i>Optical Fibres</i> 14,0 miljoen GBP	19,9 ■
— in het oosten en westen van de Midlands <i>Severn Trent Water Ltd</i> 47,0 miljoen GBP	66,9 ■◀	Bouw van een nieuw zuivelbedrijf en vervanging van de bestaande gebouwen in Nairn <i>North of Scotland Milk Marketing Board</i> 1,5 miljoen GBP	2,1 ■
— Yorkshire <i>Yorkshire Water Services Ltd</i> 20,0 miljoen GBP	28,5 ■◀	Koekjesfabriek in Manchester en uitbreiding van de installaties voor diepgevroren produkten in Grimsby (Humberside) <i>United Biscuits (UK) Ltd</i> 13,0 miljoen GBP	18,5 ■
— noordwesten <i>North West Water Ltd</i> 50,0 miljoen GBP	72,3 ■◀	Nieuwe wolspinnerij in Bradford en modernisering van een textielverf- en -afwerkingsatelier in Huddersfield (Yorkshire) <i>Parkland Textile (Holdings) plc</i> 1,8 miljoen GBP	2,6 ■
— Wales <i>DWR Cymru Cyfyngedig</i> 25,0 miljoen GBP	36,1 ■◀	Modernisering en uitbreiding van verschillende krantendrukkerijen in de West-Midlands <i>Midland News Association</i> 9,0 miljoen GBP	12,8 ■
— Cornwall en Devon <i>Southern Water Services Ltd</i> 40,0 miljoen GBP	56,5 ■◀		
— zuidoosten <i>Southern Water Services Ltd</i> 90,0 miljoen GBP	129,3 ◀		
— noordoosten <i>Northumbrian Water Ltd</i> 40,0 miljoen GBP	56,8 ■◀		
Recycling van aluminium-blikjes in Warrington; uitbreiding van een fabriek voor chemische produkten op basis van zirkonium in Swinton (noordwesten) <i>BA Aluminium Ltd</i> 24,0 miljoen GBP	34,7 ■▶	ELDERS ⁽¹⁾	300,4
Productie van silicium-plaatjes voor geïntegreerde schakelingen in Livingston (Schotland) <i>Shin-Etsu Handotai Europe Limited</i> 6,3 miljoen GBP	9,0 ■	Exploitatie van de aardoliebronnen Snorre en Veslefrikk, in de Noorse sector van de Noordzee <i>Deminex (Norge) A/S</i>	97,9 ◆
Bouw van een fabriek voor titaandioxyde in Great-ham (noordoosten) <i>Tioxide Group plc</i> 25,0 miljoen GBP	35,3 ■◀	Onderzeese optische-vezelkabel voor de telecommunicatie tussen Portugal, Madeira, Frankrijk en Marokko <i>Companhia Portuguesa Rádio Marconi, SA</i>	2,5 ●
Nieuwe installaties voor de verwerking van het afvalwater van de titaandioxyde-fabrieken in Grimsby <i>Tioxide Group plc</i> 12,0 miljoen GBP	17,1 ■◀	Aanschaf en lancering van twee telecommunicatiesatellieten <i>Organisation Européenne de Télécommunications par Satellite</i>	200,0 ●

(¹) Kredietverlening, gelijkgesteld aan verrichtingen in de Gemeenschap (zie noot 5d blz. 113)

KREDIETVERLENING BUITEN DE GEMEENSCHAP

Het totale bedrag van de kredietverlening van de EIB ten behoeve van projecten buiten de Gemeenschap bedroeg 916 miljoen, waarvan 389,5 miljoen in de ACS-landen en in de LGO; 241,5 miljoen in de Middellandse-Zeelanden en 285 miljoen in Midden- en Oosteuropese landen.

Sommige globale kredieten, de zogenaamde APEX-kredieten, worden toegekend aan de Staat af van overheidsinstellingen en vervolgens verstrekt aan door de EIB goedgekeurde financiële bemiddelaars ten behoeve van de financiering van investeringsprojecten van het midden- en kleinbedrijf.

De kredieten uit eigen middelen van de Bank zijn aangegeven met een ★. Deze zijn meestal voorzien van een rentesubsidie: in de ACS-landen uit de middelen van het Europees Ontwikkelingsfonds en in sommige landen rond de Middellandse Zee uit de begrotingsmiddelen van de Gemeenschap.

De kredieten uit begrotingsmiddelen zijn aangegeven met een □. Deze worden door de EIB toegekend onder mandaat, in naam en voor rekening en risico van de Gemeenschap; ze verschijnen niet in de balans, maar zijn opgenomen in de Speciale Sectie.

AFRIKA

	miljoenen ecu	
NIGERIA	103,0	

Ingebruikname van een onderzeese lichte-aardoliebron (aardolie met gas) <i>Nigerian National Petroleum Corporation</i>	55,0	★
---	------	---

Uitbreiding van de productie- en zuiveringscapaciteit van palmolie in Abak en Etinam (zuidoosten) <i>Federale Republiek Nigeria voor Akwa Palm Industries Ltd</i>	45,0	★
--	------	---

Deelneming in de kapitaalsuitbreiding van vier palmolie-productiebedrijven Voorwaardelijke lening aan de <i>Nigerian Agricultural Co-operative Bank</i>	3,0	□
--	-----	---

AFRIKA, REGIONAAL 36,0

Vernieuwing en modernisering van voorzieningen voor de veiligheid van de luchtvaart <i>ASECNA (Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart in Afrika en op Madagaskar)</i>	14,0	★
---	------	---

Voorwaardelijke lening aan ASECNA	22,0	□
-----------------------------------	------	---

MAURETANIË 30,0

Exploitatie van de ijzerertsmin van M'Haoudat <i>Société Nationale Industrielle et Minière — SNIM</i>	15,0	★
--	------	---

Voorwaardelijke leningen aan de <i>Islamitische Republiek Mauretanië</i> voor de <i>SNIM</i>	15,0	□
--	------	---

GUINEE 23,0

Uitbreiding van de aluminiumoxyde-fabriek van Fria; rehabilitatie en uitbreiding van de indampingscapaciteit; vernieuwing van de spoorlijn tot Conakry <i>Société d'économie mixte guinéenne Friguia</i>	15,0	★
---	------	---

Verbetering van de drinkwatervoorziening voor de agglomeratie Conakry Voorwaardelijke lening aan de <i>Republiek Guinee</i> voor de <i>Société Nationale des Eaux de Guinée</i>	8,0	□
--	-----	---

GHANA 22,8

Modernisering en herstel van de elektriciteitscentrale van Akosombo, aan de rivier de Volta <i>Volta River Authority</i>	20,0	★
---	------	---

Modernisering van aluminiumgieterijen in Tema Achtergestelde lening aan de <i>Aluminium Enterprises Ltd</i>	2,8	□
--	-----	---

KENIA 20,540

Een APEX-krediet aan de <i>Republiek Kenia</i> voor de financiering van het MKB	20,0	★
---	------	---

Haalbaarheidsstudie naar een olieleiding tussen Mombassa en Nairobi Voorwaardelijke lening aan de <i>Kenya Pipeline Co</i>	0,540	□
---	-------	---

ZAÏRE 19,0

Versterking van het elektriciteitstransport- en -distributienet in het noorden van Kivu Voorwaardelijke leningen aan de <i>Republiek Zaïre</i> voor de <i>Société Nationale d'Electricité</i>	19,0	□
--	------	---

ZIMBABWE 18,0

Versterking van het elektriciteitstransport- en -distributienet <i>Zimbabwe Electricity Supply Authority</i>	18,0	★
---	------	---

MALAWI 14,791

Verbetering van het drinkwaternet in de regio van Blantyre <i>Republiek Malawi</i> voor de <i>Blantyre Water Board</i>	8,0	□
---	-----	---

Een APEX-krediet aan de <i>Republiek Malawi</i> voor de financiering van secundaire kredieten en deelnemingen in ondernemingen van bescheiden omvang	6,5	□
--	-----	---

Rechtstreekse deelneming namens de Gemeenschap in het kapitaal van de <i>Indebank</i>	0,291	□
---	-------	---

TANZANIA 8,0

Globaal krediet voor de financiering van projecten van het MKB Voorwaardelijke lening aan de <i>Tanzania Development Finance Company Ltd</i>	8,0	□
---	-----	---

BURKINA FASO 5,6

Middelspanningslijn tussen Bobo-Dioulasso en Banfora Voorwaardelijke leningen aan <i>Burkina Faso</i> voor de <i>Société Nationale d'Electricité du Burkina-Faso</i>	5,6	□
---	-----	---

GAMBIA 4,3

Uitbreiding en herstel van het drinkwaternet van Banjul Voorwaardelijke lening aan de <i>Republiek Gambia</i> voor <i>Gambia Utilities Corporation</i>	4,3	□
---	-----	---

KAMEROEN **2,5**

Modernisering en rehabilitatie van bananenplantages en van de koelinstallaties ten noordwesten van Douala <i>Société des Bananeraies de la M'Bomé — SBM</i>	1,5	★
Voorwaardelijke leningen aan de <i>SBM</i> door		
— <i>La Société Financière de Production</i>	0,670	□
— <i>La Société Bananière de Participation</i>	0,330	□

MAURITIUS **2,5**

Capaciteitsuitbreiding van een weef- en textielafwerkingsfabriek Achtergestelde lening aan <i>Socota Textile Mills Ltd</i>	2,5	□
---	-----	---

ARUBA **2,5**

Globale kredieten voor de financiering van kleine en middelgrote ondernemingen en voor participaties en financieringen van pre-investeringsstudies <i>Aruban Investment Bank — AIB</i>	2,0	★
Voorwaardelijke lening aan de <i>AIB</i>	0,500	□

COMOREN **2,0**

Globaal krediet voor de financiering van projecten van het MKB Voorwaardelijke lening aan de <i>Banque de Développement des Comores</i>	2,0	□
--	-----	---

SENEGAL **1,5**

Modernisering van de installaties en de entrepots van een bedrijf in de handelshaven van Dakar Voorwaardelijke lening aan de <i>Crédit Lyonnais Sénégal</i> voor <i>Delmas Sénégal SA</i>	1,5	□
--	-----	---

MAYOTTE **1,15**

Aanschaf van een veerboot voor reizigers en voertuigen Voorwaardelijke lening aan de <i>collectivité territoriale de Mayotte</i>	1,15	□
---	------	---

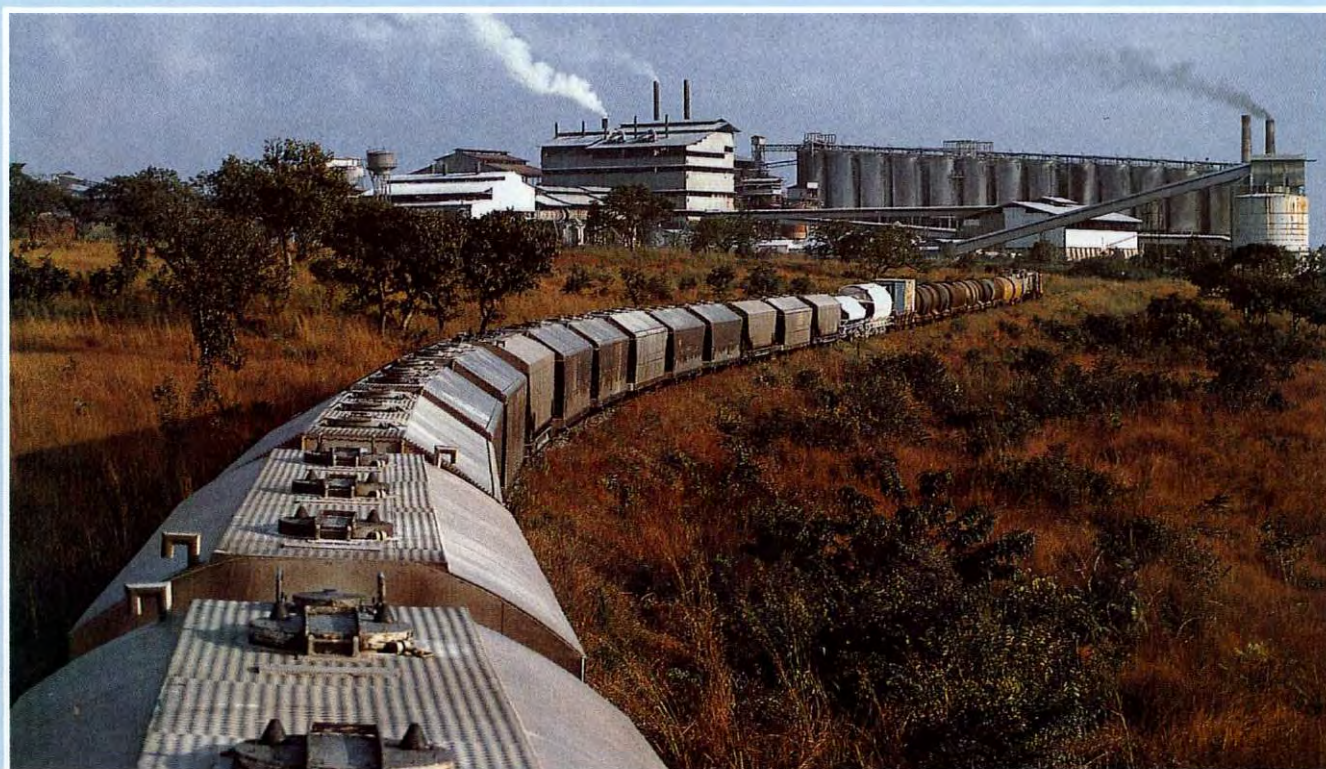
MADAGASKAR **0,780**

Studie naar de vestiging van een modelbedrijf voor het kweken van garnalen Voorwaardelijke lening aan de <i>Pêcheries de Nossi-Bé</i>	0,600	□
Deelneming namens de Gemeenschap in het kapitaal van de <i>Financière d'Investissement ARO</i>	0,180	□

IVOORKUST **0,052**

Haalbaarheidsstudie naar de bouw van een oploskoffie-fabriek in Abidjan Voorwaardelijke lening aan de <i>Société Nouvelle SIFCA</i>	0,052	□
--	-------	---

Ruim de helft van de totale kredietverlening onder de derde Overeenkomst van Lomé (mei 1986-augustus 1991) is gegaan naar industriële projecten (foto: aluminiumoxyde-fabriek in Fria, Guinee en vernieuwing van de spoorlijn naar Conakry). De vierde Overeenkomst van Lomé is op 1 september 1991 in werking getreden.

CARIBISCH GEBIED

	miljoenen ecu	
TRINIDAD EN TOBAGO	38,0	
Modernisering van een aardolieraffinaderij in Pointe-à-Pierre <i>Republiek Trinidad en Tobago</i>	38,0	★

JAMAICA **16,0**

Globale kredieten van de <i>National Development Bank of Jamaica Ltd</i> voor de financiering van projecten van het MKB	15,0	★
Participaties in het kapitaal van kleine en middelgrote ondernemingen Voorwaardelijke lening aan de <i>Jamaica Venture Fund Ltd</i>	1,0	□

CAYMANEILANDEN **2,0**

Verbetering van het drinkwaternet in het district West Bay op het eiland Grand Cayman <i>Caiman Water Company Ltd</i>	2,0	★
--	-----	---

MONTserrat **2,0**

Herstel van de in 1989 door de cycloon Hugo vernielde haveninstallaties Voorwaardelijke lening aan de <i>Regering van Montserrat</i> voor <i>Montserrat Port Authority</i>	2,0	□
---	-----	---

GREnADA **1,5**

Bouw van een luxueus toeristenhotel Voorwaardelijke leningen aan de <i>Grenada Development Bank</i> voor <i>Liberty Club Ltd</i>	1,5	□
---	-----	---

ST. LUCIA **0,4**

Haalbaarheidsstudie naar de ontwikkeling van geothermische bronnen Voorwaardelijke lening aan <i>Lucelec</i>	0,4	□
---	-----	---

ST. VINCENT EN DE GREnADINEN **0,2**

Haalbaarheidsstudie naar de export van bouwmaterialen Voorwaardelijke lening aan <i>St. Vincent en de Grenadinen</i>	0,2	□
---	-----	---

STILLE OCEAAN**PAPOEA-NIEUW-GUINEA** **6,0**

Een APEX-krediet voor de financiering van projecten van het MKB <i>Banque de Papouasie-Nouvelle-Guinée — BNPG</i>	4,0	★
Voorwaardelijk globaal krediet aan de <i>BNPG</i>	2,0	□

FIJI-EILANDEN **5,4**

Bouw van een onderhoudsatelier voor vliegtuigen op de internationale luchthaven van Nadi <i>Air Pacific Ltd</i> voor <i>Nadi Airport Maintenance Centre</i>	5,0	★
Steun aan het opzetten van een zagerij Voorwaardelijke lening aan <i>Tropik Wood Industries Ltd</i>	0,4	□

MIDDELLANDSE-ZEEGEBIED

	miljoenen ecu	
ALGERIJE	71,0	

Autosnelweg oost-west; gedeelte van 15 km rond Bouira, ten zuidoosten van Algiers <i>Banque Algérienne de Développement</i>	31,0	★
--	------	---

Herstel van de drainings- en irrigatiewerken in de oasen van El Oued R'hir <i>Banque Algérienne de Développement</i>	22,0	★
---	------	---

Rioolnetten en zuiveringsinstallaties in het kustgebied van Boumerdes, ten oosten van Algiers <i>Banque Algérienne de Développement</i>	15,0	★
--	------	---

Voorwaardelijke kredieten aan de *Société Financière Algéro-Européenne de Participation — FINALEP* in de vorm van:

— een globaal krediet ten behoeve van deelnemingen in het kapitaal van kleine en middelgrote ondernemingen en voor haalbaarheidsstudies	2,15	□
— namens de Gemeenschap participaties in het kapitaal van de <i>FINALEP</i>	0,85	□

MAROKKO **60,0**

Irrigatiewerken op de hoogvlakte van de Doukkala <i>Office Régional de mise en valeur agricole des Doukkala</i>	60,0	★
--	------	---

EGYPTe **43,0**

Uitbreiding van het aardgasnet in Groot-Cairo <i>Egyptian General Petroleum Company</i> voor <i>Petroleum Gas Company</i>	25,0	★
--	------	---

Bouw van een fabriek voor koelkast- en diepvriescompressoren in de omgeving van Cairo <i>Bank of Alexandria</i> voor <i>Misr Compressor Manufacturing Company</i>	15,0	★
--	------	---

Voorwaardelijke lening aan de <i>Suez Canal Bank</i>	3,0	□
--	-----	---

TUNESIë **35,0**

Verbetering van de irrigatiewerken in het noorden van het land <i>Republiek Tunesië</i>	28,0	★
--	------	---

Bouw en uitbreiding van rioolnetten en zuiveringsinstallaties voor de stad Gabes en omstreken <i>Republiek Tunesië</i> voor de <i>Office National d'Assainissement</i>	7,0	★
---	-----	---

CYPRUS	20,0	
Globaal krediet voor de financiering van projecten van het MKB <i>Cyprus Development Bank — CDB</i>	15,0	★
Rechtstreekse deelneming namens de Gemeenschap in het kapitaal van de <i>CDB</i>	1,0	□
Voorwaardelijke APEX-lening aan de <i>Republiek Cyprus</i> voor de financiering van participaties	4,0	□
JORDANIË	10,0	
Uitbreiding van het rioolnet in zes districten rond de stad Zerká <i>Hasjemitisch koninkrijk Jordanië</i> voor de <i>Water Authority Jordan</i>	6,0	★
Globaal krediet voor de financiering van projecten van het MKB <i>Industrial Development Bank — IDB</i>	3,0	★
Voorwaardelijke APEX-lening aan de <i>IDB</i> voor het verschaffen van quasi-kapitaal aan kleine bedrijven	1,0	□
MALTA	2,5	
Financiering van rechtstreekse deelnemingen in het kapitaal van ondernemingen		
Voorwaardelijke lening aan de <i>Banque Centrale de Malte</i>	2,5	□

MIDDEN- EN OOST-EUROPA	miljoenen ecu	
POLEN	145,0	
Verbetering en uitbreiding van het telefoonnet vooral voor de lange-afstandscommunicatie <i>Polska Poczta Telegraf i Telefon</i>	70,0	★
Globaal APEX-krediet aan de <i>Polski Bank Rozwoju S.A.</i> voor de financiering van projecten van ondernemingen via secundaire globale kredieten of rechtstreekse leningen	75,0	★
HONGARIJE	115,0	
Modernisering van de gecombineerde warmte/elektriciteitscentrale in Kelenföld, in de omgeving van Boedapest <i>Magyar Villamos Művek Tröszt</i>	35,0	★
Globaal APEX-krediet aan de <i>Nationale Bank van Hongarije</i> voor de financiering van bedrijven en projecten op het gebied van milieubescherming en energiebesparing	80,0	★
ROEMENIË	25,0	
Renovatie van de op bruinkool werkende elektriciteitscentrales van Rovinari en Turceni; studie naar het herstel van de elektriciteitsopwekking met behulp van bruinkool <i>Roemeense Staat</i> voor <i>Regia Autonoma de Electricitate</i>	25,0	★

Onder de derde Overeenkomst van Lomé was een vierde van de kredietverlening bestemd voor de verbetering van de energieproductie- en transportvoorzieningen (foto: platform voor de aardolie- en gaswinning in Nigeria).

Tabel A: Kredietverlening van 1959 tot 1991

(miljoenen ecu)

Jaar	Totaal	Binnen de Gemeenschap			Buiten de Gemeenschap	
		Uit eigen middelen	Kredieten onder mandaat en garanties	NCL	Uit eigen middelen	Uit begrotingsmiddelen
1959-1972	2 836,7	2 340,1	110,1	—	155,7	230,8
1973-1980	14 340,6	11 739,1	132,4	474,7	1 381,5	613,0
1981	3 531,4	2 523,8	—	539,9	377,9	89,8
1982	4 683,5	3 446,0	—	791,1	405,2	41,2
1983	5 921,8	4 145,9	97,6	1 199,6	426,0	52,7
1984	6 885,9	5 007,0	—	1 181,8	610,7	86,4
1985	7 177,6	5 640,7	—	883,7	577,4	75,9
1986	7 513,9	6 678,1	—	393,0	356,5	86,3
1987	7 760,8	6 967,1	—	425,2	184,4	184,1
1988	10 081,1	8 843,9	185,0	356,5	520,1	175,6
1989	12 196,8	11 506,6	—	78,3	485,9	126,0
1990	13 393,4	12 604,4	52,5	23,6	669,0	43,9
1991	15 338,8	14 383,6	—	39,2	781,5	134,5
Totaal	111 662,2	95 826,3	577,5	6 386,3	6 931,8	1 940,1

Tabel B: Kredietverlening van 1987 tot 1991 en van 1959 tot 1991

naar herkomst der middelen en naar land

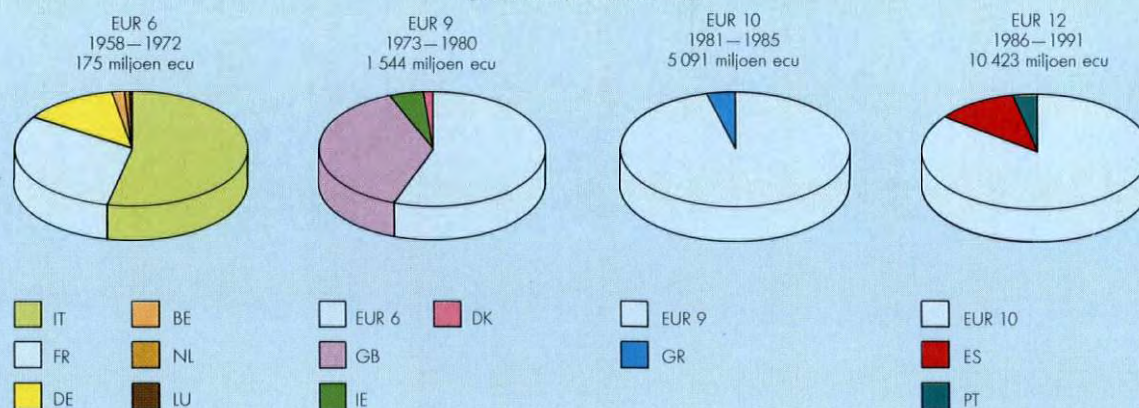
(miljoenen ecu)

	1987—1991			1959—1991		
	Totaal	Uit eigen middelen (?)	Andere middelen	Totaal	Uit eigen middelen (?)	Andere middelen
lidstaten	55 465,9	54 543,2	922,8	102 790,2	96 403,9	6 386,3
België	461,8	438,2	23,6	1 247,0	1 223,4	23,6
Denemarken	2 458,3	2 395,1	63,2	4 455,5	3 922,0	533,5
Duitsland	3 899,6	3 899,6	—	5 641,1	5 641,1	—
Griekenland	1 165,9	1 161,3	4,6	3 239,2	2 933,1	306,1
Spanje	7 530,3	7 377,3	153,0	7 939,6	7 717,3	222,3
Frankrijk	7 364,9	7 181,5	183,4	14 356,6	13 106,6	1 250,0
Ierland	974,8	974,8	—	3 698,0	3 274,0	424,0
Italië	18 063,3	17 724,1	339,2	39 588,9	36 480,9	3 108,0
Luxemburg	41,9	41,9	—	85,6	85,6	—
Nederland	1 018,8	1 015,6	3,2	1 291,3	1 288,1	3,2
Portugal	3 502,8	3 492,9	9,9	3 693,0	3 653,2	39,8
Verenigd Koninkrijk	7 898,7	7 756,1	142,6	16 171,1	15 695,3	475,8
Elders (*)	1 084,7	1 084,7	—	1 383,3	1 383,3	—
ACS-landen en LGO	1 435,4	828,0	607,5	3 318,4	2 134,3	1 184,1
Middellandse-Zeelanden	1 369,6	1 313,0	56,6	5 053,6	4 297,6	756,0
Midden- en Oost-Europa	500,0	500,0	—	500,0	500,0	—
Totaal	58 770,9	57 184,1	1 586,8	111 662,2	103 335,8	8 326,4

(*) Kredietverlening, gelijkgesteld aan verrichtingen binnen de Gemeenschap (zie wenken voor de lezer op blz. 113).

(?) Inclusief kredieten onder mandaat en garanties.

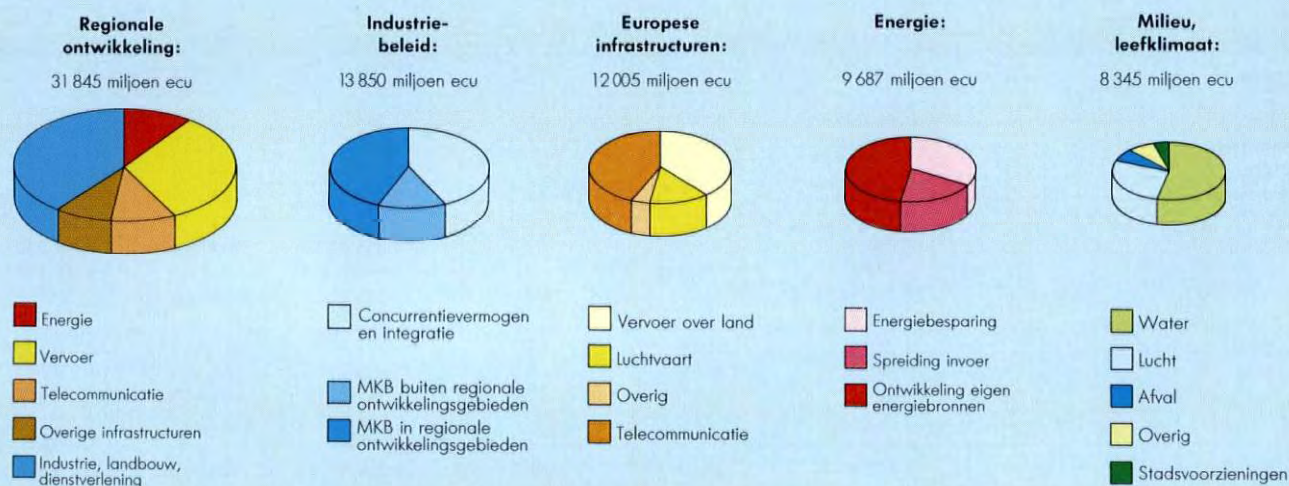
De kredietverlening in Spanje en Portugal viel tot eind 1985 en die in Griekenland tot eind 1980 onder de activiteiten buiten de Gemeenschap.

Van het Europa van de Zes naar dat van de Twaalf
(gemiddeld jaarlijks bedrag)

Tabel C: Kredietverlening in de Gemeenschap van 1987 tot 1991
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten)
naar land en economische doelstelling

	(miljoenen ecu)					
	Industriebeleid					
	Regionale ontwikkeling	Infrastructuur van communautair belang	Milieu leefklimaat	Energie	Versterking concurrentiepositie	MKB
België	172,9	27,0	10,4	—	37,1	351,1
Denemarken	1 018,0	1 070,6	99,8	1 030,5	28,5	203,3
Duitsland	1 506,3	289,6	1 143,6	460,9	499,8	375,3
Griekenland	959,5	95,5	217,3	328,5	—	182,4
Spanje	4 888,1	3 014,5	851,6	911,0	870,8	1 092,1
Frankrijk	4 245,0	2 089,7	274,2	298,2	508,0	1 676,1
Ierland	940,5	368,1	152,2	61,6	3,4	28,2
Italië	11 177,4	1 692,8	3 185,0	4 013,8	1 786,7	3 812,9
Luxemburg	11,8	30,2	—	—	—	—
Nederland	399,6	420,7	3,1	20,3	276,1	183,3
Portugal	3 296,1	514,1	75,2	448,2	426,1	527,6
Verenigd Koninkrijk	3 230,0	1 604,0	2 333,0	1 818,1	815,5	167,1
Elders	—	788,3	—	296,4	—	—
Totaal	31 845,2	12 005,0	8 345,2	9 687,4	5 252,0	8 599,5

Sommige afzonderlijke kredieten beantwoorden aan twee of meerdere doelstellingen tegelijkertijd. De bedragen van de verschillende rubrieken kunnen dan ook niet bij elkaar worden opgeteld.

Tabel D: Kredietverlening in de Gemeenschap van 1987 tot 1991
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten)
naar land en sector

naar land en sector							(miljoenen ecu)
						Sector	
	Totaal	Afzonderlijke kredieten	Toewijzingen uit globale kredieten	Industrie Diensten Landbouw	Energie	Communicatie	Andere infrastructuur
België	425,6	74,5	351,1	388,2	—	27,0	10,4
Denemarken	2 405,8	2 168,5	237,3	233,5	1 015,8	1 077,7	78,9
Duitsland	3 054,9	1 848,0	1 206,9	1 434,1	604,2	472,5	544,1
Griekenland	963,7	693,7	270,0	273,9	289,6	219,1	181,1
Spanje	7 108,4	5 810,4	1 298,0	2 133,9	768,9	3 525,4	680,3
Frankrijk	6 163,8	3 784,3	2 379,5	2 473,1	255,8	3 199,4	235,3
Ierland	970,6	942,4	28,2	50,7	157,9	484,4	277,6
Italië	17 889,4	12 941,2	4 948,2	7 353,3	4 377,3	4 094,0	2 064,8
Luxemburg	41,9	41,9	—	11,8	—	30,2	—
Nederland	957,9	771,8	186,1	505,8	20,3	429,0	2,8
Portugal	3 332,4	2 769,4	563,0	1 293,4	687,1	1 271,7	80,2
Verenigd Koninkrijk	7 679,3	7 508,6	170,7	1 767,1	1 784,8	2 056,0	2 071,3
Elders	1 084,7	1 084,7	—	—	296,4	788,3	—
Totaal	52 078,4	40 439,4	11 639,0	17 918,8	10 258,1	17 674,7	6 226,8

Tabel E: Kredietverlening in de Gemeenschap in 1991
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten)

naar sector						(miljoenen ecu)
		Totaal	Afzonderlijke kredieten		Toewijzingen uit globale kredieten	
	Bedrag	%	EIB	Totaal	EIB	NCL
Energie en infrastructuur	9 073,0	66,4	8 598,6	474,5	474,5	—
Energie	3 101,7	22,7	2 994,9	106,8	106,8	—
Productie	1 612,9	11,8	1 576,0	37,0	37,0	—
Traditionele thermische centrales	214,6	1,6	212,7	1,9	1,9	—
Waterkrachtcentrales	89,9	0,7	58,2	31,8	31,8	—
Alternatieve energiebronnen (o. a. geothermie)	3,3	.	—	3,3	3,3	—
Warmtekrachtcentrales	121,7	0,9	121,7	—	—	—
Gas- en aardoliewinning	1 183,5	8,7	1 183,5	—	—	—
Transport, opslag, opwerking	603,8	4,4	600,9	2,8	2,8	—
Elektriciteit	214,4	1,6	211,6	2,8	2,8	—
Aardgas en aardolie	253,9	1,9	253,9	—	—	—
Kernbrandstoffen	135,4	1,0	135,4	—	—	—
Distributie	885,0	6,5	818,0	67,1	67,1	—
Elektriciteit	561,3	4,1	547,8	13,5	13,5	—
Aardgas	290,5	2,1	239,2	51,3	51,3	—
Warmte	33,2	0,2	30,9	2,3	2,3	—
Vervoer	2 632,8	19,3	2 450,6	182,2	182,2	—
Spoorwegen	1 143,2	8,4	1 115,0	28,2	28,2	—
Wegen, autosnelwegen	541,3	4,0	466,3	75,0	75,0	—
Vervoer over zee	153,4	1,1	146,7	6,7	6,7	—
Stadsvervoer	205,1	1,5	136,5	68,7	68,7	—
Luchtvervoer	561,1	4,1	557,4	3,7	3,7	—
Overslagcentra	28,8	0,2	28,8	—	—	—
Telecommunicatie	1 882,3	13,8	1 882,3	—	—	—
Traditionele netten	1 494,3	10,9	1 494,3	—	—	—
Satellieten en volgstations	371,3	2,7	371,3	—	—	—
Internationale kabels	16,8	0,1	16,8	—	—	—
Waterprojecten, saneringen, vast afval	1 140,4	8,4	1 012,4	128,0	128,0	—
Drinkwatervoorziening	110,0	0,8	67,6	42,5	42,5	—
Verwerking afvalwater	204,2	1,5	152,6	51,7	51,7	—
Watervoorziening, rioleringen, draineringen	656,1	4,8	635,2	20,9	20,9	—
Behandeling van vast en vloeibaar afval	93,1	0,7	83,3	9,8	9,8	—
Diverse voorzieningen	76,9	0,6	73,8	3,1	3,1	—
Stedelijke infrastructuur	163,4	1,2	151,9	11,5	11,5	—
Stadsvernieuwing	10,4	0,1	10,4	—	—	—
Tentoonstellings- en congresruimten, beurzen	141,6	1,0	141,5	0,1	0,1	—
Samengestelde stadsprojecten	11,4	0,1	—	11,4	11,4	—
Overige infrastructuur	152,4	1,1	106,4	46,0	46,0	—
Samengestelde projecten	142,1	1,0	96,9	45,2	45,2	—
Land- en bosbouwvoorzieningen	10,3	0,1	9,5	0,8	0,8	—
Industrie, landbouw, diensten	4 582,5	33,6	2 066,0	2 516,4	2 445,4	71,0
Industrie	3 866,0	28,3	1 900,3	1 965,7	1 905,0	60,7
Mijnbouw	19,8	0,1	—	19,8	19,1	0,7
Metallurgie	85,2	0,6	34,7	50,5	50,4	0,1
Metaal- en machine-industrie	449,7	3,3	2,0	447,7	436,5	11,2
Productie van transportmaterieel	804,9	5,9	759,7	45,2	43,5	1,7
Elektrotechnische industrie	128,4	0,9	57,3	71,2	70,6	0,6
Elektronische industrie	250,2	1,8	221,4	28,8	28,2	0,6
Chemie	608,2	4,5	485,1	123,1	118,1	5,0
Rubber- en kunststofverwerkende industrie	188,0	1,4	62,1	125,8	119,7	6,1
Glas en aardewerk	58,0	0,4	17,7	40,3	38,2	2,1
Bouwmaterialen	139,4	1,0	15,7	123,7	121,6	2,1
Houtindustrie	136,0	1,0	13,1	122,9	116,6	6,3
Voedingsmiddelen	333,6	2,4	38,7	294,9	289,2	5,7
Textiel en leer	147,9	1,1	11,6	136,3	134,5	1,8
Papierpulp, papier en drukkerij	370,1	2,7	181,3	188,8	182,0	6,8
Overige verwerkende industrie	42,5	0,3	—	42,5	35,8	6,7
Bouwnijverheid	104,1	0,8	—	104,1	100,9	3,2
Diensten	693,9	5,1	165,7	528,2	517,9	10,3
Toerisme, vrije tijd, gezondheid	325,6	2,4	103,4	222,2	221,2	1,0
Onderzoek en ontwikkeling	51,9	0,4	51,7	0,2	0,2	—
Zakelijke dienstverlening	268,1	2,0	—	268,1	260,3	7,8
Recycling en verwerking van afval	12,2	0,1	—	12,2	10,8	1,4
Opleidings- en vormingscentra	11,0	0,1	10,5	0,5	0,5	—
Groothandel	25,0	0,2	—	25,0	24,9	0,1
Landbouw, visserij, bosbouw	22,5	0,2	—	22,5	22,5	—
Totaal generaal	13 655,5	100,0	10 664,6	2 990,9	2 919,9	71,0

Tabel F: Kredietverlening in de Gemeenschap van 1987 tot 1991
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit globale kredieten)

	naar sector		(miljoenen ecu)			
	Bedrag	Totaal %	Afzonderlijke kredieten EIB en NCL	Totaal	Toewijzingen uit globale kredieten	
					EIB	NCL
Energie en infrastructuur	34 159,6	65,6	32 293,9	1 865,7	1 856,1	9,6
Energie	10 258,1	19,7	9 830,8	427,3	417,7	9,6
Productie	5 084,3	9,8	4 968,1	116,3	108,9	7,4
Traditionele thermische centrales	1 366,0	2,6	1 358,3	7,7	7,7	—
Kerncentrales	60,0	0,1	60,0	—	—	—
Waterkrachtcentrales	731,9	1,4	656,5	75,4	68,6	6,8
Alternatieve energiebronnen (o. a. geothermie)	104,2	0,2	100,1	4,1	4,1	—
Warmtekrachtcentrales	406,7	0,8	394,6	12,1	11,5	0,6
Gas- en oliewinning	2 341,3	4,5	2 325,4	15,8	15,8	—
Vaste brandstoffen	74,4	0,1	73,1	1,2	1,2	—
Transport, opslag, opwerking	2 070,3	4,0	2 040,8	29,5	29,5	—
Elektriciteit	574,3	1,1	570,8	3,6	3,6	—
Aardgas- en -olie	817,8	1,6	791,8	25,9	25,9	—
Kernbrandstoffen	678,1	1,3	678,1	—	—	—
Distributie	3 103,5	6,0	2 821,9	281,6	279,4	2,2
Elektriciteit	1 515,9	2,9	1 478,9	37,0	37,0	—
Aardgas	1 251,4	2,4	1 046,5	204,9	202,7	2,2
Warmte	336,2	0,6	296,6	39,7	39,7	—
Vervoer	11 166,6	21,4	10 551,0	615,6	615,6	—
Spoorwegen	2 645,0	5,1	2 600,3	44,7	44,7	—
Wegen, autosnelwegen	3 767,1	7,2	3 466,8	300,4	300,4	—
Vervoer over zee	566,9	1,1	533,5	33,4	33,4	—
Stadsvervoer	894,7	1,7	671,6	223,1	223,1	—
Luchtvervoer	3 077,2	5,9	3 073,0	4,2	4,2	—
Overslagcentra	215,7	0,4	205,9	9,8	9,8	—
Telecommunicatie	6 508,1	12,5	6 508,1	—	—	—
Traditionele netten	5 360,9	10,3	5 360,9	—	—	—
Gespecialiseerde netten	5,8	—	5,8	—	—	—
Satellieten, volgstations	820,0	1,6	820,0	—	—	—
Internationale kabels	321,4	0,6	321,4	—	—	—
Waterprojecten, saneringen, vast afval	4 980,4	9,6	4 388,0	592,4	592,4	—
Drinkwatervoorziening	465,9	0,9	371,5	94,3	94,3	—
Afvalwaterverwerking	1 633,4	3,1	1 265,6	367,7	367,7	—
Watervoorziening, rioleringen, draineringen	1 952,3	3,7	1 917,8	34,5	34,5	—
Verwerking vast en vloeibaar afval	461,9	0,9	383,2	78,6	78,6	—
Diversen	467,0	0,9	449,8	17,2	17,2	—
Stedelijke infrastructuur	300,1	0,6	256,4	43,7	43,7	—
Stadsvernieuwing	21,3	—	20,3	1,0	1,0	—
Tentoonstellings- en congresruimten, beurzen	234,1	0,4	216,4	17,7	17,7	—
Overheidsgebouwen en dergelijke	21,2	—	19,6	1,5	1,5	—
Samengestelde stadsprojecten	23,5	—	—	23,5	23,5	—
Diverse infrastructuur	946,3	1,8	759,7	186,6	186,6	—
Samengestelde projecten	747,1	1,4	564,8	182,3	182,3	—
Land- en bosbouwvoorzieningen	199,2	0,4	194,9	4,3	4,3	—
Industrie, diensten en landbouw	17 918,8	34,4	8 145,5	9 773,3	8 853,2	920,2
Industrie	15 187,6	29,2	7 398,2	7 789,4	6 956,3	833,1
Mijnbouw	265,6	0,5	180,0	85,6	76,8	8,8
Metallurgie	242,0	0,5	72,5	169,5	156,4	13,1
Metaal- en machine-industrie	1 702,7	3,3	257,2	1 445,6	1 301,4	144,2
Productie van transportmaterieel	3 015,5	5,8	2 806,3	209,2	176,8	32,4
Elektrotechnische industrie	533,6	1,0	251,0	282,6	259,6	23,0
Elektronische industrie	906,2	1,7	750,7	155,4	138,2	17,2
Chemie	1 968,8	3,8	1 395,2	573,6	524,8	48,8
Rubber- en kunststofverwerkende industrie	638,2	1,2	170,2	468,1	415,7	52,3
Glas en aardewerk	474,4	0,9	169,5	304,9	256,6	48,4
Bouwmaterialen	556,8	1,1	92,5	464,3	444,5	19,8
Houtindustrie	496,2	1,0	87,0	409,2	352,0	57,2
Voedingsmiddelen	1 693,1	3,3	380,5	1 312,5	1 170,5	142,1
Textiel en leer	643,9	1,2	14,6	629,3	531,2	98,0
Papierpulp, papier en drukkerij	1 521,5	2,9	761,3	760,2	680,3	80,0
Overige verwerkende industrie	161,2	0,3	9,5	151,7	128,0	23,7
Bouwnijverheid	367,8	0,7	—	367,8	343,6	24,2
Diensten	2 527,7	4,9	741,6	1 786,2	1 707,5	78,7
Toerisme, vrije tijd, gezondheid	1 062,6	2,0	279,1	783,5	777,7	5,8
Onderzoek en ontwikkeling	133,8	0,3	104,8	29,0	28,8	0,2
Zakelijke dienstverlening	908,0	1,7	55,4	852,6	786,3	66,3
Recycling en verwerking van afvalstoffen	55,2	0,1	—	55,2	49,4	5,8
Opleidings- en vormingscentra	53,3	0,1	52,3	1,0	0,8	0,2
Geavanceerde informatiediensten	250,0	0,5	250,0	—	—	—
Groothandel	64,9	0,1	—	64,9	64,5	0,3
Landbouw, visserij, bosbouw	203,6	0,4	5,7	197,8	189,4	8,4
Totaal generaal	52 078,4	100,0	40 439,4	11 639,0	10 709,3	929,8

Tabel G: Kredietverlening ten behoeve van de regionale ontwikkeling (in 1991 en van 1989 tot en met 1991)
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

Land	1991			1989—1991		
	regionale ontwikkeling	regio's communautaire actie	regio's doelst. I	regionale ontwikkeling	regio's communautaire actie	regio's doelst. I
België	64,5	51,6	—	134,6	115,0	—
Denemarken	191,4	137,4	—	834,0	451,2	—
Duitsland	475,8	434,1	—	1 160,4	776,6	—
Griekenland	166,5	166,5	166,5	585,3	585,3	585,3
Spanje	1 825,3	1 647,8	975,2	3 976,3	3 766,9	2 254,1
Frankrijk	1 233,5	952,9	22,2	3 378,6	2 474,4	28,5
Ierland	250,0	250,0	250,0	638,8	638,8	638,8
Italië	2 557,5	2 491,2	1 802,2	7 310,1	6 283,4	4 981,3
Luxemburg	—	—	—	11,8	11,8	—
Nederland	58,4	30,0	—	178,7	119,8	—
Portugal	962,3	962,3	962,3	2 511,5	2 511,5	2 511,5
Verenigd Koninkrijk	706,3	674,3	127,1	2 282,0	2 002,8	128,5
Totaal	8 491,6	7 798,1	4 305,5	23 002,1	19 737,5	11 128,0

Tabel H: Kredietverlening per regio (in 1991 en van 1989 tot en met 1991)
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

Deze tabel geeft een overzicht van de kredietverlening per regio (Nuts 1 of 2 naar gelang het land). Voor zover mogelijk zijn de afzonderlijke kredieten ten behoeve van verscheidene regio's tegelijk uitgesplitst.

	BBP/ inwoner	Bevol- king	1991			1989—1991		
			Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten	Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten
België	101	9 938	237,3	21,0	216,3	383,8	37,4	346,4
Brussel	159	967	19,7	7,5	12,2	27,6	13,5	14,1
Vlaams Gewest	103	5 731	181,4	—	181,4	284,8	10,4	274,4
Wallonië	82	3 239	22,7	—	22,7	58,0	—	58,0
Multiregionaal	-	—	13,5	13,5	—	13,5	13,5	—
Denemarken	107	5 132	558,6	487,8	70,8	1 628,6	1 456,4	172,2
Regio rond de hoofdstad	-	1 716	101,5	93,1	8,4	338,9	309,8	29,0
Ten oosten van de Grote Belt	-	587	70,2	67,2	3,0	158,4	148,6	9,8
Ten westen van de Grote Belt	-	2 829	285,6	226,2	59,4	734,1	600,8	133,3
Multiregionaal	-	—	101,3	101,3	—	397,2	397,2	—
Duitsland	112	61 990	765,8	588,4	177,4	2 297,4	1 320,9	976,5
Hamburg	173	1 611	63,0	61,0	2,0	82,5	61,0	21,4
Bremen	141	666	2,5	—	2,5	29,1	—	29,1
Hessen	128	5 594	8,3	—	8,3	66,5	24,3	42,3
Baden-Württemberg	118	9 461	47,9	21,9	26,0	265,7	126,1	139,6
Beieren	113	11 087	96,0	73,3	22,7	416,1	337,4	78,7
Berlijn (!)	-	3 300	54,8	49,3	5,4	55,7	49,3	6,4
Noordrijn-Westfalen	107	16 950	44,7	12,2	32,5	613,5	246,8	366,7
Saarland	101	1 063	7,9	7,3	0,6	46,1	7,3	38,8
Rijnland-Palts	99	3 675	0,6	—	0,6	38,8	—	38,8
Neder-Saksen	97	7 235	53,8	9,8	44,0	204,4	48,6	155,8
Sleeswijk-Holstein	94	2 582	4,9	—	4,9	48,9	17,9	31,0
Mecklenburg-Vorpommern (!)	-	2 000	11,9	8,2	3,7	11,9	8,2	3,8
Brandenburg (!)	-	2 600	14,2	8,2	6,1	14,2	8,2	6,1
Saksen-Anhalt (!)	-	3 000	11,6	8,2	3,5	11,6	8,2	3,5
Saksen (!)	-	4 900	182,5	173,3	9,2	231,0	221,9	9,2
Thüringen (!)	-	2 700	112,5	106,9	5,6	112,5	106,9	5,6
Multiregionaal	-	—	48,9	48,9	—	48,9	48,9	—

Tabel H: Kredietverlening per regio (in 1991 en van 1989 tot en met 1991) (vervolg)

(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

(miljoenen ecu)

	BBP/ inwoner	Bevol- king	1991			1989—1991		
			Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten	Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten
Spanje	77	38 688	2 386,5	2 070,7	315,8	5 806,1	4 882,0	924,1
Balearen	104	677	25,7	16,8	8,9	55,3	44,8	10,5
Navarra	97	519	60,0	56,8	3,2	131,2	119,4	11,8
Baskenland	94	2 120	67,6	50,8	16,8	168,7	128,6	40,2
Madrid	94	4 827	538,1	513,4	24,7	1 114,5	1 010,3	104,2
Catalonië	94	5 975	453,2	415,1	38,1	1 062,9	937,9	125,0
Rioja	88	260	11,9	10,0	1,9	22,9	16,3	6,6
Aragon	84	1 214	31,7	21,4	10,3	79,5	50,6	28,9
Valencia	78	3 759	223,2	196,5	26,7	392,9	304,7	88,2
Canarische eilanden	78	1 461	65,1	58,8	6,2	129,7	104,0	25,8
Asturië	75	1 129	15,5	13,7	1,8	51,0	38,8	12,2
Cantabrië	73	525	38,2	34,4	3,9	126,6	116,4	10,2
Murcia	73	1 012	54,4	38,4	16,0	108,4	63,4	44,9
Kastilië-Leon	71	2 625	107,8	72,2	35,6	264,9	169,4	95,5
Kastilië-La Mancha	65	1 705	129,7	116,3	13,5	291,5	235,6	55,8
Ceuta en Melilla	63	123	0,2	0,2	—	0,2	0,2	—
Galicië	59	2 804	76,7	44,2	32,6	239,8	172,1	67,6
Andalusië	59	6 830	292,2	225,1	67,1	764,9	597,1	167,8
Extremadura	49	1 121	18,1	9,6	8,5	56,1	27,2	28,9
Multiregionaal	—	—	177,1	177,1	—	745,2	745,2	—
Frankrijk	109	57 620	1 816,8	1 011,4	805,4	4 753,9	2 828,2	1 925,7
Île-de-France	162	10 422	195,8	104,1	91,7	359,4	150,5	208,9
Elzas	113	1 624	31,4	—	31,4	143,8	18,5	125,3
Haute-Normandie	110	1 710	10,4	—	10,4	28,2	—	28,2
Rhône-Alpes	107	5 256	252,8	191,0	61,8	677,3	472,9	204,4
Champagne-Ardenne	103	1 369	98,9	86,2	12,8	169,7	142,2	27,5
Centrum	100	2 367	19,4	—	19,4	60,1	14,1	46,0
Franche-Comté	100	1 095	54,5	—	54,5	73,5	—	73,5
Aquitaine	100	2 754	99,6	15,0	84,5	194,4	50,8	143,7
Provence-Côte d'Azur	99	4 174	94,9	65,4	29,5	413,2	287,5	125,7
Bourgogne	97	1 621	17,4	—	17,4	27,8	1,0	26,8
Picardie	95	1 793	38,7	23,0	15,7	88,2	63,8	24,5
Basse-Normandie	93	1 395	42,5	—	42,5	58,1	—	58,1
Loiregebied	93	3 090	35,5	—	35,5	153,6	15,3	138,3
Lotharingen	91	2 345	50,0	7,2	42,8	120,6	7,2	113,4
Midi-Pyrénées	91	2 391	19,9	—	19,9	304,3	235,1	69,3
Bretagne	90	2 785	69,6	—	69,6	186,5	11,0	175,5
Poitou-Charentes	89	1 606	21,6	—	21,6	30,1	—	30,1
Auvergne	89	1 333	26,5	—	26,5	57,4	22,4	35,1
Nord — Pas-de-Calais	87	3 956	426,1	386,9	39,2	1 019,9	894,6	125,4
Languedoc-Roussillon	86	2 089	60,0	—	60,0	145,6	28,7	116,9
Limousin	84	736	14,1	—	14,1	18,1	—	18,1
Corsica	79	248	0,4	—	0,4	1,4	—	1,4
Overzeese gebiedsdelen	—	1 460	22,1	18,0	4,2	27,9	18,0	9,9
Multiregionaal	—	—	114,7	114,7	—	394,9	394,9	—
Griekenland	54	9 992	166,5	100,1	66,4	586,7	418,3	168,4
Attica	57	3 511	13,3	—	13,3	68,5	32,5	36,0
Midden-Griekenland	54	2 292	56,2	35,4	20,8	201,7	159,0	42,7
Noord-Griekenland	53	3 242	47,2	30,7	16,5	143,0	102,7	40,3
Eilanden	50	946	15,0	1,5	13,5	52,6	19,4	33,2
Multiregionaal	—	—	34,8	32,5	2,3	120,9	104,7	16,2
Ierland	67	3 515	250,0	237,0	13,0	634,4	615,5	18,9

Tabel H: Kredietverlening per regio (in 1991 en van 1989 tot en met 1991) (vervolg)
(afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

(miljoenen ecu)

	BBP/ inwoner	Bevol- king	1991			1989—1991		
			Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten	Totaal	Afzon- derlijke kredieten	Toewij- zingen uit globale kredieten
Italië	104	57 540	3 824,2	2 794,1	1 030,1	11 420,7	8 252,3	3 168,5
Lombardije	139	8 906	349,1	155,6	193,5	1 034,3	477,8	556,5
Emilia-Romagna	130	3 929	210,3	119,8	90,5	713,9	408,8	305,1
Valle d'Aosta	128	115	—	—	—	6,6	6,6	—
Piëmont	121	4 378	346,5	250,6	95,9	1 080,2	775,8	304,4
Trentino-Alto Adige	119	884	69,2	22,8	46,4	235,9	38,9	197,0
Veneto	118	4 384	231,1	149,5	81,6	575,1	295,4	279,7
Friuli-Venezia Giulia	118	1 210	110,5	96,8	13,7	369,2	311,4	57,8
Ligurië	117	1 747	106,6	85,2	21,5	299,5	245,5	53,9
Latium	117	5 155	220,0	150,5	69,6	909,4	724,5	184,9
Toscane	114	3 572	159,3	97,3	62,0	492,7	288,5	204,2
De Marken	104	1 431	119,0	35,8	83,3	254,0	86,9	167,1
Umbrië	99	820	48,1	23,3	24,8	128,2	41,7	86,6
Abruzzan	89	1 262	199,2	160,6	38,6	509,9	409,1	100,9
Molise	79	335	63,3	55,4	7,8	150,0	121,1	28,9
Sardinië	75	1 656	238,1	212,1	26,1	693,4	591,8	101,6
Apulië	73	4 057	241,9	193,9	48,0	799,2	673,7	125,5
Sicilië	69	5 161	246,3	205,4	41,0	817,2	674,3	142,9
Campanië	67	5 761	332,7	268,3	64,4	930,3	746,6	183,7
Basilicata	62	623	156,3	143,1	13,2	377,5	328,4	49,1
Calabrië	57	2 152	183,5	174,9	8,6	466,3	433,7	32,6
Multiregionaal	—	—	193,1	193,1	—	572,2	571,8	0,4
Luxemburg	129	377	28,6	28,6	—	40,4	40,4	—
Nederland	102	14 846	194,3	125,5	68,9	706,7	537,1	169,6
West-Nederland	112	6 945	87,4	65,0	22,4	132,0	68,2	63,8
Noord-Nederland	102	1 602	5,9	—	5,9	20,9	—	20,9
Zuid-Nederland	96	3 281	51,2	37,9	13,3	147,1	112,0	35,2
Oost-Nederland	87	3 018	49,8	22,5	27,3	72,4	22,5	49,9
Multiregionaal	—	—	—	—	—	334,4	334,4	—
Portugal	55	10 319	962,3	809,2	153,1	2 505,0	2 055,6	449,4
Lissabon en Valle van de Tejo	70	3 459	326,4	275,6	50,8	724,2	608,6	115,5
Alentejo	50	571	33,8	30,3	3,5	121,0	105,3	15,7
Algarve	50	343	30,2	25,7	4,5	44,3	32,5	11,8
Noord	47	3 630	256,1	203,2	52,9	607,1	457,0	150,1
Centrum	45	1 791	167,3	131,1	36,2	537,0	394,1	142,9
Azoren	-	254	19,4	16,5	2,9	115,1	110,9	4,2
Madeira	-	271	5,4	3,1	2,3	14,6	6,1	8,5
Multiregionaal	—	—	123,6	123,6	—	341,8	341,1	0,7
Verenigd Koninkrijk	107	57 236	2 164,2	2 090,5	73,7	5 494,6	5 325,8	168,7
Zuid-Oost	131	17 384	355,3	351,9	3,4	1 193,3	1 153,0	40,3
Oost-Anglia	106	2 044	9,9	6,2	3,7	97,0	90,4	6,6
Zuid-West	103	4 652	153,4	153,2	0,3	363,0	355,6	7,5
Oost-Midlands	99	3 999	57,3	47,9	9,4	145,6	125,3	20,3
Schotland	99	5 091	677,8	677,0	0,8	1 077,2	1 060,5	16,7
Noord-West	97	6 380	197,1	174,2	22,9	529,2	502,9	26,3
West-Midlands	97	5 216	91,8	83,9	8,0	309,2	294,5	14,7
Yorkshire en Humberside	93	4 940	63,9	60,0	3,9	389,0	378,9	10,1
Noord	91	3 073	206,4	196,8	9,7	442,7	431,8	10,9
Wales	87	2 873	83,0	71,3	11,7	156,7	141,4	15,4
Noord Ierland	79	1 583	127,2	127,2	—	128,6	128,6	—
Multiregionaal	—	—	141,3	141,3	—	663,0	663,0	—
Elders	—	—	300,4	300,4	—	691,0	691,0	—
Totaal	—	—	13 655,5	10 664,6	2 990,9	36 949,3	28 460,9	8 488,4

Ramingen 1989 EUROSTAT van het BBP per hoofd van de bevolking, uitgedrukt in standaard-koopkracht (EG = 100).

Bevolking in 1989 in duizendtallen.

(¹) Ramingen van het bevolkingsaantal niet opgenomen in het totaal.

-- Gegevens niet beschikbaar.

Tabel I: **Toewijzingen in 1991 uit lopende globale kredieten**
algemeen overzicht

(miljoenen ecu)

	Aantal	Totaal	Aantal	Uit eigen middelen	Aantal	Uit het NCL
		Bedrag		Bedrag		Bedrag
Totaal in 1991 (1)	10 271	2 990,9	9 960	2 919,9	311	71,0
Regionale ontwikkeling	6415	1 820,6	6415	1 820,6	—	—
Infrastructuur	438	418,4	438	418,4	—	—
midden- en kleinbedrijf in ontwikkelingsgebieden	5 977	1 402,2	5 977	1 402,2	—	—
Energievoorziening	86	114,1	86	114,1	—	—
Nieuwe technologieën	141	54,1	141	54,1	—	—
midden- en kleinbedrijf buiten ontwikkelingsgebieden	3 621	992,9	3 310	921,9	311	71,0
Milieu	152	163,2	152	163,2	—	—
Communautaire infrastructuur	12	3,0	12	3,0	—	—

(1) Sommige kredieten beantwoorden aan twee of meerdere doelstellingen tegelijk. Het totaal van de verschillende rubrieken kan dan ook niet bij elkaar worden opgeteld.

Tabel J: **Toewijzingen in 1991 uit lopende globale kredieten**
naar regio en naar doelstelling

(miljoenen ecu)

Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infrastructuur
	Aantal	Bedrag	Infrastructuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
België	280	216,3	—	64,5	128,2	23,6	—	—	—	—
West-Vlaanderen	56	69,0	—	12,6	50,9	5,5	—	—	—	—
Oost-Vlaanderen	34	42,5	—	—	36,7	5,8	—	—	—	—
Limburg	26	30,6	—	30,6	—	—	—	—	—	—
Antwerpen	46	29,9	—	6,8	17,5	5,6	—	—	—	—
Brabant B.	18	12,2	—	—	10,1	2,1	—	—	—	—
Brabant V.	10	9,3	—	1,7	6,6	1,0	—	—	—	—
Luik	31	8,7	—	6,0	1,3	1,4	—	—	—	—
Henegouwen	29	8,2	—	5,1	1,5	1,6	—	—	—	—
Namen	3	3,1	—	0,8	1,9	0,4	—	—	—	—
Brabant W.	7	1,8	—	—	1,6	0,1	—	—	—	—
Luxemburg	10	1,0	—	1,0	—	—	—	—	—	—
Denemarken	298	70,8	—	32,0	37,0	—	—	—	1,8	—
Ten westen van de Grote Belt	222	59,4	—	30,1	28,5	—	—	—	0,8	—
Regio rond de hoofdstad	51	8,4	—	—	7,6	—	—	—	0,7	—
Ten oosten van de Grote Belt	25	3,0	—	1,9	0,9	—	—	—	0,2	—
Duitsland	401	177,4	32,1	60,4	38,5	—	12,5	17,2	60,7	—
Neder-Saksen	32	44,0	27,2	16,6	0,2	—	—	0,2	22,7	—
Noordrijn-Westfalen	39	32,5	—	7,0	16,7	—	1,0	—	8,9	—
Baden-Württemberg	135	26,0	—	—	6,9	—	11,6	3,4	7,6	—
Beieren	11	22,7	—	—	7,2	—	—	9,6	5,9	—
Saksen	48	9,2	—	9,2	—	—	—	—	—	—
Hessen	8	8,3	—	0,6	7,6	—	—	—	0,6	—
Brandenburg	31	6,1	—	6,1	—	—	—	—	—	—
Thüringen	23	5,6	—	5,6	—	—	—	—	2,2	—
Berlijn	6	5,4	—	5,4	—	—	—	—	4,9	—
Sleeswijk-Holstein	4	4,9	2,4	1,0	—	—	—	1,5	2,9	—
Mecklenburg-Vorpommern	36	3,7	—	3,7	—	—	—	—	—	—
Saksen-Anhalt	23	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—
Bremen	1	2,5	2,5	—	—	—	—	2,5	2,5	—
Hamburg	2	2,0	—	1,1	—	—	—	—	2,0	—
Saarland	1	0,6	—	0,6	—	—	—	—	—	—
Rijnland-Palts	1	0,6	—	—	—	—	—	—	0,6	—

Tabel J: Toewijzingen in 1991 uit lopende globale kredieten (vervolg)

naar regio en naar doelstelling

(miljoenen ecu)

Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infrastructuur
	Aantal	Bedrag	Infrastructuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
Griekenland	84	66,4	19,1	47,3	—	—	—	14,6	0,7	—
Stereia Ellada	9	16,9	—	16,9	—	—	—	—	—	—
Attica	14	13,3	1,4	11,8	—	—	—	1,4	—	—
Kreta	28	10,0	7,4	2,5	—	—	—	3,0	—	—
Centraal-Macedonië	9	6,9	0,3	6,6	—	—	—	0,3	0,7	—
Thessalië	5	4,1	1,4	2,7	—	—	—	1,4	—	—
Peloponnesus	5	3,7	1,5	2,2	—	—	—	1,5	—	—
Noord-Griekenland	3	3,6	3,6	—	—	—	—	3,6	—	—
Eilanden	7	3,4	3,4	—	—	—	—	3,4	—	—
Multiregionaal	1	2,3	—	2,3	—	—	—	—	—	—
Oost-Macedonië, Thracië	1	1,9	—	1,9	—	—	—	—	—	—
West-Griekenland	1	0,2	—	0,2	—	—	—	—	—	—
Egeïsche zee (Noord)	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—
Spanje	609	315,8	58,6	175,5	70,6	8,9	—	—	3,5	—
Andalusië	101	67,1	4,8	61,7	—	0,6	—	—	—	—
Catalonië	63	38,1	—	1,5	36,1	0,5	—	—	—	—
Kastilië-Leon	88	35,6	14,4	16,4	—	4,8	—	—	—	—
Galicië	29	32,6	27,1	5,5	—	—	—	—	—	—
Valencia	81	26,7	1,4	23,8	—	1,4	—	—	—	—
Madrid	51	24,7	—	—	22,5	0,1	—	—	2,1	—
Baskenland	21	16,8	0,8	14,2	1,1	0,8	—	—	—	—
Murcia	26	16,0	3,7	12,2	—	0,2	—	—	1,3	—
Kastilië-La Mancha	50	13,5	4,3	8,7	—	0,4	—	—	—	—
Aragon	19	10,3	—	4,7	5,6	—	—	—	—	—
Balearen	5	8,9	—	8,7	0,2	—	—	—	—	—
Extremadura	16	8,5	1,2	7,2	—	0,1	—	—	—	—
Canarische eilanden	26	6,2	—	6,2	—	—	—	—	—	—
Cantabrië	9	3,9	1,0	2,9	—	—	—	—	—	—
Navarra	11	3,2	—	—	3,2	—	—	—	—	—
Rioja	4	1,9	—	—	1,9	—	—	—	—	—
Asturië	9	1,8	—	1,8	—	—	—	—	—	—
Frankrijk	6 190	805,4	267,1	293,4	218,2	25,8	—	—	46,3	3,0
Île-de-France	981	91,7	—	—	86,3	4,9	—	—	0,5	—
Aquitaine	313	84,5	60,9	23,4	0,2	—	—	—	3,2	0,3
Bretagne	257	69,6	37,3	31,8	—	0,5	—	—	1,5	—
Rhône-Alpes	825	61,8	7,8	27,3	22,6	3,7	—	—	7,7	0,5
Languedoc-Roussillon	168	60,0	51,0	9,0	—	—	—	—	—	0,7
Franche-Comté	194	54,5	1,3	4,6	46,6	1,9	—	—	1,6	—
Lotharingen	321	42,8	14,7	23,1	—	5,0	—	—	15,1	—
Basse-Normandie	166	42,5	35,8	3,2	2,9	0,7	—	—	—	—
Nord — Pas-de-Calais	299	39,2	—	39,2	—	—	—	—	—	—
Loiregebied	361	35,5	0,9	27,6	5,6	1,4	—	—	0,9	—
Elzas	311	31,4	2,6	11,9	15,9	1,0	—	—	4,9	—
Provence — Côte d'Azur	439	29,5	1,3	28,2	—	—	—	—	1,3	—
Auvergne	120	26,5	15,5	10,3	0,5	0,1	—	—	—	—
Poitou-Charentes	170	21,6	10,8	10,8	—	—	—	—	5,0	0,3
Midi-Pyrénées	212	19,9	3,0	14,8	1,3	0,7	—	—	2,2	0,1
Centrum	237	19,4	0,5	1,9	14,7	2,2	—	—	—	0,5
Bourgogne	233	17,4	3,0	5,9	8,2	0,2	—	—	2,4	0,6
Picardie	174	15,7	7,0	2,0	6,5	0,2	—	—	—	—
Limousin	55	14,1	11,4	2,8	—	—	—	—	—	—
Champagne-Ardenne	200	12,8	—	7,7	2,4	2,8	—	—	—	—
Haute-Normandie	120	10,4	2,3	3,6	4,4	0,2	—	—	—	—
Martinique	23	4,1	—	3,8	—	0,3	—	—	—	—
Corsica	10	0,4	—	0,4	—	—	—	—	—	—
Guyana	1	0,05	—	—	0,05	—	—	—	—	—

Tabel J: Toewijzingen in 1991 uit lopende globale kredieten (vervolg)

naar regio en naar doelstelling

(miljoenen ecu)

Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infrastructuur
	Aantal	Bedrag	Infrastructuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
Ierland	8	13,0	—	13,0	—	—	—	—	—	—
Italië	1 850	1 030,1	13,4	518,3	371,6	0,6	41,6	75,8	50,1	—
Lombardije	179	193,5	—	—	142,4	0,6	20,6	13,1	22,1	—
Piëmont	96	95,9	—	—	68,8	—	9,8	7,1	10,2	—
Emilia-Romagna	112	90,5	—	0,1	63,3	—	7,3	14,8	5,1	—
De Marken	163	83,3	—	83,3	—	—	3,9	—	—	—
Veneto	92	81,6	—	9,2	64,6	—	—	10,1	2,3	—
Latium	50	69,6	0,7	65,5	—	—	—	4,1	—	—
Campanië	169	64,4	—	64,4	—	—	—	—	—	—
Toscane	119	62,0	—	36,0	24,5	—	—	5,4	3,1	—
Apulië	239	48,0	7,2	40,8	—	—	—	7,2	—	—
Trentino — Alto Adige	53	46,4	2,0	41,8	—	—	—	4,6	—	—
Sicilië	122	41,0	0,2	40,8	—	—	—	3,2	4,0	—
Abruzzzen	95	38,6	0,8	37,8	—	—	—	0,8	—	—
Sardinië	119	26,1	—	26,1	—	—	—	—	—	—
Umbrië	52	24,8	—	24,8	—	—	—	—	—	—
Ligurië	55	21,5	2,5	12,6	6,3	—	—	2,5	—	—
Friuli — Venezia Giulia	37	13,7	—	5,8	1,6	—	—	2,9	3,4	—
Basilicata	47	13,2	—	13,2	—	—	—	—	—	—
Calabrië	37	8,6	—	8,6	—	—	—	—	—	—
Molise	14	7,8	—	7,8	—	—	—	—	—	—
Nederland	51	68,9	1,1	14,0	53,7	—	—	—	—	—
Gelderland	12	19,8	—	5,7	14,1	—	—	—	—	—
Noord-Holland	9	15,4	—	—	15,4	—	—	—	—	—
Noord-Brabant	6	10,2	—	0,3	9,9	—	—	—	—	—
Overijssel	6	6,8	—	1,4	5,4	—	—	—	—	—
Zuid-Holland	8	6,5	—	—	6,5	—	—	—	—	—
Groningen	3	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—
Limburg	3	3,2	—	1,9	1,3	—	—	—	—	—
Friesland	2	2,4	1,1	1,3	—	—	—	—	—	—
Flevoland	1	0,7	—	—	0,7	—	—	—	—	—
Utrecht	1	0,5	—	—	0,5	—	—	—	—	—
Portugal	399	153,1	26,9	126,2	—	—	—	6,5	0,1	—
Noord	155	52,9	11,8	41,1	—	—	—	5,6	—	—
Lissabon en Vallei van de Tejo	92	50,8	2,8	48,0	—	—	—	—	—	—
Centrum	102	36,2	5,9	30,3	—	—	—	0,8	0,1	—
Algarve	11	4,5	2,7	1,8	—	—	—	—	—	—
Alentejo	25	3,5	0,9	2,6	—	—	—	—	—	—
Azoren	12	2,9	2,7	0,2	—	—	—	—	—	—
Madeira	2	2,3	—	2,3	—	—	—	—	—	—
Verenigd Koninkrijk	101	73,7	—	57,6	4,1	12,0	—	—	—	—
Noord-West	22	22,9	—	20,6	2,3	—	—	—	—	—
Wales	12	11,7	—	11,7	—	—	—	—	—	—
Noord	9	9,7	—	9,7	—	—	—	—	—	—
Oost-Midlands	14	9,4	—	6,0	—	3,4	—	—	—	—
West-Midlands	13	8,0	—	5,8	—	2,1	—	—	—	—
Yorkshire en Humberside	9	3,9	—	2,7	—	1,2	—	—	—	—
Oost-Anglia	9	3,7	—	—	1,8	2,0	—	—	—	—
Zuid-Oost	10	3,4	—	—	—	3,4	—	—	—	—
Schotland	2	0,8	—	0,8	—	—	—	—	—	—
Zuid-West	1	0,3	—	0,3	—	—	—	—	—	—
Totaal algemeen	10 271	2 990,9	418,4	1 402,2	921,9	71,0	54,1	114,1	163,2	3,0

Tabel K: Toewijzingen uit globale kredieten van 1987 tot en met 1991

algemeen overzicht

(miljoenen ecu)

	Totaal		Uit eigen middelen		Uit het NCL	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Totaal toewijzingen 1987—1991 ⁽¹⁾	34 967	11 639,0	32 333	10 709,3	2 634	929,8
Regionale ontwikkeling	21 755	7 034,5	21 755	7 034,5	—	—
Infrastructuur	1 327	1 479,7	1 327	1 479,7	—	—
MKB in ontwikkelingsgebieden . .	20 428	5 554,8	20 428	5 554,8	—	—
Energievoorziening	457	660,8	448	653,5	9	7,3
Nieuwe technologieën	557	459,1	557	459,1	—	—
MKB buiten ontwikkelingsgebieden .	11 963	3 262,5	9 338	2 340,0	2 625	922,5
Milieu	863	970,1	863	970,1	—	—
Communautaire infrastructuur . .	31	25,6	31	25,6	—	—

(¹) Sommige kredieten beantwoorden aan twee of meerdere doelstellingen tegelijk. De bedragen van de verschillende rubrieken kunnen dan ook niet bij elkaar worden opgeteld.

Tabel L: Toewijzingen uit globale kredieten van 1987 tot en met 1991

naar regio en doelstelling

(miljoenen ecu)

Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infrastructuur
	Aantal	Bedrag	Infrastructuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
België	422	351,1	—	135,8	191,6	23,6	—	—	—	—
West-Vlaanderen	107	119,9	—	17,8	96,6	5,5	—	—	—	—
Limburg	40	52,1	—	52,1	—	—	—	—	—	—
Oost-Vlaanderen	45	49,7	—	0,2	43,7	5,8	—	—	—	—
Antwerpen	66	46,0	—	16,3	24,1	5,6	—	—	—	—
Henegouwen	42	29,8	—	26,6	1,6	1,6	—	—	—	—
Luik	41	16,8	—	13,8	1,6	1,4	—	—	—	—
Brabant B.	28	14,8	—	—	12,7	2,1	—	—	—	—
Brabant V.	15	10,2	—	1,7	7,3	1,2	—	—	—	—
Namen	16	8,7	—	6,3	1,9	0,4	—	—	—	—
Brabant W.	12	2,2	—	—	2,1	0,1	—	—	—	—
Luxemburg	10	1,0	—	1,0	—	—	—	—	—	—
Denemarken	649	237,3	26,5	70,2	71,1	62,6	—	—	26,4	—
Ten westen van de Grote Belt	482	187,8	23,5	66,1	51,3	46,0	—	—	20,3	—
Regio rond de hoofdstad . .	119	38,2	1,5	—	18,9	14,4	—	—	3,4	—
Ten oosten van de Grote Belt	48	11,3	1,6	4,1	0,9	2,1	—	—	2,7	—
Duitsland	1 540	1 206,9	398,2	278,2	192,5	—	59,6	72,7	636,9	—
Noordrijn-Westfalen	407	548,1	249,4	92,5	73,3	—	5,8	21,7	317,4	—
Neder-Saksen	141	167,9	85,5	68,2	4,6	—	—	2,9	91,3	—
Baden-Württemberg	529	153,3	0,1	1,3	49,7	—	53,8	11,9	49,8	—
Beieren	98	86,5	—	8,4	25,8	—	—	9,6	46,6	—
Hessen	65	49,2	—	3,9	29,9	—	—	—	16,7	—
Rijnland-Palts	46	44,5	3,4	17,4	7,3	—	—	0,6	19,4	—
Saarland	18	39,4	26,2	13,2	—	—	—	—	38,8	—
Sleeswijk-Holstein	29	32,2	18,5	4,2	1,2	—	—	11,5	20,7	—
Bremen	15	29,1	14,4	14,7	—	—	—	14,4	17,4	—
Hamburg	24	22,4	0,8	20,0	0,6	—	—	—	11,7	—
Saksen	48	9,2	—	9,2	—	—	—	—	—	—
Berlijn	7	6,4	—	6,4	—	—	—	—	4,9	—
Brandenburg	31	6,1	—	6,1	—	—	—	—	—	—
Thüringen	23	5,6	—	5,6	—	—	—	—	2,2	—
Mecklenburg-Vorpommern . .	36	3,7	—	3,7	—	—	—	—	—	—
Saksen-Anhalt	23	3,5	—	3,5	—	—	—	—	—	—

Tabel L: Toewijzingen uit globale kredieten van 1987 tot en met 1991 (vervolg)

naar regio en doelstelling										(miljoenen ecu)
Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infra-structuren
	Aantal	Bedrag	Infra-structuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
Griekenland	467	270,0	87,0	178,8	—	4,2	—	14,6	0,7	—
Multiregionaal	7	49,0	7,8	41,2	—	—	—	—	—	—
Attica	86	42,9	9,4	30,8	—	2,6	—	1,4	—	—
Stereia Ellada	38	33,7	4,2	28,6	—	0,8	—	—	—	—
Kreta	103	31,8	13,9	17,8	—	0,1	—	3,0	—	—
Oost-Macedonië, Thracië	23	24,0	13,3	10,7	—	—	—	—	—	—
Centraal-Macedonië	70	23,0	3,6	19,2	—	0,1	—	0,3	0,7	—
Thessalië	23	13,5	6,7	6,8	—	—	—	1,4	—	—
Centraal Griekenland	2	10,2	5,5	4,7	—	—	—	—	—	—
Eilanden	8	10,1	10,1	—	—	—	—	3,4	—	—
Peloponnesus	33	9,8	2,6	6,9	—	0,3	—	1,5	—	—
Noord-Griekenland	6	7,8	7,8	—	—	—	—	3,6	—	—
Egeïsche zee (zuid)	16	4,5	0,9	3,4	—	0,1	—	—	—	—
West-Griekenland	13	3,6	0,03	3,6	—	0,03	—	—	—	—
Ionische eilanden	14	2,9	0,4	2,4	—	0,04	—	—	—	—
Epirus	12	2,2	0,2	2,0	—	—	—	—	—	—
West-Macedonië	6	0,7	0,1	0,6	—	—	—	—	—	—
Egeïsche zee (Noord)	7	0,5	0,3	0,1	—	0,1	—	—	—	—
Spanje	3 023	1 298,0	196,5	668,8	265,8	164,8	—	—	3,5	—
Andalusië	539	234,8	32,7	195,5	1,7	4,9	—	—	—	—
Catalonië	397	176,7	—	38,2	95,7	42,8	—	—	—	—
Madrid	288	146,7	1,9	9,4	92,2	41,1	—	—	2,1	—
Valencia	311	129,1	8,3	74,8	18,9	27,0	—	—	—	—
Kastilië-Leon	324	114,1	34,3	66,4	5,9	7,4	—	—	—	—
Galicië	124	90,4	61,2	26,7	0,1	2,5	—	—	—	—
Kastilië-La Mancha	212	72,3	21,9	39,2	3,1	8,1	—	—	—	—
Canarische eilanden	129	63,5	0,5	61,2	—	1,8	—	—	—	—
Murcia	143	62,0	13,5	44,7	1,5	2,2	—	—	1,3	—
Baskenland	109	53,8	0,9	40,2	4,9	7,9	—	—	—	—
Aragon	107	41,2	0,9	14,6	19,6	6,1	—	—	—	—
Extremadura	126	36,0	13,8	21,8	—	0,4	—	—	—	—
Navarra	60	21,9	—	0,9	14,1	6,9	—	—	—	—
Asturië	60	20,4	5,6	14,4	0,2	0,1	—	—	—	—
Cantabrië	37	13,4	1,0	11,2	0,1	1,1	—	—	—	—
Rioja	43	11,3	—	1,0	6,2	4,1	—	—	—	—
Balearen	14	10,6	—	8,7	1,5	0,4	—	—	—	—
Frankrijk	16 412	2 379,5	675,2	962,6	545,5	179,9	2,5	13,1	66,0	9,5
Île-de-France	2 857	260,3	—	—	223,6	33,7	0,9	—	1,2	—
Rhône-Alpes	2 273	235,7	65,7	54,7	84,9	30,0	0,3	—	7,7	0,6
Bretagne	938	234,0	50,3	164,5	0,1	9,2	—	9,8	1,5	—
Nord — Pas-de-Calais	719	195,2	111,2	81,0	—	3,0	—	—	—	3,3
Aquitaine	715	174,1	102,1	65,4	0,3	4,3	0,3	2,0	6,0	0,6
Loiregebied	948	161,0	42,7	97,0	12,5	8,8	0,2	—	0,9	0,4
Provence — Côte d'Azur	1 005	155,6	59,4	88,8	0,1	6,7	0,6	—	1,3	—
Elzas	1 085	150,6	9,8	69,6	66,4	4,7	0,1	—	13,5	—
Languedoc-Roussillon	420	131,3	83,4	44,0	—	4,0	—	—	—	0,7
Lotharingen	906	128,0	22,1	93,7	0,5	11,7	—	—	21,0	1,3
Midi-Pyrénées	509	80,4	36,8	40,1	1,6	1,9	—	—	2,2	0,1
Franche-Comté	385	77,2	2,6	9,0	59,0	6,5	—	—	3,3	—
Basse-Normandie	466	70,1	35,8	20,2	8,4	5,6	—	—	—	—
Centrum	626	57,5	0,5	3,3	32,1	21,4	—	0,3	—	0,5
Haute-Normandie	467	44,6	2,5	16,8	17,5	7,9	—	—	—	—
Auvergne	282	42,6	16,4	18,7	2,7	4,8	—	—	—	—
Poitou-Charentes	299	41,4	11,9	27,6	—	2,0	0,1	—	5,0	0,8
Bourgogne	449	36,8	3,0	14,9	15,0	3,9	0,1	—	2,4	0,6
Picardie	405	36,0	7,0	11,2	15,6	2,2	—	—	—	—
Champagne-Ardenne	422	34,4	0,5	22,5	5,3	6,0	0,1	1,0	—	0,5
Limousin	147	21,2	11,5	9,0	—	0,8	—	—	—	—
Réunion	37	5,6	—	5,6	—	—	—	—	—	—
Martinique	26	4,3	—	4,0	—	0,3	—	—	—	—
Corsica	24	1,5	—	1,0	—	0,5	—	—	—	—
Guyana	1	0,05	—	—	0,05	—	—	—	—	—
Guadeloupe	1	0,04	—	0,04	—	—	—	—	—	—

Tabel L: Toewijzingen uit globale kredieten van 1987 tot en met 1991 (vervolg)

naar regio en doelstelling

(miljoenen ecu)

Regio	Totaal		Regionale ontwikkeling		Buiten ontwikkelingsgebieden		Nieuwe technologieën	Energie	Milieu	Communautaire infrastructuur
	Aantal	Bedrag	Infrastructuur	Industrie	Eigen middelen	NCL				
Ierland	149	28,2	—	28,2	—	—	—	—	—	—
Italië	9 835	4 948,2	67,7	2 568,3	950,4	384,4	396,9	548,2	234,5	16,1
Lombardije	770	754,2	—	2,6	303,0	102,0	166,1	115,2	104,0	—
Veneto	634	474,1	8,8	66,9	177,2	109,2	44,6	47,1	16,4	16,1
Emilia-Romagna	545	446,2	—	8,5	198,8	79,4	40,9	85,7	34,6	—
Piëmont	387	399,7	—	0,4	161,5	44,2	90,5	80,4	33,7	—
Campanië	1 123	387,6	0,1	387,5	—	—	—	7,6	2,7	—
Trentino — Alto Adige	600	378,5	4,5	352,2	—	0,3	—	26,7	—	—
Toscane	646	330,1	—	155,7	84,3	40,5	23,9	44,9	23,8	—
Latium	327	270,8	3,5	227,9	4,0	0,8	14,1	16,0	7,5	—
De Marken	599	249,2	4,9	239,2	0,3	—	5,0	9,6	0,1	—
Sicilië	952	228,2	8,6	219,6	—	—	—	21,5	6,7	—
Sardinië	717	196,0	0,6	195,5	—	—	—	1,5	0,6	—
Apulië	1 011	194,9	15,9	178,9	—	—	—	15,9	—	—
Abruzzzen	413	157,0	7,4	149,5	—	—	—	6,9	—	—
Umbrië	224	136,8	1,3	125,5	—	—	11,8	14,5	—	—
Friuli — Venezia Giulia	162	88,7	0,6	68,8	1,6	—	—	14,9	3,4	—
Ligurië	172	85,4	4,5	43,1	19,7	6,0	—	16,5	—	—
Basilicata	235	71,2	0,3	71,0	—	—	—	1,6	0,7	—
Calabrië	232	47,8	6,7	41,1	—	—	—	6,7	—	—
Molise	75	33,6	—	33,6	—	—	—	—	—	—
Multiregionaal Noord	6	16,5	—	—	—	1,9	—	14,1	0,5	—
Valle d'Aosta	1	1,0	—	—	—	—	—	1,0	—	—
Multiregionaal Mezzogiorno	4	0,7	—	0,7	—	—	—	—	—	—
Nederland	142	186,1	1,1	67,8	117,3	—	—	—	—	—
Gelderland	26	40,9	—	17,2	23,7	—	—	—	—	—
Noord-Holland	25	38,6	—	11,2	27,4	—	—	—	—	—
Noord-Brabant	21	32,2	—	1,8	30,4	—	—	—	—	—
Zuid-Holland	25	23,7	—	4,8	18,9	—	—	—	—	—
Limburg	9	13,8	—	12,0	1,8	—	—	—	—	—
Overijssel	12	10,8	—	4,7	6,1	—	—	—	—	—
Groningen	8	10,1	—	10,1	—	—	—	—	—	—
Friesland	6	7,0	1,1	6,0	—	—	—	—	—	—
Drenthe	4	3,7	—	—	3,7	—	—	—	—	—
Utrecht	4	2,4	—	—	2,4	—	—	—	—	—
Zeeland	1	2,1	—	—	2,1	—	—	—	—	—
Flevoland	1	0,7	—	—	0,7	—	—	—	—	—
Portugal	2 058	563,0	27,5	499,2	—	35,1	—	12,2	2,2	—
Centrum	696	189,3	5,9	163,9	—	18,3	—	4,3	0,2	—
Noord	666	185,8	11,8	167,2	—	6,9	—	7,9	1,9	—
Lissabon en Vallei van de Tejo	511	138,4	2,8	129,1	—	6,4	—	0,05	—	—
Alentejo	98	17,1	0,9	15,8	—	0,4	—	—	—	—
Algarve	44	14,1	2,7	9,1	—	2,4	—	—	—	—
Madeira	11	9,7	—	8,9	—	0,8	—	—	—	—
Multiregionaal	13	4,4	—	4,4	—	—	—	—	—	—
Azoren	19	4,2	3,3	0,9	—	—	—	—	—	—
Verenigd Koninkrijk	270	170,7	—	96,9	5,8	67,9	—	—	—	—
Zuid-Oost	75	40,3	—	—	—	40,3	—	—	—	—
Noord-West	35	26,3	—	22,6	2,3	1,4	—	—	—	—
Oost-Midlands	32	20,3	—	10,6	3,5	9,7	—	—	—	—
Wales	23	17,3	—	17,3	—	—	—	—	—	—
Schotland	12	16,7	—	16,7	—	—	—	—	—	—
West-Midlands	29	14,7	—	9,2	—	5,5	—	—	—	—
Noord	14	10,9	—	10,5	—	0,5	—	—	—	—
Yorkshire en Humberside	18	10,1	—	8,4	—	1,7	—	—	—	—
Zuid-West	17	7,5	—	1,7	—	5,8	—	—	—	—
Oost-Anglia	15	6,6	—	—	—	3,1	—	—	—	—
Totaal algemeen	34 967	11 639,0	1 479,7	5 554,8	2 340,0	922,5	459,1	660,8	970,1	25,6

Tabel M: Kredietverlening in de ACS-landen en de LGO van 1976 tot en met 1991
(Overeenkomsten van Lomé)

naar land

(miljoenen ecu)

	Totaal			Eigen middelen			Begrotingsmiddelen		
	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV
AFRIKA	2 485,9	2 267,8	218,1	1 572,1	1 413,6	158,5	913,8	854,2	59,6
<i>West-Afrika</i>	<i>1 098,6</i>	<i>968,3</i>	<i>130,3</i>	<i>784,7</i>	<i>679,7</i>	<i>105,0</i>	<i>313,9</i>	<i>288,6</i>	<i>25,3</i>
Nigeria	361,0	306,0	55,0	358,0	303,0	55,0	3,0	3,0	—
Ivoorkust	191,6	191,6	—	185,7	185,7	—	5,9	5,9	—
Ghana	98,1	78,1	20,0	57,0	37,0	20,0	41,1	41,1	—
Senegal	69,0	69,0	—	33,0	33,0	—	36,0	36,0	—
Regionaal	31,3	31,3	—	15,0	15,0	—	16,3	16,3	—
Mauretanië	78,5	53,5	25,0	40,0	25,0	15,0	38,5	28,5	10,0
Togo	37,8	37,8	—	20,7	20,7	—	17,1	17,1	—
Guinee	57,7	34,7	23,0	26,9	11,9	15,0	30,8	22,8	8,0
Burkina Faso	38,3	35,3	3,0	8,0	8,0	—	30,3	27,3	3,0
Benin	31,9	31,9	—	13,5	13,5	—	18,4	18,4	—
Niger	31,2	31,2	—	16,0	16,0	—	15,2	15,2	—
Mali	30,3	30,3	—	—	—	—	30,3	30,3	—
Liberia	14,0	14,0	—	10,9	10,9	—	3,1	3,1	—
Kaapverdië	8,4	8,4	—	—	—	—	8,4	8,4	—
Gambia	12,4	8,1	4,3	—	—	—	12,4	8,1	4,3
Guinee-Bissau	7,3	7,3	—	—	—	—	7,3	7,3	—
<i>Midden-Afrika</i>	<i>411,9</i>	<i>403,4</i>	<i>8,5</i>	<i>247,5</i>	<i>246,0</i>	<i>1,5</i>	<i>164,4</i>	<i>157,4</i>	<i>7,0</i>
Kameroen	135,8	134,3	1,5	129,8	128,3	1,5	6,0	6,0	—
Zaïre	95,7	88,7	7,0	50,0	50,0	—	45,7	38,7	7,0
Kongo	57,9	57,9	—	28,1	28,1	—	29,8	29,8	—
Gabon	34,5	34,5	—	32,0	32,0	—	2,5	2,5	—
Burundi	20,6	20,6	—	—	—	—	20,6	20,6	—
Tsjad	17,7	17,7	—	—	—	—	17,7	17,7	—
Rwanda	17,7	17,7	—	—	—	—	17,7	17,7	—
Centrafrika	15,1	15,1	—	—	—	—	15,1	15,1	—
Regionaal	8,8	8,8	—	7,6	7,6	—	1,2	1,2	—
Equatorialguinee	6,0	6,0	—	—	—	—	6,0	6,0	—
Sao Tomé en Principe	2,1	2,1	—	—	—	—	2,1	2,1	—
<i>Oost-Afrika</i>	<i>403,7</i>	<i>375,7</i>	<i>28,0</i>	<i>199,4</i>	<i>179,4</i>	<i>20,0</i>	<i>204,3</i>	<i>196,3</i>	<i>8,0</i>
Kenia	197,9	177,9	20,0	186,9	166,9	20,0	11,0	11,0	—
Tanzania	53,3	45,3	8,0	5,0	5,0	—	48,3	40,3	8,0
Ethiopië	44,0	44,0	—	—	—	—	44,0	44,0	—
Soedan	38,5	38,5	—	—	—	—	38,5	38,5	—
Oeganda	25,4	25,4	—	—	—	—	25,4	25,4	—
Somalië	25,2	25,2	—	—	—	—	25,2	25,2	—
Seychellen	7,6	7,6	—	1,5	1,5	—	6,1	6,1	—
Regionaal	6,5	6,5	—	6,0	6,0	—	0,5	0,5	—
Djibouti	5,4	5,4	—	—	—	—	5,4	5,4	—
<i>Zuidelijk Afrika</i>	<i>520,6</i>	<i>483,3</i>	<i>37,3</i>	<i>326,5</i>	<i>308,5</i>	<i>18,0</i>	<i>194,1</i>	<i>174,8</i>	<i>19,3</i>
Zimbabwe	128,4	110,4	18,0	123,0	105,0	18,0	5,4	5,4	—
Zambia	71,7	71,7	—	42,0	42,0	—	29,7	29,7	—
Botswana	65,8	65,8	—	59,5	59,5	—	6,3	6,3	—
Malawi	77,8	63,0	14,8	32,5	32,5	—	45,3	30,5	14,8
Madagaskar	54,6	54,6	—	—	—	—	54,6	54,6	—
Mauritius	53,3	50,8	2,5	44,5	44,5	—	8,8	6,3	2,5
Swaziland	33,2	33,2	—	25,0	25,0	—	8,2	8,2	—
Mozambique	15,0	15,0	—	—	—	—	15,0	15,0	—
Lesotho	12,6	12,6	—	—	—	—	12,6	12,6	—
Angola	4,0	4,0	—	—	—	—	4,0	4,0	—
Comoren	4,2	2,2	2,0	—	—	—	4,2	2,2	2,0
<i>Multiregionaal</i>	<i>51,0</i>	<i>37,0</i>	<i>14,0</i>	<i>14,0</i>	—	<i>14,0</i>	<i>37,0</i>	<i>37,0</i>	—
CARIBISCH GEBIED	258,7	207,2	51,5	200,7	150,7	50,0	58,0	56,5	1,5
Trinidad en Tobago	94,9	56,9	38,0	92,0	54,0	38,0	2,9	2,9	—
Jamaica	57,3	45,3	12,0	50,3	38,3	12,0	7,0	7,0	—
Barbados	25,4	25,4	—	24,3	24,3	—	1,1	1,1	—
De Bahama's	17,6	17,6	—	17,6	17,6	—	—	—	—
Guyana	11,2	11,2	—	—	—	—	11,2	11,2	—
St. Lucia	9,6	9,6	—	6,0	6,0	—	3,6	3,6	—
St. Vincent — Grenadinen	9,0	9,0	—	3,0	3,0	—	6,0	6,0	—
Suriname	7,3	7,3	—	—	—	—	7,3	7,3	—
Belize	6,1	6,1	—	4,5	4,5	—	1,6	1,6	—
Grenada	6,6	5,1	1,5	—	—	—	6,6	5,1	1,5
Regionaal	5,0	5,0	—	3,0	3,0	—	2,0	2,0	—
Dominica	4,8	4,8	—	—	—	—	4,8	4,8	—
Antigua	1,5	1,5	—	—	—	—	1,5	1,5	—
St. Kitts-Nevis	2,5	2,5	—	—	—	—	2,5	2,5	—

Tabel M: Kredietverlening in de ACS-landen en de LGO van 1976 tot en met 1991 (vervolg)
(Overeenkomsten van Lomé)

	naar land									(miljoenen ecu)
	Totaal			Eigen middelen			Begrotingsmiddelen			
	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV	Totaal	Lomé I, II, III	Lomé IV	
STILLE OCEAAN	217,1	210,1	7,0	169,4	164,4	5,0	47,7	45,7	2,0	
Papoea-Nieuw-Guinea	109,1	107,1	2,0	87,9	87,9	—	21,2	19,2	2,0	
Fiji	88,9	83,9	5,0	79,5	74,5	5,0	9,4	9,4	—	
Westsamoa	7,5	7,5	—	—	—	—	7,5	7,5	—	
Tonga	6,1	6,1	—	2,0	2,0	—	4,1	4,1	—	
Vanuatu	3,0	3,0	—	—	—	—	3,0	3,0	—	
Salomonseilanden	2,2	2,2	—	—	—	—	2,2	2,2	—	
Kiribati	0,2	0,2	—	—	—	—	0,2	0,2	—	
Tuvalu	0,1	0,1	—	—	—	—	0,1	0,1	—	
Totaal ACS-landen	2 961,7	2 685,1	276,6	1 942,1	1 728,6	213,5	1 019,5	956,4	63,1	
LGO	68,6	64,1	4,5	46,0	42,0	4,0	22,6	22,1	0,5	
Frans Polynesië	16,4	16,4	—	11,0	11,0	—	5,4	5,4	—	
Nederlandse Antillen	15,6	15,6	—	12,8	12,8	—	2,8	2,8	—	
Nieuw-Caledonië	11,0	11,0	—	7,0	7,0	—	4,0	4,0	—	
Caymaneilanden	8,0	6,0	2,0	8,0	6,0	2,0	—	—	—	
Aruba	6,7	4,2	2,5	3,3	1,3	2,0	3,4	2,9	0,5	
Britse Maagdeneilanden	4,0	4,0	—	3,0	3,0	—	1,0	1,0	—	
Anguilla	1,5	1,5	—	—	—	—	1,5	1,5	—	
Montserrat	3,2	3,2	—	0,9	0,9	—	2,3	2,3	—	
Regionaal (West-Indië)	1,0	1,0	—	—	—	—	1,0	1,0	—	
Falklandeilanden	0,1	0,1	—	—	—	—	0,1	0,1	—	
Mayotte	1,2	1,2	—	—	—	—	1,2	1,2	—	
Totaal generaal	3 030,2	2 749,2	281,1	1 988,1	1 770,6	217,5	1 042,1	978,5	63,6	

Tabel N: ACS-landen en LGO van 1976 tot en met 1991
(Afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

	naar sector				(miljoenen ecu)	
	Lomé IV		Lomé I, II, III			
	Afzonderlijke kredieten		Afzonderlijke kredieten		Toewijzingen uit globale kredieten	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Energie	103,0	36,6	657,1	23,9	7	3,1
Productie	75,0	26,7	412,7	15,0	6	2,5
Traditionele thermische centrales	—	—	150,9	5,5	3	1,8
Waterkracht- en geothermische centrales	20,0	7,1	229,3	8,3	3	0,7
Aardolie en -gas	55,0	19,6	32,5	1,2	—	—
Transport en distributie	28,0	10,0	214,4	7,8	1	0,6
Elektriciteit	18,0	6,4	201,4	7,3	1	0,6
Aardolie	10,0	3,6	13,0	0,5	—	—
Herstructurering van de energiesector	—	—	30,0	1,1	—	—
Infrastructuur	42,8	15,2	443,1	16,1	4	1,8
Vervoer	19,0	6,8	116,6	4,2	3	0,8
Spoorwegen	—	—	10,0	0,4	—	—
Vervoer over zee	—	—	68,1	2,5	2	0,6
Luchtvervoer	19,0	6,8	38,5	1,4	1	0,2
Telecommunicatie	—	—	140,0	5,1	1	1,0
Waterprojecten (voorziening, distributie, zuivering)	22,3	7,9	185,5	6,7	—	—
Land- en bosbouwvoorzieningen	1,5	0,5	1,0	.	—	—
Industrie, landbouw, diensten	135,3	48,1	1 649,0	60,0	944	380,3
Industrie	80,5	28,6	1 011,1	36,8	696	315,2
Mijnbouw	25,0	8,9	248,7	9,0	21	10,8
Metallurgie	15,0	5,3	47,3	1,7	10	6,9
Chemie	38,0	13,5	67,3	2,4	51	29,0
Voedingsmiddelen	—	—	350,2	12,7	170	81,7
Textiel en leer	2,5	0,9	112,8	4,1	97	47,1
Diverse industrieën	—	—	159,8	5,8	347	139,7
Sectoriële steun	—	—	25,0	—	—	—
Landbouw, bosbouw, visserij	—	—	3,5	0,1	23	8,3
Dienstverlenende sector	1,5	0,5	61,4	2,2	213	52,4
Globale kredieten	53,0	18,9	537,9	19,6	—	—
Ontwikkelingsbanken	0,3	0,1	35,1	1,3	12	4,4
Totaal	281,1	100,0	2 749,2	100,0	955	385,2

Tabel O: Kredietverlening in de landen rond de Middellandse Zee van 1977 tot en met 1991

naar land

(miljoenen ecu)

	Totaal		Eigen middelen	
	Bedrag	%	Bedrag	Begrotings-middelen
				Bedrag
Joegoslavië	760,0	28,2	760,0	—
Algerije	358,1	13,3	354,1	4,0
Marokko	327,0	12,1	297,0	30,0
Tunesië	297,5	11,0	257,0	40,5
Egypte	434,0	16,1	420,0	14,0
Jordanië	121,3	4,5	112,0	9,3
Libanon	40,0	1,5	40,0	—
Syrië	97,6	3,6	94,1	3,5
Cyprus	78,0	2,9	63,0	15,0
Israël	127,0	4,7	127,0	—
Malta	52,5	1,9	42,0	10,5
Totaal	2 693,0	100,0	2 566,2	126,8

De kredietverlening in Turkije, welke niet in bovenstaande tabel is opgenomen, bedroeg 115 miljoen uit eigen middelen van de EIB in de periode 1974—1981 en 619,2 miljoen uit speciale middelen, toegekend in de periode 1965—1987, derhalve 734,2 miljoen in totaal.

Tabel P: Kredietverlening in het Middellandse-Zeegebied van 1977 tot en met 1991

(Afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten)

naar sector

(miljoenen ecu)

	Afzonderlijke kredieten		Toewijzingen uit globale kredieten	
	Bedrag	%	Aantal	Bedrag
Energie en infrastructuur	1 966,2	73,0	31	18,2
Energie	511,1	19,0	—	—
Productie	273,7	10,2	—	—
Traditionele thermische centrales	211,7	7,9	—	—
Waterkrachtcentrales	34,0	1,3	—	—
Aardolie en -gas	28,0	1,0	—	—
Transport en distributie	237,4	8,8	—	—
Elektriciteit	212,4	7,9	—	—
Aardgas	25,0	0,9	—	—
Vervoer	1 070,1	39,7	15	2,3
Sporwegen	175,3	6,5	—	—
Wegen	760,2	28,2	15	2,3
Vervoer over zee	118,6	4,4	—	—
Luchtvervoer	16,0	0,6	—	—
Telecommunicatie	13,0	0,5	—	—
Waterprojecten, saneringen, vaste afvalstoffen	161,0	6,0	4	13,8
Diverse infrastructuren	211,1	7,8	12	2,1
Industrie, landbouw, diensten	726,8	27,0	2 223	379,8
Industrie	151,0	5,6	500	245,8
Landbouw, bosbouw, visserij	42,1	1,6	1 599	84,5
Dienstverlening	6,0	0,2	124	49,5
Globale kredieten	525,3	19,5	—	—
Ontwikkelingsbanken	2,4	0,1	—	—
Totaal	2 693,0	100,0	2 254	398,0

Tabel Q: Kredietverlening in de landen in Midden- en Oost-Europa, 1990—1991

naar land en sector

(miljoenen ecu)

	Totaal		Sector			
	Bedrag	%	Energie	Transport	Telecom-municatie	Industrie (globale kredieten)
Hongarije	235,0	47,0	50,0	—	80,0	105,0
Polen	240,0	48,0	50,0	20,0	70,0	100,0
Roemenië	25,0	5,0	25,0	—	—	—
Totaal	500,0	100,0	125,0	20,0	150,0	205,0

Tabel R: In 1991 opgenomen middelen

(Bedragen in miljoenen)						
Soort lening	Land van uitgifte	Geldsoort waarin lening luidt	Bedrag in nationale valuta	Bedrag in ecu	Looptijd (jaren)	Rente-voet (%)
I. Leningen op lange en middellange termijn (vóór swaps)						
OPENBARE EMISSIES						
Januari	Duitsland	DEM	250,0	122,4	10	variabel
	Luxemburg	ECU	500,0	500,0	10	10,000
	Verenigd Koninkrijk	GBP	100,0	141,3	8	10,500
Februari	België	BEF	7 000,0	165,9	8	9,250
	Spanje	ESP	20 000,0	153,1	10	14,000
	Luxemburg	ECU	650,0	650,0	10	10,000
	Luxemburg	FRF	3 000,0	431,6	9	9,875
	Luxemburg	USD	400,0	293,4	6	9,250
	Verenigd Koninkrijk	GBP	86,5	122,2	6	10,000
	Zwitserland	CHF	150,0	86,1	8	7,250
Maart	Duitsland	DEM	700,0	342,8	7	variabel
	Luxemburg	LUF	1 000,0	23,7	7	9,625
	Luxemburg	ITL	500 000,0	324,6	7	12,000
	Luxemburg	JPY	20 000,0	108,1	9	6,625
	Portugal	PTE	15 000,0	82,0	5	15,750
April	Spanje	ESP	20 000,0	156,8	10	12,250
	Frankrijk	FRF	2 000,0	286,5	12	9,000
	Luxemburg	ECU	50,0	50,0	8	9,000
	Luxemburg	USD	300,0	250,0	8	8,625
	Verenigd Koninkrijk	GBP	150,0	216,8	5	10,750
Mei	Luxemburg	ECU	300,0	300,0	8	9,000
Juni	Luxemburg	ITL	600 000,0	391,6	10	11,100
	Luxemburg	JPY	50 000,0	296,6	10	6,750
	Verenigd Koninkrijk	GBP	200,0	289,0	5	variabel
	Zwitserland	CHF	200,0	114,2	8	6,625
Juli	Spanje	ESP	15 000,0	116,6	5	11,300
	Luxemburg	ECU	400,0	400,0	10	variabel
	Luxemburg	FRF	2 000,0	287,2	10	9,500
	Luxemburg	USD	500,0	441,0	7	8,750
	Portugal	PTE	20 000,0	111,9	5	13,000
	Zwitserland	CHF	400,0	226,2	7	6,500
Augustus	Duitsland	DEM	400,0	194,7	7	variabel
September	Spanje	ESP	20 000,0	155,4	5	11,150
	Luxemburg	ITL	400 000,0	261,7	10	11,100
	Luxemburg	USD	300,0	264,6	5	7,500
	Verenigd Koninkrijk	GBP	150,0	214,6	5	10,000
	Zwitserland	CHF	200,0	113,1	6	6,500
Oktober	Duitsland	DEM	500,0	244,3	7	variabel
	Spanje	ESP	20 000,0	154,2	5	11,150
	Verenigd Koninkrijk	GBP	50,0	71,1	3	11,500
	Australië	AUD	400,0	259,7	10	10,250
November	Frankrijk	FRF	2 000,0	286,7	11	9,000
	Luxemburg	USD	300,0	243,6	10	8,000
	Luxemburg	JPY	50 000,0	305,7	8	5,875
	Nederland	NLG	300,0	130,0	10	8,875
	Verenigd Koninkrijk	GBP	200,0	284,6	3	9,500
December	Duitsland	DEM	300,0	146,6	10	8,125
	Spanje	ESP	10 000,0	77,1	5	11,150
	Italië	ITL	400 000,0	261,2	10	12,000
	Luxemburg	USD	500,0	406,0	10	7,500
	Portugal	PTE	10 000,0	56,5	5	11,750
51 transacties				11 613,4		
ONDERHANDSE LENINGEN						
	2	ECU	100,0	100,0	3—5	8,9— variabel
	1	DEM	300,0	146,9	10	9,050
	1	FRF	600,0	86,0	5	variabel
	1	NLG	100,0	43,2	13	9,000
	1	GBP	50,0	71,5	19	10,908
	1	JPY	20 000,0	127,8	7	7,125
7 transacties				575,5		
MEDIUM TERM NOTES						
12 transacties		USD	427,6	349,3	1—8	5,0—7,43
Totaal (I)				12 538,2		
II. Leningen op korte termijn						
Commercial Paper		ECU	500,0	500,0		
		GBP	150,0	209,5		
		ITL	350 000,0	226,9		
		NLG	450,0	196,2		
Totaal (II)				1 132,6		
Totaal generaal (I + II)				13 670,7		

Tabel S: **Opgenomen middelen van 1987 tot en met 1991**

(miljoenen ecu)

	1987		1988		1989		1990		1991	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Communautaire valuta's										
ECU	807	14,4	1 329	17,3	1 839	20,4	1 765	16,1	2 500	18,3
DEM	1 153	20,6	1 545	20,2	959	10,6	1 124	10,2	1 198	8,8
FRF	464	8,3	854	11,1	1 164	12,9	1 114	10,1	1 378	10,1
GBP	142	2,5	752	9,8	1 769	19,6	1 331	12,1	1 837	13,4
ITL	639	11,4	652	8,5	626	6,9	851	7,7	1 466	10,7
BEF	302	5,4	473	6,2	346	3,8	330	3,0	166	1,2
NLG	338	6,0	500	6,5	317	3,5	528	4,8	369	2,7
DKK	38	0,7	—	—	3	—	—	—	—	—
IEP	—	—	32	0,4	52	0,6	—	—	—	—
LUF	79	1,4	85	1,1	92	1,0	52	0,5	24	0,2
GRD	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ESP	—	—	237	3,1	701	7,8	614	5,6	813	5,9
PTE	—	—	29	0,4	86	1,0	124	1,1	250	1,8
Totaal	3 963	70,9	6 488	84,6	7 954	88,0	7 833	71,2	10 002	73,2
waarvan vastrentend	3 763	67,3	5 657	73,8	7 206	79,8	6 055	55,1	6 812	49,8
waarvan variabel	200	3,6	831	10,8	748	8,3	1 778	16,2	3 190	23,3
Niet-communautaire valuta's										
USD	722	12,9	308	4,0	385	4,3	1 574	14,3	2 262	16,5
CHF	370	6,6	556	7,3	264	2,9	818	7,4	782	5,7
JPY	517	9,2	314	4,1	432	4,8	771	7,0	627	4,6
ATS ⁽¹⁾	21	0,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	1 630	29,1	1 178	15,4	1 080	12,0	3 163	28,8	3 670	26,8
waarvan vastrentend	1 437	25,7	1 101	14,4	1 080	12,0	3 084	28,0	3 413	25,0
waarvan variabel	193	3,5	77	1,0	—	—	79	0,7	257	1,9
Totaal algemeen	5 593	100,0	7 666	100,0	9 034	100,0	10 996	100,0	13 672	100,0
waarvan vastrentend	5 199	93,0	6 758	88,2	8 286	91,7	9 139	83,1	10 225	74,8
waarvan variabel	393	7,0	908	11,8	748	8,3	1 857	16,9	3 447	25,2

(¹) Oostenrijkse schilling.

Tabel T: **Ecu-opnamen van 1981 tot en met 1991**

(miljoenen ecu)

Jaar	Vastrentend		Niet-vastrentend				Totaal in ecu (A)	Totaal (B)	A/B in %
	Voor swaps	Na swaps	Na swaps	Commercial Paper	Deposito- certificaten	Totaal			
1981	85,0	85,0	—	—	—	—	85,0	2 309,7	3,7
1982	112,0	112,0	—	—	—	—	112,0	3 205,2	3,5
1983	230,0	230,0	—	—	—	—	230,0	3 619,4	6,4
1984	455,0	455,0	—	—	100,0	100,0	555,0	4 360,9	12,7
1985	720,0	720,0	—	—	—	—	730,6	5 709,1	12,8
1986	827,0	897,0	—	—	—	—	897,0	6 785,5	13,2
1987	675,0	807,4	—	—	—	—	807,4	5 592,7	14,4
1988	959,0	993,0	82,9	—	252,5	335,4	1 328,4	7 666,1	17,3
1989	1 395,0	1 526,0	75,1	200,0	37,5	312,6	1 838,6	9 034,5	20,4
1990	1 271,8	1 254,9	—	500,0	10,0	510,0	1 764,9	10 995,6	16,1
1991	1 550,0	1 550,0	450,0	500,0	—	950,0	2 500,0	13 672,3	18,3
Totaal	8 279,8	8 630,3	608,0	1 200,0	400,0	2 208,0	10 849,0	72 951,0	14,9

Voor 1985, inclusief 10,6 miljoen aan participatiecertificaten.

WENKEN VOOR DE LEZER

1. **Ecu:** Tenzij het tegendeel is vermeld, zijn alle bedragen in dit verslag uitgedrukt in ecu.

2. **Rekeneenheid:** Overeenkomstig artikel 4 van de statuten van de Bank, is haar rekeneenheid gedefinieerd als de ecu, die in gebruik is bij de Europese Gemeenschappen. Zie ook de jaarrekening, noot A.

3. **ISO-normen:** De EIB gebruikt als afkortingen de normen van de Internationale Standaardisatie Organisatie (ISO). De volgende verwijzingen naar landen en hun monetaire eenheden zijn gebruikt:

België	BE	Griekenland	GR	Ierland	IE	Nederland	NL	Verenigde Staten	US
Denemarken	DK	Spanje	ES	Italië	IT	Portugal	PT	Zwitserland	CH
Duitsland	DE	Frankrijk	FR	Luxemburg	LU	Verenigd Koninkrijk	GB	Japan	JP

4. Omrekeningskoers

a) **Statistische omrekeningskoers:** Voor de statistieken betreffende de kredietverlening en de opgenomen middelen gebruikt de Bank ieder kwartaal de koersen die golden op de laatste werkdag van het voorafgaande kwartaal. In 1991 waren deze als volgt:

		1e kwartaal (31. 12. 1990)	2e kwartaal (28. 3. 1991)	3e kwartaal (28. 6. 1991)	4e kwartaal (30. 9. 1991)
1 ecu =	ECU				
Belgische frank	BEF	42,1839	42,3693	42,2882	42,1805
Deense kroon	DKK	7,88260	7,89333	7,93162	7,89854
Duitse mark	DEM	2,04195	2,05891	2,05441	2,04708
drachme	GRD	214,065	222,729	224,724	227,997
peseta	ESP	130,604	127,579	128,676	129,678
Franse frank	FRF	6,95010	6,97964	6,96291	6,97672
Iers pond	IEP	0,767840	0,770481	0,767851	0,765889
Italiaanse lire	ITL	1 540,26	1 532,03	1 528,73	1 531,43
Luxemburgse frank	LUF	42,1839	42,3693	42,2882	42,1805
Nederlandse gulden	NLG	2,30384	2,32103	2,31413	2,30743
escudo	PTE	182,818	180,567	178,732	177,035
pond sterling	GBP	0,708740	0,691945	0,698838	0,702859
US-dollar	USD	1,36330	1,20018	1,13366	1,23155
Zwitserse frank	CHF	1,74162	1,75166	1,76850	1,78538
Japanse yen	JPY	184,932	168,565	156,467	163,550

b) **Boekhouding:** De koersen die voor de opstelling van de balans en de jaarrekening worden gebruikt, zijn die welke golden op 31 december van het betrokken boekjaar.

5. Kredietverlening in de Gemeenschap

a) **Statistieken:** de Bank kent afzonderlijke kredieten, garanties en globale kredieten toe. Globale kredieten worden afgesloten met financiële instellingen die met EIB-middelen kleine en middelgrote projecten financieren.

Om een volledig beeld te geven van de kredietverlening van de Bank in de Gemeenschap, beslaan de statistieken in het jaarverslag sinds 1988:

- enerzijds, zoals voorheen, ondertekende kredietovereenkomsten: afzonderlijke kredieten (en in voorkomende gevallen garanties) en globale kredieten;
- anderzijds uitbetaalde kredieten: afzonderlijke kredieten en toewijzingen uit lopende globale kredieten.

Om statistische continuïteit te waarborgen, zijn de vergelijkingen met voorgaande periodes gemaakt op basis van identieke criteria; daarom kunnen bepaalde gegevens in de jaarverslagen vanaf 1988 verschillen van de gegevens uit eerdere verslagen.

b) **Communautaire beleidsdoelstellingen:** de in de Gemeenschap gefinancierde projecten moeten aan één of meerdere van de communautaire beleidsdoelstellingen beantwoorden; de verschillende rubrieken in de tabellen betreffende deze doelstellingen kunnen dan ook niet bij elkaar worden opgeteld.

c) **Landen:** als algemene regel worden in de tabellen met betrekking tot de kredietverlening in de Gemeenschap de landen genoemd in alfabetische volgorde naar de naam van het land in de eigen taal.

d) **Kredietverlening gelijkgesteld aan verrichtingen in de Gemeenschap:** de financiering van projecten die buiten het grondgebied van de lidstaten van de Gemeenschap worden uitgevoerd, maar die van belang zijn voor de Gemeenschap, worden gelijkgesteld aan kredieten binnen de Gemeenschap. De Raad van Gouverneurs kan per geval tot financiering machtigen op grond van artikel 18, lid 1, tweede alinea van de statuten van de Bank. **Via dit artikel worden ook kredieten verleend buiten de Gemeenschap, in het kader van specifieke akkoorden en protocollen.**

e) Eigen middelen van de Bank: de resultaten van haar leningen op de kapitaalmarkten noemt de EIB „eigen middelen“; ook het eigen vermogen valt hieronder (gestort kapitaal en reserves). Er is voor deze benaming gekozen ter onderscheid met de middelen die in opdracht van de Europese Gemeenschap of van de lidstaten worden toegekend. De activiteiten uit eigen middelen van de Bank worden opgenomen in de normale boekhouding; de activiteiten in opdracht van derden, welke overigens volledig zijn geïntegreerd in de activiteiten van de Bank, worden vermeld in de „Speciale Sectie“.

6. Aanpassingen, optelsom en afronding: Door statistische **aanpassingen** kunnen de bedragen, die hier worden genoemd en die betrekking hebben op vorige boekjaren, licht verschillen van die, welke eerder werden gepubliceerd.

De verstrekte bedragen worden gegeven in geldende prijzen en wisselkoersen; de **optelsom**, over een lange periode, moet met enige terughoudendheid worden geïnterpreteerd. In feite wordt de betekenis van de gegevens over verschillende jaren beïnvloed door prijs- en wisselkoersbewegingen.

Er kunnen verschillen optreden tussen de aangegeven totaalbedragen en de bij elkaar opgetelde individuele bedragen. Dit is het gevolg van **afrondingen**.

7. Deflator: De op de activiteiten van de Bank van toepassing zijnde deflator is een samengestelde index van de nationale prijsindexen voor bruto-investeringen in vaste activa, gecorrigeerd door de index voor de wisselkoersen van de nationale valuta's in de ecu en gewogen naar het aandeel van iedere lidstaat in de financieringen van de Bank uit eigen middelen. De deflator wordt voor 1991 geraamd op 5 %.

Afkortingen en aanduidingen die in de tekst worden gebruikt:

<i>Gemeenschap of EG</i>	=	<i>Europese Gemeenschap</i>
<i>Commissie van de EG</i>	=	<i>Commissie van de Europese Gemeenschappen</i>
<i>Raad</i>	=	<i>Raad van de Europese Gemeenschappen</i>
<i>OESO</i>	=	<i>Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling</i>
<i>EFRO</i>	=	<i>Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling</i>
<i>NCL of NI</i>	=	<i>Nieuw Communautair Leningsinstrument of Nieuw Instrument</i>
<i>PB</i>	=	<i>Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen</i>
<i>biva</i>	=	<i>Bruto-investeringen in vaste activa</i>
<i>BBP/BNP</i>	=	<i>bruto binnenlands produkt/bruto nationaal produkt</i>
<i>MKB</i>	=	<i>midden- en kleinbedrijf</i>
<i>ACS</i>	=	<i>landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan</i>
<i>LGO</i>	=	<i>Landen en Gebieden Overzee</i>
<i>LIFE</i>	=	<i>financieel instrument t.b.v. het milieu</i>
<i>METAP</i>	=	<i>programma van technische assistentie t.b.v. de milieubescherming in het Middellandse-Zeegebied</i>
<i>MEDSPA</i>	=	<i>communautair programma t.b.v. de milieubescherming in het Middellandse-Zeegebied</i>
<i>LIFFE</i>	=	<i>London International Financial Futures Exchanges</i>
<i>MATIF</i>	=	<i>Marché à terme international de France (Parijse termijnmarkt)</i>
<i>OAT</i>	=	<i>Obligations Assimilables du Trésor (bepaalde obligaties van de Franse overheid)</i>

. = verwaarloosbaar
 — = niet van toepassing
 n.b. = niet beschikbaar
 p.m. = pro memorie

Afkortingen gebruikt in de projectlijsten:

<i>Frankrijk</i>	<i>SNCF</i>	: <i>Société Nationale des Chemins de Fer français</i>
<i>Italië</i>	<i>AGIP</i>	: <i>Azienda Generale Industria Petroli</i>
	<i>Artigiancassa</i>	: <i>Cassa per il Credito alle imprese artigiane</i>
	<i>BNL</i>	: <i>Banca Nazionale del Lavoro</i>
	<i>Centrobanca</i>	: <i>Banca Centrale di Credito Popolare</i>
	<i>CIS</i>	: <i>Credito Industriale Sardo</i>
	<i>Crediop</i>	: <i>Consorzio di Credito per le Opere Pubbliche</i>
	<i>Efibanca</i>	: <i>Ente Finanziario Interbancario</i>
	<i>ENEL</i>	: <i>Ente Nazionale per l'Energia Elettrica</i>
	<i>ENI</i>	: <i>Ente Nazionale Idrocarburi</i>
	<i>ICLE</i>	: <i>Istituto di Credito per il Lavoro italiano all'Estero</i>
	<i>IMI</i>	: <i>Istituto Mobiliare Italiano</i>
	<i>Interbanca</i>	: <i>Banca per Finanziamenti a Medio e Lungo Termine</i>
	<i>IRFIS</i>	: <i>Istituto Regionale per il Finanziamento alle Industrie in Sicilia</i>
	<i>IRI</i>	: <i>Istituto per la Ricostruzione Industriale</i>
	<i>ISVEIMER</i>	: <i>Istituto per lo Sviluppo Economico dell'Italia Meridionale</i>
	<i>Mediobanca</i>	: <i>Banca di Credito Finanziario</i>
	<i>Mediocredito Centrale</i>	: <i>Istituto Centrale per il Credito a Medio Termine</i>
	<i>SIP</i>	: <i>Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni</i>
	<i>SNAM</i>	: <i>Società Nazionale Metanodotti</i>
	<i>Venefondario</i>	: <i>Istituto di Credito Fondiario delle Venezie</i>

Voor aanvullende informatie gelieve men zich te wenden tot:

EUROPESE INVESTERINGSBANK

100, Boulevard Konrad Adenauer — L-2950 Luxemburg

Tel.: 4379-1 — Telex 3530 bnkeu lu

Fax: 43 77 04

of tot een van haar externe bureaus:

Afdeling Kredietverlening Italië

Via Sardegna, 38 — I-00187 Rome

Tel.: 4719-1 — Telex 611 130 bankeu i

Fax: 487 34 38

Kantoor te Athene

Amalias, 12, GR-10557 Athene

Tel.: 3220 773 of 3220 774 of 3220 775 — Telex 222126 bkeu gr

Fax: 3220 776

Kantoor te Lissabon

Avenida da Liberdade, 144-156, 8º, P-1200 Lissabon

Tel.: 342 89 89 of 342 88 48 — Telex 15576 bnkeu p

Fax: 347 04 87

Kantoor te Londen

68, Pall Mall — London SW1Y 5ES

Tel.: 071-839 3351 — Telex 919159 bankeu g

Fax: 071-930 99 29

Kantoor te Madrid

Calle José Ortega y Gasset, 29 — E-28006 Madrid

Tel.: 431 13 40 — Telex 44670 bnkeu e

Fax: 431 13 83

Contactbureau te Brussel

Wetstraat 227 — B-1040 Brussel

Tel.: 230 98 90 — Telex 21721 bankeu b

Fax: 230 58 27

De volgende publikaties zijn op alle bovenstaande adressen verkrijgbaar:

Statuten

1991, 40 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Jaarverslag

vanaf 1958

(DE, EN, FR, IT, NL, sedert 1972 ook in het Deens, sedert 1980 in het Grieks en sedert 1985 in het Spaans en het Portugees)

EIB-Mededelingen

Periodiek verschijnend informatieblad

(DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

De Europese Investeringsbank — uitgave 1992

16 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Kredietverlening voor de opbouw van de Europese Gemeenschap

1990, 20 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Financieringen op grond van de vierde Overeenkomst van Lomé

1991, 20 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Financieringsmogelijkheden in de niet-communautaire landen rond de Middellandse-Zee

1992, 20 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Milieubescherming (thematische reeks)

1990, 8 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

Communicatie (thematische reeks)

1991, 12 blz. (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

De financiering van de toekomst van Europa (taken en activiteiten van de EIB — vouwblad)

1992; (DA, DE, EN, ES, FR, GR, IT, NL, PT)

De Europese Investeringsbank dankt de kredietnemers die haar toestemming hebben gegeven foto's van hun projecten als illustratiemateriaal voor dit verslag te gebruiken.

Fotografen: voorblad: The Image Bank (M. Melford); blz. 34: Continental (W. Volz) (1) — Hurel-Dubois (2) — Thames Water plc (3) — Eurocontrol (4); blz. 92: Friguia (B. Barbey, *Magnum*); blz. 94: G. Gerecht.

Drukkerij:
Saarbrücker Druckhaus der Saarbrücker Zeitung Verlag und Druckerei GmbH, Saarbrücken

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK
EUROPÄISCHE INVESTITIONSBANK
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
EUROPEAN INVESTMENT BANK
BANCO EUROPEO DE INVERSIONES
BANQUE EUROPEENNE D'INVESTISSEMENT
BANCA EUROPEA PER GLI INVESTIMENTI
EUROPESE INVESTERINGSBANK
BANCO EUROPEU DE INVESTIMENTO